

GOVERNMENT OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA
CENTRAL
ARCHÆOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO. 78095

CALL No. 091.4912/Mit/Sas

D.G.A. 79

NOTICES
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS

Sharada Oriental Series No. 1 : XV

NOTICES OF SANSKRIT MANUSCRIPTS

Vol. XV

78095

RAJA RAJENDRALALA MITRA
MM. HARAPRASADA SASTRI

Biographical Sketches

SATKARI MUKHOPADHYAYA

091.4912
NIT 1512

Sharada Prakashan
DELHI-110052
1990

78095 11/6/90
091-4912 / Mit / Sec

First Published : 1871 - 1911

Reprinted : 1990

ISBN : 81-85320-11-X (Set)

Published by :

SHARADA PRAKASHAN

E-239, Shastri Nagar,

DELHI - 110052, Ph: 7231820

Printed at :

NEW GIAN OFFSET PRINTERS

495, D.D.A. Complex, Shahzada Bagh,

Inderlok, DELHI - 110035

G.P. OFFSET PRINTERS

PREFACE.

This volume contains Notices of 359 MSS. examined in Private Libraries in Bengal, Behar and at Benares. The MSS. belong to various branches of Sanskrit literature; an analysis of these works is given below:—

Vedās.—Bengal is not famous for its Vedic literature. But the present volume contains notices of a number of Vedic works chiefly from Benares.

Aitareya-bhāṣya-viṣamapada-ryākhyanam (48), by an anonymous author, gives the explanation of difficult terms in the *Aitareya Bhāṣya* of Sāyanācārya.

Ukhāsambharanākāṇḍa-bhāṣyam. The sixth book of Śatapatha Brāhmaṇa, is called the Ukhāsambharanākāṇḍa. No. 40 is a commentary on it by Sāyana.

Pitrmedha-Bhāṣyam (No. 159). Dr. Caland has published the Pitrmedha portions of the Āpastamba sūtras, the Hiranyakesī sūtras, the Bhāradvāja sūtras. From the extracts here given, it is difficult to say to what sūtra the bhāṣya belongs.

Pratihāra-sūtra-bhāṣya (162) by Varadarāja, son of Vāmanācārya, grandson of Ananta Nārāyaṇa, belonging to the *Uśika gotra*. The *sūtra* belongs to the *Sāmaveda*. The author wrote a *ṛtti* on the *Ārṣeyakalpa* too. He consulted *Brāhmaṇas*, *Sūtras*, *Nidānas*, *Upaśrāntas* and their commentaries.

Praśyādhyāya (177). This work belongs to the *R̥gveda*. It contains four chapters: the first is called *Praśyādhyāya*, the second *Nivītādhyāya*, the third *Kuntāpādhyāya*, and the fourth *Puroyugadhyāya*.

Kṣudra-sūtra (69) belongs to the *Sāmaveda*. See I.O. 45B. *Kuṣmāṇḍahoma* or *Kuṣmāṇḍa-mantra-ryākhya* (61) is a commentary by Sāyanācārya on the third, fourth, fifth and sixth *anuvākas* of the second *prapāṭhaka* of the *Taittirīya*.

Recd. from Kalyuga Publications, Delhi - 110002
No. 1470 dt-25/6/88
filed in 4201/-
for 1570/-

raṅyaka. The present MS. contains the commentary on the seventh *anurāka* on the *kuṣmāṇḍa-homa* too. The word *kuṣmāṇḍa* does not mean pumpkin gourd, but a number of mantras in the *Taittirīyāranyaka*.

Chandoga-ryākaraṇa-sutrāṇi (43) is a work on *Śikṣā* in which *Śākaṭāyana* has been quoted as an authority. The work has been placed after 3, thus the alphabetical order has been broken.

Kratuśatnamālā (68), see Ulwar 178 and Stein 14.

Caṇuapradīpa (84, by Nṛsiṅha Vājapeyī, is a work on kindling the sacrificial fire.

Trikāṇḍamaṇḍana-bhāṣyam (116) is an anonymous commentary on *Trikāṇḍamaṇḍana* by Bhāskaramiśra, the son of Kumāra-svāmin.

Sādhāraṇapadārtha-tattra-dīpana (331), by Vāsudeva, the son of Śrīpati Dvivedin, enumerates the objects that are common to all *Vedic* sacrifices.

Agnimārutaśāstra-kṛpti (2) gives the use of the hymns to the divinities, Agni and Marut, in the *Vedic* sacrifices. The hymns are chanted by the *Udgātṛ* priest.

Upākāmaprayoga (41) gives rules for the complete recital of a Brāhmaṇa's own *Śākhā* from the Full-moon Day of the month of *Śrāvana*.

Ekāgnikāṇḍa-mantra-ryākhya (44), by Miśra Haradatta Sūri, explains the mantras of the *Ekāgnikāṇḍa* of the *Śatapatha Brāhmaṇa*.

Jyotiṣṭomarīhārakārikā (98) with a commentary (99) on it, by Sāradānanda Yajvā, the student of Devayājñika, gives directions for the erection of a pandal for the performance of the *Jyotiṣṭoma* sacrifice. The work belongs to the Āpastamba school of the Black *Yājurveda*.

Dvitiyaśyēnaprayogakārikā (130) and *Dvitiyaśyēnopādhanakārikā* (131) gives *Kārikās* for the preparation of the altar and kindling the fire in the *Śyēnayāga*.

Sāyamprātachomuprayoga (335) gives directions for the performance of both the morning and the evening sacrifices.

SMṚTI (BAUDHĀYANA).

Baudhāyana Dharmapraśna (134) contains the *Dharma* or *Samayācārika-sūtras* for the use of the Brāhmanas of the *Baudhāyana-Śākhā* of the Black *Yajurveda*.

Baudhāyana-sūtra-vṛtti (181) The MS. contains the chapter on *Darśa* and *Paurṇamāsa* alone. This is the same as in *Rajendralāla* No. 152. Burnell, in p. 19 A, attributes this work to Mahādeva-Vājapeyin.

Baudhāyana Kalpa, by Śiṅganācārya, who held the same office as Sāyanācārya, is described under No. 180. It appears to be a commentary on the *Śrauta-sūtras* of *Baudhāyana*. The MS. under notice comes to the end of the 17th *praśna*.

SMṚTI (ĀPASTAMBA).

Āpastamba-drisahasrakārikā (132) is a metrical work on the construction of the altar in the form of a hawk with two thousand bricks.

Kapardī-kārikā (49) is a metrical work according to the interpretation, by Kapardī Svāmī, on *Āpastamba sūtras*. The MS. comes to the end of the 20th *paṭala*.

Paribhāṣā-sūtra-bhāṣyam, by Kapardī Svāmin (155), contains the commentary only on the technical rules of the *Āpastamba Kalpasūtras*.

SMṚTI (SĀṆKHYĀYANA).

Sāṅkhyāyana-sūtra-bhāṣya (294) is a *Bhāṣya* commentary on the *Sāṅkhyāyana Śrauta-sūtra* of the *Ṛgveda*.

ŚAUNAKA.

Tricakalpapaṭṭhati (118), by Vaidyanātha, is a liturgical work on the *Trica* ceremony, according to the *Śaunaka-śākhā* of the *Ṛgveda*.

SMṚTI (NIRVĀṆA).

Ahalyākāmandhana (24) is a modern law book by Kṛṣṇa dedicated to Ahalyā, the wife of Kṛṣṇa Rāja the son of Nal

lāri Rāv, the first ruler of the Holkar family. She reigned for about 20 years about the end of the 18th century: the chapters are called vatsas or calves.

Acārasāra (27), a part of Gadādhara-pāddhati compiled about the beginning of the 18th century in Uḍḍiyā, by Gadādhara, the Guru of the Khurdā Rājā. The work has been in course of publication in the Bibl. Ind. The author belonged to an illustrious family of many learned Paṇḍitas. He was the son of Nīlāmbara, the son of Kṛṣṇa, the younger brother of Haladhara, and the spiritual preceptor of Rājā Harekṛṣṇa. Nīlāmbara is stated to have been a man of extensive learning, and the recipient of the highest honors from his royal disciple. His brother Yameśvara, too, was a great man.

Nityācāra (145), by Vidyākara Vājapeyī, the son of Śambhukara, is a work on the daily duties of a follower of the White Yajurveda, their atonements for crimes and the duties of the Vaiṣṇavas. This is a compilation for the Brāhmaṇas of Uḍḍiyā, made during the 14th century. Printed in the Bibl. Ind. series, 1903, under the name of *Nityācārapāddhati*.

Nityācārapāddhati (146), by Gopālānanda, is a book written in the interests of the Sāmavedin Brāhmaṇas. It belongs to the same country as above.

Nirṇayāmrta (147) by Allādanātha, the son of Siddha Lakṣmaṇa, is a treatise for the determination of proper times for the Śrauta and other sacrifices, written at the request of Sūryasena, to whom the book is attributed by Dr. Rājendralāla in No. 1707. The MSS. examined by Dr. Rājendralāla and myself are defective in the introductory verses. But the MS. described by Eggeling (I.O. Catal., p. 491B) seems to be nearly complete. In his description the following genealogy of his patron is found:—

Svarūpa Chauhan had a son named Karṇadeva. His son was Uddharana who made a great name at Delhi, and obtained from the King of Delhi a town named Ekacakrā on the Yamunā. His sons were Sūryasena *alias* Gopinārāyaṇa,

PREFACE.

and Pratāpasena, who were joint proprietors of Ekacakrā. Sūryasena's son was Devasena. Sūryasena asked Allāḍa-nātha to write a book in his name. The works consulted are:—

Manusmṛti, Viṣṇu, Parāśara, Āpastamba, Mitākṣarā, Aparārka, Arṇava, Pārijāta, Smṛtyarthasāra, Smṛtican-drikā, Matsyapurāṇa, Kūrma, Varāha, Vāmana, Viṣṇu, Mārkaṇḍeya and Bhaviṣya, the Pariśiṣṭa of Hemādri, Gṛhyapariśiṣṭa of Ananta Bhaṭṭa, Kālādarśa, Cintāmaṇi, Tridaṇḍī, Kṛtya-kalpataru, Sakalapurāṇa-samuccaya, Durgot-sava, Rāmakautuka, Saṃvatsara-pradīpa, Bhojarāja's works, Devadāsa's works, Rūpanārāyaṇa's works, Mahādeva's work, Vidyābhaṭṭa-paddhati, and Viśvarūpa-nibandha.

Eggeling says that the work is quoted in Nirṇaya-dīpikā, dated 1518 A.D. The work was written at a time when the small kingdom of Delhi, founded by the Syahids and taken from them by the Lodis, was torn by dissensions among the noble men of the land. Several of the Hindu chiefs founded semi-independent principalities: among the founders of these may be mentioned Madanapāla of Kāṣṭhā, patron of the author of Pārijāta; Madana Siṅha, the patron of the authors of Madana-Ratna-pradīpa. Uddharaṇa of Ekacakrā, the father of Sūryasena, also appears to have been one of the number.

Saroja-sundara (325) is a work on Smṛti, for which see Ulwar 1537, Extr. 370. Aufrecht says that the author's name, Sarojasundara, is an invention of Peterson. Oudh III, 16 attributes the authorship of *Saroja-sundara* to Kṛṣṇa Bhaṭṭa.

Divya-siṃha-kārikā (128). Divyasimha is said to have written two works entitled *Kāla-dīpa* and *Śrādhā-dīpa*. The present work is simply a versified abstract of these two works. Divyasimha was a Uḍiyā Brāhmaṇa belonging to the *Vātsyā-gana-gotra*. He says that this work is written for खोपसिंहे that is, for his own recapitulation.

There are two works on *Kṛtya* or ceremonial rites,

namely, *Kṛtyapaddhati* (62) and *Kṛtyapradīpa* (63). The first is by Yādavācārya, and the second by Vācaspati Miśra.

There are three works on *Tithis*, namely, (1) *Tithivirnaya* (108) by Bhaṭṭoji Dikṣita, the son of Lakṣmīdhara, (2) *Tithivirnaya* (109) by Vaidyanātha who follows the findings of Vijñānenśvara, Ananta Bhaṭṭa, and Bhojadeva, and (3) *Tithivivēcana* (110) by Ramāpati Siddhānta.

There are two works on *Dāna*, making gifts, namely, (1) *Dānadīpāvalī* (121) by Yogīśvara, the minister of Niḥśāṅkabhānu, the Gaḍapati king of Uḍṣyā, and (11) *Dāna-ratna-pradīpikā* (122) by Candracūḍa.

There are eight works on *Prāyaścitta* or atonement, of which the most important work is *Sarrapṛāyaścitta* (326), which treats of the rites preliminary to all sorts of *Prāyaścittas*. *Prāyaścitta-kutāhala* (170) is by Raghunātha, who follows the findings of Ananta. The present work contains *Prāyaścitta* for transgressing the rules of *Smṛti* only. Raghunāth apparently had another work for transgressing the rules of *Śruti*. The MS. described seems to contain the second chapter only. *Prāyaścittapradīpa* (171) follows the school of Baudhāyana and treats of *Prāyaścittas* for transgressing the rules of *Śrauta* sacrifices. *Prāyaścitta-vilocana* (172) by Vāsudeva Tripāthī treats of all sorts of *Prāyaścittas*. *Prāyaścitta-śata-dvayā* (173) by Bhāskara follows the school of Āpastamba, and the interpretation of Dhūrtasvāmī, as well as the *Vṛtti* commentary of his father on the *Āpastamba sūtras*. His father is described simply as Ārya. As the work in 200 verses appears from the opening verse to be a work on the *Śrauta prāyaścitta*, and as the only *Vṛtti* commentary mentioned by Aufrecht to the *Āpastamba Śrauta sūtra* is *Prayoga-vṛtti* by Tālavṛnta nivāsin, Bhāskara may be his son. A commentary on the above is *Prāyaścittapradīpikā* (174), for which see Bk. 820. *Prāyaścittāśata-dvayā* (175) is another work of the same name and of the same school, to which a commentary by Venkateśa Vājapeyī is given in No. 176.

On *Śuddhi* or purification there are three works: *Śuddhi-candrika* (301), by Kālidāsa, which has a commentary by Dhanañjaya, noticed under No. 302, and another by Dāsacayana Vājapeyī (303). All the authors are Uḍiyā Brāhmaṇas.

On *Śrāddha* there are three works: namely, (1) *Śrāddha-dīpa* (306), by Divyasimha Mahāpātra of the Vatsagotra; (2) *Śoḍaśī* (313), a short work giving directions for offering funeral cakes to one's ancestors with their dependents, on the sides of both his father and his mother; (3) *Śoḍaśī pīrtikārikā* (314) is a longer work connected with the above.

Anuṣṭhāna-paddhati (12) is a work on the daily duties in the fourth stage of a Brahmin's life. It is attributed to Troṭakācārya or Hastāmalaka, a pupil of Śaṅkarācārya. In the prose Col. it is attributed to Troṭakācārya. But the verse following says that the *kārikās* are by Hastāmalaka. Either the two authors must be the same or the present work should be *Kārikās* on the *Paddhati* and not the *Paddhati* itself.

There are three works on the worship of images of different deities. (1) *Gaṇeśācāra-candrikā* (73) by Dāmodara, the disciple of Sarveśvara. It is an important work and perhaps the only one on the *Smṛti* of *Gaṇapati* or the worshippers of *Gaṇeśa*. (2) *Durgotsava-candrikā* (124) by Rāmacandra Gajapati, a king of Uḍiṣyā, who follows *Isāna-saṁhita*, *Kālikapurāṇa*, *Rudrayāmala*, and *Sammohanatantra* in giving directions for the worship of *Durgā* in autumn. (3) *Dolatattvāmṛta* (128), by Kṛṣṇanātha Nyāyapañcānana, gives the text on which the *Dola-yātrā* or the swinging ceremony of *Kṛṣṇa* is based.

Ahnikā-candrodaya (38), by Viṣṇu Śarmā, the son of Yajñatattvadīkṣita, treats of the daily duties according to the *Madhyandina Śākhā* of the white *Yajurveda*.

Saṁkrānticandrikā (316), by Rājākṛṣṇa, treats of the religious ceremonies to be performed on the *Saṁkrānti* day, that is, on the day the sun passes from one sign of the Zodiac to another.

Sādasya-tattva-śīpa (830) by Vāsudeva, the son of Śrīpati and the younger brother of Mādhava, relates to the ceremony by which a *sādasya* or a superintending priest is appointed in any Śrauta ceremony.

Vaiṣṇavādharma-saṃgraha (285) gives the duties of the Vaiṣṇava sect.

Three works relate to the few Vedic ceremonies which are ordinarily performed at the present day. (1) *Nityahoma Kārikā* (144), by Balarāma, treats of the daily libation of clarified butter to the fire, for a Brāhmaṇa who keeps up the fire. *Vāścudeva-vali* (284) is authoritative to a Brāhmaṇa belonging to the *Kanṭhumaśakhā* of the *Sāmaveda*. The offering to all the gods (*Viśve devas*) atones for the sins for maintaining five places, *Pañca Sīmāḥ* in the house, where animals may perish. (8) *Yāpavidhiriveka* (226), by Kṛṣṇarāma Sārva-bhauma, treats of the sacrificial stakes at which animals are tied, their measurement, the wood of which they are to be made, their consecration, and so on.

Malamāsā vicāra (210), by Bhagīratha Miśra, who seems to have written a complete code of Smṛti entitled *Vicāradarpaṇa*. The present MS. contains only one treatise of that code, namely, that on intercalary months.

Mahāpravara-bhāṣyam (211), by Bhāskara Sūri, is a commentary on some work on *Gotra* and *Pravara* which begins: *अथमुरसि दधानं* ।

DARŚNAM (NYAYAH.)

Anumāna-dalhitivyākhyā, by Jagadīśa, (11) commences from the beginning of the chapter entitled *Sāmānyanirukti* to the end of the *Anumānakhaṇḍa*, and not to the end of the chapter of *Vādha*, as my Paṇḍita reports. It is commonly said that Ragunātha Śiromaṇi commented upon the *Tattva-cintāmaṇi* to the end of the chapter on *Vādha* and that Jagadīśa simply followed him. But the fact is that Śiromaṇi commented upon the whole of the *Anumānakhaṇḍa*. But his commentary after *Vādha* is a very short one. And so Jaga-

dīśa's commentary on this, too, is short. The present MS. goes to the end of his commentary.

Avayavatippaṇi (No. 20), by Jagadīśa, contains his commentary on Raghunātha Śiromaṇi's *Didhiti* commentary on the chapter on *Avayava* of *Tattvacintāmaṇi*.

Dravyasāra saṃgraha, by Raghudeva (129), is a short treatise explaining the categories of the amalgamated Nyāya-vaiśeṣika system of Navadvīpa. Raghudeva was a pupil of Harirāma Tarkavagīśa. His own title was Nyāyālaṃkāra. He was a later contemporary of Jagadīśa and flourished in the beginning of the 18th century. Babu Kānticandra Rādhī mentions many commentaries by him, but *Dravyasāra-saṃgraha* is not in the list.

Navinanirmāṇam (138) by the same Ragudeva Nyāyālaṃkāra is a short summary of the substance of the various commentaries, specially of the commentary *Gūḍhārthatattvadīpikā* by himself, on the *Anumānakhaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*. Stein doubts whether the name of the work is *Navinanirmāṇa*. He also is not certain what book on *Anumāna* it comments upon. Raghudeva certainly comments upon the *Anumānakhaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*. As regards the name I suspect this is *Gūḍhārthatattvadīpikā*.

Nyāyāśāstrapradīpa (149) by Bhaṭṭācārya (by which title Gadādhara Bhaṭṭācārya of Nadia is generally known) treats of the logical analysis of sentences which forms the subject of the 4th book, *Śabdakhaṇḍa* of *Tattvacintāmaṇi*.

Parāmarśadīdhitiṭīkā, by Gadādhara Bhaṭṭācārya (152), is a commentary on Raghunātha Śiromaṇi's commentary on the chapter of *Parāmarśa* in the *Anumāna-khaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*.

Vātsyāyanabhāṣyāṇumyākhyā (263), by Gaṅgādhara Kavirāja of Murshidabad, composed in Sana or B.S 1292, that is, twenty five years ago, is a commentary on the *Bhāṣya* commentary of Vātsyāyana on the *Nyāyasūtras* of Gotama.

Śabdamaṇiprakāśa (287), by Gopinātha, is a commentary on the 4th part or *Śabdakhaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*. In

the opening verse the author's name is given as Gopīnātha. In the Colophon, however, he is styled Harihara Bhaṭṭācārya. Under the circumstance the authority of the Colophon is of no value.

Śabdamaniprakāśa, by Haridāsa Nyāyālaṃkāra (288), is another commentary on the same. The author is said to have been a pupil of Vāsudeva Sārvabhauma, the founder of the Navadvīpa school. So he must have flourished early in the 16th century.

Śāśadharaṭṭippanam, by Guṇaratna Gaṇi (293), is a commentary on Śāśadhara's Nyāyasiddhānta Dīpa or Nyāyaratna-prakaraṇa, recently printed at Benares.

Bhāṣyabhāvaṇaprakāśa (203), written by Gopīnātha and copied by Śrīnivāsa, appears to be a commentary on Praśastapāda's *Bhāṣya* commentary on the *Vaiśeṣika-sūtra*. Aufrecht knows of no commentary on the *Praśastapādabhāṣya*.

VEDĀNTA DARŚANAM.

Īśvāsyabhāṣyaṭṭippanam (39) is a commentary on Śāṅkarā's *Bhāṣya* commentary on *Īśopaniṣad* by one who styles himself Prakāśārtha-kāra.

Kāṭhakoṭīpaniṣadbhāṣya ṭṭippanam (54) is an anonymous commentary on Śāṅkara's *Bhāṣya* commentary on the *Kāṭhakoṭīpaniṣad*.

Kṛṣṇatāpaniṣad (64 and 65) is unknown to Aufrecht and to Schrader, though its *Dīpikā* commentary by Nārāyaṇa is known. The two MSS. complete the work in two parts, *Pūrva* (65) and *Uttara* (64).

Keneṣita-Vākya-Bhāṣya-Tippanam (66) contains notes on Śāṅkara's *Bhāṣya* commentary on the *Upaniṣad*. The author says that Śāṅkara was not satisfied by a *Bhāṣya* commenting on each word of the *Upaniṣad*. Anonymous.

Gopālatāpaniṣadbhāṣyam (77) by Viśveśvara has not hitherto been described properly.

Talavakāropaniṣadbhāṣyaṭṭippanam (106) is an anony-

mous commentary on the Bhāṣya of Śaṅkarācārya on *Kenopaniṣad*.

Taittirīyaka-bhāṣyaṭīkā (114) is a commentary by Prakāṭārthakāra on Śaṅkara's Bhāṣya commentary on Taittirīyopaniṣad.

Praśnopaniṣad-Bhāṣya-Tīkā (169), by Nārāyaṇendra Sarasvatī, a disciple of Jñānendra Guru, a disciple of Kaivalyendra, is a commentary on Śaṅkara's Bhāṣya commentary on *Praśnopaniṣad*.

Brahmopaniṣad-vyākhyā entitled *Kṛṣṇatattvapraṅkāśikā* (185) by Keṣava Kāśmiri, a writer of the Nimbārka school, is a commentary on *Brahmopaniṣad*.

Varuṇyupaniṣad-Bhāṣyam (264), by Sāyanācārya, is a part of his Bhāṣya on the *Taittirīyāranyaka*, namely, the 8th and 9th *prapāṭhaka* of which Rajendralāla publishes no commentary in his edition of the Taittirīya Āraṇyaka.

Sāṃhītyupaniṣad-Bhāṣyam, by Mādhavācārya (329), is a part of his commentary on the *Taittirīyopaniṣad*, namely, that of the seventh *prapāṭhaka* in twelve *Anuvākas*. Of this *Prapāṭhaka*, too, Rājendralāla publishes no commentary. The commentary is also called *Śikṣābhāṣya*. Nos. 329 and 264 notice a complete commentary by Sāyanācārya on the *Taittirīyopaniṣad*.

Mahāvākyanirṇaya (215), anonymous, contains dissertations on the twelve great sayings from the Upanisads.

ADVAITAVĀDA (VEDĀNTADARŚANAM).

Brahmāmṛta-varṣiṇī (No. 184), by Dharmabhaṭṭa, is a new commentary on the *Brahmasūtras*, of the *Advaita* school.

Vākyavṛttitīkā (262) is a commentary on Śaṅkarācārya's *Vyākhyavṛtti*. It is the same work as noticed in Rajendralāla 1384, in which the commentator's name is given as Ānandatīrtha.

Vivaraṇa tattvadīpanam (268), by Akhaṇḍa Muni, the disciple of Akhaṇḍānubhūti, is a commentary on the *Vartika* commentary by Suresvara on the *Śārvaṅga-bhāṣya*.

Śārirakanyāyarakṣā (śikṣā) *maṇi*, by Appaya Dīkṣita (No. 295), is a commentary by Appayadīkṣita on the *Śārirakabhāṣya*.

Samkṣepasārirakavyākhyānam, entitled *Siddhāntadīpa*, by Viśvaveda (317), is a commentary on *Samkṣepasāriraka* by Sarvajñātman. *Samkṣepasāriraka-subodhinī* (318), by Puruṣottama Miśra, is also a commentary on the same work. Viśvaveda's commentary on *Samkṣepasāriraka* seems to have been the first commentary on the work, as Rāmatīrtha whose commentary is described by Eggeling in pp. 742-43, had the *Siddhāntadīpa* before him, and as the commentator of 318 was a pupil of Rāmatīrtha and followed him in his commentary.

Siddhānta-Ratnāvalī, by Agnicit Balabhadra Miśra (342), is a short treatise on the *Advaita* system of the Vedānta philosophy.

Manana Grantha (208), in sixteen varṇakas, is a work in praise of *Vairāgya*. The work commences with an obeisance to Vāsudeva Yati and has, as the first śloka, the usual *maṅgalācāraṇam* of Sāyanācārya वागौशाद्याः सुमनसः etc. All notices of this work are unsatisfactory.

Rāma-Ratnākaraṭīkā (236), by Mahāmudgala, is a commentary on a work entitled *Rāma-Ratnākara*. A work of the same name by Madhuvrata is mentioned by Aufrecht in p. 518 as coming from Oudh, a province noted for Rāma-cult. From the extracts given under this number, the work has a strong Advaita-tendency representing Rāma as the Brahman.

Nṛsiṅhāśarma is a well-known and voluminous writer of the *Advaita* School, and his *Advaita-Ratnaśoṣa* is a well-known work. The present volume contains the description of an incomplete and dilapidated manuscript of a commentary on the work, under No. 7. The author's name is lost by a lacuna. His Guru's name is Kṛṣṇānanda, and he makes his obeisance to Maheśvarānandatīrtha, Śāṅkara and Śāṅkarānanda. This is a different commentary from that by Agnihotra mentioned by Hulzsch in his Extract No. 500.

Ātmajñānopadeśaṭīkā (29), by Ānanda Giri, is a commentary on a certain short treatise entitled *Ātmajñāna*, attributed to Śāṅkarācārya, beginning with the word “*अथा.*” This is different from *Ātma-bodha* which begins with *तावोवि.*

Pratyaktatvarivekaṭīkā (163) is a commentary entitled *Padadīpikā*, on the *Anukramanīkā* chapter of the *Pañcadaśī*. *Pañcadaśī* has been several times printed in Calcutta.

Ṣaṭpadmañjarī (310), by Śāṅkarānandatīrtha, the disciple of Śivanārāyaṇānandatīrtha, is already noticed by Dr. Mitra under No. 2849.

Ātma-bodhaṭīkā (31) is the same as described by Dr. Mitra under 1677 and in I.O. Cat., p. 736A. Rājendra Lāla, from the colophon in his manuscript, attributes it to Madhusūdana, and Eggeling, from the colophon in his manuscript, attributes it to Śāṅkarācārya himself. But Eggeling is evidently wrong, for the commentary begins thus after the *Maṅgalācaraṇa*:—*तत्र भगवान् शङ्कराचार्यः*, etc. Śāṅkarācārya would never call himself a *Bhagavān*. The *Maṅgalācaraṇa* is an obeisance to Rāmacandra, which also goes against his theory.

Ātmasvarūpānusandhānam (32), by Gopīnātha Vājapeyī, the son of Jagannātha Dīkṣita, is an independent treatise on the exposition of the sentence ‘*Tattvamasi.*’ *Ārṭtipāda* (26) by Ānandatīrtha is unknown to Aufrecht. It is an independent treatise on the Vedānta, in which he seems to recapitulate, on the lines of Śāṅkarācārya, the teaching of *Bhṛguvṛtti*.

Tripurī (117), attributed to Śāṅkarācārya, and its *ṭīkā* (118), by Ānandagiri, a disciple of Śuddhānanda, are unknown to Aufrecht. The Text is divided into three parts called *Pura* and goes over all the topics of Vedānta in a very systematic fashion.

Nyaṇamayākhyaṃālīkā (135), by Appaya Dīkṣita, appears to be a work of the Advaita School of Vedānta. It is called *वर्त्मनससार*, which should be corrected into *Caturmatasāra* (Hultzsch No. 1510), *Caturmata* meaning all the four Advaita Schools.

RĀMĀNUJA-VEDĀNTA.

Adhyātmacintāmaṇi (8) in eight leaves and in 170 slokas, contains both the text and the commentary, without leaving any clue to distinguish the one from the other. From the statement in the Benares Sanskrit College Catalogue published at Allahabad, in page 407, we know the text begins with the verse **आत्मा न देवो न नरः** (p. 7, line 4) and ends with **परिविन्तन् भवेत् सुखी** (p. 7, line 11); while the commencement of the commentary is not to be found on the Benares Manuscript as the first leaf is lost. But it ends with **अनुसंसार-पोतकम्**. Under the circumstances the inference is irresistible that the commentary begins with **नमोऽस्त्वस्मद्गुरुभ्यश्च**, that is, the second verse in the MS. under notice, and the first verse **सुन्दरजामाट्सुनेः** ending with **अनुसंसारपोतकम्** should go at the end of the commentary. *Sundara-jāmāṭṭ* and *Saumya-jāmāṭṭ* is one and the same person, and not different persons as stated by Hall in p. 112. Oppert says that the Text is by Saumya-jāmāṭṭ and it has a commentary by Nārāyaṇa. The commentator, whoever he may be, makes obeisance to Rāmānuja, Yāmuna, Rāmamiśra, Nāthamuni, Ādyakulanātha, Śāṭha-vairi, Senādhpati, Jaganmātā, Śrīdhara, as the succession of his Gurus.

The same school of Vedānta has a short work by Parāśara Bhaṭṭācārya, in praise of Rāmānuja, in eight verses, explaining the eight-lettered formula **ॐ नमो वासुदेवाय**. It is entitled *Aṣṭaśloki*. Kathavaṭe mentions of a commentary on this work by Śrinivāsa, a well-known author of this school. *Aṣṭaślokiṇyākhyā* (No. 23) is a commentary on Parāśara's work by Govindārya, a pupil of Śāṭhāri. Govinda describes himself as Raṣīkakulendu and follows the traditional interpretation, acknowledging his obligations to Nāthamuni and other ancient writers.

Toṭādrimaṭhaṣṭhā-guru-paramparā (115) gives the following succession of Gurus in the *Toṭādrimaṭha* :—

Rāmānuja, Parāṅkuṣadāsa, Yāmunaṃuni, Rāmamiśra, ruṇḍarīkākṣa, Nāthamuni, Śāṭhakopa, Viṣvaksena, Śrī, Śrīd-

hara. With Yāmuna is connected Lakṣmaṇayogī, with Śrī Raṅgeśa, with Śaṭharipu Saumyajāmātr.

Bhāradrāja Saṃhitā and its commentary under No. 197 are both written in the interests of the sect.

Viśiṣṭādvaitarījaya-rāda (270), by Narahari, the son of Rāghava, is a polemical work for the establishment of the truth of Rāmānuja's interpretation, as against that of the *Advaita* School.

An incomplete MS. of *Śruta-prakāśikā* is described under No. (307). It is a commentary on the Bhāṣya-commentary of Rāmānuja.

Succarita-Rakṣā (319), by Veṅkaṭeśa, is an independent work of the Rāmānuja School for marking the body with the forms of Viṣṇu's disc, etc.

Kārikādarpaṇa, by Varada Kavi (55), is a work on the Rāmānuja system of philosophy in 4 parts. In the 4th part the sampradāya or the succession of teachers is treated of. The author is a son of Śrīnivāsa and a grandson of Varada. His elder brother was Sundarācārya who was his teacher also. The work is an exposition of Rahasyatrayasāra by Veṅkaṭācārya. Rahasyatraya is said to be a *mokṣa-sāstra*.

VALLABHA'S SCHOOL OF VEDĀNTA.

Anubhāṣya-vivaraṇam (5, 6), by Giridhāri, the son of Gopāla, contains a commentary on the first and the second pāda of the first adhyāya of Vallabha's commentary on the *Brahmasūtras*.

Brahmasūtra-ṛpti (182) is also a commentary on the *Brahmasūtras* in accordance with the teachings of Vallabha.

The three works on *Bhakti* (Nos. 185, 189 and 190) belong to this school of Vedānta-vaishnavism. The first attempts to establish the validity of the doctrine of *Bhakti*; the second attempts to construct a system of the Viṣṇu worship from the theory of Vedānta as expounded by Vallabha; and the third is a hymn to Kṛṣṇa by Viṭṭhala according to

the same theory. *Bhagavadbhāvanā* (191) treats of meditation on Viṣṇu according to the same theory.

MADHVA SCHOOL OF VEDĀNTA.

Jayatīrtha-vijayaṭīkā (86) is a fragment of a commentary on the disputations held by Jayatīrtha, a successor of Mādhva, to establish the theory of his sect as against others.

Nyāyāmṛta is a work by Vyāsatīrtha of the Mādhva school. *Nyāyāmṛta-taraṅginī* (150) is a commentary on *Nyāyāmṛta* by Rāmatīrtha, the brother of Nārāyaṇatīrtha.

NIMBĀDITYA SCHOOL OF VEDĀNTA.

Aitihya-Tattvarāddhānta (46). The word Aitihya means tradition of any sort. It is included among the eight pramāṇas of the Purāṇas. Nimbāditya's school lays great stress on the reliability of Aitihya. The work is attributed to Nimbāditya himself.

Aitihya-Hārdla-Saṃpreḍyam (47) is also a work on Aitihya. The author is unknown.

PURĀṆA.

Āśoka-trivātrivratā from the *Brahmāṇḍapurāṇa* (21) treats of a *Viata* or vow to be taken for three nights in the month of Āśvina. The *vratā*, successfully performed, removes sorrows of women.

Āryā-stava (35) is a short hymn, said to have been derived from the *Harivaṃśa*.

Kārtika-māhātmya is a well-known work. It is to be found in many *Purāṇas*. But No. 56 is by Giridhara, compiled in the interests of *Vaiṣṇavas* in Saṃvat 1836. It seems that different chapters of this work have been taken from *Kārtikamāhātmyas* of different *Purāṇas*, such as *Nārada-purāṇa*, *Padma-purāṇa*, *Sarva-Purāṇasamuccaya*, *Purāṇasāroddhāra*, *Brahmāṇḍapurāṇa*, and the *Skandapurāṇa*.

Gaṅgā-kavaca (No. 70) is taken from the *Brahmāṇḍa-purāṇa*.

Go-trirātrivratam (No. 76) is from the *Bhāviṣyottara-purāṇam*.

Jyaiṣṭha-mahātmyam (95) is from *Jaimini-bhārata*, the interlocutors being Yudhiṣṭhira and Bhīṣma.

There are two commentaries on the *Devīmāhātmya* noticed in this volume. One No. 125 is by Mādhavānanda Cakravartī, and the other No. 126 is by Dhṛtidāsa.

Nāśiketopākhyānam (No. 143) in eighteen chapters is an expanded and enlarged version of the *Nāśiketopākhyāna* of the *Purāṇas*.

Bhaktikulasarvasva (187) is another name of *Tārā-sahasranāma*. It is an interlocution between Pārvatī and Śaṅkara.

Three commentaries on the *Bhagavadgītā* are to be found under 192, 193 and 194. The first by Gaṅgādhara Kavirāja is nonsectarian; the second by Daivajña Sūryapāṇḍita belongs to the *Advaita School*; and the third by Kalyāṇa Bhaṭṭa belongs to Vallabha's School.

Bhagavallīla-cintāmaṇi (195) by Kamala-locana, son of Kṛṣṇa candra, the grandson of Govinda, the great-grandson of Rāmacandra, and the great-great-grandson of Viśvanātha of the *Bhāradvāja gotra*, is a commentary on the *Śrībhāgavata*.

Bhārgavopapurāṇam gives a biography of Rāmānuja. The MS. (199) contains forty chapters of the last part.

Sivapurāṇam (298 and 299) is complete in two parts. The first part contains 52, and the second 45 chapters. This is a different work from what generally goes under the name *Sivapurāṇa*.

TANTRA.

Āsuritantra (37), an interlocution between Śiva and Kārtika, is a short liturgical work on the worship of Āsurī.

Kulamataṁ (59) is not an original Tantra, which is always an interlocution between Śiva and Pārvatī or some other divine beings. It is, however, an independent work by Kaviśekhara, dealing mainly with the worship of the Kaula sect. But it often deviates from the main point to treat of the Vīra sect, who worship sitting on corpses.

Govinda-vṛndāvana (78) in twenty-five *paṭalas* is a part of the *Vṛhad-gautamīya-tantra*, a larger recension of the *Gautamīyatantra*, for which see L. 1143.

Tattvasāra (103) is an original Tantra, being an interlocution between Ānanda-Bhairava and Ānanda-Bhairavī. *Tattvasāra* is really *Yogasāra*, a treatise on the Yoga practice in which drinking is enjoined for the attainment of success in Yoga. It was hitherto known only from quotations.

Tattvāmṛta-Taraṅgiṇī, by Ku'ānanda Nātha (104), is complete in seven *taraṅgas*, and treats of the higher subjects of *tantra*, such as 'What is *Ātmā*?' 'What is *Prakṛti*?' 'What is *Puruṣa*?' 'What are six *āmnāyas*?' and so on. It is unknown to Aufrecht.

Timira-candrikā, by Rāma-ratna (111), is incomplete. The present MS. contains only those chapters which deal with the daily duties of a certain sect of Tāntrikas.

Purnābhīṣeka-dīpikā (160), by Ānanda-nātha, the son of Ramānātha, a Brāhmaṇa of the Ardhakālī family, deals with *Purnābhīṣeka* or complete initiation with the five M's. The present treatise is written in the interests of the *kaulas*.

Prapañca-Sāra-Sambandha-dīpikā (164), by Uttama-bodha, the pupil of Uttamaprakāśa, is an incomplete MS. coming up to the 30th *paṭala*, while the work is complete in thirty-six. There is nothing in the text to show who the "*Ācārya*" was. He is simply an *Ācārya*. But Uttamabodha attributes it to Pādācārya, that is, Padmapādācārya. Most likely he is not right. For the book does not belong to the *Advaita* ideas. Uttama-bodha, however, in his commentary, gives it a thoroughly *Advaita* interpretation. There is a work,

named *Prapañcasāra*, however, attributed to Śaṅkarācārya. The colophon of that work (see H. P. R. 2,129) describes the author as Śrīmacchaṅkarācārya, while the Advaita Śaṅkara is described as Bhagavat. I believe he is Gaudīya Śaṅkarācārya, who wrote several Tāntrika works in the 15th century in Bengal. A connection of any of these two works with the advaita school would appear strange.

Brahmāṇḍanirṇaya from the *Brahmayāmala* (183) is a short treatise on creation or cosmogony. The account differs materially from all Brahminic accounts of the creation, but agrees admirably with the modern Bengal conception of creation.

Vividha-līṅgapūjanam (269) is from the *Rudrayāmala*.

Sivacūḍāmaṇi (296), by Dāmodara Samādhi, treats of the worship of Śiva.

Śiva-tāṇḍavatikā (297), by Premanidhi Śarmā, is entitled *Mallādārṣa*, because the author was asked to write it by Malai [Malla], the son of Ghanasyāma Malla, and the grandson of Sāhamalla, king of Tākmā hills, on the Gaṇḍakī in the North. The author's chief endeavour is to explain the cakras or diagrams.

Śivārcana-candrikā (300), by Śrīnivāsa, son of Śrīniketana. Śrīnivāsa went to Jalandara on a pilgrimage, and there learnt the Śaiva Śāstras from Śrī-Sundara. Then he came to Benares where he set up a *ṭol* for teaching. He wrote this work on the worship of Śiva at the request of his students.

Śaivakalpadruma (304), by Lakṣmīdhara in eight kāṇḍas, is a comprehensive work on the worship of Śiva. The work was composed at Bhuvaneśvara. The author's father was Rāmākṛṣṇa, his uncle was Madhusūdana, and his grandfather was Pradyumna, who was greatly respected by kings Nṛsiṅha and Mukunda.

Śyāmārcana-taraṅgiṇī (305), by Viśvanātha Somayājīn, who describes himself as, 'ब्रह्मैतत्परिपक्षिक,' is a tract on the

duties of a worshipper of Śyāmā. In the work the chapters are named *आवर्त्त* (whirlpool) and *वैचि* (wave).

Ṣaṭkarmollāsa, by Pūrṇānanda, is complete in twelve *ullāsas*, of which the present MS. (808) contains only nine. Pūrṇānanda is a well-known author whose *Tattvacintāmaṇi* was written in 1579. In the present work he treats of the six cruel rites, namely, (1) raising enmity between two loving persons; (2) making one of them go abroad; (3) subjugation of others to one's own will; (4) stupefaction; (5) killing; and (6) fascination.

Ṣaṭ-karma-dīpikā (309), by Śrīkṛṣṇa Vidyāvāgiśa Bhaṭṭācārya, treats of the same topics.

Sundarī-Ratnāvali (848) is a *Tāntrika* story of *Draviḍa-śiṣu* attaining success by worship of *Devī* in the form of *Sundarī*.

Bhāradvāja-Saṃhitā (197) has been described in L., vol. VIII, p. 226, and I.O., p. 852B. Rājendralāla says it is probably a part of a *Tantra*. Eggeling describes it in the chapter of *Tantra*, mysticism. I doubt if it is a *Tāntrika* work, because the essential feature of a *Tantra*, that is, the derivation of *mantras* from the letter of the Sanskrit Alphabet, is not prominent in this work. It is, I believe, a work of the *Vaiṣṇavās* of Southern India.

Bhāva-cūḍāmaṇi (200) is a *Tāntrika* work, often quoted and of great authority. It treats of the three different *Bhāvas* in which *Tāntrika* worship can be conducted; the first of them being *Divya*, the second *Vīra*, and the third *Paśu*. In the first the five M's have no place; in the second they appear prominently; and in the third they are omitted, but the *ācāras* of *Smṛti* are not respected.

Bhāva-dīpikā (201), by Acyuta Dhīra, the son of Janārḍana and the grandson of Puṣkara, is a work on the same subject as above.

Bhāva-Sāra (202), an anonymous work, is also on the same subject.

Mantrārtha-dīpikā (209), by Govinda Nyāyavāgiśa

Bhaṭṭācārya, explains the meanings of *mantras*. It is a comprehensive work on the subject.

Mahāmūṇḍamālā-tantra (212) is an original *tantrā*, being an interlocution between Pārvatī and Mahādeva. It treats of the three *Bhāvas* and the worship of Durgā.

Mahālakṣmī-māhātmya (213) is a work complete in 16 chapters. *Mahālakṣmī* is much worshipped in the Marhāṭṭa country, and the scene in the opening verses is laid at Kolhapur.

Mahālakṣmī-hṛdaya-stotra (214) is said to be a part of the *Āiharvaṇa-Rahasya*: it is a hymn in the *Mandākrāntā* metre.

Mālā-vidhāna-tantram (217) treats of rosaries, *mantras* and counting of the beads.

JYOTIṢA.

Muhurtacintāmaṇi-ṭīkā entitled *Pramitākṣarā* (No. 220), by Rāmdaivajña, the author of the text himself. See I.O. Cat., p. 1072B.

Muhurta Bhūṣaṇa (221) by Rāmasevaka, the son of Devidatta, composed in Sam 1778, is a treatise on astronomy as applied to Smṛti. Another treatise on the same subject by Harisācārya is described under No. 228.

Maṇipradīpa (No. 206), by Raghunātha Bhaṭṭa, the son of Soma Bhaṭṭa, is a treatise on the calculation of the sun's conjunction with the signs of zodiac. The work is based upon Bhāskarācārya's great work on Hindu astronomy.

Mīnarāja-jātaka (No. 218), by Mīnarāja Yavanācārya, extends over 8,000 *Indravajrā* verses. See I.O. Cat., p. 5096A., and Oxf., p. 829. The MS, noticed in 218 appears to be complete. In my paper in the Journal of the Asiatic Society, Bengal, 1897, p. 310, I pointed out that there is a palm-leaf manuscript in the Durbar Library, Nepal, written in old Newārī, of *Yavanajātaka* in 4,000 *Indravajrā* verses. At the end of the work there is a statement that Yavaneśvara

formerly, in the 91st year of some era most likely Śaka, translated the work into the "Divine Language" Sanskrit most likely in prose. But Sphūjīdhvaja, another Yavana Rāja, rendered it into 4,000 *Indravajrā* verses in the year 191 of the same era. Utpala, the commentator of Varāhamihira, confounded Sphūjīdhvaja with Yavanācārya, as appears from a note in Kern's preface to the Bibliotheca Edition of *Vṛhatsaṃhitā*. The present work appears to be an amplification of the same work by Mīnarāja, another Yavanācārya, in 8,000 verses of the *Indravajra* metre. But the author, not to miss the authority of the ancient Yavanajātaka, names it *Vṛddhayavana-jātaka*. Subsequent authors seem to have made use of the *Vṛddha-Yavanajātaka*, and not of the work versified by Sphūjīdhvaja. Hence the mistake made by Utpala.

Samvitprakāśa (328), by Govinda-kaviśvara, the son of Kāhnu-kaviśvara, is described as a *Kāvya* in fifteen svargas. But it is really a work on astrology which deals mainly with *Praśna gaṇanā* or divination by questions.

Vasanta-Rāja-śākuna (261) is a well-known and often noticed work on prognostication by *Vasantarāja*, son of Vijayarāja and grandson of Śivarāja, and not, as Aufrecht says, the younger brother of Śivarāja, nor a younger brother of Vijayarāja, as Eggeling says. तत्पादसमुपजीवी वसन्तराजोऽनुजस्तस्य. Here the word अनुज can not mean younger brother. In other Sanskrit works of Bengal, notably in the *Rāmācarita*, the word अनुज is often used in the sense of son. The word तत्पादसमुपजीवी is but rarely used of a brother. Aufrecht says that his patron was Candradeva of Mithilā. But he does not give authority for his statement. Eggeling underlines वङ्गदेवेन, that is, the author's patron was a king of Bengal. He is quoted by Mallinātha, who flourished about the end of the 14th century. The 13th and the 14th centuries are a period barren of any literature in Bengal. I would therefore place *Vasantarāja* about fifty years before the Muhammadan conquest of Bengal.

Praśna-dīpikā (167) and *Praśna-sāra* (168) are works on divination by questions. The first is a commentary on *Horāṣaṭpañcāśikā* of Pṛthuyāśas the son of Varāhamihira, by Dāmodara the son of Raghunātha and Jānakī; and the second is attributed to a Rākṣasī named Nikaṣā.

Bālabodharatna-kaumudī (179) is an elementary treatise on astrology. Anonymous. The MS. noticed contains 17 chapters.

Samāvivēkaṭikā (320) by Mādhava, the son of Govinda Iyotirvid, is a commentary on *Samāvivēka* or *Varṣatantra*, being the second part of Nīlakaṇṭha's *Tājika*, composed in 1587 A.D.

Sāmudraka (334) appears to be the same work on palmistry as described in the Florentine Cat. 342.

Ramala-nava-ratna (231) in nine chapters, by Parama-sukhopādhyāya, is a work on divination by the throw of dice.

Ravindvorgrahaṇopāya (232), by Rāmacandra Bhaṭṭācārya, is a short treatise on the subject of the eclipses of the sun and the moon.

Ubhayāgrahaṇa nyavasthādīkārā (42) is another work on the same subject. Anonymous.

Akṣaracintāmaṇi (1) is an astrological treatise attributed to Śiva, on divination possibly from letters.

Aṅkādarśa (3), by Kṛpārāma Mukhopādhyāya, is a treatise on the first four rules of Arithmetic.

Abda-ratna (15), by Daivajña Durgāsahāya, is a short astrological treatise for calculating the consequences, from the positions of planets, on the fortune of man from year to year. The system of calculation is the Arabic system on the basis of 120 years as the full span of man's life. The last verse obscurely hints that the author's father's name was Vilāsa.

Gaurījātaka (79) is an anonymous treatise in verse on fortune-telling from the positions of the planets at the time of the birth of a man.

Grahaakra vivaraṇam (80), by Kṛṣṇaratha, is a com-

mentary on Grahacakra, a work on astronomy unknown to Aufrecht. It has twelve chapters.

Grahādarśapattram (81), by Nidhimisra Daivajña of Oudh, composed in Samvat 1871. It is based on Bhāskarācārya's well-known work.

Candronmilana is a Tāntrika work on divination. See I.O., p. 1116, and L., Vol. I, p. 281. No. 83 appears to be a short treatise based on *Candronmilana*. It busies itself with divination by means of letters.

Jaganmohana (85), by Lakṣmaṇācārya, is a comprehensive work on astrology including divination and augury.

Jātaka-Kallola (87), by Raghunātha Paṇḍita, the son of Lakṣmaṇa; *Jāta karmapaddhati* (88), by Divākara, the son of Nṛsiṃha Gaṇaka, and the grandson of Kṛṣṇa Daivajña; *Jātakārṇava Saṃgraha* (89), by Varāhamihira; and *Jātakālamkāraṭīkā* entitled *Bālabodhinī*, by Narmadā Giri (90), are all works on Jātaka fully described in this volume.

Jñānālamkṛta-mañjarī, incomplete and anonymous (94), is a work on divination by means of questions; *Jyotiṛmaṇi*, incomplete (96), *Jyotiṣaratna* by Kamalākṣa Śarmā (97), *Jyotiḥsāra* (100) by Ramā Kānta are elementary treatises on astrology as applied to Smṛti.

Tājikapaddhati is a short astrological treatise by Keśava Daivajña. *Tājikapaddhatiṭīkā* (107) is a commentary on the same by the author himself.

Daivajñamanohara (127) is a rare work on astrology by Lakṣmīdhara, the son of Kesava Bhaṭṭa, son of Dhāreśvara an inhabitant of Puṣpapuri, son of Daṇḍapāṇi Pāṭhaka who lived at Benares, son of Vāmana of Pratīṣṭhāna, son of Brahma Bhaṭṭa an inhabitant of Devagiri. Known from quotations only.

Pañcapakṣī attributed to Mahādeva is a well-known work on augury. No. 151 is a commentary rarely known of that work.

Praśnacūḍāmaṇi (166) by Candrasekhara is a rare work on divination.

Suprapraśna (344) attributed to *Sarasvatī*, the Goddess of Speech, is a work on divination by the throw of dice.

Nārada Saṃhitā (141) is a comprehensive work of astrology.

VAIDYAKA.

Āyurvedaparibhāṣā (No. 84) gives the technical rules of interpretation of Hindu medical works. It is anonymous.

Paryāyamuktāvali (154) is a work on synonyms of medical terms. The unknown author seems to have made a great use of a previous work on the same work by Mādhava-kara.

Pākāvali (156) is a compilation on pharmacology containing prescriptions for the preparation of different concoctions (*pāka*). Though the name given is *Pākāvali*, in the MS. itself it is called *Pākavidhi*. It is anonymous. Two other works of the same description are also anonymous. They seem to be the *vade mecum* of different families of medical men.

Sārasaṃgraha (336) by Viśvanātha is a collection of prescriptions for various diseases.

Bhaiṣajya-Rasāmṛta Saṃhitā (205) by Upendra is a short treatise for beginners on the various branches of the Hindu medical science. They are:—Tonic medicines, human medicines, Divine medicines, mercurial treatment and surgery.

Yogāvali (227) contains a number of prescriptions by Piṅgalā yoginī: the chapters are named *Kalpas*.

Ratnāvali (280), anonymous, is a work on the treatment of various diseases.

Rasaratnākara (234), by Nityanātha Siddha, is a well-known work on medicinal preparation of mercury.

KĀVYA.

The most important Kāvya mentioned in this volume is *Kapphinābhyudaya* (50), by Kāsmīra Bhaṭṭa Śiva Svāmī. See pp. 25, 83, 49, 52, 54, 55, 195, 196, 197 198, 199, of M. R. R. Śeṣagiri Śāstri's report on a search of Sanskrit and Tamil MSS. in Madras for 1898-94. The author flourished in the

court of Avantī Varuṇā, Mahārājāh of Kaśmīra (855 to 884). The work had a wide currency in India in the subsequent centuries, as it is quoted by many commentators of Amara-koṣa, notably by Sarvānanda Banerji, the author of *Ṭīkāsarvasva* (1417 to 1481) and also in *Līṅgābhātṭya*. Though written in Kāśmīra, the MSS. yet discovered of the work are in Uḍiyā character.

Bhāravi is a very ancient work. It is quoted by the commentator to the *Vātsyāyana Kāma sūtra* who does not quote Kālidāsa. He may, therefore, be placed in the 3rd or the 4th century A.D. His success to a great extent exalted the *Śaivas*. So the *Vaiṣṇavas* wanted to rival him, and they produced the *Śiṣupālavadha* about the end of the 6th century (?). The Jainas emulated the efforts of the *Śaivas* and *Vaiṣṇavas*, and produced the *Dharma Śarmābhyaudaya*, and the Buddhists, not to lag behind, produced *Kappinābhyaudaya*. They belong to the same school of poetry; in this school the poet does not confine himself to the creation of beauty alone but tries his skill in *bandhas*, punnings and other things which are regarded as an obstacle to the appreciation of beauty.

Abhinava Gītagovinda (17) by Puruṣottama Deva Gajapati. He flourished about the end of the 15th century in Uḍiṣyā and carried his conquests from the Hugly to Kañci. His statue on horse-back is engraved in a bas-relief in the temple of Jagannātha. The work is in ten cantos. It is an imitation of Jayadeva's well-known work, *Gītagovinda*.

A large poem, written in the interests of Jainas, is the *Dharmila caritra* (133) by Jayasekhara Sūri. The Paṇḍita who prepared the notice of this work for me has brought me only the first and the last slokās, from which it appears that the poem gives an account of the religious and charitable works of one Dharmila with a view to teach what is good in this world and in the next. The author Jayasekhara Sūri is the poet Jayasekhara, who wrote the Jaina *Kumāra*

Sambhava Kāvya. For, at the last verse of his *Kumāra Sambhava* he says, “धम्मिस्सदिमहाकविलकननाकल्लोजिनीनौरसिः”

Pāṇḍavacaritraṃ (157) is also an extensive Jaina poem in 9720 slokās by Maladhārī Devabhadra Sūri. Peterson mentions many Jaina authors of the name of Devabhadra. But the epithet Maladhārī suggests that he was a pupil of Maladhārī Abhayadeva, who flourished in the 18th century of the Christian era.

Bhāratāmṛta Kāvya (198), by Divākara Kavicandrā Rāya, son of Vaidyeśvara and Mukṭā. The work commences with Pururavā, and the twelfth canto with which the incomplete MS. ends comes down to the description of *Khāṇḍava vana* also described in the *Ādiparva* of the *Mahābhārata*. The MS. comes from Uḍṣyā.

Muktācaritraṃ (219) was found in the private collection of Babu Hariścandra of Benares. My Paṇḍita Bahu Vallabha Śāstri attributes the authorship to Kṛṣṇa Kavi. But there is nothing in the description he brought, to shew to whom the authorship belongs, except perhaps the word *लल्लकवि-भूपतेः* which cannot by any means be construed to mean the author. Paṇḍita Sudhākara Dvivedī in his catalogue of Sanskrit Manuscripts in the North-Western Provinces, VIII, 16, attributes the authorship to Jīva Gosvāmī. Apparently both the Paṇḍitas examined the same MS. of 100 leaves at the house of the late Babu Hariścandra.

Rasābdhi (285) is a *Mahākāvya* by Devakīnandana, son of Raghunātha, son of Viṭṭala, son of Vallabha Dikṣita.

Viṣṇupadāvalī (272 A.), unknown to Aufrecht, is a collection of songs in Sanskrit in honour of Viṣṇu. The MS. under notice is incomplete. The songs are in imitation of the songs of *Gitagovinda*.

Kavīkarpāṭī (53), by Kavirāja Śāṅkhaadhara. This is not a work on rhetoric, as Aufrecht says. The object of the work is explained in the second verse, a translation of which runs thus:—“Carefully learning this book by rote and learning the art of versification from those who know it, one

can readily compose verses in an assembly, even though he may not know the meaning of the words." The work gives a long list of words and collocation of words in Sanskrit which may fit in in any particular metre. Printed at Dvārbbhāṅgā. See Oudh VIII, 10; XIX, 42. Peters. 3, 21^a, 340, 393, 4, 25, 6, 325. Stein 59, 267.

A commentary on *Gītāgovinda* (74) by Vanamālī Bhaṭṭa, son of Śivadāsa Bhaṭṭa. Composed at Benares.

Nārāyaṇa Śatakam (142), by Vidyākarapurohita, describes in a century of verses the various limbs of Nārāyaṇa. It is accompanied with a commentary by Pitāmbara, the son of Nṛsiṅha.

Vallabhāṣṭaka-vivṛti (260). Hall says that the original text of *Vallabhāṣṭaka* is in eight verses in the Sragdharā metre (p. 153). Eggeling gives the beginnings and ends of these eight verses and attributes them to Viṭṭala (p. 826-27); why, he does not say. In the notice before me the last verse of the commentary is by Viṭṭala, in which he says, "Let all Ācāryas pity me their servant, Viṭṭala. By me has been explained the eight verses in honour of Vallabha by the grace of my father." In the first verse, again, he says that the dust of his father's feet incites his mind to explain the verses made by his father in honour of Ācārya Vallabha.

Sarvottamaṭīkā (327), by Viṭṭala Dīkṣita, is a commentary on the *Sarvottamastotra* in praise of Kṛṣṇa by Vallabhācārya. Eggeling says (in p. 828) that the stotra consists of 86 stanzas.

The poem *Sahṛdayananda* has been published in the Kāvya-mālā series. No. 328 describes a commentary on the poem by Rāmacandra Miśra, the son of Mṛtyuñjaya Miśra.

Kālidāsa's *Meghaduta* is well known. Nos. 224 and 225 contain the descriptions of newly discovered commentaries on it. The second is by Vṛhaspati or Rāyamukuta of Bengal who flourished about the beginning of the 15th century. And the first is by Mahāmahopādhyāya Narahari, apparently an Udiyā paṇḍita, who finds no good in the ordinary inter-

pretations of the poem and tries to prove that it was written in honour of the Jagannātha of Purī, that the name Meghadūta does not mean cloud-messenger, but the cloud acts here as a porter, or a crier in a mosque who collects all classes of men to Purī during the *Rathayātrā*, in which Jagannātha for a few days in a year goes to the Gundicā house.

The *Naiṣadhyā Uarita* is well known. No. 148 notices a commentary on it, by Udayakara, the son of Svarnadhara, the grandson of Rāmadhara, and the great grandson of Gadādhara of Tirabhukti, under the patronage of Ṭhakkura Rāmacandra, the son of Ṭhakkura Rājakara, and the grandson of Ṭhakkura Śrīkara, a Kāyastha by caste. On the conclusion of the commentary Rāmacandra gave the commentator a ring and two ear-rings and other valuables.

Vijayapradīpikāṭikā (265) should be *Vijayapraśastikāvyavṛtti*. It is a commentary in 10,000 ślokas on a panegyric on Vijaya.

Anandalahari-bhāṣya-locanāṃ (33), by Rāmakavi Dīṇḍima, is a new commentary on the Bhāṣya commentary on the *Anandalahari* of Śāṅkarācārya. Rāmakavi was born at Kāncī or Kanjibharam. He travelled in many parts of India for the purpose of *Digvijaya*, conquest of the world, that is, casting into shade the poets of all places by his facility in versification. In the course of his "conquest" he came to Purī and there he wrote the present commentary to please the Brāhmanas. His titles are Mukuṭa-Rāya and Mahāpātra.

NĀTAKAM.

There are five dramas described in this volume, two were written under the patronage of the Rājās of Bhulūā in the Noakhali district of East Bengal, and three under the patronage of various Rājās of Uḍiṣyā.

Kuvalayāśra-carita (60) is by Lakṣmaṇa Māṇikyā of Bhulūā. Another drama of this Rāja has been mentioned in the second volume, p. 160 of the "Notice of Sanskrit

Manuscripts,' second series. The *Kuvalayaśvacarita nāṭaka* is in nine acts and is based upon the story of Kuvalayaśva and Madālasā, as found in the Purāṇas.

Vaikunṭha-vijaya (283), by Amara Māṇikya, the son of Lakṣmaṇa Māṇikya of Bhulua, is based on the story of Uṣa-haraṇa from the *Harivaṁśa*.

Bhañja Mahodayā Nāṭikā (196), by Narasiṁha Miśra, is a drama in five acts on the spiritual advancement of the human soul. It was enacted in the court of Balabhadra, a Gajapati king of Uḍiṣyā. It embodies the teachings of Śivanārāyaṇa Bhañja, a Rājā of Kēujhore near Mayūra-bhañja. The full name of the drama is शिवनारायणभञ्जमहोदय नाटिका ।

Madhurāniruddha (207), by Gayanī Candra-sekhara, the guru of the king of Uḍiṣyā, is in eight acts. See Oxf. 142A. It is an algebraical drama on a spiritual subject. (See Hindu theatre). It was composed during the reign of Rājā Rāmacandra who was very successful in his wars against the Muhammadans.

Samṛddha Mādhava Nāṭaka (821), by Govinda Kavibhūṣaṇa Sāṃanta Rāya of the Bharadvāja Gotra, is an imitation of the *Gitagovinda*. The stage-manager appears to have been a disciple of Nityānanda, an associate of Caitanya.

LEXICOGRAPHY.

Abhidhānaṃ (16) by Rāma Śarmā is a lexicon unknown to Aufrecht.

This volume contains three commentaries on the *Amarakoṣa*. The first (18) is by Daityāri Kavi, the son of Śaṅkara and the grandson of Pañcānana. He seems to have been a Uḍiyā Paṇḍita, as he makes his obeisance to Jagannātha. He explains the *Maṅgalācarana* of Amarakoṣa as addressed to Buddha. The second (19) is by Paramānanda Śarmā, an inhabitant of the village named Sālikani in the parganā of Bhawal in the district of Dacca. The third (101) is *Tika-sarvasva* by Sadānanda Banerjee. See Śeṣa Giri's exhaustive

description of this work in his report on a search of Sanskrit and Tamil manuscripts in Madras for 1898-94.

Koṣa saṅgraha (No. 67), by Madhusūdana, appears to be unknown to Aufrecht. It seems to have been compiled from *Amarakoṣa*, *Ekākṣarakoṣa*, *Vakārabheda*, *Nakārabheda*, *Uṣmanārabheda* and *Vijñāni*. For a Bengali Manuscript it appears to be old, as it was copied in the Śaka year 1590.

Nāmamālā vṛtti (140) is a commentary by Hemacandra on his *Abhidhāna cintāmāni* or *Nāmamālā*.

Nānārtharatnaṇṇa, by Śrīnātha (139), is an *Anekārthakoṣa* for the beginners.

Viśvaikākṣaranāmamālā (271), by Viśva Śambhu Muni, is an *Ekākṣara koṣa* in which *Ekākṣara* words are alphabetically arranged.

VYĀKARANAM.

Pāṇini's school is represented in this volume by six works.

Praur̥ḍhamānoraṇṇatīkā (341), by Hari Dikṣita, the son of Viśeṣvara Dikṣita, and grandson of Bhaṭṭoji Dikṣita, who is the author of *Siddhānta Kaumudī* and its commentary *Praur̥ḍhamānoraṇṇā*. Hari Dikṣita's commentary on *Praur̥ḍhamānoraṇṇā* goes by the name of *Śabdamaṇoraṇṇā*. See I.O. Cat., p. 174 B.

A commentary on *Śabdendu Śekhara* mentioned in No. 290, entitled *शब्दशेखरचौतुर्ली*, is by Udayaṇkara; a commentary on the *Paribhaṣenduśekhara* entitled *Tripathagā*, by the son of Veṅkateśa and Sāvitrī, is described under No. 291. The name of the work should be read *Paribhaṣendu śekharaṇṇatīkā* in the place of *Śabdenduśekhara paribhaṣatīkā* which is misleading. See Stein 42.

Bhāva Prakāśikā (292), by Vaidyaṇātha Pāyagūṇḍa, is a commentary on commentary on Haridikṣita's *Sabdaratna*. See Florentine Cat. No. 170. The commentator quotes the *Maṅgalācārāṇa* of *Śabdaratna*. But in his own *Maṅgalācārāṇa* he speaks of commenting on not *Śabdaratna* but *Sabdaratnenduśekhara*. Considering the relation in which Vaidyaṇātha

Pāyagūṇḍa stood to Nāgeśa, it appears very probable that he was not commenting upon *Subdaratna*, but on a commentary on that work by Nāgeśa. In this No. for *Sabdendu-śekhara*, *vyākhyā* read *Subdaratnendu śekhara vyākhyā*.

Paribhāṣāpradīpārci (153), by Udañkara, is an independent work on the technicalities of Pāṇini. The author seems to have written a short commentary on the sūtras of Pāṇini. See Kathavaṭe, p. 115.

Phakkikā Samuccaya (178) appears to be a collection of subtle points in the *Mahābhāṣya* on Pāṇini. These points were collected by a teacher for the use of his students. The MS. is found in the Mymer Singh district, where Pāṇini is never taught, and it was copied in the year 1641 of the Śaka era. The work seems to have been compiled at Benares.

Prakriyādīpa (161) by Pradyumna Vidyābhūṣaṇācārya is an independent treatise on Sanskrit Grammar for the use of beginners. It is based on the revised Rasavati, a supplement by Jumara Nandī of the Saṃkṣiptasāra.

Prayogapallava (165) by Bhavanātha Pallavakāra, who composed and copied this work in Sam 1718, treats of *Dhātu* only. The work is intended for beginners, and specially intended for the use of one Bhavānīnātha.

Ratnasāra (228), by Murāri, is a School Grammar based on the *Kātantra*. The author used the work of Vardhamāna mainly in compiling this treatise. It was written for the use of the son of the Rājā of Haridrā.

Ratnāvali (229), by Gauḍamohana Bhaṭṭa, treats, in a versified form, of Kāraka, Samāsa and Taddhita according to the school of Saṃkṣiptasāra (?).

Sārasvatabhāṣyaṭīka (387), entitled *Padacandrikā*, by Govindācārya, is a new work unknown to Aufrecht.

Ekārthākhyānapaddhati or *Kriyānirghaṇṭa* (No. 45) is a work on verbal roots in Sanskrit in 700 slokās by Bhaṭṭa-malla. It appears to be a work of the Kātantra School. The work comes from Uḍiṣya in Uḍiṣya character.

Sāmānyaparakriyā (832), by Vasupraharāja, is a short grammar for beginners belonging to the Pāṇini School. Tradition has it that Vasupraharāja was an inhabitant of Dharākoṣa in the Ganjam district.

ALAMKĀRA.

Sāhityadarpaṇa was composed by Viśvanātha, a paṇḍita of Uḍiṣyā. A commentary on this entitled *Sāhityadarpaṇa locana* (838), obtained at Purī, speaks of Viśvanātha as a minister of a Rājā of Trikaliṅga. The commentator's name is not given in the MS. noticed here. But Stein 65 says that his name was Ananta and that he was the son of Viśvanātha.

Prabhāṣphūrti (839), a commentary on the same work by Lokanātha Dikṣita, who bases it on a previous commentary entitled *Darpaṇaprabhā* by his guru Gopīnātha.

Kāryādarśatikā (58) is by Tribhuvana candra Deva, a Jaina scholar.

Kāryaprabhāṣṛti (57) is a commentary on the chapters in Agnipurāṇa which treat of *Kāvya* and *Alamkāra*, by Gaṅga-dhara Kavirāja of Murshidabad, who died a few years ago.

Rasakalpadrūma (233), by Jagannātha Miśra, is an ambitious work of great extent on nine *rasa* or emotions in rhetoric. Each *rasa* has five leaves विभाव, अनुभाव, सङ्घारिभाव, सात्विकभाव and रस. These five dalas or leaves make a pallava or twig. All the twigs together make the *Kalpadrūma*. Hence the title of the work *Rasakalpadrūma*. But I do not know whether the present MS. is Jagannātha's *Rasakalpadrūma* itself or its commentary, because Jagannāth's *Maṅgalācarana* comes after a long introduction. Jagannātha makes his obeisance to Bharata alone, for in no other work the emotions are treated of so fully as in the Bharata Nāṭya Śāstra.

Sāhitya-Ratnākara, a short work on rhetoric, has been described in my second volume of the "Notices of Sanskrit Manuscripts." The present volume contains a commentary

on this work by Kṛṣṇa Misra (No. 340). The author belonged to the *Kautsyakula*, a very influential family in Uḍḍiṣyā. His grandfather was a very learned man named Rāma. The name of the commentary is *Alaṅkāra-sudhākara*.

JAINA WORKS.

The only two original sūtras of the Jainas in this volume are *Thāpaṅgasūtra* 1(102), and *Vipāka śrūta sūtram* (267). The only commentary to an original sūtra is the *Antagaḍaśāṅga sūtravṛtti* (14). Even the Jainas in ancient times used the word upaniṣad in their literature. *Adhyātmopaniṣad* (10), by Ācārya Hemacandra, a contemporary and teacher of Kumārāpāla, is a work on *Yogasāstra*. The work is in verse and complete in twelve prakāśas. The present manuscript ends with the fourth chapter.

Samaya Sundara Gaṇi was the pupil of Sakala Candra Gaṇi. Sakala Candra was the pupil of Jaina Māṇikya Sūri of the Kharataragaccha, who obtained the title of *Yugapradhāna* from Akbar. There is a hemistich राजानं ददते सौख्यम् । Samaya Sundara explained this hemistich in 800,000 different ways and put them in the form of a book entitled *Artharatnāvali* or *Aṣṭlakṣārthi* (22).

There is a Jaina work named *Sarvārtha-sūlita-sūtra*, which has a commentary entitled *Tattvārtha-Ratnākara* (105). The commentary is by Prabhāvacandra, the pupil of Dharmacandra.

The duties of Jaina sādhus are enumerated in the work entitled *Kalpāntarvācyam* (51). The author in the opening verse speaks very highly of Siddha Bhūpati.

Śatruñjaya Māhātmyam (286), by Dhaneśvara, belonging to the Ācārya Rāja Gaccha, is complete in fourteen *sargas*. It relates to a mountain named Śatruñjaya in Kāthiawad, and incidentally treats of the great men among the Jainas.

Samayaka-ṭikā-vārtikam in Hindi (383) is a work for the atonement of all sorts of sins.

Śabda-Ratnākara (289) is a koṣa by Sādhu Sundara

Gaṇi, the disciple of Sādhukīrti Upādhyāya. It has six chapters, treating of (1) Arhat, (2) Gods, (3) human beings, (4) inferior animals, (5) hell, (6) miscellaneous matters.

Ṣaṣṭi-śata-prakaraṇam (811) is a work in Prākṛta for religious instructions of the Jainas. It has a commentary entitled *Ṭippanī* (812), which says that the *prakaraṇa* (*Ṣaṣṭi-śata prakaraṇa*?) was composed by Semicandra, perhaps Somacandra, the pupil of Jinayaticandra Sūri.

Kalyāṇa-mandīra-stotravṛtti (52), by Samayasundara Gaṇi, is a commentary on Siddhasena's *Kalyāṇamandīra stotra*. The commentary was composed in Saṃvat 1695, that is, 1639 A.D.

Ācchācāra-prakṛṇaka (71) is a work on the *acāras* of Jaina monks in Prākṛta. It has a *ṭikā* by Vijayavimala Gaṇi, the pupil of Ānandavimala Sūri (72).

Gurucchattisī (75) in Prākṛta enumerates the ten kinds of gifts from the *Thūṇāṅga satta*, and the 36 good points in the character of a *guru*.

Caturanuyoga-vyākhyā (82) is a commentary on the Prākṛta work entitled *Caturanuyoga*, four kinds of discipline.

Jinaśataka (91) is century of verses in honour of Jina, divided into four chapters.

Jinasahasranāma (92) and *Jinastutīmāla* (98) are also on the same subject.

Tricarnārāra (119) by Jina Sena is complete in 18 chapters.

Nalacaritram (136) is a Jaina version of the story of Nala. The author offers his obeisance to Śāntinātha of Āyā, a dependency of Jodhpur.

Navatattva-ṭikā (137) is a commentary on a work entitled *Navatattva* dealing with the philosophical conceptions of the Jainas, such as *Jīva*, *Ajīva*, etc.

Pāścanāthacaritram (158) is a poem by Hemavijaya Gaṇi in six *sargas*.

Siddhānta-svarūpam (815) in Prākṛta treats of the nature of salvation according to the Jaina idea.

Saṃyaktva kaumudī (322) is a story of a king named Suyodhana.

Sambodha sattari (324) in *Prākṛta* treats of seventy religious topics.

Mahāvīdyāvṛttitippanam by Bhuvanasundara Sūri (216) is a commentary on *Mahāvīdyāvṛtti* in 16 stories.

78095

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 1. अक्षरचिन्तामणिः । Substance, country-made paper, 9 x 3 inches. Folia 21. Lines, 7 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1897. Place of deposit, Harapura, Post Office Gopālganja, Chapra, Paṇḍit Jagadeva. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. प्रबन्ध श्रावदा देवी लम्बोदरविनायकम् ।
कलाकौतुकचेतुर्गं विकास्य महेश्वरम् ॥
बन्धकस्य वधायीय विपुलस्य वधाय च ।
मयेवेमं कृतं धनं शृणु यत्नेन पार्थिवेति ।

End समये राजविरोधे ब्रह्मविनाये तथा च दुर्भिक्षे ।
निधुनकौषापकौने भवति हि भयं न संशयो ह्यग्रे ।

Colophon. इति श्रीशिवविरचिताक्षरचिन्तामणिधन्यः समाप्तः ॥ संवत् १८९७ ॥

विषयः । शुभाशुभकथनम् । शुभाशुभशकुनादिकथनम् । संज्ञाप्रकरणम् । सरप्रकरणम् । लक्ष्योपादिकथनम् ।

No. 2. अग्निभारतशस्त्रकृतिः । Substance, country-made paper, 14 x 6 inches. Folia, 6. Lines, 20 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अग्निभारतशस्त्रस्य कृतिरन्यथे । अक्षर्योः × यो वा नो नो वैवा-
नराय शृणुष्वानये × यः । रत्नविष × चरयेषु मात नो नो अग्निर्हि
देवी अक्षतो दुष्यति ।

End.

ततोऽध्वर्युर्ब्रह्मचरसं सयेन ऊला सदस्यानीय शीघ्रे समर्पयति ।

(इतो नास्ति ।)

विषयः । अग्निमासतविषयकमन्त्राणि ।

No. 3. अज्ञादर्शः । Substance, country-made paper, 10 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 90 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1786. Place of deposit, Khunverāgrām, Post Office Garvetā, Zilla Midnāpur, Babu Vaikunṭha Nāth Chakravartī. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

अक्षेण ये हरणपूरणखयोगाः

सिद्धासुदं ददति संस्तुतयस्तथा ।

तान् बाह्यबोधविषये विदधोति स्त्रीके

श्रोतिःषु च द्विजलपारमण्यप्रयासः ॥

भागोऽंशो हरणं हारो विभागो भजनं हरिः ।

पूरणं जननं पूतिर्हन्तिषु गुणनं गुणः ॥

अखनं मह्यं ज्ञानसमदानमपाहति ।

योजनं भरणं मेघः पिच्छनं चङ्करीकृतिः ॥

क्रमेण हरणादिष्वर्यायकयनम् ।

एकचन्द्रो घरा प्रज्ञा नन्दासंख्यासुखं मलः ।

अमादिर्मेघकं चापो मूलं देशोऽग्निनी लघुः ॥ इत्यादि ।

End.

वेनेव हरणं हनं वेनेव परिपूरितः ।

यदि भागः सञ्चार्यः स्यात् सिद्धे हरणपूरणे ॥

हरणपूरणयोः प्रामाण्यदर्शनम् ।

इत्याद्यथे हरणयोः सुकृतेन १४ पूर्व

तर्केषु ५९ जीनविभवेषु ५९ विचक्षितेषु ।

दाक्ने ९ ह्रस्वे शशिनि ९ खे० विभवाब्दि ४९ इत्या-

दिह्रस्वसंख्या नवका ८४ न प्रदधोति साधुः ।

भगवद्गीशगुणनोतिमचिन्ता यत्तुषां

योगादिषंकाराचासुदाहरणदर्शनम् ।

सुत्यज्ञानां जनयति सुदं कोशलाशोकतुङ्गा
 मध्यस्थानां रविरिव तमः संशयं यो भिनत्ति ।
 सुत्यतिं तद्विविधपटुतां वेदविद्यां कण्टिका
 अङ्गादर्शः स्फुरत् नितरां सोऽयमग्रेषु तेषाम् ॥
 पटुताङ्गविदां शरीरयो भवति सुखमनेन भूयसा ।
 न पुनः क्षतरीतिसंयत्तः पटुतामेति कुशाग्रधीरपि ॥

Colophon. इति सुखवंशकरीरजीकृपारामकृतौ सकलाङ्गसंस्कारे अङ्गादर्शो नाम
 निबन्धः सम्पूर्णः । शुभमस्तु शकाब्दाः १७८९ । ७ । ९ ॥ नीमघुस्वर-
 मन्मथः साधरं ।

विषयः । मुषमात्रादिना अङ्गानां चरचपूरवादिनियमकथनम् ।

No. 4. अजितशान्तिस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 14 × 6
 inches. Folia, 3. Lines, 28 on a page. Extent, 100 ślokaś. Character,
 Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya
 Mahārāja Bālacaundra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अजितं जितसम्पन्नं
 सन्ति च पश्यन्त सम्पन्नपावम् ।
 जय मुच सन्ति मुचकरे
 होनि जिनवरे पञ्चिवाणि ॥

End. अह इत्यह परमपथं
 अहवा किंति तुवित्यहं भुवने ।
 तावे सुकुशरथे
 जिन वयमे साधरं अहव ।

Colophon. इति सम्पूर्णम् ।

विषयः । अजितनाथसामिखोत्रम् ।

No. 5. अनुभाष्यविवरणम् । By गिरिधारी । Substance, country-made paper, 20 × 10 inches. Folia, 117. Lines, 16 on a page. Extent, 2,340 çlokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1916. Place of deposit, Benares, City, late Hariscandra Babu. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

त्रौल्लव्याय नमः ।

त्रौत्रौनाथसुकुन्दरायरसिकसानन्दशेषोन्मल

त्रौमहम्मभविदुषेष्टसुभगत्रौशेखराजस्सदा ।

अथागत्य मदीयशूर्द्धनि कृपावशो सुदासा × जे (?)

लौल्लारासपराकदीयचरणभोजे नमाम्यर्थे ॥ (?)

End.

प्रकाशे द्वितीयाध्याये प्रथमपादे विलक्षणत्वादिति सूत्रे तर्कस्वरूपमुक्तं । तर्कश्च यदि पर्वतो बह्निमान्नस्यागर्हि धूमवान्न स्यादितिवत् यदि प्राणादिवाक्यं ब्रह्मपरं न स्यात् तदानुगमो न स्यादित्युपापोपाक्रमकः सर्व्ववानुसन्धेय इति दिक् ॥

Colophon.

इति त्रौमहम्मसुकुन्दरायसहजमाधुरीपरमानिष्वचनीयसरसवदनतामरस-
सुधाह्लादावगाहि-त्रौमदाचार्य्यपदाब्जकृपापारसार-त्रौमत्प्रभुचरणाम्बुज-
महाराज-त्रौयदुनाथकुलोद्भवगोखामि-त्रौगोपालात्मज-त्रौगिरिधरविर-
चिते अनुभाष्यविवरणे प्रथमाध्यायस्य प्रथमः पादः समाप्तिमगमत् ।
संवत् १९१६ ।

विषयः । ब्रह्मभाष्यप्रणीतानुभाष्यव्याख्या ।

No. 6. अनुभाष्यविवरणम् । (प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादस्य) । By गिरिधारी । Substance, country-made paper, 20 × 10 inches. Folia, 45. Lines, 16 on a page. Extent, 900 çlokas. Character Nāgara. Date, Samvat 1916. Place of deposit, Benares City, late Hariscandra Babu. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning.

त्रौल्लव्याय नमः ।

अथ समन्वयसूत्राकर्णितार्थसन्धेयनिवारके द्वितीयपादे चतुर्भिः सूत्रैः
प्रसिद्धोपदेशाधिकरणमारचयन्ति, सर्व्वत्र प्रसिद्धोपदेशात् ।

End. अभावसिद्धिर्निर्णीत + द्वाहुसंयुजतवा भौतिकवैकल्येन निर्णीतः ।
ननुसभावे तर्को नास्तीति चाशङ्क्योपसंहरन्ति तस्यादिति ।

Colophon. इति श्रीचन्द्रनाथकुल्लोद्भवमोक्षाभि-श्रीयोगाष्टाङ्ग-श्रीमिरिपरविरचिते
चतुर्भाष्यविरचे प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः समाप्तममत् ।
संवत् १९११ ।

विषयः ऋगुभाष्यव्याख्या ।

No. 7. **শব্দেবরঙ্গকোষাখ্যা (খন্ডিতা ভূটিতা চ)।** Substance, country-made paper 12 x 4 inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Extent, 1,100 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, very bad. Prose. Generally, correct.

[illegible]

...
 सरस्वतीं सदा बन्धे सर्वेऽसिद्धिप्रदायिनीम् ।
 सर्वायस्फुटिता सा च सन्निवर्ता सदा मम ॥
 दक्षिणाङ्गति × × × दक्षिणं दक्षिणाङ्गम् ।
 सर्वत्र सर्वदं पुंसां सदा × × × सावित्रम् ।

अद्वैतरत्नकोषाख्ये ग्रन्थे च गुह्यं चोदितः ।

× × × × × × × × × × × × × × × × ॥

इह अक्षु कश्चित् विपश्चिद्भ्रुसिंहाश्रमो नाम योगीश्वरो वादिवारम्
निवारयसाक्षाः × × × × × × × × × × × × × × × ×
अक्षिकौर्वितस्य ग्रन्थस्य निरन्तराय परिसमापन × × × × × × × ×
अक्षयं मङ्गलं मनसामुद्धितमपि वालिशश्रिष्ट्यानुजिष्टया × स्वीकृतो
दर्शयति । × × । इत्यादि ।

End.

निश्चयलमिति अद्याम्ना दूषयति । अयं घट इति । तदभावात् । एक-
प्रकारकलाभावात् - इदम् घटलक्षणवत्प्रकारलादित्यर्थः । (अतः परं
प्रायशः अखितम्) ।

विषयः । अद्वैतरत्नकोषस्य अद्वैतरत्नकोषस्य व्याख्यानम् ।

No. 8. अद्यात्मचिन्तामणिः । Substance, country-made paper, 9 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 170 śloka. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājagopāla Maṭha Mohanta Mahārāja Śrī, Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, 'fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

सुन्दरजामाहसुनेः प्रपद्ये चरणाम्बुजम् ।

संसारार्थवसंमग्नजन्मसन्तारपोतकम् ॥

नमोस्तु तद्गुह्यं तद्गुह्यं × × नमः ।

परमेष्ठ्यो गुह्यं निखिलेभ्यो नमो नमः ॥

नमो रामानुजायैर्दं पूर्याय मयै नमः ।

यामुनाय मुनीन्द्राय नमः सर्वार्थैरेदिने ॥

नमोस्तु रामनिधाय पुण्डरीकहृदये नमः ।

मायाय मुनये नित्यं नमः परमयोगिने ॥

आशाय कुलनाथाय नमोस्तु शठवैरिणे ।

नमः सेनाधिपतये ज्ञानयाज्ञादायिने ॥ (?)

नित्यं श्रीशान्मयायै नमो नमः ।

जीवरावादिगुरवे नमो भूयो नमो नमः ॥
 इत्थं सञ्चित्य नमसा श्रुतां गुरुपरम्पराय् ।
 चध्यास्यविषयां चित्तां करोम्यास्यविश्रुतवे ॥
 आत्मा न देवो न बरो न तिर्यक् आबरो न च ।
 न देवो नैन्द्रियं नैव मनः प्राचो न नापिधौः ॥
 न × × न विकारो च ज्ञानसाक्षात्को न च ।
 लक्ष्मे लयं प्रकाशः सादेव रूपस्वरूपमाह् ॥ इत्यादि ।

End.

इत्थं नत् सन्निधौ वा च मुक्तां मन इयानिचे ।
 यत्नां कुपय्य इयया तथा तत् प्रतिपादनात् ॥
 सौम्यभासाहसुनिना सम्यक् दृष्टाभिमां सदा ।
 चित्तामयास्यविषयां परिचिन्तन् भवेत् सुखी ॥
 अस्माद्विषपरिचाय प्रेमप्रवचमानसम् ।
 वादिकेसरिचं वन्दे सौम्यभासातरं सुनिम् ॥

Colophon.

इति जीवध्यास्यचित्तामयिः समाप्तः ॥ जीशुभमस्तु सर्वजनताय् ।
 जीरासः जीरासः ।

विषयः । आत्मनः अकृपादिनिरूपणं भगवद्विद्वन्रूपकर्तृत्वनिरूपणम् ।

No. 9. अध्यात्मविन्दुः । Substance, country-made paper, 16 × 7 inches. Folia, 80. Lines, 24 on a page. Extent, 900 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīṇmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

जीवरेवराय नमः ।
 अमन्त्रविज्ञानविभूतिशास्त्री
 सत्प्रतिष्ठायाङ्गुतभूतिशास्त्री ।
 तौर्वाङ्मरीयानवपुङ्गवयोना-
 म्मार्थदेहो जयतां जिनेन्द्रः ॥

End.

तथा आत्मज्ञानात् । सर्वज्ञानात् आत्मज्ञानज्ञानं सर्वमित्यवतिष्ठते यद्येवं
 न स्यात् तदा ज्ञानस्य परिपूर्णास्यचेतनाभावात् परिपूर्णैवास्यात्मनेऽपि
 ज्ञानं न सिध्येत् ।

Colophon. लोपज्ञाध्यात्मविन्दुविरचये उपध्यायनीमद्वयवर्णविरचिते प्रथमा
द्वापिस्तिका समाप्ता । इति श्रीहंसराजोपाध्यायविरचितो अध्यात्मविन्दुः
समाप्तः ।

विषयः । जैनमते आत्मज्ञानोपायकथनम् ।

No. 10. अध्यात्मोपनिषत् । Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 21. Lines, 22 on a page. Extent, 488 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1652. Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya, Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नमो दुर्गारामादिबीरकार्यनिवारिणे ।
अर्चते योगिनाथाय महाबौराय वे नमः ॥
पुण्ये च सुरेन्द्रे च कौशिके पादसंस्पृष्टि ।
निर्विशेषनमस्कारनीबीरस्त्रामिने नमः ॥

End. प्रसन्नवदनः पूर्वोभिसुखो बापुदण्डसुखः ।
अप्रमत्तः दुःखज्ञानो ध्याता ध्यानीयतो भवेत् ॥

Colophon. इति परमार्चतर्कौकुमारपाकमुपाख्यश्रुतिवित् आचार्यज्ञेयचन्द्रविरचिते
अध्यात्मोपनिषद्वाङ्मयं संज्ञातपद्यवन्मे योगशास्त्रे द्वादशप्रकाशे अतुल्यः प्रकाशः
समाप्तः । संवत् १९५२ ।

विषयः । आत्मोपदेशः ।

No. 11. अनुमानदोषवित्याख्या । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 79. Lines, 8 on a page. Extent, 2,600 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansimpha Pargana Aṭiyā, Post Office Jāmurki, Gram Hālāliya. Paṇḍit Harināth Vidyābhāṣa. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा जयति :

परिकरः सङ्कारो च च आग्निपञ्चकोणादिः तत्प्रसङ्गादिति तेन हेतुना
विरोधादिचम्यन्मेव अतस्त्वोपिज्ञानार्थनादिति भावः । तन्मन्त्रिर्वादी-
त्यादिना विजयादेः परिग्रहः तन्कार्येति × सहेतुकार्येत्यर्थः । इत्यादि ।

End.

इत्यत्र द्रुपदे तात्पर्यमिति जन्मजात्याभावात् इत्यत्र प्रदर्शनेन जन्मजा-
त्यवच्छिन्नमेदस्यायेकमेव ब्रह्मसमाधत्त ब्रह्मकरवचिज्जनादिति भावः ।

कुर्वन्मि नित्यमनुमानमचेरनेके-

प्रायः प्रायश्चमयिदोषितिनौतिमाजः ।

यथा पुनस्तदपि मेव मित्रं निगूढ-

मये प्रकाशयति तेन ममेव यज्ञः ।

अपि ब्रह्मो मयकाहते निवन्धे

वचिमुचेः परमौरवादविषयात् ।

गुणिनिष्ठाहत × × × × वक्ष्य

प्रतिवेष्टं वादि × × × मविष्यत् ॥ (?)

Colophon.

इति श्रीजगदीशतर्कालङ्कारविरचितानुमानदीपितिकाया समाप्ता ।
वीरासः शकाब्दः । १६१० ॥

विषयः । तत्त्वविक्रमविरचितेः सामान्यविरह्यादिवाचका वाक्यान्वयः ।

No. 12. अनुमानपद्धतिः । By लोटकाचार्य । Substance, country-
made paper, 8 × 3 inches. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 150
çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri Sañka-
ramāṭha, Madhusūdana Tīrthasvāmī. Appearance, old. Verse. Gener-
ally correct.

Beginning.

ॐ नमो ब्रह्मेनाथ ।

विशेषरं प्रथम्यादौ सम्यग्दायद्रुपमपि ।

वक्ष्ये चतुर्थांशमिवा नित्यहृत्येन पश्यन्मि ।

प्राप्ते मुक्तौ उवाच धीतकौपीनकः शुचिः ।

परिचाय द्विराचम्य प्राचाचामनयं वरेत् ।

उच्यते नुर्ध्वं ध्याना शेतवर्षे निरक्षयम् ।

वराभयकरं शास्त्रं हिमुक्तं ब्रह्मविजयम् ।

तत्प्रादान्मुक्तिर्नैवमुत्तुष्टाचाराभिरामुतम् ।

ध्यानाध्यानं नमस्कृत्यान् तत्त्वयं कश्च भावयेत् ॥ इत्यादि ।

End.

आपकचितयं ह्यत्रा प्राद्यायामवयं तथा ।
 प्रववाहयतं जम्मा महावाक्यं ततः पठेत् ॥
 प्रववस्य अपस्तव प्राद्यायामवयं ततः ।
 समपेयं अपस्तव प्राद्यायामवयं ततः ॥
 श्रव्यादिपूजनं ह्यत्रा विष्णु ध्यायेदन्यथैः ।
 संहारमुद्रया भूयः × × त्यासनशोधनम् ।
 दशभिर्मन्त्रितल्लेख्यते गुण्यादिवन्दनम् ।
 ह्यत्रा शुद्धेन मनसा पठेद्देवात्मवार्तिकम् ॥

Colophon.

इति श्रीपरमहंसपरिमाणकाचार्यश्रीशङ्करभगवत्पूज्यपादशिष्यबोडका-
 चार्यविरचितानुष्ठानपद्धतिः समाप्ता ॥
 श्रीहस्तामल्लकेनैव वेदान्तज्ञानचक्षुषा ।
 यतीनां चित्तकामेन रचिता कारिकावली ॥

विषयः । यतीनां दैनिककर्तव्यकर्मनिरूपणम् ।

No. 13. अन्तःकरणप्रबोधविहृतिः । Substance, country-made paper,
 15 x 6 inches. Folia, 10. Lines, 16 on a page. Extent, 250. ślokas.
 Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late
 Hariścandra Babu. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगोपीशाय नमः ।

दर्शयेत् सख्यौ भाग्यं स्त्रीयानां भक्तिवत् + च ।
 स्वमनोबोधवाक्यानि प्रकटीकृतवान् प्रभुः ॥
 प्रथम्य पिबपादाक्षं चिन्तिताधिकदायकम् ।
 स्वमनोबोधकाचार्यवचो व्याख्यातुमुद्यतः ॥

End.

इति श्रीपिबपादाक्ष परामर्शनिना मया ।
 श्रीवृद्धभरिचिता विहृतिः पूर्णतामियात् ॥
 अर्पिता श्रीमदाचार्यपदाब्जे मया स्वतः ।
 तेनैव कृतकृत्योऽस्मि इति मे निश्चिता मतिः ॥

Colophon. इति श्रीवज्रभिरचिता अक्षःकरप्रबोधविहितिः समाप्ता ॥

विषयः । वज्रभाषार्यप्रणीतान्तःकरप्रबोधनामकप्रबन्धस्य वज्रभप्रणीता व्याख्या ।

No. 14. अन्तगडुदशाङ्गसूत्रवृत्तिः । Substance, country-made paper, 15 × 6 inches. Folia, 6. Lines, 38 on a page. Extent, 456 ślokaś. Character, Nāgura. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīpmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीसर्वज्ञाय ।

अथ अन्तकृतदशाङ्गं किमपि विव्रियते । तत्रान्तो भवान्तः कृतो विहितो
यैस्ते अन्तकृताः, तदन्तकृतता प्रतिबद्धादश दशाध्ययनरूपाः पन्थावदन्तयः
इति अन्तकृतदशाः दृष्ट्वाचाष्टो (. .) गाः भवन्ति ।

End.

उच्छूष्यनयन कोसिति उच्छूडेति । अन्तप्रवेशितो नयनकोशो कोचन-
कोशो यस्य स तथा जीवं जीवेन गच्छति जीवबोध्यैव न तु शरीर-
बोध्यैवेत्यर्थशेषं अन्तकृतदशाङ्गवदिति । अनुगतोपपत्तिव्याख्या नवमाङ्क-
प्रदेशविवरणं समाप्तमिति ।

Colophon. — — — — —

विषयः । अन्तगडुदशाङ्गसूत्रव्याख्या ।

No. 15. अम्बरलम् । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgura. Date ? Place of deposit, Patna City, Paṇḍit Jayanārāyaṇa Vājapeyī. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

गन्धाधिपं विप्लवरं जनानां
प्रचम्य पादाम्बुजसेवकानाम् ।
विशोक्यतन्मोहितशम्बरं
देवदत्तकण्ठाभरणं तमोमि ॥

End. विद्यासकलदुःखं सत्यरीविद्यासमाप्तिमुः ।
सुतोऽस्य दुःखं सतामसमन्दरं यथात् ।

Colophon. इति श्रीदेवप्रदुर्गासहायविरचिते मन्दरमे संज्ञाकृतिः समाप्ता ॥
समाप्तसायं धन्यः ।

विषयः । विशेषरीदृशादिप्रकारकचमम् ।

No. 16. अभिधानं । By रामशर्मा । Substance, country-made paper, 12 x 3 inches. Folia, 37. Lines, 7 on a page. Extent, 850 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansimha, Parganā Aṭiyā, Post Office Jāmurki Village, Hālāliyā, Paṇḍit Gurudās Vidyāratna. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीकृष्णः ।

ब्रह्मादिदेवास्तुरहन्वमिन्दे
पद्माक्षये साक्षिस्तो जराजिवे ।
कन्दर्पदर्पानकपादनौरगे
सक्तु प्रचामा वरदो वदने ।
भगवान् साक्षिनिर्यानि फलिकात्यायनादयः ।
उज्ज्वलुखामि क्वाचि तन्वके रामशर्मा ।
विष्णु भयानके घोरं जगत्पु परिभागे ।
आवन्त्या धीवरे तु स्यात् दासो दासस्तु धीवरे ॥
ज्ञातात्मप्रपत्येण दासो दासी च तत्क्षियाम् ।
उदरं जडरे × × × × — — — — ॥ इत्यादि

End. संसिका संसयोवायां भस्वरणान् मचिका ।
सक्षिनेवाक्षि × × सक्षिवति पुमानपि ॥
कुक्षिस्तु जडरे पुंसि स्यादितुर्गंधुरिकाक्षे ।
सोरोऽसौ मजके सोरो मजके सन्तंजये ॥

Colophon. अथ समाप्तम् ।

विषयः । कोषधन्येधन्यतमः कोष एव ।

No. 17. अभिनवगीतगोविन्द । By पुरुषोत्तमदेवगजपति । Substance, palm leaves, 11 × 1½ inches. Folia, 39. Lines, 5 on a page. Extent 1,250 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Calcutta. Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीजगन्नाथाय नमः

कालिन्दौजलकेलिलोलतण्डरावोतनौलाम्बला

निर्गतःकजलानिसारितवतीरास्त्रीक्ष्य सर्वादिशः ।

नारोपानामिनम्रिकुञ्जभवने मृदं चिरात्पश्यतः

शैरेः सम्रसयन्ति सावित्रयते सःकृतवेषुध्वनिः ॥

यस्याः कृपास्यतनिषेकस्यतेन वर्णे

वौजानि चित्तद्रुविषञ्जपि निर्गयास् । (?)

नूनं भवन्ति बद्ध × × × × ×

पादौ नमामि वचसामधिदेवतायाः ॥

प्रदणुत सुकृतिमेतां बल्लवीवल्लभस्य

प्रचुररसनिवन्धो मेखला साधकानास् ।

अधि विनमितवक्त्रो गूढमुत्कण्ठकोऽयं

न यदि हि विष × × दक्षिको हन्ति गाढस् ॥ (?)

निन्दन्तो नितरां खलाः परकृति + + + + स्तुतिं

कुर्वन्तो मुदमुद्वहन्ति न तथा तेषां पुनः सन्निधौ ।

निन्दामात्रपरायणा प्रदिपदं घे तां विद्यायाधुना

स मेऽहं दधतां सुतां परकृतौ ह्यौ विधास्ये कृतिस् ॥ (?) इत्यादि ।

राधासुरारिरमणोयरसस्य लौलासमेतसुन्दरममन्दपुराभिरामस् ।

साहित्यसारसमुदायबुधः प्रबन्धमेतं करोति पुष्पोत्तमभूमिभरि ॥

गीतम् । मालिनी गौडारागण गीयते ।

वारिपूरितगगनकन्दरजलधिसमग्रमहासुरम्

शङ्खनामकमाशु भिला कलितवेदमकातरम् ॥

नमते मौनशरौरमद्गतमखिलसुनिजमवन्दितम् ।

जननपालविनाशकारणनौलगिरिशोभितमश्रुतम् ॥ इत्यादि ।

End.

सङ्कल्लगुज्जरोरागण गीयते ।

उद्धृतनिगमनिकार्यं धृतमौनकृतिनिकार्यं

कच्छपवपुषमुदारं धरणिधरसुरसारम् ।
 करद्वतमन्दरशैलं नन्दगोपकवालां
 करसमुदितकरवालां कस्किनमङ्गिकुलकालम् ।
 दशविधभवद्वतारं भवजभयादिवितारं
 दृपपुत्रघोतमगीतं सुखयतु सज्जनचित्तम् ॥
 नित्यानन्दचिदात्मकाय सङ्गजप्रद्योतमौने विधे (?)
 हृत्पद्माक्षरवासिनेऽखिलजगत् छट्टिक्त्रियाचेतवे ।
 विद्यनाथपरायणाय समये तस्येव संहारिणे
 मायाकल्पितमूर्तये भगवते देवाय तुभ्यं नमः ॥

Colophon.

इति श्रीपुरुषोत्तमदेवगङ्गपतिमहाराजकृते अभिनवगीतगोविन्दे स्वाधीन
 भर्तृकावर्णने सानन्दसुकुन्दो नाम दशमः सर्गः । धीरश्रीसुकुन्ददेव-
 महाराजाक्षरवीजे शुभरासे समन्त सतर अङ्क विद्या पाँच दिने नरगुर-
 शासने महोजन वासु तेयाङ्किङ्कर लिखितमिदं पुस्तकम् ॥ (?)

विषयः । इति—विरचित्कौवर्णने विरचवाधो नाम । १ ... अभिसारिकावर्णने सुदित-
 राधो नाम । २। नायिकाभिवर्णने सोत्कण्डवैकुण्डो नाम । ३। ... अभिनवगीतगोविन्दो नाम । ४।
 विप्रकृष्णावर्णने विदग्धसाधयो नाम । ५। वासकसज्जावर्णने संजुञ्जराधो नाम । ६। खण्डिता-
 वर्णने विलसपुण्डरीकाक्षो नाम । ७। मानिनीवर्णने कुण्डवैकुण्डो नाम । ८। प्रीयितभर्तृकानु-
 कूलराधो नाम । ९। ... स्वाधीनभर्तृकावर्णने सानन्दसुकुन्दो नाम । १०।

No. 18. अमरकोषटीका । (समूला) By दैत्यारिकवि । Substance,
 palm leaf, 18 x 1½ inches. Folia, 94. Lines, 6 on a page. Extent,
 4,500 śloka. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Pārī
 Śaṃkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगोपीनाथः शरणम् ।

श्रीनीलाचलवासिनो भगवतः पादारविन्दद्वयी-

माश्रित्यामरसिंहकोषविषयं व्याख्यानमारभ्यते ।

श्रीपञ्चाननसत्कवीश्वरसुतश्रीशङ्करस्यात्मजः

श्रीदैत्यारिकविः कवीन्द्रपरिषद्भक्तान्तानायकः ॥

पुरा किल श्रीविष्णुमादित्यनाम्नो महाराजस्य सभायां परमकोविदवर
महाकविरमरसिंहनामा भगवतो बुद्धस्य सेवां कर्तुं + + न प्रवर्तयन्
तस्य स्तुत्या पद्यमेकं चकार । यस्येत्यादि । इत्यादि ।

End.

गृह्याः गृह्याते + + + + + किप् सम्प्रसारणं अनुकम्पयां कः
आमन्ता इत्यनुषङ्गे क्तः दन्त्यादिः ।

Colophon.

इति विंशद्विवर्गव्याख्यानम् ।

विषयः । अमरकोषव्याख्यानम् ।

No. 19. अमरकोषमाला ! By परमानन्दशर्मा । Substance, country-
made paper, 14×3 inches. Folia. 281. Lines, 8 on a page. Extent,
7,000 ślokaś, Character, Bengali. Date, Sk. 1644. Place of deposit,
Akurṭākm via Tangail, Paṇḍit Jagacandra Sārvabhauma. Appearance,
old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

अनादिमध्यान्तमनीशमीशं

प्रणम्य तं कविदुःखं गिरीशम् ।

निषद्योगार्थक + + + +

निष्पद्य कुर्मोऽमरकोषमालाम् ॥

उपाया बहवः सन्ति निबद्धाः पाणिने + ,

समापि तादृशो यत्नः + + काष्ठापतुहये ॥

अथ ग्रन्थारम्भे शिष्टाचारसिद्धयैर्मशेषविघ्नविनाशार्थं च अभीष्टदेवतायाः
सेवनोपदेशेन प्रणामं दर्शयति । यस्येत्यादि । इत्यादि ।

End.

व्रतसम्पदनाथ यः स्थाण्डिले लघ्वाच्चादिते भूभागे × × शेते स्थाण्डिल-
शायी । व्रताभीष्टयोश्चेति पाणिनिः ॥ इतः परं आदेशो नास्तीति ।
श्रीदुर्गा ।

Colophon.

(अतः परं स्थाण्डितम्)

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानं, “सन्त्यन पुरुषवर्गशेषपुष्पिकायां परमानन्दशर्माविर-
चितमरकोषमाला” इति ।

यथा । इति सदुपाध्यायभाष्योद्याल्लापपरगणान्तैसाक्षिकनिर्णयनिवासित्रीपरमानन्द-
मर्मज्ञतायाममरकोषमालाख्यायां टिप्पण्यां शैलवर्गव्याख्या समाप्तेति शकाब्दा १६०४ ।

... लिखितं रामचन्द्रगर्भाया ।

No. 20. अवयवटिप्पणी । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 31 Lines, 8 on a page. Extent 750 ślokas. Character, Bengali. Date & Place of deposit, Zilla Mayamausimha. Parganā Aṭiya, Post Office Jāmunki, village Hālāliyā, Paṇḍit Harināth Vidyā-vagīśa Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

बृहत्सामान्यायलक्षणस्यायं दृश्यतया स्वयं न्यायलक्षणमात्रं उचितेति व्युत्क्रमोक्तप्रतिज्ञादिपञ्चकातिव्याप्तिवारणार्थमानपूर्वोक्तानां व्युत्क्रमोक्तप्रतिज्ञा-
भिन्नार्थकं तेन क्रमोपपन्नप्रतिज्ञाहेतुदोषरूपोपनयनिगमानानां स्वासः ।
इत्यादि ।

End.

किन्तु तदेकदेशार्थं इत्येव प्रागुक्तं न तु हेतुर्थान्वितो न प्रतिज्ञार्थं
इत्युक्तमित्याशयेनात्र प्राय इति । श्रीराम. शरणम् ।

Colophon

इति सच्चिदानन्दोपाध्याय श्रीजगदीश्वरभट्टनन्दारम्भशास्त्रार्थविरचितावयव-
टिप्पणी सम्पूर्णति ॥

विषयः । रघुनाथशिरोमणिकृतावयवलक्षणस्य व्याख्यानम् ॥

No. 21. व्यशोक्तविराजवतम् । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 16. Lines, 14 on a page. Extent, 192 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1749. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । द्रौपद्युवाच ।

कृष्ण ब्रूहि ममं किञ्चित् श्रीनां शोकविनाशनम् ।

एकरात्रं द्विरात्रं वा विरात्रं पुरुषोत्तम ॥

श्रीकृष्ण उवाच ।

अथयुक्ताक्षपत्रस्य विराचनमाचरेत् ।

नाम्ना शोकविराचं तु नारीशोकविनाशनम् ॥

End. या शोकद्वन्द्वतमिदं कुर्वते विराचं सत्कीर्तिराशिफलदं भुवि मानवानां ।
तां धर्मकर्मभिरलं सुखमाप्नुवन्ति चान्ते व्रजन्ति निपुणाः पदसुप्तमस्य ॥

Colophon. इति श्रीनक्ष्त्राण्डपुराणे अशोकविराचनतोखापनविधिः । संवत् १७४२ ।

विषयः । अशोकविराचनकथनम् ।

No. 22. अष्टलक्षार्थी । Substance, country-made paper, 16×7 inches. Folia, 44. Lines, 20 on a page. Extent, 1,408 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1945. Place of deposit, Benares City, Dīṇmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीसर्वज्ञाय नमः ।

श्रीसूर्यः श्रेयसे भूयात् भक्ति-तत्पर-भूषणम् ।

यस्य नाम-सहस्रस्य जापः पापहरो भवेत् ॥

सन्निधौ कृत्वात् ब्राह्मी देवता वरदायिनी ।

सेवका यत्प्रसादेन साधयन्तीष्टितं फलम् ॥

राजानं ददते सौख्यं इति श्लोकैकपादस्य मया निजबुद्धिबुद्धिनिमित्तं अर्थः
ज्ञायते ।

End. अर्थरत्नावलीहृतिः कविकण्ठावलिनिनी ।

रचयिषा चिरं नन्द्यादुयावचन्द्रदिवाकरो ॥

Colophon. इति श्रीमत् अरतरगन्धाधिकाराजश्रीजिनमानिष्यस्वरिपट्टाक्षार-
श्रीआकवरसाधिव्यसालदिनप्रदत्तयुगप्रधानपदवी × × श्री १ जिन-
चन्द्रस्वरिशिष्यमुख्यपण्डितप्रवरसकलचन्द्रगणिसिन्धुवाचकसमयसुन्दरगणिविर-
चिता अर्थरत्नावलीनाम्नी अष्टलक्षार्थी सम्पूर्णा ।

विषयः । राजानं ददते सौख्यं इत्यस्य अष्टलक्षप्रकारेणार्थकथनम् ।

No. 23. अष्टश्लोकीयाख्या । By गोविन्दार्थ वा गोविन्दराज । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 15. Lines, 13 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājgopāl Matha, Mohanta Mahārāj Śrī Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विहतरक्ष्यन्त्यां विस्मृतां भट्टदेशिकोद्दिष्टाम् ।

विहृणोम्यष्टश्लोकीं शठरिपुगुहवर्यदंष्ट्रितेन पथा ॥

परमकाव्यिकः श्रीमत्पराशरभट्टाचार्यः सकलजनोक्तिजौविषया सर्ववेद-
सारतया सर्वदा मुमुक्षुभिरनुसन्धेयस्य रक्ष्यन्त्यास्य नाथमुनिप्रवृत्तिमत्-
सम्प्रदायपरम्पराप्राप्तमर्थं दिदर्शयिषुः प्रथमं स्वरूपज्ञानपूर्वकत्वादमीडो-
पायप्रवृत्तेः स्वरूपप्रतिपादनपरमव्याप्तिरुक्तं विहृणोति चतुर्भिः श्लोकैः ।
इत्यादि ।

End.

द्वेषकुलेनापि तच्चिन्तनेन भक्त्युत्पादनादस्मात् सिद्धसाधनस्वीकाररहितानामपि
तादृशभिमाननिष्ठानां भवति परमपदप्राप्तिरिति सत्सम्प्रदायिनां पन्थाः ।
इत्थं कुशिककुलेन्दुर्गोविन्दार्थः शठरिसम्प्लवः ।
व्यापव्याहृष्टश्लोकीं प्रथयन् प्राचीनमेव पन्थानम् ॥

Colophon.

इति श्रीमद्भवाभगुरवे नमो नमः । श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विषयः । अष्टश्लोकीयाख्यानम् ।

No. 24. अष्टश्लोकात्मधेनुः । Substance, country made paper, 10×5 inches. Folia, 900. Lines, 14 on a page. Extent, 36,000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Samvat 1831. Place of deposit, Dumraon Rāj Library. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणपत्यम्बिकागुरुभ्यो नमः । मङ्गलसूक्तिर्जयति केशवदेवाय नमः

यो यातीह जगन्नेत्रं प्रविश्यान्निधिदात्मना ।

तं वन्दे केशवं देवं गृहस्थानां सुखासदम् ॥

यदनुग्रहतो नित्यं गृहेषु गृहमेधिनः ।

लभन्ते मङ्गलं सम्यक् जीमि तं मङ्गलेश्वरम् ॥

लोके ख्यातावभावास्तां दम्पती कीर्तिभूषणौ ।
 श्रीमान् मन्त्रारिरावश्च तत्पत्नी गीतमाभिधा ॥
 खण्डेरायाङ्गतो आतस्तपुषो वीरसत्तमः ।
 अक्षया विदिता मालात् भक्त्यल्लोचनभूषणा ॥
 रवातौरांपरुषं प्रबलगुणगणैः कार्त्तवीर्याधिपस्य ।
 विख्याता या पुरासीत् तटनुसुजनता मत्कथालापनाम्ना (?) ।
 जाता माहिष्यती या भुवि पुनरधुना कालयोगाभिगुप्ता ।
 संख्यातायक्षत्याधिकमतिविलसत्कर्म्मभिर्दृश्यते च ॥
 श्रीमच्छ्रीकार्त्तवीर्यार्जुनविपुलभुजक्रीडया यत्र आत
 नीयंधारामहमे विलसति विमले सख्यदाध्यानरम्यम् ।
 कृत्वा तत्राश्रयं वै वितरति सततं दानधारामसङ्गां
 खण्डेरावप्रियेषा चित्तिसुरशरणा श्रीमती श्रीअक्षया ॥
 अक्षया कामधेनुर्वै तन्नाम्नेयमुदाहृता ।
 नानाभिरामवत्सलं निर्णयोघपयोऽश्रवा ॥
 अस्यां आकाशसदृशं निरूप्य गृहमेधिनाम् ।
 गृहं वास्तुविधानाख्यां वत्सं वक्ष्येऽथ प्रयसे ॥
 गृहस्थस्य क्रियाः सख्यां न सिध्यन्ति गृहं विना ।
 यतस्तस्माद्गृहारम्भप्रवेशसमयो भवे ॥
 गृहं सुसम्भारमित्यर्थः । इति भविष्यपुराणोक्तत्वाद्गृहं स्वस्थावश्यकत्वेन गृह-
 कल्पना । तत्रादौ मत्स्यपुराणोक्तत्वास्तुस्वरूपमाह तदुक्तं विधानरक्षस्ये ।
 ऋषय ऊचुः ।
 प्रासादभवनादीनां निवेशं विस्तराद्बद्ध ।
 कुर्यात् केन विधानेन कश्च वास्तुबदाहृतः ॥ इत्यादि ।

End.

तथाच स्मृत्यर्थसारे ।

रथं सगोचप्रबन्धं विवाहविषयेष्ठिते ।
 यदि कश्च जनसालु कृत्वा मनुष्यगच्छति ॥
 गुह्यतन्त्रप्रतापकुर्वन्(?)स्तस्माज्जातो (?) भवेत् ।
 भोगतस्तां परित्यज्य पाक्ष्यज्जननीमिव ॥
 × × × × × × ×

विवाहकल्पनासिद्धयेयागण प्रबन्धतः ।"

शाला लोके प्रकर्षयो गोत्रप्रवरनिर्णयः ॥

श्वत्स्याकामधेन्वास्त्रेग्रन्थस्यास्य सुलक्षणः ।

गोत्रप्रवरसद्भावौ वक्तो यो समुदीरितः ॥

Colophon. इति श्रीश्वत्स्याकामधेन्वास्त्रे गोत्रप्रवरनिर्णयो नाम वक्तुः ॥ श्रीकेशवाय
नमः । सम्बत् १८३१ ॥

(ग्रन्थोऽयं मध्यस्थितः)

विषयः । १ वक्तु गृहवास्तुविधानादिकथनम् । २ व. सर्व्वयागादौ दक्षिणाप्रका-
शार्थं सूत्र्यादिवर्णनम् । ३ व. सकलशाखादिकथनम् ॥ ४ व. सकलसंस्कारकर्मादिकथनम् ।
५ व. धनधान्यादिदानकथनम् । ६ व. जलाशयारामोत्सर्गादिकथनम् । ७ व. चतुर्दश-
तिथिव्रतादिनिरूपणम् । पौर्णमासीव्रतादिकथनञ्च ८ व. गोत्रप्रवरनिर्णयः ॥

ग्रन्थस्थितं सर्व्वं वक्ताः क्रमशून्याः ॥

No. 25. अश्वीनकारिका । Substance. country-made paper, 14x6 inches. Folia, 7. Lines, 20 on a page. Extent, 168 glokas. Character, Nāgara Date : Place of deposit, Benares, Bāmanāchārya. Ap-
pearance old. Prose. Correct.

Beginning. गुहं रक्तेश्वरं नला गणराजं तथा पुनः ।

श्वीनेऽश्वीने कृते किञ्चिन्मिश्रपादप्रपादनः ॥

दैवत्वं विद्यते मित्रे इत्यादि ॥

End. न मनुष्याय शक्याऽहं दातुं नाहञ्च पार्थिवैः ।

परमात्मा मम स्वामी येनाहं स्थापिता भूयम् ॥

Colophon. इत्यहविंशदश्वीनकारिका ।

विषयः । अश्वीनयागप्रयोगविचारः ॥

No. 26. व्याख्यातवादविवरणम् । By अनन्तदेव । Substance, country-made paper, $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 18. Lines, 17 on a page. Extent, 1,000 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Matha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. त्रीगणेशाय नमः । त्रीपितृभ्यो नमः । त्रीमदनन्ददेवेभ्यो नमः ।

नलोपनिषदाख्यातख्यातिरूपधरं महः ।

व्याख्यादृष्ट्यां मुदे व्याख्याख्यातवाद × × × ॥

व्याख्यातस्येति यत्नत्वं वाच्यतावच्छेदकमित्यर्थः । × × × × × ×
रक्षुलभूता विप्रतिपत्ति × × बोध्या व्याख्यातस्य वाच्यतावच्छेदकं
यत्नत्वं व्यापारत्वं वेति ॥ इत्यादि ।

End. एकस्मिन्नाह्नेतुका परस्मिन्ना प्रतीत्युदाहरणेऽसंसर्गतयेव हेतुलप्रतीत्युपपन्नोः
नस्मात् प्रयातीति यत् पश्येति परैरेकवाक्यतोपपादनीया शक्यते च न्याय-
मतेऽपि प्रयाति यत्नं पश्येत्येवं तदुपपादिनामित्यलम् ॥

व्याख्यातं श्रुतिशिरोभिर्देव व्याख्यातश्च मुनीश्वरैः ।

त्रीकस्येति समाख्यातं तुष्येद्याख्यातचिन्ताया ॥

Colophon. इति त्रीमद्विद्याविनोदावदानितदिग्मण्डलत्रीमदापदेवात्मजानन्दविरक्त-
माख्यातवादविवरणम् ॥ शुभमस्तु ।

विषयः : व्याख्यातवादस्यविवेचनम् ।

No. 27. आचारसाराः । By गदाधररायगुरुः । Substance, palm leaf, $15 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 242. Lines, 4 on a page. Extent, 480 ślokas. Character, Uṛiyā. Date ? Place of deposit, Balasore, Śrīrāmacandra Tol, Paṇḍit Rudraṇārāyaṇa Kāvyaṭīrtha. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

त्रीगणेशाय नमः ।

अष्टोववर्णात्मधर्मोद्भवम्

शरीरिमात्रस्य च शीघ्रमुत्तमम् ।

निजाकृत्य त्रीपुत्रवोत्तमाकृत्य

दधक्य वपुर्दावलयं महःजये ॥

रचितजननिकायाभीष्टदानैक दत्तः

लपयतु विमलायाः सानुकम्पः कटाक्षः ।

स्मृतिनिकरगभीराम्बोधिसध्यायैरत्ना

नयनकृतविधाने नूतनयत्नेऽन्तरायम् ॥

कृष्णात् कौशिकवाजपेयि तुलसीवंश्याद् बृहत्पण्डितान्

नीतिग्रन्थकृतः स रायगुर्वरित्यत्राधिकारी सुधीः ।

पुत्रः शारदवाजपेयमखकृद् जातो हरेःकृष्णभू-

नायश्रीश्चन्द्रिषौगुर्वर्द्धलधराभिष्टोऽप्रजोयामकृत् ।

वेदानादिसमस्तशास्त्रनिलयो नीलाम्बराष्टोऽनुज-

स्तस्य स्मार्त्तवरोक्तदेविद्भृत् शब्दित्यविस्यार्थवः ;

सद्बुद्धैराकरणश्च नीतिनिपुणः श्रीनीलशैलेऽग्निपु

संज्ञज्ञानमुखोत्सवानवयवकोवक्ष्य योऽवर्णयत् ॥

धीरेणान् सवितीर्थदापितमहासङ्कापनेषूतमान्

संस्थाप्य ध्वारिणो विधाय धनदप्रख्यानं द्विजांस्त्वान् व्यधात् :

प्राप्य प्राप चतुर्मुखादिकमहायज्ञेषु सन्नोपयन्

विप्रादीनपि राजसूयजनितं यौधिष्ठिरं यो यशः ॥

... ..

... ..

यज्वा यश्वरमी यमेश्वर इति भ्राता बृहत् पण्डित-

स्तं नीलाम्बरनामकश्च पितरं नीजानकीं मातरम् ।

नत्वा राय गुर्वर्गदाधर सुधीराचारसाराभिध

ग्रन्थं पारभते विलोक्य यमिसं निःसंशयाः स्युर्जनाः ॥

ः यज्जपुराणैः । वर्णाश्रमाचारवता पुरुषेण परः पुमान् ।

विष्णुराराध्यते पन्था नान्यस्तत् तोषकारकः ॥ इत्यादि ।

End.

यज्जब्राह्मणभोजनानागतौ तु

गर्भाधानेषु सर्वाण्यु ब्राह्मणान् भोजयदशः ।

Colophon.

इति गजपार्श्वोक्तैः कर्माङ्गदशकाङ्कणभोजनसाधयकम् : इति प्रथमम्
निधमः ।

श्रीनीलाम्बरनामरायगुह्याख्यातो हर्षलयाभू-

नीयप्राप्ततमातपत्र उद्भूदु यो याजकः सन् सुधीः ।

श्रीमान् रायगुहर्गदाधरसुधीस्त्वस्यात्मजः कौशिकः ।

पन्थं संशयनाशनं रचितवानाध्वारसाराभिधम् ॥

विषयः । प्रातरारभ्य यावदाह्निककृत्यनिरूपणम् ॥

No. 28. आचार्यचरित्रविश्रामः । Substance, country-made paper 9×12 inches. Folia, 23. Lines, 23 on a page. Extent, 750 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Kailādevā Matha. Hatwa Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीनिम्बार्काय नमः ॥

भक्तार्तिह्नसहोषधं भवभयध्वंसैकदिव्योषधम् ।

तापानर्थकरोषधं निजजने संजीवनेकौषधम् ;

श्यामोद्दलनौषधं पिव मनो निम्बार्कनामौषधम् ॥

माधुरे मधुरायाश्च पुण्यद्रुमलताग्रये ।

नानापल्लिगणाकीर्णं पुण्यमलनिषविते ॥

× गाधीशं त्रिकालज्ञं सम्प्रदायप्रवर्तकम् ।

दौकिता चण्डिका येन ज्ञानभक्तिप्रभावतः ॥

व्यासदेवइति प्राञ्जलं देवा हरिशब्दतः ।

सर्व्वं परशुरामाद्याः स्वभूदेवादयोऽपरे ॥

सर्व्वं सर्व्वविदो धीराः पप्रच्छुरिदमादरात् ।

भगवन् सर्व्वधर्मज्ञं सर्व्वधर्मप्रवर्तकम् ॥

ब्रह्मि नः ब्रह्मधनानामाचार्यचरितं शुभम् ।

श्रीनिम्बार्कमाचार्ये षष्ठाकं कुलदेवतम् ॥

सुदर्शानावतारं हि प्राञ्जलार्थीः प्रमाणतः ।

वयं तत् विस्तरात् सर्व्वं श्रोतुमिच्छामहे प्रभो ॥

End.

आचार्यचरितं रम्यं श्रुत्वेदं कीर्तिदैर्जनैः ।

गुरुभक्तिः विधातया संसारान्धितिनीरुभिः ॥

आचार्यदेवचरितेऽव पुरातनार्य-
 संमिक्षिते निजधिया सकलं विशोध्य ।
 श्रीकेशवाख्यकविना च मया प्रसङ्ग-
 पुष्टिः कृता हृदि सतां वितनांतु सौख्यम् ॥
 श्रीमद्गोपालदासस्य ब्राह्मणस्य महात्मनः ।
 नियोगात् केशवाख्येन विदुषा विस्तरः कृतः ॥ * ॥

Colophon.

इत्याचार्यचरित्रस्य विश्रामेऽस्मिन् चयोदशे ।
 श्रीहरिगोमदेवस्य महिमा परिकीर्तितः ।
 श्रीमते मङ्गलसूक्तं नियमानन्दाय नमः ॥ * ॥

सूच्यः । १ विश्रामे आचार्यवयाणां अवतारत्वकथनम् । २ वि. निम्बार्कसङ्ग्राह-
 यामिप्रादुर्भावकथनम् । ३ वि. अवतारत्वे प्रमाणादिकथनम् । ४ वि. निम्बार्कस्यावतारकथनम् ।
 ५ वि. निम्बार्कमहिमादिकथनम् । ६ वि. संक्षेपेण भाष्यकारस्यावतारकथनम् । ७ वि.
 गुह्यभक्त्युत्सवादिकथनम् । ८ वि. आचार्यावतारतिथि-मासादिकथनम् । ९ वि. केशवभट्ट-
 स्यावतारकथनम् । १० वि. केशवभट्टस्य दिग्विजयकथनम् । ११ । १२ वि. केशव-
 काश्यामीरभट्टस्य चरितं वर्णनम् । १३ वि. श्रीहरिगोमदेवस्य महिमकथनम् ॥

No. 29. आत्मज्ञानोपदेशटीका By आनन्दगिरि । Substance, country-
 made paper, 12×4 inches. Folia, 9. Lines, 16 on a page. Extent, 500
 slokas. Character. Bengali. Date ? Place of deposit, Puri Śaṅ-
 kara Matha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

अथात्मज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामः ।
 विधूतविविधात्मककल्पनं कल्पना × × ।
 × × ज्ञानन्दसन्दोहं तं वन्दे पुण्योत्तमम् ॥
 यस्य प्रसादमासाद्य स × ति बहवो गताः ।
 तमहं प्रत्यहं वन्दे शुभानन्दपरं गुह्यम् ॥
 आत्मज्ञानाख्यं प्रकरणं अष्टोपनिषदर्थसारप्राप्तकं प्रारम्भाद्यो भगवान्
 भाष्यकारश्चिकीर्षितप्रकरणाप्रत्यूहपरिसमाप्तिप्रचयभगनाभ्यां शिष्टाचारपरि-
 पालनाय च मङ्गलाचरणं शुद्धाचारप्रमाणकं प्रकुर्वे × ।

ॐ हारद्याय नमः द्वावेतो ब्रह्मणः पुरा ।

कथं भित्वा विनिर्यातो तस्मान्मात्रलिकाबुधौ ॥

इति स्मृतिमनुस्मृत्यायशब्दोच्चारणरूपं मङ्गलाचरणमादौ सम्पादयति
अथेति । इत्यादि ॥

End. पदाभ्यासस्य प्रकरणपरिसमाप्तिफलत्वादिति शब्देन शास्त्रार्थस्य सर्वस्यैवात्र
संक्षिप्तोक्तत्वात् वक्तव्यावशेषाभावाद्देशे $\times \times$ मतिविशदमिति सूचयति ॥
संसारगरलब्धंसि सुधाधाराभिवर्षिणौ ।
आत्मज्ञानानुगा टीका टीकतां प्रबोधनमम् ॥

Colophon. इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्यशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यश्रीमत् परम-
हंसपरिव्राजकाचार्य-भगवदानन्दगिरिहतावात्मज्ञानोपदेशटीका समाप्ता ।

विषयः । आत्मज्ञानोपदेशप्रकरणस्य शङ्कराचार्यकृतस्य व्याख्यानम् ।

No. 30. The same work at the Rājaguru Maṭha, Benares City,
Substance, palm leaf, 18×3. Folia, 55. Lines, 10. Extent in ślokaś, ,
1,400. Character, Bengali. Old. Correct.

No. 31. आत्मबोधटीका । Substance, country-made paper, 20×6
inches. Folia, 7. Lines, 20 on a page. Extent, 336 ślokaś. Character,
Bengali. Date ? Place of deposit, Rājā Gurn's Maṭha, Gaṇeśama-
hallā, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीदुर्गायै नमः ।

शतमखपूजितपादं शतपथमनसोऽप्यगोचराकारम् ।

विकशितजलवहनेन सीतावामाङ्गमायये रामम् ॥

तत्र भगवान् शङ्कराचार्य उक्तमाधिकारिणो वेदान्तप्रख्यानवयं निर्माय
तदवलोकनासमर्थानां मन्दबुद्धीनां अल्पग्रहायं सर्ववेदान्तविलान्तमग्र-
मात्मबोधार्थं प्रकरणं दिदर्शियिषुः प्रतिजानीते तपोभिरिति ॥

End. तस्मादात्मतीर्थसातस्य न किञ्चिदवशिष्यत इति भावः ।

प्रसादं कुरु नो ब्रह्मन् परिव्राजशिरोमणे ।

नमस्ते यतिगार्हूल जितेन्द्रिय जगद्गन ॥

Colophon.

विषयः । शङ्करकृतसामर्थ्यनामक-वेदान्तप्रत्यक्ष व्याख्यानम् ।

No 32. आत्मस्वरूपानुसन्धानम् । By गोपीनाथ वाजपेयी । Substance, palm leaf, 13×2 inches. Folia, 41. Lines, 8 on a page. Extent, 1,700 glokas. Character, Uriya. Date ? Place of deposit, District Puri, Pratāpapurushottamapura, Paṇḍit Viśvanātha Mahāpātra, Kāvya-tirtha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ उपास्ये चाम नमिन्नाम ।

यस्य संकल्पमात्रेण सर्गः सर्वः प्रवर्तते ।

तमन्तर्यामिन् पूर्णं नारायणमुपास्ये ॥

अथाधीतसाध्यायो भगवत्समर्पणपूर्वकानुष्ठितमित्यनैमित्तिकवैतानिककर्म
जातदूरीकृतदुरितजाततया निर्मोहीकृतमानसः साधनचतुष्टयसम्यक्
आपाततो जातधर्मज्ञानोऽसम्भावनाविपर्येतभावनाक्रान्तमानसो विचारं
विना स्वधारणात्मकज्ञानासम्भवात् विज्ञानार्थं स्वगुरुमेवाधिगच्छेत् समित्-
पाणिः श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठमिति तादृशगुरुपासनाविधनाद् ब्रह्मज्ञानाय
विचारं कुर्यादिति प्रथमसूत्रार्थः । तत्र साधनचतुष्टयं च नित्यानित्यवस्तु-
विवेकः इच्छासुखं च फलभागाद् वैराग्यं शमदमादिसापेक्षमुच्चा चेत् तत्र
नित्यानित्यवस्तुविवेक इति आत्मा नित्यः अन्यत् सर्वमनित्यमिति ।
इत्यादि ।

End.

अनुसन्धानम् शरीरभेदात् कृतं च ब्रह्मवेदो ब्रह्मैव भवतीत्यादि श्रुतयो
गौरवमेति कृतं पञ्चविदेन । तस्मात् प्रकरणसिद्धान्तमुपसंहरति ब्रह्मैवेति
ब्रह्मत्वात् ब्रह्मैवात्मा विधीयत इति आत्मैव सत्यं दिग्देशानवच्छिन्नं अवाधं
अतो अन्यदात्म इति ।

श्रीनारायणभक्तिमान् कृतशरत् सदुवाजपेयाध्वरः
श्रीमद्दीक्षितपण्डिताग्रिमजगन्नाथात्मजः शुद्धधीः ।
गोपीनाथकृतौ विभाष्य तदिदं शास्त्रार्थतत्वं हृदा
वाक्यं तत्त्वमसीति सामपठितं मुक्त्यै मुदा वक्ष्येत् ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायगोपीनाथवाजपयिविरचितं आत्मस्वरूपानुसन्धान
नाम प्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । तन्मनसोति वाक्यस्य स्वरूपोद्घाटनम् ।

No. 33. आनन्दलहरीभाष्यलोचनम् । By रामकविडिण्डिम । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 107. Lines, 11 on a page. Extent, 2,400 slokas. Character, Nāgari. Date, 1832 Samvat. Place of deposit, Harapur, Post Gopālgunga, District Chapra, Paṇḍit Jagadeva. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. (आद्य० खण्डितम्)

End. प्रदीपलालाभिर्दिवसकरनीराजनविधिः । तेजोराशेः सूर्यस्य नीराजन-
विधिः । आराविकविधानं सूर्यः किं दीपाराधनेन तुष्यति तथाच
स्तुतिरेषा । अपि च सकोथैरभोभिः सकोथैर्जलैः सलिल-
निधेः समुद्रदेवतायाः सौन्दर्यजननं तर्पणद्वारादग्निस्मृत्पादनम् । सौन्दर्यं
तर्पणं दृष्टिरित्यमरः । तत् समानैव ममैवास्तुतिः ।
वाचां कृत्वा चरणकमले तावके पुष्पमाला-
मञ्जीर्य प्रकटय ममानन्दसाक्षात्प्राप्तिम् ॥

Colophon. इति श्रीपद्माक्षप्रभाषणातिरामयाजिमहामहाराकविन्दलोचनाचार्यपुत्र-
श्रीरामकविडिण्डिमसुकुटारायमहापात्रकृतो आनन्दलहरीभाष्यलोचने दि-
तीयसुन्मीलनं सम्पूर्णम् ॥ * ॥

काङ्क्षीदेशसमुद्भवः कविवरः श्रीरामकविडिण्डिमः

कृत्वा दिग्विजयं कविललहरीकोलाहलपराक्रमैः ।

प्राप्य श्रीपुत्रशोभनं पुरवरं तद्विप्रमोहोत्तुलं

तेषां चर्षकते चकार मन्त्रो टीका चङ्कानीस्तुतेः ॥

रेखामण्डलमध्यमानवतिचक्षुः (?) प्रज्ञाध्यामतो

भानूभानुतनूद्वेष्य शशिनं केतो कुजं मण्डले ।

सौम्यं चैव विधुम्बुदे सुरगुरुं भोमे भृगुहोदरे

सौरिमण्डलके गते तमिने केतुबुधस्यशंभुम् ॥ (?) सम्बत् १८३९ ॥

विषयः । आनन्दलहरीभाष्यानुसन्धानम् ॥

No. 34. आर्यवेदपरिभाषा । Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 19. Lines, 5 on a page. Extent, 350 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansingha, Parganā Aṭiyā, Post Jāmurki, Gram Hālāliā, Paṇḍit Yādunāth Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

अयं गगने दीपः प्राची वदन् दीपस्तपः ।

उदयाचले कलकलिभुवनमुकुटे कमाक्षिः ॥

अथ कान्तलेखोक्तमर्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रवक्ष्यन्ते दीपभूताः सुनिश्चिताः ॥

तत्राव्यक्तं यथा विदारीगन्धादिसाधितेन तेनानुवासयेदित्यत्र कायकल्पो

नोक्तौ च यथाधिकरणोक्तिरित्यादिपरिभाषा ॥ इत्यादि ।

End.

कराकुलीपर्वण्यं ब्रह्मण्ये निमज्जयेत् ।

तदग्नं यावदुत्तिष्ठेत् त्वं तद् विन्दुसंश्रयम् ॥

Colophon.

इत्यार्यवेदपरिभाषा समाप्ता । शकाब्दाः १७५० ।

स्वाकरं श्रीसदानन्दशर्माः पुस्तकम् ।

विषयः । सुविस्तृतवैद्यकग्रन्थेषु यानि नोक्तानि तेषामेव सङ्कलनम् ।

No. 35. आर्यास्तवः । Substance, palm leaf, 14×1 inches. Folia, 3. Lines, 4 on a page. Extent, 48 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri Sampara Māṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

वैश्यायन उवाच ।

आर्यास्तवं प्रवक्ष्यामि यथोक्तमभिः पुरा ।

नारायणी नमस्यामि देवीं निभुवनेश्वरीम् ॥

त्वं सिद्धिः श्रीर्धृतिः कीर्तिश्चीर्बिद्या सम्पत्तिः × × ।

सन्ध्या रात्रिः प्रभा निद्रा काञ्चराविश्वमेव च ॥

आर्या कात्यायनी देवी कौशिकी ब्रह्मचारिणी ॥ इत्यादि ।

End.

आधिष्ठत्युभयक्षेत्रे पूजिता नाशयिष्यसि ।

× × × × ×

एवं तांस्तु समादिश्य गतोऽन्तर्धानमीश्वरः ॥

× × ×

Colophon.

रति खिलहरिवंशे सप्त × × विधाने आर्यास्तवः समाप्तः

विषयः । श्रीदुर्गायाः स्तुतिः ।

No. 36. आहृतिपादः । By, आनन्दतीर्थः । Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 12. Lines, 22 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, lato Hariscandra Babu, Benares City. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

वदतश्शूलनिषङ्गं पठन्तरममलात्मबोधने विमलम् ।

नाडितविनेयवृद्धयाविद्यं विशेषरं वन्दे ॥

नवनीरदनिर्मलप्रभो

नवनीतादपि कोमले हृदि

तपोनीरधिष्ठीतदीधिति-

नेयतात् सत्यवतीस्तुतः कृती ॥

End.

शंकरभगवत्पादादृतरीत्या आहृतिरूपमिदम् ।

आनन्दतीर्थदेशिकशिखासमीपैर्विवेचितं विशदम् ॥

अलमिति कश्चितविषये भृगुवक्त्रोत्पन्नः पुनर्भविता ।

येऽयं साम्यादसौ लिङ्गं भवतीति योजितं योग्यम् ॥

ज्ञानदत्तो ज्ञानोपदेशसमज्ञेयसन्निवेशेन ।

आनन्दतीर्थवर्यैरुपदेशसद्वृत्तिरूपितो हेतुः ॥

Colophon.

... ..

विषयः । उत्तरमीमांसाशास्त्रम् ।

No. 37. आसुरीतन्त्रम् । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Harapura, Jagadeva Paṇḍit, P.O. Gopālganj, Chapra. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । कान्तिकेय उवाच ।

विधिं कथय मे तात आसुरीकल्पमिच्छया ।

ऋतुकाशितिनक्षत्रं को मासः कोऽपि वासरः ॥

किं हि वर्षस्य का वेला किं ध्यानं तस्य कारयेत् ॥ इत्यादि ।

End. ब्रह्मविष्णुशिवादीन् वाचि मांश्च स्मरार्चिदे । ?

ॐ मूलमन्त्रेण आसुरि देवि इहगन्धर्वश्च श्रीआसुरीदेवी सत्यम् ।

Colophon. १।ते आसुरीतन्त्रं समाप्तम् ।

विषयः । मारुतिध्यादिकथनम् ।

No. 38. आश्रितकचन्द्रोदयः । By विष्णुशर्मा । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 274. Lines, 8 on a page. Extent, 4,200 ślokas. Character, Nāgari. Date, Śaṃvat 1928. Place of deposit, Patna City, Sanskrit Sanjivani, Paṇḍit Jayanārāyaṇa Bājapeyi. Prose and Verse. Appearance, new. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

जयन्ति हरिपादाब्जपरामाः संकृता कलाम् ।

अक्षरैश्चिः शरीराणि पुमानाः सखकर्मण्यु ।

मुतयः कुतयो भिन्नाः स्वरूपाणि हुनयस्तथा ।

मेनिरे कर्मण्य (?) ज्ञानं दर्शनासुषेतेषा ।

+ + + + +

तन्मुच्यपङ्कजं नमयितुं चन्द्रोदयः सेवताम् ।

× × × × × ×

अथ यजुर्वेदमाध्यन्दिनशास्त्रिनामाश्रितं कक्षाभिषेयवे

यत आह विष्णुपुराणे ।

वर्षात्रमाचारवता पुत्रकेष परः पुमान् ।

विष्णुराराध्यते यस्या नान्यत् ततोषकारणम् ।

इति परमपुरुषार्थभूतहरिसक्तोपसाधनतया विधानम् ॥

End.

एकोनविंशतेरन्वर्गिकाश्च ततो द्वयम् ।

विंशत्यूर्ध्वमुत्तरेषु चिराचमशुचिर्भवेत् ॥

इति षष्ठादशदिनमवधिः प्राक्पदोपादानात् क्वचित् चतुर्दशदिनादर्धा-
गिति पाठः ॥ तत्र खानसारश्च गणनया तु अविरोध एव ।

× × × × × ×

इति राजःखलाधर्मः ।

× × × × × ×

शाला स सूक्ष्माक्षेपु कर्मणः ।

प्रयोगोऽपुष्पबोधाय क्रियते विष्णुना पुनः ॥

Colophon.

इति श्रीमन्निशान्निहोषदीक्षितयज्ञदत्तात्मजसूक्ष्माक्षिप्तित्थपतिमहा-
यात्रिकबीविष्णुशर्माविरचिते चन्द्रोदयाङ्किके प्रथमः प्रयोगनिर्णयः ॥

शुभं भूयात् संवत् १८१८ ॥

विषयः । द्विजानां आङ्गिकयात्रादिप्रयोगकथनम् । राजःखलाधर्मकथनम् ॥

No. 39. ईशावास्यभाष्यटिप्पणम् । “प्रकटार्थकारीयम्” Substance, country-made paper, 18×6 inches. Folia, 12. Lines, 20 on a page, Extent, 378 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit. Rājaguru Maṭha, Gaṇeśamahallā, Benares City. Appearance, old, Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

येनात्मनापरेषेशायां विचमशेषतः ।

सोऽहं देहद्वयीसङ्गी वज्रतो देहतनुयैः ॥

ईशावाक्यमित्यादिमन्त्रान् व्याचिख्यासु भगवान् भाष्यकारः तेषां कर्म-
माशङ्कान्तरे (?) दहति ।

End.

सुखार्थपदस्य चिरपक्षयादिमन्त्रे (...) मार्गयाचनमनुपपन्नं स्यात्, न तस्य
प्राया अत्तामन्त्रश्च (...) समस्तुवे इत्यादिवृत्तेः, अतो सुखार्थे बाधा-
त्रौषार्थपदस्य इत्यर्थः । यस्यादर्थान्तरं न संगच्छते तस्यादित्युपसंहारः ॥

ईशाप्रभृतिभाष्यस्य शाङ्करस्य प्रतीयसः ।

मन्दोपहृतिसिद्धान्तं प्रणीतं टिप्पनं स्फुटम् ॥

Colophon. इति ईशावास्यस्य श्रीशङ्करकृतभाष्यस्य टिप्पनं प्रकटार्थकारीयं समाप्तम् ॥

विषयः । ईशावास्यभाष्यव्याख्या ।

No. 40. उत्थासम्भरगङ्गाखड्भाष्यम् । Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 154. Lines, 22 on a page. Extent, 3,100 ślokas. Character. Nāgara. Date ? Place of deposit. Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

यस्य निःश्रुतं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् । इत्यादि ।

द्विरप्यर्भकं कौव खट्विरास्ता, अथ प्रपञ्चद्वेः पुरा इदं जगत्
इत्यादि ।

End. मन्त्रगतदशसंख्यादारेणाग्निरपि विराट् षोडशमन्त्राग्नेर्विराजाम्बकलात् वा
उर्ध्वोदितगपेक्षयादिशोदशमन्त्रमिदं शमीति श्रुतेस्तदपेक्षया प्राणा अपि
दशमन्त्रमन्यत् ।

Colophon. इति सायनाचार्यविरचिते माधवीयेवेदार्थप्रकाशे-शतपथब्राह्मणषष्ठकाण्डे-
ऽष्टमोऽध्यायः ॥

विषयः । शतपथब्राह्मणषष्ठकाण्डस्य व्याख्या । प्रकृतिविकृतिभूतसोमयाग्राङ्गभूतमन्त्र-
व्याख्या ।

No. 41. उपाकर्मप्रयोगः । By चन्द्रचूडभट्ट । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 8. Lines, 16 on a page. Extent, 128 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śamvat 1845. Place of deposit, Govinda Bhaṭṭa, Benares. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीवेङ्कटेशाय नमः ।

ॐ यवाग्निः स्थाप्यते तत्र प्राचीरुदकसंस्था उदीचीः प्राक्संस्थास्त्रिषस्त्रिषो
रेखा क्षिप्रिलान्निरेक्ष्य शेषमुत्पद्य भूर्भुवस्त्रोमित्यग्निं प्रतिष्ठाप्योत्तरेण
पूर्व्वेण वान्यतोयमुपदध्यात् । इत्यादि ।

End. अतात् सत्यनुपागां अभीता वै वेदाः, अयादिप्रतिपद्य मेऽपराधान् प्रवृत्त
ब्रह्मणोद्गाधमानं ह्यना ब्रह्मणि ब्रह्मणोद्गाधमानं ह्यना साध्यायमवीयीत
इति ।

Colophon. इति चन्द्रचूडकवे संस्कारनिबन्धे उपपाकमे समाप्तं ।

विषयः । वाचकां पौर्वनाम्नामुपवीतधारणविधिः ।

No. 42. अभयपद्मव्यवस्थाधिकारः । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent, 162 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta, Grām Khunverá, Babu Vaikunthānātha Cakravartī. Appearance, old. Prose. Generally Correct.

Beginning. अथ चन्द्रपद्मधिकारो लिख्यते ।

द्विज इत्यादि । रवेरोदयिकासुष्ठं द्वाभ्यां पूरयित्वा पर्वदण्डानुभिर्हृत्वा
यज्ज्वं तेन शुभं कुर्यात् ततो द्विरभिर्भवति तमपि पृथक् लिखेत् ततः पुन-
रपि दिनदण्डमानीष पक्ष्मिणे पर्वदण्डं दत्त्वा अष्टाभिः पूरयेत् ततो
दशभिर्चरेत् कर्म पूर्वसाधितराज्यभुवे भिषवेत् ॥ इत्यादि ।

End. रविपद्मवत् यदि परिमितद्वादशभागम्यूनं तदा कोके श्रौतिर्विदा न निमग्नं
चन्द्रपद्मवत् यदि षोडशभागम्यूनं तर्हि न कचनीवमिति ।

Colophon. इत्युभयपद्मव्यवस्थाधिकारः समाप्तः । श्रीरामचन्द्रे नमः कतिरसु सुदृढा ।

विषयः । चन्द्रसूर्ययोर्मग्नचरविषयिणी व्यवस्था ।

No. 43. छन्दोगव्याकरणसूत्राणि । By शाकटायनाचार्यः!!! Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 5. Lines, 20 on a page. Extent, 105 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Pātālesvara, Benāres City, Paṇḍit Babuballabha Chatterji. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः सामवेदाय ।

अथ वाचो वृत्तिं व्याख्यास्यामी वायुं प्रवृत्तिमावाह्यां वायुर्बुध्न्यं खाद्यो भवति
खाद्यो नाह इति शाकटायनो वायुव्यवस्थाम् खाद्ये ब्रूयन्त्यहनीत्येवोऽर्थः ।
इत्यादि ।

End. अन्ताक्षरात् । उपसर्गात् रा × खं ? । उद् आद्ये । खालीगते ? । संख्या
दन्त्ये स्यः । बादन्त्यः । खरीनन्त्यं इति चतुर्थः ।

Colophon. इति सन्देहविषयवाचि समाप्तानि ।

विषयः । सप्तवेदीयवाक्यरसम् ।

No. 44. एकाग्रिकाखमन्त्राख्या (सन्देहविषयधौ) । By सुरहरदत्त-
सूरि । Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 47. Lines,
38 (P) on a page. Extent, 1,880 slokas. Character, Nágara. Date ?
Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old.
Prose. Correct.

Beginning. (अस्य प्रथमतो द्वे पत्रे न सः । तेन तृतीयपत्रप्रारम्भवाक्यं लिखितं)
अन्या अस्या बध्नाः परिष्वजे परिष्वजाय पय्यान्तं एवं भूतं विवाचकसं-
प्रवर्तितवन्तः ।

End. एतन्मर्थं अत्युल्लस्यं ब्राह्मणात्, ततश्च शतं शरदः पुर (+ +) न वञ्चन्
दिवसान् औबन्तु, अत्युल्लसनेन पर्ववेनाम्नना तिरोदयतां तिरोहितं
कुर्वन्तु । इति हविर्गः खण्डः ।

Colophon. इति श्रीपद्माक्षप्रमाणशमशामसोपध्यायमिश्रहरदत्तसूरिविरचितायामे-
काग्रिकाखमन्त्राख्यायां सन्देहविषयधौ द्वितीयः प्रश्नः ।

विषयः । एतपत्रवाक्यस्य एकाग्रिकाखीयमन्त्राख्या ।

No. 45. एकार्थाख्यातपद्धतिः । By भट्टमल्लसूरि । Substance, palm-
leaf, 12×1½ inches. Folia, 39. Lines, 4 on a page. Extent, 1,200
slokas, Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Rajgopal
Māṭha, Mohanta Śrī Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, tolerable.
Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीहरेवाय नमः ।

भूवाच्यादिप्रकृतये पुदपचयभूतये ।

सदाख्यातपदायासौ परस्मादात्मने नमः ।

संस्तुत्य गुणपादाज्जे भद्रमज्ञेन रचते ।

श्रुतिस्थूमां प्रमोदार्थमेकार्थाख्यातपञ्चतिः ॥
 सत्ताद्यामस्मि भवति विद्यते चाय जगन्नि ।
 ज्ञाप्यते जायते च प्ररोक्षत्युद्भवत्यपि ॥ इत्यादि ।

End.

कति चेद पिवतिभ्यश्च कषणात्तु विभाषया ।
 शुतादेर्लुङि निदम्यःस्यसमोर्लुङि च कषप्राते ॥
 परस्मैपदमन्यस्मात् तथा शिष्टप्रयोगतः ।
 श्रीमतो भट्टमहास्वामिःस्वतैवा कलानिधेः ॥
 विद्वज्जकोरैराचम्या भवत्याख्यातचन्द्रिका ।
 षष्ठीसुर्भिर्भगवतः सम्प्रत्ययप्रसादतः ॥
 जैलोक्यचक्षुर्भूतस्य तस्य प्रीत्यै प्रकल्पताम् ।
 क्षनुष्टुभां भट्टमहास्वामिं सप्तशतानि तु ॥

Colophon.

इति श्रीभट्टमहास्वामिरचितः क्रियानिर्घण्टः समाप्तः । श्रीमच्छगद्वाधाय नमः
 विषयः । चातुगणकचक्रम् ।

No. 46. ऐतिह्यतत्त्वाद्धान्तः । By निम्बादित्य । Substance, country-made paper, 5×4 inches. Folia, 112. Lines, 7 on a page. Extent, 1,400 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Kailadeva Maṭha, District Chapra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते निम्बादिधाय नमः ।
 ॐ नमः कृष्णाय चंसाय निम्बाकौयानिबद्धतः ।
 चासाचार्य्याय चतुर्थ्युपरम्यराप्रवर्तिने ॥
 सम्प्रदायविहीना ये मन्त्रास्ते विषङ्गा मताः ।
 अतः परम्यरा खेया प्रयत्नेन संगीविभिः ॥
 पारम्यर्यान् गुरुन् जला विज्ञीतधानिगुप्तम् ।
 ऐतिह्यतत्त्वाद्धान्तः सन्वीयतेऽनुसन्धये ॥
 कृष्णोचंसोऽनिबद्धोऽच निम्बाकं इति विभुतः ।
 चासाचार्य्यायचतुर्थ्यु ऐतिह्यसूत्ररूपकः ॥
 सनत्कुमारसनकसनन्दसनाननाः ।
 अयं तस्य चतुर्थ्युः प्रिथो नैदिकयेसरः ॥

End. दामं कर्कषिकयैऽथ धिराक्षमाणाः ।
 भङ्गेऽथ पञ्चरसैः परिशील्यमाणाः ॥
 भङ्गेऽपि या समरमित्यनुभावयन्ति ।
 ये वैश्याः परमभावेवताः प्रसीताः ॥
 ते भङ्गिदुर्गमत्तरं तरुं भवन्तः ।
 पादारविन्दविभवानुभवाय कस्याः ॥
 निष्ठानि क्षण्यन्तराण्यनुदुर्गमिदाः ।
 रणेति भङ्गिदुर्गमत्तरं देव त्वत् ॥

Colophon. ऐतिह्यं तत्परादान्ते निम्नादित्यविनिर्दिष्टे ।
 श्रीभङ्गिदुर्गमत्तरं द्वादशः सन्निर्दिष्टः ॥ ?
 श्रीमते निम्नादित्याय नमः ।

विषयः । १ सन्तो आशाचार्यानुसन्धिकथनम् । २ सन्तो कृताचार्यानुसन्धि-
 कथनम् । ३ सन्तो वेताचार्यानुसन्धिकथनम् । ४ सन्तो हापराचार्यानुसन्धिकथनम् ।
 ५ सन्तो कल्याणचार्यानुसन्धिकथनम् । ६ सन्तो ब्रह्मदशानुसन्धिकथनम् । ७ सन्तो कुतुबानु-
 सन्धिकथनम् । ८ सन्तो मत्ताचार्यानुसन्धिकथनम् । ९ सन्तो बन्धुपात्रानुसन्धिकथनम् ।
 १० । ११ सन्तो रसभानुसन्धिकथनम् । १२ सन्तो श्रीभङ्गानुसन्धिकथनम् ।

No. 47. ऐतिह्यहार्दसवेद्यं । Substance, country-made paper, 13×6 inches. Folia, 40. Lines, 12 on a page. Extent, slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1949. Place of deposit, Kailadevā Maṭha, Hatwa. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीमते भगवन्निम्नाकाय नमः ॥
 पारम्यार्थान् गुरुम् नम्रा क्षण्यन्तराकारद्वान् ।
 ऐतिह्यहार्दसवेद्यं नमो निम्नाकेसर्विदे ॥
 × × × ×
 विनीतं न्यवे सत्तु यज्ञाङ्गी यात्रासर्विदे ।
 निगतादिप्रमायेः सा भवत्त्वावा विविच्यते ॥
 विनीतधमसंनृत्यै भवत्त्वा विविच्यतेऽनुवा ।
 एते चांशकक्षाः पुंसः क्षण्यन्तरं भगवान् क्षणम् ॥

इत्येषां विदेकस्य करणीयो विदेकिभिः ।

चरेष्वर्थविभाजोऽयं कक्षाः शेषप्रमाणम् ।

End.

कैतिह्यार्द्धवेद्य इति राधात्मनुदत्तः ।

नत् सम्प्रदायसम्बन्धान् निम्नाकारसम्प्रदायिभः ।

यज्ञात्मनः प्रसिदाद्ये तस्यै भगवते नमः ।

निम्नाकारानिबन्धाय कुमाराय नमो नमः ।

नारदाय नमस्तस्यै निम्नादित्याय नै नमः ।

त्रैविद्याय नमस्ते भगवते नमोनमः ।

चतुर्भुवनविभक्त्या नैदिकप्रत्युत्तारिभः ।

प्रचक्षतः सदाचार्यान्वसंस्कृत्यजीविनः ।

निम्नादित्यै सदा चिन्तं न देवं चिन्तयात्मनां ।

कैतिह्यार्द्धवेद्यं चरेण विविचिताम् ।

Colophon.

इति ऐतिह्यार्द्धवेद्ये कक्षो युगे त्रीनत्-त्रैविद्याचार्याधिकारे
त्रैविद्यनिम्नादित्यानुचितप्रकाशितः पञ्चमोऽध्यायः । खचितं राधात्मोद-
नप्रकाशिता इत्यादि सन्तः पन्थाः संवत् १८४८ ॥

विषयः । १ अध्याये ऐतिह्यसूत्रेण निम्नाकारानिबन्धाधिकारकथनम् । २ च० सत्य-
युगे चतुःसनाधिकारकथनम् । ३ च० वेतायुगे नारदाधिकारकथनम् । ४ च० आपरयुगे
निम्नादित्याधिकारकथनम् । ५ अध्याये निम्नादित्यपत्तिप्रकाशकथनम् । चतुर्भुवाचार्यान्व-
संस्कृत्यकथनं तथा कक्षियुगे त्रीविद्याचार्याधिकारकथनम् ॥

No. 48. ऐतरेयभाष्यविषयपदस्थास्थानं । Substance, country-made paper, 11x4 inches. Folia, 64. Lines, 26 on a page. Extent, 1,920 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1775. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

कक्षविभक्त्यैतरेयराधायाः पन्थाः पुनो मन्दीहास ऐतरेयो भूया कृत्वन्वरः
तस्य नम × × × अग्निर्वै देवानां इत्यादि प्राश्नार्थं, अथ मन्त्रात्म-
नित्यादि आरख्यचतुष्टयं च प्रादुरमुत् । अथ विषयपदानि स्याद्वैदिकानि
अग्निर्वै देवानामिति । इत्यादि ।

End. यदि पाषाणसदृशशिरःको भवति, प्रवक्ष्ये इत्यर्थः । तथापि अयं कर्ण-
विशेषः श्रीमन्नेव एव क्षुब्धे चिन्तित इति ।

Colophon. इति अष्टमपञ्चिकायां पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः । पश्चिकापि समाप्ता । सायना-
चार्यविरचितमाधवीयवेदार्थप्रकाशान्तर्गतविषयपदव्याख्यानं समाप्तं ॥

विषयः । ऐतरेयब्राह्मणस्य सायनभाष्यस्य विषयपदव्याख्यानम् ।

No. 49. कपर्दिकारिका । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 57. Lines, 12 on a page. Extent, 1,416 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नयायामेव वर्षाणां सर्वसंज्ञेनचिन्तिता ।
स्वानन्तरैकान्तराभिः पत्नीभिः स्नात प्रव्रज्या ॥

१० । अनेक यजमानले कर्मेणा ब्राह्मणेन तु ।
सह प्रयोगो यज्ञः स्यात् ताम्यः × × अ न कश्चित् ॥ ?

End. अयं शास्त्रं विकल्पस्तु विद्वत्तिरवगम्यते ।
ललेवोदवसानीयामुत्सृज्यानामुपायनम् ॥

Colophon. अष्टमः पटलः ।

विषयः । आपस्तम्बप्रयोगविधानकारिका विंशतिप्रश्नपर्यन्ता ।

No. 50. कप्पिण्याभ्युदयः । By काश्मीरभट्टशिवस्वामी । Substance, palm-leaves, 16×1 inches. Folia, 79. Lines, 4 on a page. Akṣaras, 90 on a line. Extent, slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Sāsana, Zilla Puri, late Paṇḍit Gopināth Mīra. Appearance, tolerable. Verse. Incorrect.

Beginning. नीलव्याः शरवम् ।
सर्वज्ञतादिगुणोपरमायर्थो
वा ध्येवा यतोऽपि यतिबन्धुरमाधवीषा ।
सामात्यनिर्भूतचतुर्विधविधमानि
वृत्तिर्हन्ता दिशतु दाशवर्त्तौ शिवं नः ॥ (?)

अस्मि प्रया परमदैत्यसुखाय नाभिः
 खता गजाननमुखावसिताधिबिम्बं ।
 स्त्रीसावतीति मगरी कलितावदाना
 दुर्गेष भावितरणा हरिषाङ्गनेन ॥
 या तुङ्गशेषतलकीलितकेतुदण्ड-
 पङ्केजवाष्पसमुत्पन्नमभिपाठितानां ।
 उत्पन्ननीभिरवतंसपताकिकाभि-
 र्वेभ्यं यथादिवदिवो ब्रह्मपट्टिकाभिः ॥
 यथाव्यकारिषल्लशाकजवैजयन्ती
 त्रिधामसारश्चिचैर्दृश्यैर्दृश्यैः ।
 श्रीकोभिराकुलमण्डलितैर्वसिष्-
 विंशतिर्वीचिवलयस्य विज्ञायसः श्रीः ॥ (?)

... ..

तस्यामङ्गोनकटकसुन्दरीरभ-
 सम्पुङ्गवशक्तिमहिमाभूतभूरिशोभः ।
 भूभृदु बभूव बभूव दर्शनभोग्यवृत्तिः
 श्रीकपृष्टिषः प्रभुरिवेन्दुसुखावचुः ॥ इत्यादि ।

End.

तरसि हरसि वेरासुखसेतो विपन्ना
 बरकिरगममन्नासामिकाको हि भावं ।
 सरसमहिमबन्धापरिरङ्गकमार्गं
 रल्लसतमविषदासकाङ्क्षे आसवेद्योः ॥ २

Colophon.

इति श्रीकपृष्टिषाभ्युदये महाकाव्ये समसंस्कृतप्राकृतभाषासमावेशो नामै-
 कोनविंशः सर्गः ॥

विषयः । इति श्रीकाशीरभश्चिन्तामित्रः कृतो कपृष्टिषाभ्युदये स्त्रीसावतीमगरीतद्वन्द्व-
 वर्णनं नाम । १ । सरविषयेपन्यासो नाम । २ । सभासंख्योभो नाम । ३ । ४ । दूतसम्प्रेषणो नाम । ५ ।
 पञ्चतवर्णनं । ६ । शिविरसन्निवेशो नाम । ७ । अतुल्यवर्णनं नाम । ८ । कुतुमश्रीकाशापी नाम । ९ ।
 सलिलस्त्रीसावर्णनं नाम । १० । दिग्गजवर्णनं । ११ । प्रसाधनवर्णनं नाम । १२ । आपान
 विषयो नाम । १३ । सुरतसफोगवर्णनं नाम । १४ । १५ । इति-१६ । सङ्कलपुत्रो नाम । १७ ।
 युद्धवर्णनम् । १८ । समसंस्कृतप्राकृतभाषासमावेशः । १९ ।

No. 51. “कल्याणवार्धम्” । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 53. Lines, 26 on a page. Extent, 2,120 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. पुनः प + + मति युतावचिनः कैवल्यसङ्गा विभो-
 सन्मये युतमन्त्रो भवता संस्थापितः से पदे ।
 अज्ञोपाङ्गमयः सपुण्यकल्याणायोऽखण्डोदयः ।
 औषिदाभिषभूपतिर्नैवधराभात्यधिरं मन्त्रताम् ।

End. यावन्मोदकरे गभस्त्रिकटके धत्ते धरिषो वधूः ।
 तावन्नन्दतु धर्मकर्मनिरतः औषकुम्भहारकः ।

Colophon. इति औकल्याणवार्धं सन्पूर्वम् ।

विषयः । जैनसाधुना कर्मेवाकर्मेयकथनम् ।

No. 52. कल्याणमन्दिरहृतिः । By समयसुन्दरगणि । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 34 on a page. Extent, 288 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1695. Place of deposit, Dīmaṇḍalācārya Mahārāja, Bālcandra Suri, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. पार्श्वनाथं जिनें नत्वा शिष्यार्थं हज्जति सुखं ।
 कल्याणमन्दिरकोषयाख्यां समयसुन्दरः ॥

End. अस्मिन् महाकावे महाकविविरचितकाव्यं प्रतिमन्त्राक्षरं संभाव्यते, परं
 हनिकारैरुषाविषास्त्रायाणां अभावात् न दर्शितास्ततो मयापि न
 लिखिता भक्तामः ? दृष्टदुह्निकारक एव परं गीतार्थैः स्तुतश्चादितम्
 स्वयं ज्ञेयाः ।

Colophon. संवत् १९८५. इति औसमयसुन्दरगणिविरचिता औकल्याणमन्दिरहृतिः

विषयः । कल्याणमन्दिरकोषयाख्या ।

No. 53. कविकर्पटी । By शङ्खधर । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri Sāṅkara Maṭha. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

त्रैलोक्येशय नमः ।

यः कातन्तुधुधानिषकलसः साहित्यरत्नालयः

सानन्दसुदृढगल्पपरचनप्रागल्भ्यशब्दोदयः ।

षट्कर्तृकस्तपूरपूर्णवदनः सदृशचन्द्रोदय-

स्तस्यैव कविकर्पटीकरचनाकण्ठे प्रतिष्ठाप्यताम् ।

यत्नादिभिर्गतां विधाय × × ।

तुतीपदेशाद्विदितोपदेशः ।

अज्ञातशब्दार्थविनिश्चयोऽपि

स्त्रोकं करोत्येव सभासु शीघ्रम् ॥

आदौ तावदनुष्टुप्छन्देन चन्द्रवर्णनमारभ्यते ।

तत्र प्रथमपादे पञ्चाक्षरेण गङ्गाप्रवाहः । अष्टालनालः । शङ्खसदयः ।

इत्यादि ।

End.

अथ शार्दूलविक्रीडितं । तत्र प्रथमपादे —

विष्णोर्नामगुणशालिकागुणमयः ।

विद्याभिः परिपीडितः कविरयं ।

× × × × × ×

पुनः । वागीश्वरोयं नृपः । जीयादयं भूपतिः ।

भूयोपमास्तोक्षता ? । विज्ञानपारायणः । विद्वानयं राजते ॥

Colophon.

इति श्रीकविराजशङ्खधरविरचिता कविकर्पटी समाप्ता ।

विषयः । नानाविधकविताप्रथमोपयोगिनी पुस्तिका ।

No. 54. काठकोपनिषद्भाष्यटिप्पणम् । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 20. Lines, 16 on a page. Extent, 320 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, late Babu Hariścandra, Benāres City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

(अथ प्रथमतः द्वे पत्रे नमः) ।

नूनमिति—नृत्यनृक्त—पूर्वभाष्यदीनामपि कथायामावेक्षितं, पुरयति स

यवसुक्तः पितेति । प्रेतीभूतोयमागतो नावलोक्तनीय इति मन्त्रोपेक्षा यथा
न करोति तथा प्रसादं कुर्वित्याह—किञ्च तत्प्रवृत्तमिति ।

End.

नान्यद्रूपमर्चिरादिमागैर्यथं × × × संयोगस्य विद्योगावसानत्वादित्यर्थः,
एवं शब्दस्य चिच्छब्देन सञ्च सम्बन्धः एवं चिदिति ।

Colophon.

इति शाङ्करस्य काठकोपनिषद्भाष्यस्य टिप्पणं समाप्तम् ।

No. 55. कारिकादर्पणः । By वरदकवि । Substance, country-made paper, 12×5½ inches. Folia, 49. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Puri Rájgopal Maṭha, Mohanta Śrī Raghunandan Rámánuj Dás. Appearance, fresh. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते निगमान्तमहागुरवे नमः ।
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककोशरी ।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधौ सदा हृदि ॥
प्रणमि प्रणवस्थायौ दम्पती जगतां पती ।
नामिपद्मजनीदृश्य वेधः कीरगिरोत्सुको ॥
बन्देऽहं निगमान्ताध्यक्षरणाक्षीरवह्नयं
यद्वेषवो दृष्टां मुक्तिनिर्माणपरमाणवः ॥
विगाहे निगमान्ताध्यक्षिणुपादसमुद्भवां ।
रहस्यत्रयसारार्यां विस्तीर्णसमकल्पयाम् ॥
आनेयं वरदाचार्यसम्पत्ताचार्यसाश्रये ।
तत्सूतं श्रीनिवासार्थं तारकं मादशामपि ॥
आनेयं सुन्दराचार्यमस्मदप्रजमाश्रये ।
सर्वज्ञः सम्प्रदायं यो बालिशं मामशिक्षयत् ॥
आनेयश्रीनिवासार्थसुतोऽहं वरदः कविः ।
रहस्यत्रयसारस्य व्याकुर्वे कारिकाः क्रमात् ॥
जगति निगमचूडाचार्यवाचारहस्य-
निधिमिव अनमन्त्रो निर्भयः साहसिकमात् ।
प्रकटयितुमसाधे संप्रहृतोऽस्मि यद्वा
प्रतिभुव इव तन्ने देशिका दर्शयामि ॥

तत्र भगवान् वेदान्ताचार्यो निखिलजगदुज्जीवनाय श्रीरक्षस्ययसाराख्यं
मोक्षशास्त्रं प्रणिनाय इत्यादि ।

End.

गुरुरेव परायणं गुरुरेव परागतिरित्यादि स्मृतिवदाहरन्ति स्मार्ता इत्यर्थः ।
तस्मादिहामुत्र च तत् पादौ आचार्यपादौ शरणमिति देशिका यासुना-
दयो विदुः अत्र परत्र चापि नित्यं यदीयचरणे शरणं मदीयमित्याभि-
× × तस्मादाचार्यचरणावेव शरणमिति सर्व्वदा न्यस्तभरैः सुखेन
वर्त्तितव्यमिति भावः ॥

Colophon.

इति श्रीमदानेयवरदाचार्यचरणाभ्युज्ज्वलीकस्य तत्सुत कीर्तिवासाचार्य-
क्षरपैकजीवितस्य वरदकवेःकृतौ कारिकादर्पणे सम्प्रदायभागस्तरीयः ।
बालस्य मेऽप्यजो धाता पितामह इवापरः ।
सारज्ञः सुन्दराचार्यः सम्प्रदायानुपादिशत् ॥
क इह निगमचूडाचार्यैस्तुतौ निगूढं
करवदरकृतौ स्यान्तां विना साहसिकत्वात् ।
निधिमिव जननाम्बोनिर्भयो वा तथापि
प्रतिभुव इव यन्मे देशिका दर्शयन्तु ॥

विषयः । वेङ्कटाचार्यैकतस्त रामानुजसम्प्रदायविभाजनविषयकस्य रक्षस्ययसाराजनामकस्य
ग्रन्थस्य विश्वरतोऽर्थप्रकाशनादिकम् ।

No. 56. कार्तिकमाहात्म्यम् । (नानापुराणीयम्) । Substance, country-
made paper, 12×5 inches. Folia, 57. Lines, 12 on a page. Extent,
1,600 slokas. Character, Nāgara. Date V. S. 1836. Place of deposit,
Puri Sāṅkara Maṭha. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः

खण्ड उवाच ।

पापिनां पापसङ्गतं प्रसङ्ग निजतेजसा ।
हरन्ति सर्व्वतोर्यानि प्रयोगस्य बलेन हि ।
तानि सर्व्वानि तीर्थानि माघे सकरमे रवौ ।
प्रत्यब्दं निर्मलानि स्फुटौर्ध्वराजसमागमात् ॥
प्रदामश्चापि तीर्थेभ्यः सर्व्वतोर्यापि तं सत्तं ।

× × × × × × × ॥

यत् सञ्चयन्ति पापौघमावर्धं तीर्थनायकः ।

तमेकमज्जनादूर्जे तत्र पाश्चनदे भुवम् ॥

... ..

प्रयागे भावमावे तु सम्यक् खानस्य यत् फलं ।

तत् फलं कार्तिके काष्ठां पञ्चम्यां दिने दिने । इत्यादि ।

End.

भावात्तमेतदाकर्ण्य पूजयेत् तत्र वाचकं ।

गोमूत्रिण्यवस्त्रैस्तु विष्णुतुल्यो यतो हि सः ॥

वाचके पूजिते यस्माद् विष्णुर्भवति पूजितः ।

तस्मात् तं पूजयेन्नित्यं यदीच्छेत् सफलं भुतम् ॥

Colophon.

इति स्कन्दपुराणे कार्तिकमाहात्म्यं समाप्तं । श्रुतं भूयात् ।

रसशुचिवसुचन्द्रैः सन्निवृत्तिं विष्णुमाये

सहसि श्रितितियो जीवे हरेः कीर्तनस्य ।

गिरिधरद्विजय्येषारक्षीर्दं सुपुत्र-

मन्त्रमिव हृदि स्याद् वैष्णवानां जगन्नाम् ॥

विषयः । इति श्रीनारदीयपुराणे कार्तिकमाहात्म्ये प्रथमोऽध्यायः । इति वल्काङ्गदक्षरिते ।
इति श्रीपद्मपुराणे । इति श्रीसर्गपुराणे कार्तिकमाहात्म्ये । इति पुराणसमुच्चये कार्तिकमाहात्म्ये ।
इति श्रीपुराणसारोदारे कार्तिकमाहात्म्ये । इति पुराणसमुच्चये कार्तिकमाहात्म्ये । इति
ब्रह्माण्डपुराणे सारोदारे कार्तिकमाहात्म्ये नारदपितामहसम्वादे ईश्वरस्य मन्त्रिमन्त्रोपं समाप्तं ।
इति श्रीपुराणसारोदारे कार्तिकमाहात्म्ये शास्त्रपाममाहात्म्यं । इति सर्गपुराणे सारोदारे
कार्तिकमाहात्म्ये शास्त्रपामशिलानिर्ययः । इति श्रीपुराणसारोदारे कार्तिकमाहात्म्ये तुलसी-
माहात्म्यं । इति श्रीस्कन्दपुराणे जलपुत्रमाहात्म्यं । इति श्रीस्कन्दपुराणे कार्तिकमाहात्म्यं ।

No. 57. "काव्यप्रभावृत्तिः" Substance, country-made paper, 19×5 inches. Folia, 80. Lines, 12 on a page. Extent, 6,400 slokas. Character, Bengali. Date, Sana 1292. Place of deposit, Benares City, Babu Paresnath Ray, Kavirāja. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

निःशङ्को निजकाव्यरत्नभवने सत्काव्यरत्नावली

रचाय्याः प्रथिनीषया कृतशुभापाङ्गेज्जितावेचनात् ॥

आविर्भावतमे स्मने कविसुखे सत्कायरजाकरे ।
 देवुमन्त्रनमन्त्रना जगति या श्रीकृत्यं तां भजे ॥
 ब्रह्माभौतिकसुखमायममिदं सर्वं जगत्प्रपञ्चं ।
 देवदाननिहतकेलनुद्धतं ब्रह्मासुखायामकम् ॥ ?
 नख्येह प्रतियोग्यं यं कविरपि ब्रह्मोत्तमं वाङ्मयं ।
 कल्पयेन सुखात्मकं नवरसं ब्रह्मापरतो जयेत् ॥ ?
 काव्याख्यानबधौ सती गुणवती नित्यं रसोक्तासिनौ ।
 भाषिक्यामुपमादिरत्नवर्जितैर्भाषितुस्तुवर्चात्मकैः ॥
 नानाकङ्करैः सुशोभिततनुः कथं प्रबन्धुः स्थिता ।
 ओदृषां हृदयव्रतायमतिहृत् साध्वी तथाप्युच्यते ॥

End.

इत्येतद्विधा प्रोक्तं काव्यालङ्कारशासने ।
 नये जानन्ति जानन्ति न ते काव्ये विचारवामिति ॥
 इत्याग्ने मन्त्रपुराणे कविषा प्रोक्ते काव्यालङ्कारशासने काव्यदोषलक्षणं
 चयोद्देशोऽध्यायः ।

Colophon.

इत्याग्नेयमन्त्रपुराणे कविप्रोक्तकाव्यालङ्कारशासनस्य मन्त्राक्षरकविराजकृतायां
 काव्यप्रभाटनौ चयोद्देशाध्यायस्य इतिः समाप्ता सप्त १९८२ । १५. वैष ।

विषयः । मन्त्रपुराणोक्तकाव्यालङ्कारशास्त्रा ।

No. 58. काव्यादर्श टीका । By त्रिभुवनचन्द्र देव । Substance, country-
 made paper, 20×4 inches. Folia, 58. Lines, 8 on a page. Extent, 1,180
 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Babu
 Nilkamal Bhattacharyya, zemindar, Glanga via Tangail. Appearance,
 old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

नमो नवेष्टाय ।

सर्वज्ञं सर्ववर्धितं देवं श्रीवर्द्धमानमानस्य ।
 त्रिभुवनचन्द्रदेवं विरच्यते इतिनवीका ॥
 विज्ञोपशमनपुण्यसम्भारभक्तिप्रकर्षं सम्प्रदायाविच्छेदलक्षणं फलमनलोक
 मङ्गलार्थं श्लोकमाह ।
 चतुर्मुखमुखाब्जो नमश्चसर्वभुम्भे ।
 मानये रमतां नित्यं सर्वैश्या सरसती ॥

इत्यादि ॥

End. न केवलं रमते कीर्तिश्च लभते कीर्तिं यशः प्राप्नोति
 × × × × × × ।
 गुणदोषविभागस्य प्रयोजनमेवैतत् अतः सङ्घिः गुणदोषविभागजन
 × × × × यत्नः कर्तव्य इति धन्यते ॥

Colophon. इति त्रिभुवनचन्द्रदेवविरचितायां दण्डिटीकायां काव्यादर्शे दण्डिनः हतौ
 दुष्कारविभागो नाम तृतीयः परिच्छेदः । समाप्तश्चेदं पुस्तकमिति ॥

विषयः । दण्डिहस्तकाव्यादर्शस्य व्याख्यानम् ॥

No. 59. कुलमतं (तन्त्रं) । By कविशेखर । Substance, palm leaves,
 15×1½ inches. Folia, 70. Lines, 4 on a page. Extent, 1,120 slokas.
 Character, Uria. Date ? Place of deposit, Sukhapur, Post Jaypur,
 Pandit Pitāmbara Agnihotri. Appearance, fresh. Verse. Generally
 correct.

Beginning. ॐ नमः कुलदेवतायै । जीगुरवे नमः ।
 प्रथम्य परदेवतां श्रीकमलं प्रमोदास्यद्
 पुराणकसुराणककाञ्चनभूमौलिष्टान्वितं ।
 प्रकृतगुणधोरं गुदपदाक्षसत्पापुना
 तनोति कविशेखरः कुलमतं परिजिज्ञासितम् ॥ ?
 विचार्य गुदभासना शिवकृतापमानां मतं ?
 मतं कुलविद्यं मतं प्रचुरतन्त्रद्वयमेतं । ?
 इदं कुलमतं मया सकलसत्यपक्षे हिता
 लसध्वमयि कौलिका मयि दत्तं मनः कथ्यते ॥ ?
 न कौलमानात् निपुटे हन्ति मार्जः
 परो कृष्णं ज्ञानभवाय सर्वदा ।
 जीवश्चरो यत्र भवत्यमर्षः
 तुल्यः सुराचारमपि दुर्लभोऽयम् ॥ इत्यादि

End. यत्र यत्र हि विषे न विषाणं
 तत्र तत्र परमानन्दविज्ञाः ।
 वर्तन्ते सकलभूतहिताद्याः
 शोधयन्तु मम ते मततन्त्रैः ॥

शक युगल्लवविधौ परिमितेऽथ चित्तेविधौ । ?
 कलाक्षयदिने विचार्य निखिलागमादुद्युतम् ॥
 मुदे कुलविदां सदा परसमाधिभाजां मुदा ।
 द्विरष्टपटलैरिदं कुलमताख्यतन्त्रं लतम् ॥

Colophon. इति श्रीकविशेखरविरचिते कुलमते दीपिनीविधानं नाम षोडशः
 पटलः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।
 शम्भुसुत सार्वभौमतां श्रीदक्षिणकालिकायै नमः ॥

विवरणः । इति कविशेखरविरचिते कौलाचारो नाम प्रथमः पटलः । इति त्रीन्यासवि-
 वर्णं नाम । १ । इति औसपर्यायः । २ । इति बालकसंस्कारः । ४ । इति श्रीगुरुशिष्य-
 लक्षणं नाम । ५ । इति दीक्षाविधानं नाम । ६ । इति यन्त्रसंस्कारः । ७ । इति भाला-
 संस्कारः । ८ । इति पुरस्करणं नाम । ९ । इति बलिदानविधिः । १० । इति षट्कर्मा-
 विधिः । ११ । इति वीरसाधनं नाम । १२ । इति श्वसाधनं नाम । १३ । इति योगिनी-
 साधनं नाम । १४ । इति आकर्मणादिप्रयोगकथनं नाम ? । १५ । इति दीपिनी-
 वि धनं नाम । १६ ।

No. 60. कुलन्यासचरितम् । By लक्ष्मणमाखिक । Substance, country-
 made paper, 10×4 inches. Folia, 93. Lines, 6 on a page. Extent,
 1,500 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Khil-
 pará via Noakhali, Pandit Ramgobinda Tarkālankāra. Appearance, very
 old. Prose and verse. Correct.

Beginning. प्रथमपत्रं नास्ति । आदितः द्वित्रिचतुःपञ्चाशन्तीव खण्डितानि चतः
 प्रज्ञावनी परित्यज्य प्रारम्भवाक्यं लिख्यते ॥

ततः प्रविशति यथानिर्दिष्टो राजा मन्त्री च ।

राजा । एवमेव अत्र कः सन्देहः । मयि शसितरीत्यादि पुनः पठित्वा आर्य्यदुमते
 पश्य पश्य—मयि जीवति सुतनूने चरति दुरन्तस्यपुत्रिम् ।

दिनमश्विनिसंलवणं नव इव × × × यशोराशिः ॥

सुमति । देव प्र । तापव्योतिषा प्रदीप्ते + + कुतो विघ्नानां प्रचारः ।

राजा । पौराः किमिदमुच्चरन्ति ।

मन्त्री । यद्येवं तदा दिग्बिजयानन्तरविश्रामावसरे कोपि दुरात्मा श्वसाचरन्
 पारनिकसुखमनुभवितुमुत्कण्ठते ॥ इत्यादि ॥

End.

धनः परमपि प्रियमस्ति । तथापि ।
 प्रिया प्रायेयुक्ता पुनरपि कृता मत्सहचरी
 आचार्यो × × × प्रियसखः ।
 परित्यक्तं रात्र्यास्याहमपि पुनरुत्थययुता
 किमेतस्मात्प्रेय × × × नतः । तथापीदमस्तु ।
 × × विवर्जिताः क्षुतिविदः पुम्यन्तु पुण्यं द्विजाः
 राजानः परिपालयन्तु ++ धर्मो निःशानवाः ।
 नदन्तु × × प्रजा युवतयः × × ह्रीणिताः
 सर्वे प्राशस्त्यो भवन्तु कुमला नम्यन्तु सर्वपादः ।
 इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

Colophon.

इति श्रीयुतलक्ष्मणमाधिकाविरचिते कुवलयानामनाटके समुत्तमनायको
 नाम नवमोऽङ्कः । समाप्तोऽयं प्रबन्धः ।
 × × × × × ×

विषयः । इति श्रीयुतलक्ष्मणमाधिकाविरचिते प्रसन्नकुवलयानामनाटके कुवलयाना-
 मनाटके नाम प्रथमोऽङ्कः । इति महालसापरिचयो नाम द्वितीयोऽङ्कः । इति मौक्तिकविन्दो
 नाम तृतीयोऽङ्कः । इति विकलकुवलयानां नाम चतुर्थोऽङ्कः । इति महालसापरिचयो नाम
 पञ्चमोऽङ्कः । इति हस्तिनामहालसो नाम षष्ठोऽङ्कः । इति अम्बुतकुवलयानां नाम सप्तमोऽङ्कः ।
 इति अक्षतरपुरप्रवेशो नामाष्टमोऽङ्कः । इति समुत्तमनायको नाम नवमोऽङ्कः ।

No. 61. "कुसाण्डहोमः" Substance, country-made paper, 10×5
 inches. Folia, 18. Lines, 11 on a page. Extent, 400 slokas. Character,
 Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhatta.
 Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. द्वितीयादिषु-चतुर्षु-अनुवाकेषु-पापव्यर्थं कुसाण्डहोमाद्भूता मन्त्रा
 उच्यन्ते तत्र द्वितीयां अनुवाकस्यास्तु प्रथमाश्चमाच-यद्वा देव इत्यादि ।

End. इदानीं विषये कर्मादिभ्यैर्जुह्यात् पूनो देवलोकां समद्भुत इति
 प्रत्यमान कर्मारभ्ये कुसाण्डहोमेन पूनस्य देवलोकप्राप्तिर्भवति ।

Colophon. इति यजुस्संहिते द्वितीयप्रपाठके सप्तमोऽनुवाकः ।

विषयः । कुसाण्डहोमविधानम् ।

No. 62. छत्तपद्धतिः । By यादवाचार्य । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 91. Lines, 7 on a page. Extent, 700 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayaman-singha, Pargana Aliyá, Post Jámurki, Gram Háláliyá, Pandit Gurudāsa Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

मृच्छिषामपवित्राणां चितार्थं छत्तपद्धतिः ।

नला नारायणं देवं यादवेन वितन्यते ॥

ब्राह्मे सुद्धर्मे उत्तमाय रात्रिवासस्यक्ता नेत्रे सुखस्य प्रचाल्य द्विराचम्य
श्रीचार्थं जलं शुचि क्षत्तिकाक्ष मृच्छीला नैर्द्धर्त्यां दक्षिणस्यां वा दिशि
मृच्छादि × विधेयपर्यन्तं देशमतीत्य ऋषैर्भूमिमाकाद्यावगुण्ठितनासिका
सुखशिरा दक्षिणकर्णोपरिमावेन प्रहलम्बितयस्त्रयो मौषी पुरीषोत्तमं
कुर्व्यात् ॥ इत्यादि ॥

End.

अथ पञ्चमीव्रतं । — — — — —

— — सोम उवाच ।

भद्रं प्रक्रीतमं चेदं पौराणिकमनुमतं ।

मृच्छुतां पठतां मृष्टां × × × × × नाशनम् ॥ (?) इत्यादि ।

(अतःपरं कथितं) ।

Colophon.

इति श्रीयादवाचार्यविरचितछत्तपद्धतौ आत्मिकप्रकरणं ।

विषयः । संक्रान्तिनिरूपणं । तत्र कर्तव्यकर्मनिरूपणं । मन्त्राग्निशान्निरूपणं । एकादशी-
श्रवणा । वैशाखादिद्वादशमासछत्तयनिरूपणं । तत्र धर्मवृद्धदानविधिकथनं । अलषट्दान-
विधिः । अक्षयव्रतीयासावित्रीव्रतदशहरत्यादीनां विधिकथनं ।

No. 63. छत्तप्रदीपः । By वाचस्पतिमिश्रः । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 76. Lines, 7 on a page. Extent, 2,100 slokas. Character, Bengali. Date Śaka 1741. Place of deposit, Durgapur Post Begamganga via Noakhali, Paṇḍit Kāśicandra Nyāyapañcānana. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रथम्य पुच्छरीकारं श्रीवाचस्पतिमिश्रकथा ।

आलोक्ष्य मुनिवाक्यानि विप्राचारो वितन्यते ॥

आचारास्तभवे ह्यायुराचारादीक्षिताः प्रजाः ।

आचारादुबलमक्षयमाचारो हन्त्यलक्षणम् ॥

अलक्षणमशुभसूचकममङ्गलचिह्नं तत् सूचितस्याधर्मसंज्ञकनितफलमेवाचारो-
विनश्यति । तथा—

सर्वलक्षणहीनोपि समुदाचारवान् नरः ।

अवधानोऽनसूयश्च शतं वर्षाणि जीवति ॥ इत्यादि ।

End.

यावायां वराहाचार्याः ।

दृष्टिः करोति दोषं तावन्नाकास्तसम्भवा राशः ।

यावन्न भवति याने नरपशुचरणाङ्किता वसुधा ॥

तद्देशं समुदायायीं रत्नाकरे । मणिस्य × गुह-शुक्र-वास्य-बाह्यकास्तमय-
सिंहमकरान्यतरगुहस्थितिपूर्वराश्यानागतातिचारिगुहकसम्भत्सरपूर्वराशिं
मणिस्यमाणातिचारिगुहकपञ्चयवक्रिगुहकाढाविंशतिवासरकेलाद्यद्भुतोत्तर-
सप्ताङ्गगुर्वादित्यसिंहादित्यपौषादिमासचतुष्टयान्यतमैकद्विचान्यतमदिनाधि-
करणक × × नरैकनिसप्ताङ्गान्यतमदिनानि निषिद्धसमयस्तदन्य एव
शुद्धसमय इति ।

Colophon.

इति महामहोपाध्यायसन्निवृत्त-श्रीवाचस्पतिविरचितः कृत्यप्रदीपः सम्पूर्णः ।

सरस्वत्यै नमः । गुरवे नमः ।

धवजलधिमञ्जीव्यौषिमाने शकाब्दे

घटमितिदिनबन्धोरक्तरीचे चषांशे ।

भवपदकमलं सप्तस्य वस्त्रे बुधस्य

अलिखदिदमशेषं रामभद्रो द्विजातिः ॥

विषयः । प्रातरारभ्य विप्राणां दैनिककर्तव्यविधिविवेचनम् । तत्राचारप्रशंसाकथनं ।
प्रातःकृत्यनिरूपणं । तत्र शौचानन्तरं आचमनविधिनिरूपणं । दन्तधावनविधिकथनम् ।
प्रातःस्नानादिविधिकथनम् । तर्पणविधिकथनम् । सन्ध्याप्रयोगकथनम् । पूजादिविवेचनम् ।
भक्ष्याभक्ष्यविवेचनं । सार्यसन्ध्याविधिकथनम् । अथ शयनविधिकथनम् । स्त्रीसहवास-
विधिविधानम् । अथस्त्रीसहवासानन्तरं स्नानविधिकथनम् । अथ गोभिलोक्तस्नानतर्पण-
विधिकथनम् । अथ गोभिलकल्पस्याज्ञाने नरसिंहपुराणीयस्नानादिविधिकथनम् । अथ
नरसिंहपुराणीयस्नानान्तरं हस्तोदगपरिशिष्टोक्तसन्ध्यावन्दनादीनां विष्णुपुराणोक्ततर्पणस्य च
विधानकथनम् । अथ अमावास्यादौ पार्वण्य विधिकथनम् । वैश्वदेवकर्मनिरूपणं । नित्य-

त्राद्विधिकयनम् । आभ्युदयिककालनिरूपणं । अथ वाजसनेयिशास्त्रप्रयोगकथनम् । अथापात्र-
काभ्युदयिकप्रयोगनिरूपणं । अथ सपात्रकाभ्युदयिकप्रयोगकथनम् । अथ समयस्य शुद्धाशुद्धि-
विवेचनम् ॥

No. 64. छण्णतापनीयोपनिषद् (उत्तरभागः) । Substance, palm-
leaf, 17×2 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 120
slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri Sañ-
karamaṭha. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. एकदा हि ब्रजस्थियः सकामाः शर्व्वेरीसुषिला
सर्व्वेश्वरं गोपालं कृष्णं हि वायूपतिरे ।
उवाच ताः—कृष्ण × श्रेकसि ब्राह्मणाय भैक्ष्यं दातव्यं भवति दुर्वासवेति
कथं यास्यामोऽतीर्त्त्वा जलं यमुनायाः यतः ज्ञेयो भवति । इत्यादि ।

End. × × कला स्तुतिं पुण्यतमां ब्रह्मणे स्वस्वरूपिणे ।
कर्तृत्वं सर्व्वलोकानामन्तर्हानि बभूव सः ।
ब्रह्मणो ब्रह्मपुत्रेभ्यो नारदानुश्रुतं यथा ।
तथा प्रोक्तान् गन्धर्व्वि गच्छ त्वं खालायान्तिकम् ॥

Colophon. इत्याद्यर्ष्व्वोपनिषदि छण्णतापनीयोपनिषदुत्तरभागः समाप्तः ।

No. 65. छण्णतापनीयोपनिषद् (पूर्व्वभागः) । Substance, palm leaf,
17×2 inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas.
Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri Sañkaramaṭha.
Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायान्तिष्ठकारिणे ।
नमो वेदान्वेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ।
मुनयो च वै ब्रह्माण्डस्रुतः कः परमो देवः कुतो ऋतुर्विभेति कस्य विज्ञाने-
नाखिलं ज्ञातं भवति केनेदं विभं संसरतीति तदुचोवाच ब्रह्मा कृष्णो वै
परमं देवतं गोविन्दामृत्युर्विभेति गोपीजनवल्लभज्ञानेन तज्ज्ञातं भवति ।
इत्यादि ।

78095

CENTRAL ARCHIVE

End.

असुं पञ्चपदं मन्त्रमावर्तयेद् यः

स यात्यनायासतः केवलं तत् ।

(तत्पदं) अने × देकं मनसो यवीयो

× × यदेवा आभुवन् पूर्वमर्षदिति ॥

तस्मात् कृष्ण एव परोदेवसं ध्यायेत् तं × × × × तं भजेत् तं यजे-
दित्येवं तत्पदिति ।

Colophon.

इत्याद्यर्थोपनिषदि कृष्णतापनीयोपनिषदुपूर्वभागः समाप्तः ॥

No. 66. केनेषितवाक्यभाष्यटिप्पणम् । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent, 444 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rajguru's Maṭha, Gaṇeśa Mahallā, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः परमात्मने ।

प्रयत्नाद्यन्तरेणैव मनश्चादेः प्रवर्तकं ।

विदिताविदितान्यसिद्धं ब्रह्माहमद्वयम् ॥

केनेषितमित्यादिकं सामवेदशाखाभेदब्राह्मणोपनिषदं पदशो व्याख्यायामि
न तुतोष भगवान् भाष्यकारः । इत्यादि ।

End.

सत्यकामः स्वयंसिद्धः सर्वेशो यः स्वशक्तितः ।

स एकान्तः प्रविष्टोऽहमुपास्यः सर्वदेहिनाम् ॥

Colophon.

इति केनेषितवाक्यभाष्यटिप्पणं समाप्तम् ।

विषयः । केनेषितोपनिषद् भाष्यव्याख्या ।

No. 67. कोषसङ्ग्रहः । By मधुसूदन । Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folia, 71. Lines, 4 on a page. Extent 980 slokas. Character, Bengali. Date, Śāka 1590. Place of deposit, Santosa via Tangail, Babu Bhuvan Candra Sen Kaviraj. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

नमो नारायणं कोषसङ्ग्रहं मधुसूदनः ।

आतेनेऽमरसिंहस्य व्याख्यानौपायिकं मतम् ॥
 सिन्धुः समुद्रेऽनन्ते च सिन्धुर्नद्यां मङ्गलसे । व्याडिः ।
 अथमुदयति सुप्राभञ्जनः पद्मिनीना-
 मुदयगिरिवनालीबालमन्दारदलः ।
 विरहविधुरकोकद्वन्द्ववन्तुर्विभिन्दन्
 कुपितकपिकपोलक्रोडतामसमांसि ॥

End.

अकारो वासुदेवः स्यादाकारस्तु पितामह इत्येकाक्षरकोषः । इत्यादि ।
 सयं वामे च दक्षिणे । फलं फालं मतं भाग्ये भोगप्रत्यययोरपि । रभसः
 रानौ नापितषाण्डालकपिनाम न कीर्तयेत् । एतेन दिवा कीर्तितं
 शुभमस्तु शक्राब्दाः । १५६० ।

Colophon.

त्रौराजीवल्लोचनसेनेन लिखितमिदं सकीयपाठार्थं च । त्रीदुर्गाचरणे मम
 सदा भक्तिरस्तु ।

विषयः । अमरकोष-एकाक्षरकोष-वकार भेद-एकारभेद-उष्णवर्णभेदादिकोषाणां संग्र-
 हणं । इदमेतस्य विशेषत्वं यदमरकोषस्य स्वर्गवर्गादावगम्यकपदानां दृष्टान्तपूर्वकं व्युत्पत्ति-
 कथनमिति ॥

No. 68. क्रतुरत्नमाला । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 22. Lines, 20 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariscandra Babu. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

त्रौगुण्यो नमः ।

क्रतुरत्नमाला लिख्यते ।

सोमं वन्दे (...) विष्णुदण्डकन्दे (...) पदारविन्दे । ?

यं देवमिन्द्रोऽपि जिदेववन्द्यः सन्त्येहभेदे तमपौह वन्दे ॥ ?

End.

पर्व्याणि सत्यमहः, ? इत्येकदीक्षापत्रे । अथवा पर्व्याणि दीक्षा, पञ्चम्यां
 सत्यमहः २ । नायं मीमांसकानां अभीष्टतरः पक्षः ।

(इतो नास्ति) ।

Colophon.

× × × × × × ×

विषयः । क्रतूणां सर्वविषयनिरूपणम् ।

No. 69. "चन्द्रसूत्रम्"। Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 29. Lines, 18 on a page. Extent, 512 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1766. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय नमः सामवेदाय, नमो सशकाचार्याय ।
 ॐ ग्रामकामस्य क्लृप्तो ज्योतिष्टोमः । प्रजाकामस्य उपेषु ? जातम् (...)
 रमिति सोमो नौषस्यर्जुनचिं ? ब्रह्मसाम न हि वश्यरमस्य नैते
 तयोः पूर्वम् ।

End. तत्र एव सोम्यः कल्पो भवति इत्येतेन प्रदेशेनावर एकान्तो द्वादशाक्षानां
 विद्यते न पर इति न पर इति ।

Colophon. इति चन्द्रसूत्रे तृतीयः प्रपाठकः समाप्तः । संवत् १७६६ । ज्यैष्ठ्ये
 पक्ष्यां सोमवासरे ।

विषयः । सामवेदीययज्ञसम्बन्धिप्रदार्थनिर्वचनम् ।

No. 70. गङ्गाकवचं । (ब्रह्माण्डपुराणीयं)। Substance, country-made paper, 4½×4 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 55 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1853. Place of deposit, Puri Śaṅkaramaṭha, Madhusūdana Tirthasvami. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । ॐ गङ्गायै नमोऽस्तु ते ।

अथ गङ्गाकवचं लिख्यते ।

ॐ नारद उवाच ।

ॐ ब्रह्मण् केन प्रकारेण सर्वपापक्षयो भवेत् ।

कथं रचेत् सुरयेष्टः साधकं च सुरापमा ॥

केनैव विधिना गङ्गा त्र्यम्बकरी भवेद्दिधे ।

यत् पाठात् सुलभं सौख्यं तद्दृष्ट्वा पितामहः ॥ (?)

ब्रह्मोवाच ।

साधु साधु त्वया पुत्र × × × प्रकाशकं ।

कवचं जगत्कल्याणशिव, लोकेषु दुर्लभम् ॥

अप्रकाशं च यद् गोप्यं × × स्तुता च धार्यतः । ?

लं लं पठ सदा तात यदीच्छसि स्वकं हितम् ॥ इत्यादि ।

End.

तत्सर्वं चमितं देव प्रसिद्धं परमेश्वर । ?

Colophon.

इति ब्रह्माण्डपुराणे श्रीब्रह्मनारदसम्भादे श्रीगङ्गाकवचस्त्रीचं सम्पूर्णं ।
संवत् १८३३ ।

No. 71. गच्छाचारप्रकीर्णकम् । Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 135 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1871. Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नमिजण मचावीरं नियसंदणसंयिच्चं मचाभागं ।

गच्छायारं किंचि विउडरिमोसु असमुदाओ ।

End.

गच्छायारं सुषिमाणं पयिमा लिखु लिखुली ।

जजं उजं जहा लुपिच्चं इच्छता हियमप्यणी ॥

Colophon.

इति श्रीगच्छाचारप्रकीर्णकं सम्पूर्णम् । सम्बद्धवस्तुसुनिभूमिवर्षे मिति
कान्तिकमासे कृष्णपक्षे श्रीतच्छकनगरमध्ये लिखितम् ।

विषयः । गच्छानां (जैनयतीनां) आचारकथनम् ।

No. 72. गच्छाचारप्रकीर्णकटीका । By विजयविमलगणि । Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 147. Lines, 30 on a page. Extent, 7,350 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning.

भहारकप्रभु श्रीदयानन्दगुरुभ्यो नमः ।

उद्बोधं विदधेऽज्ञानाभिव भयशरीरिणं ।

गोविन्दासैनिकेयोऽसौ ज्ञायत कीररविधिरम् ॥

End. शिष्यो स्वरिगुणा युगोत्तमानन्दविमलस्वरौणा ।
निर्मितवान् हत्तिमिमासुपकारकृते विजयविमलः ॥
यावन्महोतले मेरुर्वावञ्चन्द्रदिवाकरौ ।
तावत् हत्तिरियं धीरैर्वीक्ष्यमाना जयलिङ्गः ॥

Colophon. आनन्दविमलस्वरौत्तरचरणसेवक-श्रीविजयविमलगणिविरचितायां गच्छा-
चार-प्रकीर्णकटीकायां वीगुणपर्वक्रमवर्णनाधिकारः समाप्तः ।

विषयः । गच्छाचारस्वरव्याख्या ।

No. 73. गणेशाचारचन्द्रिका By दामोदर । Substance, palm-leaf,
13×1 inches. Folia, 31. Lines, 4 on a page. Extent, 750 slokas.
Character, Uriya. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śāsana,
zilla Puri, Pandit Sādāsiva Kāvyaakaṇṭha. Appearance, tolerable. Prose
and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । स्वविभ्रमस्तु ।
गुणं सर्वेश्वरं सुद्धीं प्रणिपत्य प्रकाशयते ।
दामोदरेण कृतिना गणेशाचारचन्द्रिका ॥
ब्राह्मे सुद्धर्मे चोत्थाय ध्यायेद्दिद्वान् मनो गुणं ।
विशिरः स्येताम्बुजान्तास्यं द्विनेत्रं द्विभुजं सितं ॥
वराभयकरं ज्ञात्वा वन्दे सुद्धितमानसं ।
व्यामाङ्गस्थितया रक्तसिक्ताक्षिष्टमङ्गेश्वरं ॥
मानसैरुपचारैश्च सम्पूज्य प्रणमेत् ततः ।
खण्डमण्डलाकारं व्याप्तं येन चराचरं ॥
तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ।
इति नत्वा वहिर्भूला मन्त्रं स्नानार्थमाचरेत् ॥ इत्यादि ।

End. दक्षिणे उरगं स्तुतमेव सुवह्यं न्यसेत् ।
उद्गादपरात्मानां पथ्यान्मानि विनिलिपेत् ॥ ?
स्त्वनाणि तु गतिप्राज्ञः प्रागुद्य प्रमुखाणि च ।
× × × ×
इतीदं मया तन्त्रोक्तं प्रकारान्तरं ।

Colophon. इति श्रीगणेशाचारचन्द्रिकायां सप्तमः पटलः ॥

विषयः । इति श्रीगणेशाचारचन्द्रिकायां सन्याविधिर्नाम प्रथमः पटलः । जपविधिर्नाम
द्वितीयः पटलः । वाङ्मयपूजा नाम तृतीयः पटलः । ब्राह्मणभोजनविधिर्नाम चतुर्थः पटलः ।
काव्यकर्मकरणविधिर्नाम पञ्चमः पटलः । मन्त्रवैगुण्यप्रायश्चित्तदक्षिणादानादिविधिर्नाम षष्ठः
पटलः । सप्तमः पटलः ।

No. 74. गीतगोविन्दविहृतिः By वनमालिभट्ट । Substance, country-
made paper, 14×7 inches. Folia, 62. Lines, 8 on a page. Extent, 900
ślokas. Character, Nāgara. Date, Śamvat 1815. Place of deposit,
District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍit Rāghavaprasāda. Appearance, tolerable.
Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

स्थिराणां जङ्गमानाञ्च येन हृष्टिर्निरूपिता ।

सर्वशाय नमस्तस्मै कृष्णाय जगदात्मने ॥

श्रीकृष्णदेवक्युपासितलब्धविद्युः ।

श्रीशिवलेशरूपया सकिशोरभक्तिः ॥

गोविन्दगीतविहृतिं वनमालिनामा ।

भट्टस्तनोति सुकृतौ शिवदासकृत्युः ॥ इत्यादि ।

End.

कीदृशानि सारस्वतानि सारस्वतानि सरस्वतीरसभूतानि जयदेवभनिता
मतेन सर्वपदार्था निराकृता इति भावः ॥

शिवदासतनुजेन भट्टेन वनमालिना ।

गीतगोविन्दटीकेयं रचिता शुभदास्तु वः ॥

वैशाखे कृष्णपक्षस्यैकादश्यां शुभमङ्गले ।

वाराणस्यां कृताटीका भट्टेन वनमालिना ॥

× × × × ×

वंशीरवैमोहितमारकोटिं वन्दे सदा तं वृषभायुजारतं ॥

Colophon.

इति श्रीगीतगोविन्दकृष्णचन्द्रसेवको दीत्यावतंसश्रीशिवदासपण्डितात्मज-
श्रीवनमालिभट्टविरचितायां (वनमालिसञ्ज्ञायां) श्रीगीतगोविन्दटीकायां
सुग्रीतपीताम्बरो नाम द्वादशः सर्गः ॥ ० । संवत् १८१५ ॥

विषयः । गीतगोविन्दस्य व्याख्यानं ।

No. 75. गुरुवृत्तीसी । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 8. Lines, 24 on a page. Extent, 325 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. दशविंशे द्वाये पञ्चमे, तं जहा अनुकम्पा १. संगहेचेव २. भये ३. कोलन-
त्तिर ४. लज्जाय ५. गारवेष्टाय ६. अघको पुनसत्तमे ७. धमये अष्टमेवुत्ते
८. काक्षीय ९. कयत्तीर १०.

End. तद्विद्ध जहा सुधाञ्ज गुरुगुण संगहमया उभत्तीर इय वृत्तीसङ्गत्तीस
भाउभणियाञ्ज एह कुलाय २९. सिधिवयर सेन सुद्धगुव सीसेण विरयं
कुलधमेयं पङ्क्ति (. .) असद भावा भव्या पावतु कक्षाणं ४०.

Colophon. गुरुवृत्तीसी सम्पूर्णम् ।

विषयः । ठाणारुसुत्रान्तर्गतदशविधदानवर्णनं, संक्षेपेण जैनसाधूनां कर्तव्याकर्तव्यनिरु-
पणं, गुर्वादीनां षट्त्रिंशत् गुणप्रथनञ्च ।

No. 76. गोविंदरात्रव्रतं । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 13. Lines, 16 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Babu Hariscandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. योग्येशाय नमः ।

युधिष्ठिर उवाच ।

येन ज्ञेयः सकलापि नराणां भवने भवेत् ।

सन्तति वर्जते स्त्रीणां व्रतञ्च वद मे प्रभो ॥

श्रीकृष्ण उवाच ।

End. एतत्ते कथितं राजन् व्रतस्योद्घापनं शुभं ।

योयन्ति बाण्डमानं ये मिह्रास्तेषां मनोरथाः ॥

भविष्यन्ति न सन्देहो तेषां लोकाय शाश्वताः ।

Colophon. इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे गोविंदरात्रव्रतोद्घापनं समाप्तं ॥

विषयः । गवां व्रतादिकथनम् ।

No. 77. गोपालतापनीभाष्यम् । By विश्वेश्वर । Substance, country-made paper, 15×6 inches. Folia, 29. Lines, 12 on a page. Extent, 435 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Hariscandra Babu. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

परमकारुणिकतया सगुणोपासनक्रमेणाधिकारिजनानर्थनिवृत्तये सच्चिदानन्दस्वरूपश्रीकृष्णात्मतावाप्तये च श्रीगोपालविद्यामुदीपयन्ति तापनी श्रुतिरित्यादि ।

End.

नारदाय इत्यत्र पञ्चम्याः सुपां सुलुगितिस्त्रैवेण ङादेशः, भवसंताप-संतानशतनी तदर्शनीधिनी टीका जनाईनविनिर्गिता श्रीकृष्णप्रीतये कृष्णो जयति ।

Colophon.

श्रीमद् विश्वेश्वरविरचिता गोपालतापनी टीका समाप्ता शुभमस्तु ।

विषयः । गोपालतापन्युपनिषद्भाष्या ।

No. 78. गीतावन्दनम् (बृहद्भूतमौयं) । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 35. Lines, 12 on a page. Extent, 1300 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkaramaṭha Madhusūdana Tirthasvāmī. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीराधाकृष्णभ्यां नमः ।

पुण्डरीकपुरे पूर्वं सकलद्रुमकानने ।
सुमेरोरुचरे शृङ्गे रत्नभूमिसुखावहे ॥
विचित्रचित्रसुभगे सुवर्णवालुकान्विते ।
समानोदितचन्द्रार्कभट्टतौ मणिमण्डपे ।
कल्पवृक्षवनात्स्ये नानापल्लिविघूर्णितम् ॥
सुखं तावत् समासीनाः शौनकाद्या महाशयाः ॥
शौनकः पर्वतोऽगधिर्मरौचिर्दधौचिच्छया ।
शान्तातपः सुनीतिश्चेत्यन्येऽपि सुनिसमाः ॥

स्मरन्तः कृष्णगाथासु बोधयन्तः परस्परम् ।
 जपमृष्टादशार्णां $\times \times \times \times$ ॥
 कदाचित् पथ्यट्टको नारदो ब्रह्मणः सुतः ।
 यद्वक्ष्या तत्र यातः कर्षणीं चिन्मयीं ध्वनन् ॥
 संभवादुत्थिताः सर्वे नत्वा दत्त्वा वरासनं ।
 उपविष्टं सुनिवरं पादार्घ्याचमनीयकं ॥
 भूयो भूयोऽपि सुनये स्मृततां वाचमयदुः ।
 सुने त्वं ब्रह्मणः श्रेष्ठः सुतो ब्रह्मा इवामरः ॥
 वयं तवोपदेशेन रटामः कृष्णवर्त्मसु ।
 संसारसागरे घोरे विषयग्राहसङ्कुले ॥
 पुनर्दारुघनावर्त्ते खेदपञ्जवपङ्क्तिषु ।
 जायन्ते च म्रियन्ते च तेषामन्तो न विद्यते ॥
 तरन्ति तत्प्रसादेन केन ते जीवज्जातयः ॥

नारद उवाच ।

एवं मया पुरा शृष्टो ब्रह्मा लोकितामहः ।
 तथा वः कथयिष्यामि यथा प्रोक्तं स्वयम्भुवा ॥

ब्रह्मोवाच ।

अज्ञानदण्डराशौनामग्निमनुरयं सुने ।
 कृष्णस्य सर्वमन्त्राणां मन्त्रराजो दशाक्षरः ॥ इत्यादि ।

End.

सर्वेष्वेतेषु दोषेषु साधकेन्द्रः समाहितः ।
 जुहुयादहमन्त्रेण धृतेनाहोतरं शतम् ॥
 महापूजाञ्च देवेषु कुर्यात् तद्दोषशान्तये ॥

Colophon.

इति श्रीमोविन्दहन्दावने परमरक्षस्य वृद्धज्योतिषीये पञ्चविंशः पटलः ।
 श्रीराधाकृष्णार्थां नमः ॥

विषयः । इति श्रीमोविन्दहन्दावने परमरक्षस्य वृद्धज्योतिषीये १मः पटलः । १थः पटलः ।
 २थः पटलः । ४थः पटलः । ५मः पटलः । ६छ—१५ पटलाः ।

No. 79. गौरीजातकं । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 135 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1865. Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālganj, Harapura, Jagadco Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verso. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नमामि गौरीं शिरसा वामर्धप्रतिपत्तये ।

जातस्य अद्य विस्तृत्यां विस्तारो धुनाधुना । ?

क्रूरचेने यदा अन्मास्तमितो लग्ननाथकः ।

अर्द्धजीवो यदायातो अष्टवर्षं स जीवति ॥ इत्यादि ।

End.

लग्ने पापव्यये पापनिघने पापसंस्थितः ।

तदा मातृभयं विद्यादये चतुर्थे तु ॥ ?

Colophon.

इति श्रीगौरीजातकं समाप्तम् ॥ संवत् १८६५ ।

विषयः । जातकलग्नभाग्भफलकथनमुखेन मातृरिष्टादि कथनम् ॥

No. 80. गृहचक्रविवरणं । By कृष्णरथ । Substance, palm leaf, 14×1½ inches. Folia, 76. Lines, 4 on a page. Extent, 1,150 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ।

श्रीकृष्णचरणौ नत्वा तरणीं विघ्नवारिधेः ।

विष्टतिर्गृहचक्रस्य गणकश्रीतये नुवे ॥

ग्रन्थारम्भे विघ्नविघातार्थं प्रचराजं सूर्यं प्रणमति

यः कर्त्ता अगतां भर्ता संरक्तां मरुतां निधिः ।

प्रणमामि तमादित्यं वक्षिरक्तसोपचं ॥

तं आदित्यं सूर्यं प्रणमामि नमस्करोमि ॥ इत्यादि ।

End.

कृष्णपक्षे त्रयोदश्यां मघा × × करे रविः ।

यदा तदा गजस्थाया श्राद्धं पुष्करवायते ॥

कृष्णपक्षे त्रयोदश्यामाग्निनकृष्णत्रयोदश्यां ।

महाशक्ते यदि चन्द्रः हस्तानक्षत्रे रविक्षिपति ॥

अस्मिन् योगे गजाद्या भवति । तत्र आङ्गं पुष्पैरवाप्यते । आश्विनशुक्ल-
चयोदसीरे मघारे चन्द्र शिव हस्तानक्षत्रे रवि शिव इहाङ्गु गजच्छाया
योग वलि । एधि आङ्गं कक्षे पुष्पं द्योद ।

+ + + + +

येमन्ने लेखि थिला सेरुणे व्याख्यान कलु ।

Colophon. इति श्रीकृष्णरथविरचिते संस्कृतदेशभाषाभ्यां ग्रन्थचक्रविवरणे अगस्त्यो-
दयादिनिरूपणाख्यौ द्वादशोऽध्यायः । समाप्तः ।

विषयः । इति श्रीकृष्णरथविरचिते संस्कृतदेशीयभाषाभ्यां ग्रन्थचक्रविवरणे मध्याधिकारः
समाप्तः प्रथमोऽध्यायः । इति श्री..... स्फुटाधिकारो नाम द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।
इति श्री..... तिथ्याधिकारो नाम । ३ । (चतुर्थी नास्ति) इति श्री..... नक्षत्रचक्राद्य-
धिकारो नाम । ५ । इति श्री..... वक्रनिरूपणं नाम । ६ । इति श्री..... मङ्गलादि-
ग्रहाणां चक्रकेन्द्रादिनिरूपणं नाम । ७ । इति श्री..... चक्रचक्राङ्गीदिनिरूपणं नाम । ८ ।
इति श्री..... षष्ठी संवत्सर निरूपणाख्या । ९ । इति श्री..... अयनांशचरद्दिनाङ्गीदि-
निरूपणाख्या । १० । इति श्री..... लग्नसाधनाख्या । ११ । इति श्री..... अगस्त्योद-
यादिनिरूपणाख्या । १२ ।

No. 81. ग्रहादर्शपत्रम् । By निधिमिश्रदैवज्ञ । Substance, country-
made paper, 9x4 inches. Folia, 7. Lines, 12 on a page. Extent
338 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1871. Place of deposit,
District Chāprā, P. O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍit. Appear-
ance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

गणेशं गिरं गोपिकावल्लभं च ।

गुरोः पादपद्मं पद्मान् भास्करादीन् ॥

प्रणम्याथ कुर्वे ग्रहादर्शपत्रं ।

मतं भास्कराद्यैर्निधिः संनिरीक्ष्य ॥

षड्भिर्मोघो न शक्तो गताब्दको-

न्यपि जिनैर्वेदकैर्विभाजितः ॥ इत्यादि

End.

अतगम्यदिनेः × × × × ।

युक्तमर्थोभवेद्गुरुः ॥

अवधपुरनिवासी श्रीनिधिर्विप्रवर्यः ।

सकलप्रहगतिज्ञः सर्वसिद्धान्तरीत्या ॥

विबुधजनहितार्थं श्रीप्रह्लादार्शपत्रं

विधुनगवसुचन्द्रे वैक्रमेन्द्रे अकार्षीत् ॥

Colophon. इति श्रीनिधिमिश्रदेवज्ञविरचिते प्रह्लादार्शपत्रे प्रहस्यष्टाधिकारः
समाप्तः ॥ संवत् १८७१ ॥

विषयः । प्रह्लादां मध्यमाष्टाधिकारकथनम् । दिनगणना-नित्यप्रधानयनादि कथनम् ॥

No. 82. चतुरनुयोग्याख्या । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 6. Lines, 20 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīmaṇḍalā cārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct

Beginning. इह प्रवचने चत्वारानुयोगाः, तद्यथा चरणकयठानुयोगः, धर्मकथानुयोगः, गणितानुयोगः, द्रव्यानुयोगश्च ।

End. अस्माभिः प्रति पा (...) प्राग्व्याख्यातोऽनुयोग एकैकः सकक्षायां गाथायां, चतुरनुयोगास्तु दृश्यगुणा, इति ।

Colophon. इति चतुरनुयोग्याख्या सम्पूर्णा ।

विषयः । जैनचतुरनुयोग्याख्या ।

No. 83. चन्द्रोन्मीलनदीपकं । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1718. Place of deposit, Zilla Medinipur, post Garvota, gram Khunverā, Babu Vaikunṭha Nāth Chakravartī. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

द्वितनयः क्षितिराक्षिताक्षतिवाक्षिन्या अमेन्द्रवाक्षिन्याः ।

सकलचराचरशिरसि परागपदं नमामि ॥ (?)

दैत्यराज इदं वक्ष्ये जगत्त्रिणासुदीपकं ।

मणि श्रोतिर्विदः कष्टे बुद्धिनिर्मलकारकं ।
 लाभालाभं सुखं दुःखं जीवितं मरणं तथा ।
 जयः पराजयः सन्निर्गमागमविनिश्चयः ।
 लुकचिन्ता च तथा मुष्टि राजावस्थादि कौतुकं । (?)
 एतत् सर्वं मन्त्राशस्त्रे चन्द्रोन्मीलनदीपके ॥
 ज्ञानदीपकमादाय वर्ति लला सदृशैः ।
 खरारोहेण संयोज्य ज्वालयेदुत्तराधरैः ॥
 अकचटतपयशा वर्गा उक्तास्त्रेषु वर्गेषु हि बलं शुभाशुभं सर्व्वं ।
 एतैश्च जगत् सर्व्वं व्याप्तमक्षरमक्षरभिः ॥ इत्यादि ॥

End.

प्रश्नस्य वर्गदर्शनादेव यो दृश्यते स एव प्रश्नाक्षरं निरूप्यते यद्दर्गस्य
 प्रथमाक्षरं तद्दर्गस्य प्रथमाक्षरं भवति वर्गस्य प्रधानं आलिङ्गिते अधिके
 आलिङ्गितं चतुर्थं अभिधूमिते ।
 दग्धेन पञ्चमो वर्गो विलोभो धूमिताधरैः ॥
 अवर्णा यदाभिधूमिता भवन्ति तदा वैपरीत्याय चतुर्थो वर्गो गृहीतव्यः ।
 इति खरार्थचतुर्थप्राप्तिः ।

Colophon.

इति सारोदारे चन्द्रोन्मीलनशास्त्रे ज्ञानपटलः समाप्तः । शकाब्दाः ।
 १७१८ । ५ । १६ ।

विषयः । लाभालाभादिनिरूपकवर्गनिरूपणं । वर्गाणां न्यासविधिः । खराणामुत्तराधर-
 रूपेण निरूपणं । योनिनिरूपणं । दग्धसमयादीनां निरूपणं । मूलाक्षरनिरूपणं । जीवित-
 मरण-सुख-दुःख-जय-पराजयादिनिरूपणं । कालनिरूपणं । चक्रपटलनिरूपणं । लग्नभेदे
 वर्गाणामवस्थानात् फलभेदकथनमिति निष्कर्षः ॥

No. 84. चयनप्रदीपः । By नरसिंह वाजपेयी । Substance, palm-
 leaf, 15x1 inches. Folia, 51. Lines, 3 on a page. Extent, 1,000
 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur
 Śāsana, zilla Puri, Late Paṇḍit Gopināth Mīśra. Appearance, old.
 Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । अविज्ञमस्तु ।

एकाक्षाक्षीनमन्त्रादिरपि सम्यगनुष्ठितः ।

यद्विमनोरथप्राप्तिस्तस्मै नु हृदये नमः । (?)

श्रीऋषिंश्च नमस्कृत्य कात्यायनमुनीन् गुरुन् ।
 चयनस्य प्रदीपोऽयं ऋषिंश्चेन प्रणीयते ॥
 अग्निः सोमक्रतोरङ्गमगारभ्य युतोऽप्यसौ ।
 स्त्रिङ्गाद्वाक्यद्वैशिकश्च नियतो हि मन्त्रावने ॥
 न स्यादग्निष्टोमसंस्थे विद्यामग्निनिधानतः ।
 'अग्निष्टोमपरं वाक्यं विकृतावेव सङ्गतं ॥ इत्यादि

End.

एवं साङ्गेभिनिर्हते चयने इतः परं त्यजेत् ।
 यावज्जीवं पश्चिमांसं × × वर्षति धावनं ॥ (?)
 नोपेयादनितां शूद्राभयं चर्मा युगान्तरे ।
 द्वितीयचयने भार्यां चत्वारं वैश्याश्च वर्जयेत् ॥
 तृतीयचयने विप्रो ब्राह्मणीमपि वर्जयेत् ।
 अयन्तु नियमः पुंसः सप्तमेन कलावपि ॥

 इत्यग्निचिद् वाजपेयी नरसिंहविनिर्हितः ।
 चयनस्य प्रदीपोऽस्तु प्रीतये सुरवैरिणः ॥

Colophon.

इति श्रीमन्महोपाध्यायाग्निचिद्वाजपेयिनरसिंहमिश्रविरचितचयनप्रदीपः
 समाप्तः शम्भुकरमिश्रेण लिखितोऽयं चयनप्रदीपः ।

विषयः : यज्ञविधिविधानं ।

No. 85. जगन्मोहनं । By कल्याणाचार्यः । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 243. Lines, 11 on a page. Extent, 3,600 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Pandit. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning

प्रह्लादभोजसुरासुरेन्द्रनिशयमुर्जतुकिरीटोन्मल-
 न्मोतिर्लङ्घितवारविन्दयुगलसलस्ररूपी रविः ।
 मन्त्राण्येदमस्मिन्नास्मिन्नाजगद्ध्वानस्य कंठमन-
 यः कुर्यान्म सच्चरा जगत्पान्दित्यं पश्येति कात्यायनः ॥

ज्योतिः शास्त्रं समग्रं प्रथमपुरुषतः सार्णगर्भाद्विदित्वा ।
 पूर्वज्ञाते पर्यखिलमुनिवरगणाः प्रार्थनांदां चकार ॥ ?
 तच्चैदं विश्वरूपं हृदुपदनिकरैर्गुह्यमध्यात्मरूपं ।
 शब्दत् सर्वप्रकाशं ग्रन्थचरितविदां निर्मलं ज्ञानचक्रः ॥
 स्कन्धद्वयं दृक्चित्रमर्थगम्भीरमादावधुना यदुक्तं ।
 तल्लक्षणःस्कन्धमिदं तृतीयं वक्ष्ये जगन्मोहननामधेयं ।
 + + + + । इत्यादि ॥

End.

आरमं स्पृशेन्मूले यदा दृच्छति दृच्छकः ।
 सर्वस भवेत्तस्य नाचकार्या विचारणा । ?
 देवदृष्टे नदीतीरे स्थाने चैव मनोरमे ।
 उपविश्य यदा दृच्छेत् तदासिद्धिमवाप्नुयात् ॥
 + + + +
 सुखोपविष्टे दिक्संख्ये दृच्छके सिद्धिरोहिता ।
 विदिक्ख्ये च दुरासीने कार्यसिद्धिर्न जायते ॥

Colophon.

इति श्रीसारङ्गसाधुवचनामृते भट्टश्रीलक्षणाचार्यविरचिते जगन्मोहने
 अङ्गस्यार्शविद्या नाम द्विनवतितमोऽध्यायः समाप्तः ॥ शुभं भूयात् ।

वियमः । १ अध्याये शास्त्रावतारकथनं । २ दैवशल्लक्षणकथनं ॥ ३ दृष्टाध्यायः ।
 ४ वत्सरशरीराधिपतिनिर्णयः ॥ ५ समवत्सरफलकथनं । ६ दृष्टमन्त्रिशस्त्रसनीरसाधिप-
 फलकथनं । ७ रवेरार्द्राप्रवेशफलकथनं । ८ गुरुदयाब्दफलकथनं । ९ रविचारादिकथनं ।
 १० चन्द्रचारकथनं । ११ भौमचारकथनं । १२ बुधचारकथनं । १३ गुरुचारकथनं ।
 १४ शुकचारकथनं । १५ शनिचारकथनं । १६ राज्ञचारकथनं । १७ केतुचारकथनं ।
 १८ ग्रहणफलकथनं । १९ परिवेशकथनं । २० कालनिर्णयः । २१ संक्रान्तिफलकथनं । २२ अरिष्ट-
 स्त्रकाध्यायः । २३ अङ्गमहोच्चदृष्टिशत्रुमित्रादिनिर्णयः । २४ कालज्ञानं । २५ सुखप्रादि-
 निरूपणं । २६ दुःखप्रादिनिरूपणं । २७ तिथिफलादिकथनं । २८ वारादिकथनं ।
 २९ नक्षत्रफलकथनं । ३० योगादिकथनं । ३१ करणादिनिरूपणं । ३२ तारावलादिकथनं ।
 ३३ लग्नगुणादिफलकथनं । ३४ लग्नसंज्ञाकथनं । ३५ मुक्तकथनं । ३६ अवयोगकथनं ? ।
 ३७ नक्षत्रदशादिकथनं । ३८ अवयोगपञ्चमीत्यातकथनं । ३९ अमृतयोगसिद्धयोगादिकथनं ।
 ४० स्वपक्षसंस्थापनं । ४१ गुणदोषापवादकथनं । ४२ अष्टकवर्गलक्षणं । ४३, ४४ प्रत्येकाष्टकवर्ग-
 खादिफलकथनं । ४५ प्रलाराष्टकफलकथनं । ४६ गण्डादिकथनं । ४७ प्रतिपदादितिथिनिर्णयः ।

५८ रजसललाग्नादिकथनं । ५९ आधानकथनं । ५० पुंसवनादिकथनं । ५१ सीमन्तोन्नय-
नादिकथनं । ५२ सुतकर्मकथनं । ५३ ग्रहयोनिभेदकथनं । ५४ ग्रहवलादिकथनं । ५५ प्रश्नाधि-
कारः । ५६ शुक्रप्रोत्तारिष्टादिकथनं । ५७ उपसूतिकाध्यायः । ५८ गर्ग-यम-वराहप्रभृति
प्रणीतद्वितीयप्रकारारिष्टकथनं ॥ ५९, ६० राजयोगादिकथनं । ६१ राजयोगभङ्गादिकथनं ।
६२ लग्नांशगुणकथनं । ६३ प्रभावफलकथनं । ६४ नक्षत्रजातकान्तर्भूतमहादशान्तर्देशनिरूपणं ।
६५ पञ्चविधदशाभेदकथनं । ६६ स्त्रीजातककथनं । ६७ स्त्रीलक्षणकथनं । ६८ सासुद्रिकलक्षण-
कथनं । ६९ नामकरणकथनं । ७० कर्णवेधकथनं । ७१ अन्नप्राशनकथनं । ७२ क्षौरकर्मकथनं ।
७३ क्षौरस्त्रीकाराङ्कुरार्पणकथनं । ७४ उपनयनविध्यादिकथनं । ७५ विवाहशकुनप्रश्नकथनं ।
७६ कालशुद्धिकथनं । ७७ महादोषकथनं । ७८ कृत्याकृत्यविवेकः । ७९ विवाहान्तर्भूताष्टा-
दशकूटादिकथनं ॥ ८० सुहर्तनिरूपणं । ८१ विवाहलक्षणादिकथनं । ८२ गृहप्रवेशकथनं ।
८३ वास्तुनिरूपणं ॥ ८४ विजययात्राप्रश्नकथनं । ८५ केतुविकोणाश्रितयोगकथनं ।
८६ समरयात्रादिकथनं ॥ ८७ सकलदेवप्रतिष्ठापनकथनं । ८८ राजाभिषेककथनं । ८९ राज्ञां
मन्त्राभिषेककथनं । ९० वस्त्राध्यायः । ९१ सर्वकर्ममन्त्रग्रहणादिनिरूपणं । ९२ अध्याये गृह-
गोपिकाशान्यङ्गस्यश्वविद्यादिकथनं ॥

No. 86. जयतीर्थविजयटीका । Substance, country-made paper, 12X4 inches. Folia, 40. Lines, 12 on a page. Extent, 960 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Pandit Vāmanā cārya, Bibihāṭi. Appearance, old. Prose. Correct. Incomplete

Beginning.

श्रीवेदशास्त्राय नमः ।

श्रीरामं श्रीरमादासं दोषदूरं गुणाकरं ।

वन्दे श्रीश्रीमदानन्दतीर्थपूर्वाङ्गं गुरुमपि ॥

End.

उत्तमभक्तेः उत्कृष्टभक्तेः वरस्य अर्षीनस्य मम विभूषणं अलङ्कारः भवतु
भूयात् भक्त्याहत + + दपि स्यात् कर्मलोके स्नाधनीयमिति भावः
(इतीनास्ति) ।

Colophon.

विषयः । माध्यम्यतीर्थे दिव्यजयवाण्या

No. 87. जातककल्लोलः । By रघुनन्दन । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 71. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 slokas. Character, Nāgara. Date Sam 1913. Saka 1778 P. Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा जातककल्लोलं श्रानन्दाय विपश्चिता ।
शरदेभास्वकेशाञ्च तनोति रघुनन्दनः ॥
यत्नाज्जातकग्रन्थानि संविलोक्य करोति वै ।
वराहमिहिरादीनां सत्यादीनाञ्च सम्मतं ॥
++++ भवेक राशयः स्युरजादयः ।
नवभिर्नवभिः पादैः पूर्वतः क्रमतो धिया ॥ इत्यादि ।

End.

अथ दिनदशा ।

वेदज्ञं जन्मनक्षत्रं तिथिवारसमन्वितं ।
ग्रहेणैव चरेद्भागं शेषं दिनदशा भवेत् ॥
क्रोधं क्षान्तिं सुखं श्लेशं ++ प्राप्तिं भयं पुनः ।
ज्ञानं कलिं महाभूतिं नृणां कुर्वन्ति खेचराः ॥
श्रीमज्जातककल्लोलमकरोद्भुनन्दनः ।
श्रीमत्सूक्त्यणुपुत्रस्तु सर्वजातकसम्मतं ।
मोदायविवुधानां च शिष्याणां हितवे सुदा ।
अकारि जातकग्रन्थः श्रीमता सर्ववक्त्रभः ॥

Colophon.

इति श्रीरघुनाथपण्डितविरचिते जातककल्लोले अष्टोत्तरीदशाविंशो-
त्तरीदशाफलाध्यायो द्वादशपरिच्छेदः ॥ शिखी शशि ग्रह चन्द्र मिते समे
गजगुनिस्वरचन्द्रमिते शके ... लिखितं ॥

विषयः । १ परिच्छेदे राशिप्रभेदादिकथनं ॥ २ पः रिष्टादिकथनं ॥ ३ पः रव्यादि-
भावफलकथनं । ४ पः षड्वर्गफलादिकथनं ॥ ५ पः एकादिषड्वर्गयोगफलकथनं । ६ पः राशि-
ग्रहसंयोगे योगफलादिकथनं ॥ ७ पः ८ पः अथर्नाशर्तुपक्षाज्ञादिफलकथनं । ९ पः स्त्रीभाव-
फलकथनं । १० पः अष्टकवर्गादिचक्रकथनं । ११ पः परमायुर्लाघिकदशायोगिनीदशादिकथनं ॥
१२ परिच्छेदे अष्टोत्तरीविंशोत्तरीदशाफलादिकथनं ॥

No. 88. जातकर्मपद्धतिः । By दिवाकर । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 8. Lines, 18 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Babu Hariscandra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीमन्दिवाख्यं + + + तितञ्ज-
चक्रचूडामणिं स्वजनद्वन्द्वयं
विदुर्विं यं धिषसेनतुल्यं ।
तन्नोमि नित्यं धिषणामिहेतोः ।
श्रीकेशवश्रीपतिमुन्दरादि-
प्रणीततन्त्रादधिगत्यसारं ।
प्रकाशयते सुज्ञदिवाकरेण
पद्यांशुभिर्जातकमार्गपद्मं ॥

End. नन्देन्दुवर्षेण मया कृतोयं
ग्रन्थो रवेः पादयुगप्रभावात् ।
शकेनगाम्भोधिषरेन्दु तुल्ये १५४०
प्राप्त्यप्रबन्धान् परिभाष्य सम्यक् ॥

Colophon. इति श्रीसकलचक्रचूडामणिश्रीछण्डैवज्ञसुतश्रीमश्वसिंहगणकस्य सुतेन दिवा-
करेण विरचितायां जातकर्मपद्धतौ ग्रन्थ + + + यल्लकारः ।

विषयः । जातकर्मविचारः ।

No. 89. जातकार्यवसङ्ग्रहः । By वराहमिहिर । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 84 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Medinipur, post Garvetá, gram Khunverá, Babu Vaikunthanáth Chakravarti. Appearance, tolerable. Generally prose. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीरामः ।
नवशैलेन्दुरामाद्याः शकाब्दाः कालवत्सराः ।
कल्याद्यब्दगणः प्रभाकरदत्तशैवादिमासैर्युतः
त्रिस्थः खाद्रिहताप्रयुक् सुरहृतेर्लब्धादिमासैर्युतः ।

खनिघ्नः सतिथिर्दिधापिखल्लतस्त्रियोसशैलोद्धृतो
हीनो × × × × शितनिशार्द्धे सावनोऽवर्गणः ॥ इत्यादि

End. प्रतीच्याश्च तथा ज्ञेया नूने देशान्तरे सति ।
एवं क्रमेण संक्रान्ते मेषवारादिको भवेत् ।
मेषवारादितो ज्ञेया × × × × × × ॥

Colophon. इति श्रीवराहमिहिराचार्यविरचितजातकार्णवसंग्रहः समाप्तः ॥

विषयः । गुणकहेदकनिर्णयः । मध्यमुक्तिनिरूपणं । श्रायाधिकारनिर्णयः । चन्द्रग्रहण-
निरूपणं । सूर्यग्रहणनिरूपणं । संक्रान्तिनिर्णयः ।

No. 90. जातकालङ्कारटीका (बालबोधिनी) । By गम्भीरदागिरि ।
Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 112. Lines ?
Extent, 1,344 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1890. Place of
deposit, Benares City, Late Babu Hariścandra. Appearance, new.
Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सानन्दमिति यत्पूर्वमिति, गणेशः अथ सिद्धिसदनं लम्बोदरं भारती
सूर्यादिग्रहमण्डलं, बृहदस्त्रितं निजगुणं तान् भक्त्या सानन्दं यथा स्यात्
तथा प्रणिपत्य तत् + + + जातकं श्रीमच्छिवानुज्ञया सगंधराहते कुर्वे
अस्मि ।

End. गद्यैः पद्यैरिति श्रीगणेशेन अस्मिन् जातके वंशाध्यायः सम्पूर्णतः अन्यत्
सर्वं पूर्वं व्याख्यातं ।

Colophon. इति श्रीनर्मदागिरिदासधूतेन विरचितायां बालबोधिनीयां जातका-
लङ्कारटीकायां वंशाध्यायः ।

विषयः । जातकालङ्कारव्याख्या ।

No. 91. श्रीजिनशतकम् । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 6. Lines, 16 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1771. Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः ।

श्रीमद्भिः स्वैर्भ + + भि भूवनमवि + + वत् तापरत्येष शाश्वत्
सत्स्वय्यसादृशेषु प्रभुषु किमिति सन् म + + ने वोपवक्ताः,
स्वर्थ्यं वीर्याद्दह्यायं दमि भवितु मिवा + + शवोयस्य दीप्राः ।
प्रोत्सर्ग्य + + यग्यप्रभवन (...) भुवः सत्रिये + + ताञ्जिनोवः ।

End.

यां रक्षां वा विवेकी बह्विषविपदां भेदिकां दैन्यशून्यान्
युष्मान् मान्यापगणान् नव न + + शया वागसौ वाग् विधेयात् ।

Colophon.

इति श्रीजिनशतके वर्णसा वाग्वर्णसो नामस्तुतयः परिच्छेदः सम्पूर्णः
संवत् १७७१ चैत्र पूर्णिमायां ।

विषयः । जिनस्तुतिः ।

No. 92. जिनसहस्रनाम । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, very old. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीसर्वज्ञाय नमः ।

श्वर्चद्रामपि कर्णाभ्यां युम्बन् वाचा समुच्चयन्
जीवः पीवरपुण्ड्रश्रीर्लभते फलमुत्तमम् ॥

End.

बन्ध्यानां सूतदं + + क्षीणा + + जीवितप्रदं
+ + यद्विध्वंसो ब्रवणात् पचनात् जपात्
इति श्रीश्वर्चत् सहस्रनामसमुच्चये दशमः प्रकाशः ।

Colophon.

इति श्रीश्वर्चत्सहस्रनाम सम्पूर्णम् ।

विषयः । जिनसहस्रनामकथनम् ।

No. 93. जिगस्तुतिमाहा । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 15 on a page. Extent, 280 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1834. Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अस्य प्रथमपत्रं नास्ति ।
 लमशु (...) न्यभिनन्दननन्दिता सुरवधूः परमोदरः ।
 स्मरकरीन्द्रविदारणकेशरिन् सुरवधूनयनः परमोदरः ।

End. चण्डचिचिरे ++ कटोत्तल कण्ठोद्गटे
 संस्थिते भयलोकल +++
 विकेपरमवस्त्रतरां गजाराव सप्त (...) भाषाति भाषाजिते
 वासनाहारतारावल्लभेदा ।

Colophon. इति श्रीमहावीरस्तुतिः ।

विषयः । जिगस्तुतिः ।

No. 94. ज्ञानालङ्कृतमञ्जरी । Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Chakradhā via Narāyan-ganja, Pandit Pūrṇa Candra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः सचिने ।

विज्ञाचनं नमस्कृत्य जगद्दीपं दिगम्बरं ।
 नीहारादौ मया प्रोक्ता ज्ञानालङ्कृतमञ्जरी ॥
 अथ नीहारादिभिः काष्ठावेदने युगपद्वक्तुभिः प्रश्ने ह्येते विषयपार्थक्य-
 ज्ञानाय चूडामण्येः प्रश्नाक्षरे नाना प्रश्नान् पर्यालोच्य आर्याचतुष्टयमाह ।
 अकचटतयशः कविकुञ्जशित सौम्यजीवशरीरीणां चन्द्रस्य च निर्दिष्टा
 माद्यष्टौ × × ॥ इत्यादि ।

End. अथ मध्ये × × चिन्तयोः प्रकारान्तरं । पञ्चधा पुनः ।

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । प्रश्नाक्षरानुसारेण लग्ननिरूपणं । तेनैव लग्नलग्नज्ञाननिरूपणं । लग्ननिरूपणा-
क्षरानिरूपणं । प्रश्नाक्षरेण जीवधातुभूलनिरूपणं । देवनिरूपणं । मनुजनिरूपणं । पक्षि-
निरूपणं । पद्मनिरूपणं । लिङ्गितादिनिरूपणं ।

No. 95. ज्यैष्ठमाहात्म्यम् (जैमिनीयं) । Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 42. Lines, 14 on a page. Extent, 420 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Babu Hariscandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा साम्बरमानाद्यं द्युमणिं साकजाम्बिकां ।
ज्यैष्ठमासस्य माहात्मं वक्ष्ये प्रीत्यै विदां भुवि ॥
सुवर्णेतरशैलेन्द्रे सुखासीनं जटाधरं ।
उपगम्येश्वरी माता जगतां ह्रिमशैलजा ॥

End.

भविष्यन्ति नरा गौरि
द्विद्यदेहाजनेश्वराः ।
यद्भीष्टं च तेषां ++ सर्वं स्यात् कृपया मम ॥

Colophon.

इति जैमिनीये ज्यैष्ठमाहात्म्ये भीष्मयुधिष्ठिरसंवादे द्वादशोऽध्यायः ।

विषयः । ज्यैष्ठमासमाहात्म्यप्रवर्णनम् ।

No. 96. ज्योतिर्मणिः । Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 30. Lines, 5 on a page. Extent, 480 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Mayamansing, parganā Aṭijā, post Jāmurki, grām Hālālia, Paṇḍit Śasibhūṣaṇ Bhaṭṭācāryya. Appearance. fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

निमज्ज्य ज्योतिरज्यौ च सारमाहात्म्यं साम्प्रतम् ।

ज्योतिर्मणिरयं प्रोक्तो बालानामाशुबुद्धये ॥

अथ वाराः । रविसोममङ्गलाच्च पुषो जीवः सितः शनिः ।

एतानि वारनामानि पूर्वमुक्तानि सुरिभिः ॥ इत्यादि ।

End.

अथ पल्लपरिमाणवचन ।

मासान्ते पल्लस्थाने पर्याकाशे देशे स्वाक्षीः ।

कानां वक्त्रां दृत्तं पूर्णं चन्द्रं मत्वा राजौ चेत्

क्षुत्क्षामः प्राट्क्षेतो राक्षःक्रूरः पाद्यात्

तस्माद्धानोद्धर्मास्थाने शय्येकान्ते कर्तव्या ॥

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । वारनिरूपणं । नक्षत्रनिरूपणं । वेषामधिपतिनिरूपणं । केन्द्रादिसंज्ञाकथनं ।
 राश्याधिपकथनं । राशिनक्षत्रविभागकथनं । वारवेत्ताकथनं । गृहप्रवेशकालादनिरूपणं ।
 भूमिकम्पकारणनिरूपणं । संक्रान्त्यादिनिरूपणं । गुरुचक्रनिरूपणं । शुक्रादीनामष्टवर्ग-
 निरूपणं ॥ पल्लपरिमाणवचनकथनं ॥

No. 97. ज्योतिषरत्नं । By कमलाक्ष शर्मा । Substance, country-
 made paper, 14x3½ inches. Folia, 21. Lines, 4 on a page. Extent,
 210 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Elángā via Tángail, Babu Nilkamal Bhaṭṭācāryya, zamindar. Appear-
 ance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः त्रीस्रय्याय ॥

प्रणम्य कालिकापादं कमला(क्ष)क्षेण शर्मणा ॥

क्रियते ज्योतिषां रत्नं विदुषां तुष्टिहेतवे ॥

प्रतिपत्पष्ठौ एकादशी नन्दा

द्वितीया सप्तमी द्वादशी भद्रा ।

तृतीया षष्ठमी त्रयोदशी जया ।

चतुर्थी नवमी चतुर्दशी रिक्ता ।

पञ्चमी दशमी पूर्णिमा पूर्णा ॥

नन्दाभद्राजया रिक्ता पूर्णा च तिथयः क्रमात् ॥ इत्यादि ॥

End.

चन्द्रतो यदि वारिलग्रतो द्वादशद्वितीयराशिमामिनः ॥

शुक्रवाक्पति-शशाङ्कनन्दना ज्ञागमनकथासि वृच्छतः ॥

इत्यादि (अतः परं खण्डितं)

विषयः । सिद्धियोगकथनं ॥ राशिकथनं । दशविभागकथनं ॥ यात्राकालनिरूपणं ॥
विवाहकालनिरूपणं ॥ अथ गोधूलिप्रशंसाकथनं ॥ पञ्चाशतादीनां कालनिरूपणं ॥ गर्भादि-
दोषकथनपूर्वकं तेषां शान्तिकथनमित्याद्यावश्यकीयव्योतिर्वचनानां संग्रहणं ॥

No. 98. ज्योतिष्टोमविहारकारिका । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 12. Lines, 2 on a page. Extent, 50 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit. Benares, Vāmanā-cārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. प्राग्वंशः षोडशाधामो द्वादशव्याम इत्ये ।
प्राग्वंशात् पश्चिमे भागे पत्नीशालाचतुष्पदा ॥
वेदैर्विमानं सौमिष्याः क्रमैर्द्विर्द्वादशाङ्गुलैः ।
आदित्रिंशत्तु द्वित्रि चन्द्रद्वियुगभूमिषु ॥

End. पश्चात् तत्तत्तदङ्गुलं दक्षिणोत्तरतः क्षिपेत् ।
+ + + मध्यतुल्यांशज्ञायया तस्य शंकवः ॥
इति पदमानं । इत्येकपदमानेन सौमिका वेदिरीरिता ।

Colophon. इति पदमानं समाप्तं ॥

विषयः । आपस्तम्बसूत्रोक्ताष्टोमविहारनिर्माणविधानं ।

No. 99. ज्योतिष्टोमविहारकारिकाव्याख्या । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 12. Lines, 7 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanā-cārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ कर्मकाण्डकलापे अतीव निष्पाततरः कश्चिदपिकल्पः उच्यते सर्वेषां
सप्ततन्तूनां प्रकृतिभूतज्योतिष्टोमसम्बन्धिविहारस्य प्रतिपादकानां मण्डन-
कारिकानां गूढार्थान्तां सुखतोपलब्धये व्याख्यानमारभते ॥

End. “इत्येकं पदमानेन सौमिकी वेदिरीरिता” इति । इति । इतीतिकथनं
चिनवादिस्त्रीकाश्रयेनेति ज्ञातव्यं ॥

Colophon. इति श्रीदेवयज्ञिकशास्त्रेण शारदानन्दयज्वना विरचितं पदमानेन सोम-
विहारप्रतिपादकानां मण्डनकारिकानां विवरणं समाप्तं ॥

विषयः । ज्योतिषोमविहारप्रतिपादकारिकाव्याख्या ।

No. 100. ज्योतिःसारः । By रमाकान्त । Substance, country-made paper, 20×5 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sâkrâil via Tangail, Paṇḍit Hariscandra Tarkaratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

नत्वा श्रीनाथमालोक्य ज्योतिर्धन्याम् समासतः ।

ज्योतिःसारं रमाकान्तो वक्ति बालावबुद्धये ।

तत्रादौ जातकगणनं ।

मेघादयोपि श्रीनाम्ना राशयोत्तमसंज्ञकाः ।

यस्य भासस्य यो राशिसत्त्व सुख्योदयः ।

तत् समये अस्मिन् प्रथमस्तम्राक्षे उदयः । इत्यादि ।

End,

स्वराशौजीवफलं ।

आद्याष्टमे बन्धुवियोगदुःखं ।

अन्ते चतुर्थे धनवानिर्भागः ।

पष्ठे च रोगः कलहस्तृतीये ।

सप्तमनाशो दशमस्यजीवे । (अतः परं खण्डितं)

विषयः । जातकगणनं । यामार्ग्यादिकरूपणं । पताकीनिरूपणं । गृहद्वारनिर्णयः । वस्त्रनिर्णयः । द्रेक्कायफलनिरूपणं । होराफलकणनं । लग्ननिरूपणं । स्वराशौ जीव-फलनिरूपणं ।

No. 101. टीकासर्वस्व (अमरकोषव्याख्यानम्) । By सर्वानन्द । Substance, palm leaf, 14×1 inches. Folia, 60. Lines, 5 on a page. Extent, 2,100 slokas. Character, Uriá. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

वर्षिषो वच्चापीडः शुभिरपरो बालपक्षवैद्येन ।

मेदुरमुदिरश्मामलकचिरो व्यादेः च मोविन्दः ।

सुदेसौ धीराणां न गुणलवगव्यान्ममपरि-
 शमः किञ्च स्वार्थस्तदिह विबुधाः क्षन्तुमुचितं ।
 इति ये सास्त्रयाष्टशततयो नूतनतया
 खलास्तेमी चेया गुरुषु पुनरप्यञ्जलिभयं ॥
 अष्टौकासर्व्वस्वं दशद्वौकावित् करोत्यमरकोषे ।
 श्रीमत् सर्व्वानन्दो वन्द्यघटीयार्त्तिहरपुत्रः ॥ इत्यादि ॥

End. निकुञ्जकुञ्जावित्यनेन अर्थोपसर्गनिवृत्तिः
 उदयमिवोदयमुपमानादिति ॥

Colophon. इति वन्द्यघटीय श्रीसर्व्वानन्ददत्तो टीकासर्व्वस्वे शैलवर्गः ॥
 (अतः परं खण्डितं)

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानं ॥

No. 102. ठायाङ्गसूत्रम् । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 78. Lines, 30 on a page. Extent, 3,900 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Śūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्री कोकापार्श्वनाथाय नमः ।

द्वयं मे द्याउ सन्नेणं भगवया एवमक खानं एगे याया एगेद (...) एमा-
 किरिया एगेलोय, एगेखलोय, एगेधक्षे, एगेखधक्षे, एगेधक्षे, एगेधक्षे, एगे-
 वम्मे, एगेमोक्खे, एगेपूणे, एगेपावे, एगेष्वासवे, एगेसम्भरे,

End. दसपवे सीगाठापोगळा अनन्ता पक्षता दससमतठितातो पोगळा
 अनन्ता पक्षता दसगुण काळगा अनन्ता पोगळा अनन्ता, एवं चखेहिं
 गम्मेहिं रवेहिं यावेहिं दसगुण पो (...) क्हा पोगळा अनन्ता पक्षता .

Colophon. सम्यक्तं च उद्गाणमिति .

विषयः । जैनसत्ते धर्माधर्मादिशरीरस्थगुणादीणां वर्णनम् ।

No. 103. तत्त्वसारः (तन्त्रम्) । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 21. Lines, 5 on a page. Extent, 225 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cakradhā, vid Nārāyaṅganj, Paṇḍit Kālicandra Vidyābhūṣaṇ. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो भवाय ।

कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नविभूषिते ।

आनन्दभैरवो देवः पप्रच्छानन्दभैरवो ॥

श्री आनन्दभैरव उवाच ।

निगमागमशास्त्राणि मया तथा प्रकाशितं । (?)

तेषां मध्ये सारभूतं वद कान्ते कुलेश्वरि ॥

पुरा श्रीलक्ष्मण्णाम्भोजाच्छ्रुतं वक्तुमिच्छे मया ।

श्रीवद्वयामलाख्यास्तथाचोत्तरतन्त्रकं ॥

शक्तियामलमाख्यातं तथान्यं विस्तरं प्रिये ।

योगसारं समाख्यातं तथा गुह्यं वदस्व मे ॥

श्री आनन्दभैरव उवाच ।

योगसारं तत्त्वसारं सर्वशास्त्रोत्तमोत्तमम् ।

प्रधानं सर्वशास्त्रानां तन्त्रादीनाञ्च भैरव ॥

यो न जानाति देवेश तस्य सिद्धिर्न जायते ॥

... ..

तत्त्वसारं विना वत्स तत्सर्वं निष्फलं भवेत् ॥

... ..

श्री आनन्दभैरव उवाच ।

तत्त्वसारस्य माहात्म्यं वदस्वानन्दभैरवि ॥ इत्यादि ।

End.

यो नो चरेत् इमं मन्त्रं तस्य सिद्धिर्न जायते ।

अवश्यं सम्मिदां पीत्वा सर्वकर्मणि साधयेत् ?

न पिबेद् यदि मोहेन तस्य सिद्धिर्न जायते ॥

Colophon.

इति त्रीनलसारे दशमः पटलः ।

विषयः । इति तत्त्वसारे १ म २ य पटलः । तत्त्वसारे गुप्तिनलविधाने द्वितीयः पटलः ।

तत्त्वसारे ४ र्थः पटलः । तत्त्वसारे श्रीमदानन्दभैरवभैरवीसम्वादे कवचसंस्कारो नाम पञ्चमः पटलः । तत्त्वसारे चण्डीमाहात्म्योपाख्याने षष्ठः पटलः । तत्त्वसारे ७ म पटलः । ८ मः पटलः । नवमः पटलः । दशमः पटलः । सामान्यतो योगविधायकोऽयं ग्रन्थः ।

निगमनतत्त्वसारः ।

No. 104. तत्त्वामृततरङ्गिणी । By कुलानन्दनाथ । Substance, palm leaf, 20×2 inches. Folia, 23. Lines, 5 on a page. Extent, 690 slokas. Character, Bengali. Date 1660. Place of deposit, Gaṇeśamahallā, Benares City, Rāj Guru's Maṭha Appearance, very old. Verse correct.

Beginning. प्रथम्यं गुह्यपादाङ्गं ज्ञानानन्दरसाग्र्यं ।
तनुते तन्त्रसाराङ्गं तत्त्वामृततरङ्गिनीम् ॥
“तन्त्रे” दशशतदलपद्मे प्रोक्तसत् पूर्णचन्द्रे ।
चिन्मयचिदचिराङ्गं चंसपीठानकरस्यः ।
अभयवरकराजो योग (...) कुलकमङ्गविलासी पातुमां देवदेवः ॥

End. सिद्धान्तः करणोधीरो निर्विकारः सदासुखी । (... ...)
श्रीकुलानन्दनाथेन श्रीनाथपदसेविना ।
आनीतेऽयं स्तुतर्नदीव तत्त्वामृततरङ्गिणी ॥

Colophon. इति तत्त्वामृततरङ्गिण्याखिविवेकोनाम सप्तमस्तरङ्गः ॥
श्रुत्यषड्विंशत्ये च गते शक्येऽसिते वृधे ।
वैशाखे लिखिता श्रुत्यैस्तत्त्वामृततरङ्गिणी ॥

विषयः । प्रथमतरङ्गे गुह्यशिल्पलक्षणम् । द्वितीयतरङ्गे शिष्यसम्बोधनम् । तृतीयतरङ्गे जीवचित्तसम्वादेः । चतुर्थतरङ्गे षड्वाक्यायविवेचनम् । पञ्चमतरङ्गे प्रकृतिपुरुषविवेचनम् । षष्ठतरङ्गे अभेदकथनम् । सप्तमतरङ्गे आत्मविवेकः ।

No. 105. तत्त्वार्थरत्नाकरः By प्रभावचन्द्र । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 94. Lines, 22 on a page. Extent, 2,266 slokas. Character, Nāgarā. Date, Śaṃvat 1697. Place of deposit, Benares City, Dīmaṇḍalācārya Māhārāja Bālacandra Śūri. Appearance, old. Incorrect.

Beginning. अस्य प्रथमतः १० संख्यावधिकपत्राणि न सन्ति ।
सत्यवस्तु श्रुतवस्तु । विष्णुप्रतिमाचेत्या (,) , मित्र सद्वाद सद्वात्मादि

(...) वानरी . सत्य उत्तमवार्ता जानाति . असत् को विशेषः
 (... ...) मिथ्यात्वैरौश्वस्यस्युरौवस्तु . अवलोकं
 यतियथा, इच्छासुखन्दचारी, इदंमत्तवत् मास कोद्रवत् . कुञ्जान
 शुक्लारसंग्राम एवा (.) दि कुञ्जान जानाति . ज्ञानकुञ्जान एवं
 विशेषः . इति भावार्थः .

End. एवं विचार्य मोक्षपदार्थभावनान्नान्त्या इति भावार्थः . इति तत्त्वार्था-
 भिगमे मोक्षशास्त्रे दशमोऽध्यायः .

Colophon. इति तत्त्वार्थरत्नाकरग्रन्थे सर्वार्थसिद्धौ सुगन्धर्वचन्द्रशिष्यप्रभाव-
 चन्द्रविरचिते (... ...) श्रोतव्यनिमित्ते मोक्षपदार्थकथनं नाम
 दशमोऽध्यायः . इति सर्वार्थसिद्धन् टीका समाप्ता . संवत् १९९७ .
 कार्तिक स्रदि .

विषयः । सर्वार्थसिद्धन्त्याख्या ।

No. 106. तलवकारोपनिषत्पदभाष्यटिप्पणम् । Substance, country-
 made paper, 15×4 inches. Folia, 6. Lines, 18 on a page. Extent, 216
 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Gapeśa-
 mahallā, Benares City, Rāj Guru's Muthā. Appearance, old. Prose.
 Correct.

Beginning. ॐ नमः परमात्मने .

यच्छ्रोत्रादेरधिष्ठानं चक्षुर्वागाद्याचारं ।

स्वतोऽध्यक्ष्यं परं ब्रह्म नित्यमुक्तं भवामितत् ॥

केनेषितमित्यादिकां तलवकारशास्त्रीपनिषदं व्याचिख्यासु भगवान् भाष्य-
 कारोऽहं प्रत्ययगोचरस्यात्मनः संसारित्वाद्दसंसारिब्रह्मभावस्य उपनिषत्-
 प्रतिपाद्यत्वासम्भवात् निर्विषयत्वादव्याख्येयत्वमाशङ्क्या चक्षुरसाक्षिणः संसा-
 रित्वाच्चक्रप्रमाणविषयत्वात् ब्रह्मताप्रतिपादने विरोधासम्भवात् सविषय-
 त्वात् व्याख्येयत्वं प्रतिजानीते केनेषितमित्यादिना ॥

End. ॐ नमः सर्वेश्वरोविष्णुः सर्वार्थासर्वदर्शनः ।

शुद्धः बोधाम्बुधिः साक्षात्सोऽहं नित्योभयः प्रभुः ॥

इत्थं तल्लवकारस्य भाष्ये शङ्करनिर्मिते ।

पदभाष्याभिधानेऽस्मिन् निरमायि दृष्टिप्यणम् . ॥

Colophon. इति तल्लवकारोपनिषत्शङ्करभाष्यव्याख्या .

विषयः । तल्लवकारोपनिषत्शङ्करभाष्यव्याख्या .

No. 107. ताजिकपद्धतिटीका, By केशवाचार्य । Substance, country-made paper, 14 × 8 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetá, Grām Khunverā, Babu Vaikunṭha Náth Cakravartī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीसूर्याय नमः ।

यतस्तार्जिकोक्तं फलं ज्ञायनोन्यं

क्रमाद्विज्ञानमन्यैतौ दुर्गमेतत् ।

क्रमाद्विज्ञानं तत्पद्धतिं प्रस्तुतोक्त्या

गणेशं नमस्कृत्य बालावबोधं ॥

बाला जन्म ज्ञानोदयान् प्रतिसमं जन्माकर्तुस्त्यो रवि

र्यन्ता × × सुखं भवेद्गतसमाः शैलादिगङ्गाः हताः ।

खाद्यभोजनवासवादिस्तृप्तिस्तृष्टान्मैत्रिदिनेऽ

ब्दादिः सावयवे स्फुटोऽध्वजनिजो मासः क्वचि × × युक् ॥

अस्यार्थः । स्फुटशालानुसारेण प्रज्ञानं उदयान् द्वादशभावान् स्फुटीकृत्य वर्षक्रमं कार्थ्यं । इत्यादि ।

End.

यस्य अग्रपत्तिर्यस्य नवांशपत्तिसयोर्भिन्नत्वे अथवा × दृष्टिः अथवा चन्द्रदृष्टौ उच्चस्थौ वा तदातनोः शुभप्रदौ तथोर्वैरश्चेदथवा नीचस्थौ तौ अश्रमिनौ तदा न शुभौ एवं घनादोगु भावेषु तदधिपत्तिस्तत्रवांशपत्तिश्च विचार्यः । पूर्ववक्तयोरपि मित्रलादौ शुभं वैरा × बड × मिति मित्रे मित्रफलं ज्ञेयं ॥

Colophon. इति श्रीकेशवाचार्यरचितताजिकपद्धतिटीका समाप्ता ।

विषयः । ताजिकपद्धतयोक्त्याख्यानं ।

No. 108. तिथिनिर्णयः । By भट्टोजिदीक्षित । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 33. Lines, 13 on a page. Extent, 900 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1878. Place of deposit, District Chāprā Sisoyā, Paṇḍit Rāmanāth Miśra. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

चैत्रशुक्लप्रतिपदि वत्सरारम्भः ।

तत्रौदयिकी तिथिर्ग्राह्या ।

चैत्रे मासि जगत् ब्रह्मा ससर्ज प्रथमेऽहनि ।

शुक्लपक्षे ससर्जेऽह तदा सूर्योदये सतीति ॥

हेमाद्रौ ब्रह्मोक्तेः । इत्यादि ।

End.

अष्टकूजाम यचसौ भूत्वा त्वं होलिवालिशौ ।

अथस्त्वां पूजयिष्यामि भूते भूतिप्रदा भवेत (?) इति दिक् ।

इति होलिका निर्णयः ॥

Colophon.

इति पदवाक्यप्रमाणज्ञ-श्रीलक्ष्मीधरसूत्रेः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन विरचितस्य तिथिनिर्णयः समाप्तः ॥ संवत्—१८७८ ॥

विषयः । प्रतिपदादिसकलतिथिव्यवस्थाकथनं ॥ होलिकानिरूपणञ्च ॥

No. 109. तिथिनिर्णयः । वैद्यनाथ । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 22. Lines, 11 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1821. Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālganj, Harapurā Paṇḍit Jagadeo. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning

श्रीगणेशाय नमः ।

विज्ञानेश्वरयोगिना भगवतानन्देन भट्टेन च ।

श्रीमद्भोजसौभुजे तिथिगणो यो निर्णयोऽङ्गीकृतः (?) ॥

सोऽयं सम्प्रति वैद्यनाथविदुषा संक्षेपतः कथ्यते ।

अतिर्वेदविदामनिन्दितधियामानन्दसम्भूतये ॥

तत्रैकभक्तानां अङ्गभूतास्तु प्रतिपदादितिथिषु साधारणो निर्णयः ॥

End.

प्राक्पक्ष एव कथितोऽनु वसिष्ठमुच्यते ।

जीवस्तु पक्षेऽपि बृहः शिशुविवर्धः ॥

Colophon. इति शुक्लाखादिनिरूपणं । अनेकवाक्यविरोधानेकवाक्यांशसम्प्रति
पादनादितिथिनिर्णयोद्देशकनामाष्टमः परिच्छेदः, निरूपणं समाप्तं ॥
संवत्—१८२१ ।

विषयः । प्रतिपदादिसकलतिथिव्यवस्थादिकथनं ॥

No. 110. तिथिविवेचनम् । By रमापतिसिद्धान्त । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 72. Lines, 6 on a page. Extent, 1800 slokas. Character, Bengali. Date, Saka 1332. Place of deposit, Cakradhā vid Nārāyaṅganja. Paṇḍit Kāli Candra Vidyābhūṣaṇ. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रायशः सङ्कल्पानामेव कर्मणामारम्भकत्वात् आदौ स एव निरूप्यते ।
कायवाङ्मनोभिरचितं कर्म फलाय समर्थमिति श्रुत्या त्रयाणां महत्त्व-
मुक्तं । तत्र केन रूपेण कस्याङ्गत्वमित्यत आह मनसा संकल्पयति वाचा
अभिलषति कर्मणा चोपपादयतीति । इत्यादि ।

End.

अथ सुवर्णदानं । भविष्ये ।

तथा तस्यां तृतीयायां यद्देवि ब्राह्मणाय वै ? ।

मासषोडशमात्रं वा सुवर्णं यः प्रयच्छति ॥

सङ्केतमलखिते विमाने सर्व्वगे शुभं ।

सर्व्वपापविनिर्मुक्तः सर्व्वभूषणभूषितः ॥

ततो वदस्व सायुज्यं प्राप्नोति च न संशयः ॥

... ..

तथाच ब्राह्मे ।

सर्व्वदानानि नियमा आयासैश्च तपांसि च ।

यज्ञो दानं तथा जप्यं श्राद्धं सुरपूजनं ।

महाया X X कृतं सर्व्वं कोटिकोटिगुणं भवेत् ॥

Colophon.

इति श्रीरमापतिसिद्धान्तविरचितं तिथिविवेचनं समाप्तं ॥

पल्लविकासेन्दुभिते च शाके

कला भवानीचण्डारविन्दं ।

नभस्यसा × × × × × × ।

× × × यत्नाद् रघुनाथश्मर्मा ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

विषयः । संकल्पनिरूपणं । मलमासविवेचनं । मासपक्षतिथिनियमनं । नक्षत्रविवेचनं ।
विकल्पविचारः । युग्मादिविवेचनं । जन्मतिथिव्यवस्था । प्रतिपदादितिथिकृत्यनिरूपणं ।
भीष्माष्टमी, अशोकाष्टमी, श्रीरामनवमीनिरूपणं । दुर्गाष्टवक्रत्यनिरूपणं । देवीमाहात्म्य-
पाठफलकथनं । चातुर्मास्यव्रतादिविवेचनं । ग्रहणकृत्यनिरूपणं । दानव्यवस्था, तत्र भूमिदान
विधिफलादिकथनं । सुवर्णदानविधिफलादिकथनम् ।

No. 111. तिमिरचन्द्रिका । By रामरत्न । Substance, country-made paper, 20 × 5 inches. Folia, 56. Lines, 7 on a page. Extent, 1400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Śivapur via Tangail, Paṇḍit Bhavānīnāth Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

गुरवे नमः

चित्रावासरशर्ष्वरी समकरा चैतन्यचन्द्रोदयः

नानाचारविचारविज्ञविमलज्ञानैकगम्याकृतिः ।

कापिध्वान्तकृतानन्ददर्पदक्षिता पाप × × × × ।

× × × × विधासिनी हृदि मया संस्थाप्यते पूर्णिमा ॥

कलौ सत्पायुषः सर्वे साधकाः सन्त्युद्भयः ।

विधास्ये साधनं तेषां येन तूर्णं भवेत् × × ॥

नानागमसमुद्भूतो नानाभिगमसागरात् ।

विविध पदरत्नानि निबध्यन्ते समासतः ॥

श्रीरामरत्नरचितां कृत्याकृत्यतमोद्भूतां ।

× × × × गृह्णन्तु गुरवः प्राचीनपद्यनिर्मितां ॥

विविधविबुधकृतवङ्गविधमतानुसारेण अङ्गुलीनां

नानाविधसंशयतिमिरौघो जातस्तद्दुहरीकरणाय

तिमिरचन्द्रिका नाम संपद्यो दीप्यतु ॥ इत्यादि ॥

End.

यदि नो गृह्यते नूनं तदा नैव शुभं भवेत् ।

एवं ज्ञात्वा मद्देशानि शान्तिसिद्धयथनश्चरेत् ॥

इति शिवावलिः ।

Colophon. इति तिनिरचन्त्रिकायां सप्तदशोक्ताः । (अतः परं खण्डितं)

विषयः । दीक्षादिनिर्णयः । प्रातःकृत्यनिर्णयः । दम्भावननादिनिर्णयः । अन्नयागादि-
विधिनिर्णयः । आनशोधनादिपूर्वकपूजानिर्णयः । उपचारादिनिर्णयः । निशापूजा-
विधानादिनिर्णयः । यन्त्रादिनिर्णयः । भास्त्रादिनिर्णयः । नित्यजपादिनिर्णयः । कुष्ठादि-
निर्णयः । साधनविधाननिर्णयः ।

No. 112. तुलापुस्तकपद्धतिः By मानसिंह । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cakradhā via Nārā-yanganja, Paṇḍit Kailās Candra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रणम्य गोविन्दपदारविन्दं नत्वा गुरुं चैव तथा द्विजेन्द्रान् ।

धर्माधिकारमादिषत्तुल्यार्थं प्रकुर्वन्ते सद्बुद्धिर्गतां मतेन ॥

विचार्य धर्मशास्त्राणि दानसागरसंहितां ।

क्रियते मानसिंहेन तुलापुस्तकपद्धतिः ॥

तथा च लिङ्गपुराणे अयमे दे युगाद्यायां तथा च विषुवदये ।

चन्द्रसूर्योपरागे च वैशाखा कार्तिकीषु च ॥

कर्तुं चोपचयोपेते तथा मन्वन्तराद्यु च ।

चतुर्दश्याष्टमीचैव त्रीपक्षस्यां विशेषतः ॥ (?)

समीपेऽस्त्यष्टमस्य देवब्राह्मणसन्निधौ ।

महादानानि देयानि नात्र कार्या विचारणा ॥ इत्यादि

End.

ब्रह्मविष्णुगोविन्दप्रतिमाचयं एकशय्यायां स्थापयेत् । शिव × × देव-
द्वयमन्यशय्यायां स्थापयेत् । शिरोदेशे ताक्षकुक्षं निद्राफललाभार्थं पञ्च-
रत्नान्वितं वस्त्रयुगाब्धादितं स्थापयेत् । ततो मुखः सर्वशास्त्रिसाधारणं-
निद्रास्थानं जपेत् —

Colophon.

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । तुलापुस्तकदानविषयकविधिनियमादिकथनं ।

No. 113. ढचकल्पपद्धतिः By वैखानाथ । Substance, country-made paper, 1 5×5 inches. Folia, 11. Lines, 17 on a page. Extent, 275 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhatta. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

देशकालौ क्षुलाऽश्रुतगोचोत्पन्नस्यासृक्कर्मणो ममायुकरोगश्च समूह-
नाशद्वारा चिप्रारोग्यप्राप्तये ढचकल्पोक्तप्रकारेण ढचस्य व्यासपूर्वकं मण्डल-
लेखनं पीठपूजनं प्रधानसूक्तिपूजां —इत्यादि ।

End.

स्वारोग्यसिद्धैर्विचिकीर्षितस्य स्वार्थदानस्य शुभप्रयोगः ।
देवाकरिर्ब्रह्मतानुरूपं श्रीवैद्यनाथो रचयाञ्चकार ॥

Colophon.

इति श्रीशैवकोक्तढचकल्पपद्धतिः .

विषयः । वेदोक्तभगवद्भास्करार्घप्रदानादिविधानम् .

No. 114. तैत्तिरीयकभाष्यटीका By प्रकटार्थकार. Substance, country-made paper, 15×4 inches. Folia, 23. Lines, 22 on a page. Extent, 621 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Gaṇeśamahallā, Benares City, Rāja Guru's Maṭha. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ श्रीगुरवे नमः ।

यत् प्रकाशदुष्प्रामात्रं यन्मन्त्रेण प्रकाशितं ।

विष्टतं ब्राह्मणे ब्रह्म तत् स्या × × इत्यनिर्भयम् ॥

यजुर्वेदशास्त्राभेदं तैत्तिरीयकोपनिषदं व्याचिष्टासु भगवान् भाष्यकारस्तत्-
प्रतिपाद्यं ब्रह्मजगज्जन्मादिकारणत्वेन तदव्यक्तत्वेन मन्दमतीन् प्रति
सामान्येनोपलक्षितं सत्यज्ञानादिना च स्वकपलक्षणेन विशेषतो विनिश्चितं
नमस्काराच्छेन संक्षेपतो दर्शयति, यस्याज्ज्ञातमिति ।

End.

तैत्तिरीयकभाष्यस्य शङ्करस्य द्वितीयः ।

स्कूटार्थ × × कान्धो निरमायि सुटिप्पनम् ॥

Colophon.

इति श्रीपरमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीप्रकटार्थकारविरचिता भृगुवह्नीभाष्य-
टीका समाप्ता . समाप्तये तैत्तिरीयकभाष्यटीका .

विषयः । तैत्तिरीयकोपनिषद्भाष्या .

No. 115. तोतात्रिमठस्थगुहपरम्परा । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 80 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Śaṅkara Maṭha, Paṇḍit Madhusūdan Tirthasvāmi. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः । अक्षदुग्धभ्यो नमः । अक्षत् परमगुहभ्यो नमः । अक्षत् सर्वगुहभ्यो नमः । श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीपराङ्मु-
शदासाय नमः । श्रीमदुयासुनसुनये नमः । श्रीराममित्राय नमः ।
श्रीपुण्डरीकाक्षाय नमः । श्रीमन्नाथसुनये नमः । श्रीमते शठकोपाय
नमः । श्रीमते विष्णुक्षेनाय नमः । वियै नमः । श्रीधराय नमः ।

अक्षदेशिकमक्षदीयपरमाचार्यानिशेषान् गुहन्
श्रीमक्षक्षयोमिपुङ्गवमहापूर्णै (?) मुनिं यासुनं ।
रामं पद्मविलोचनं मुनिवरं नाथं शठद्वेषिणं
सेनेशं त्रियमिन्दिरासक्षरं नारायणं संश्रये ॥
श्रीस्तनाभरणं तेजः श्रीरङ्गेश्यमाश्रये ।
विन्नामयिमिवोद्भुक्तसुतुसङ्गेजन्तभोगिनः ॥ इत्यादि ।

End. शठरिपुयतिराट् श्रीरम्यजामाढयोगि-
प्रवरगगनभूष्टदुयोगिमसङ्घातभक्तिं ।
शमदमगुणपूर्णं नौमि रामानुजाख्यं
परिचितमिगमान्दद्वन्द्वमार्गं यतीन्द्रं ॥

विषयः । रामानुजादिश्रीधरान्तगुरुणां प्रत्येकं कतिपयश्लोकैः स्तवनं ।

No. 116. त्रिकाण्डमखनभाव्यम् । Substance, country-made paper, 16×7 inches. Folia, 75. Lines, 22 on a page. Extent, 1,650 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1923. Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. भुजङ्गा भुजगा यस्या वामगा वामलोचना ।
सर्वदः सर्वदा दिक्षात् सशिवः स शिवः स्वयं । १ ।
उच्चैर्गतिर्जगति सिध्यति धर्मतत्त्वेत् ।
तच्च प्रमाद्य बचनैः कृतकैरस्येत् ।

तेषां प्रकाशनद्वारा च गुरोः सकाशात् ।

तस्मान्मेममसमादरतो नमामि ।

End. यं स्वस्थाने प्रायश्चित्तनिर्णयधिकारे बडविस्तारो विस्तारो यथा एवं भूतं
प्रायश्चित्तान्तरं स्वप्ननादिषु वक्ष्ये वदित्यामि इतीत्यादि पूर्ववद्भाष्येयं ।

Colophon. इति त्रिकाण्डमण्डनविवरणे पुनराधेयनिमित्तनिर्णयो नाम द्वितीयकाण्डः ।

विषयः । त्रिकाण्डमण्डनस्य पुनराधेयनिर्णयपथ्यकाण्डाः ।

No. 117. त्रिपुरी । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 1. Lines, 16. Extent, 30 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः परमात्मने ।

शब्दस्वरूपपरसम्बन्धादयो विषयाः पञ्चश्रित्यादयश्च परमात्मनः समुत्पन्नाः
श्रित्यापक्षेजीवायुराकाशमिन्द्रियाणि अचक्षुरो बुद्धिर्मेधाव्यक्तं । तत्र
श्रित्वी धारणे । आपः पिप्पलीकरणे स्नेहने च । तेजः पचने प्रकाशने
च । वायुर्बुध्ने । आकाशमवकाशप्रदाने । इत्यादि ।

End. आपत्सुप्रसुप्तेष्वेकत्र वा आजागरिते वैज्ञानरः स्मरे तेजसः ? सुषुप्ते
प्राज्ञः । स एव निर्विशेषस्तरीयः स परमात्मा सोऽहमिति ।

Colophon. इति त्रिपुरी समाप्ता ।

विषयः । संक्षेपेण वेदान्तवेदापञ्चभूतेन्द्रियजीवब्रह्मादीनां प्रकाशनं ।

No. 118. त्रिपुरीटीका । By आनन्दगिरि । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

अध्यात्मादिप्रभेदेन यदविद्या विवक्ष्यते ।

तद्ब्रह्म आनन्दं सत्यमानन्दज्ञानमख्यं ।

सुसुक्ष्मां मोक्षसाधनसम्यग्ज्ञानमपेक्षमानानामनायासेन तत्प्राप्त्यर्थं विप्र-
रीतिप्रकरव्यारभमाहः सुखप्रतिपत्त्यर्थमध्यारोपापवादव्यायेन तत्त्वमुपदि-
दिक्षुरध्यारोपप्रक्रियया प्रथमं तुष्टिमन्वाचष्टे शब्देति । इत्यादि ।

End.

संप्रति व्यव × × विवक्षायां परिशीलितं तत्पदार्थमनूद्य तस्य तस्य
प्रत्यगात्मज्ञानत्वं कथयति सोऽहमिति । इति शब्देन प्रकरणं परिसमापयन्
यथोक्तवाक्यार्थपरिज्ञानादज्ञान × × × × निहंत्या पूर्णपरमा-
नन्दाविर्भावेन ह्यतल्लभ्यो भवतीत्येतदनवद्यो भवतीति ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्यशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यभगवानन्द-
गिरिरचितं त्रिपुरीविधिसंज्ञं समाप्तं ॥ श्रीगणेशाय नमः । श्रीलक्ष्मा-
र्पणमस्तु ॥

विषयः । संक्षेपेण पञ्चभूतजीवब्रह्मादिज्ञापकस्य त्रिपुरीतिनामकस्य प्रकरणस्य व्याख्यानं ।

No. 119. त्रिवर्णाचारः By जिनसेन । Substance, country-made paper, 14×6 inches. Folia, 265. Lines, 12 on a page. Extent, 6,625 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1844. Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Balacandra Sūri. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः सिद्धेश्वरः ।

तज्जगतीतिः परं व्योतिः समं समक्षैरनन्तपथ्यभिः ।

दर्पणतल्लव सकला प्रतिफलति पदार्थमालिका यत्र ॥

परभागसस्य जीवं निषिद्धजात्यन्वसिन्धुरविधानं ।

सकलनयविलसितानां विरोधमथनं नमाम्यनेकानाम् ॥

End.

धर्मार्थकामाय कृतं सुशालं श्रीजैनसेनेन शिवार्चनापि ।

गृहस्थधर्मेण सदा रता ये कुर्वन्तु तेऽभ्यास महाजनास्तु ॥

Colophon.

इत्यार्षे श्रीमत्भगवन्मुखारविन्दात् विनिर्गते श्रीगौतमर्षिपादपद्माराधकेन
श्रीजिनसेनाचार्येण विरचिते त्रिवर्णाचारे उपपासकाध्ययनसारीद्वारे सूत-
शुद्धिकथनीयं नाम अष्टादश पर्व्व इति त्रिवर्णाचारः समाप्तः . संवत् १८४४ .
वैशाखशुक्लाष्टम्यां चन्द्रःसरि . लिखील्लकारमध्ये रामपालनाम्न ॥ ?

विषयः । प्रथमपर्वणि पूजकलकचम्, द्विजातिनिर्णयप्रकरणम्, ऋषभदेवस्य पञ्चकस्या-
णकवर्णनम्, द्विजात्पुत्रिः भरतराजदृष्टबोद्धश्लेषफलवर्णनम्, द्वितीयपर्वणि सामरिकदि-
कथनम्, तृतीयपर्वणि शौचाचारकथनम्, चतुर्थपर्वणि खानवस्त्राचसनसन्धारनित्यतर्पण-
नित्यनैमित्तिकयात्रादिकं ऋषितर्पणम्, पञ्चमपर्वणि ऋक्षस्थधर्मः, देवपूजानिरूपणम्, षष्ठपर्वणि
जिनतर्पणम्, जिनस्तुतिकथनम्, सप्तमपर्वणि मन्त्रोपदेशकथनम्, अष्टमपर्वणि लोकसंस्थान-
मध्यलोकप्रथमवर्णनम्, नवमपर्वणि जिनचैत्यालयागमनादिभोजनान्तक्रियाप्रतिपालनम्,
दशमपर्वणि स्त्र्ययापारकथनम्, एकादशपर्वणि शयनविधिः, रात्रिहृत्यं, गर्भोत्पादनं, शरीर-
वर्णनम्, द्वादशपर्वणि गर्भाधानादिपञ्चदशक्रियास्वरूपवर्णनम्, त्रयोदशपर्वणि मोक्षीबन्धना-
दिजातवर्णनम्, चतुर्दशपर्वणि ब्रह्मस्वरूपवर्णनम्, पञ्चदशपर्वणि विवाहविधिवर्णनम्,
षाडशपर्वणि वर्णलाभादिपञ्चक्रियावर्णनम्, सप्तदशपर्वणि अशौचप्रकरणवर्णनम्, अष्टादशपर्वणि
सूतकप्रदिकथनम्.

No. 120. “दयानन्दपराभवः.” Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 84 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭī, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीमद् दययीवाय नमः ।

श्रीमद्देदिकसंवेदरघुराजिन्द्रचिन्तनात् ।

योऽप्राप्नोद्रघुराजलं बान्धवेशः स इन्द्रतात् ।

योकाशीनगराधीशकाशीराजसमाज्ञया ।

दयानन्दो निरानन्दो वामनेन प्रकाशते ॥

End. तत एवं पराभूतं दृष्ट्वा श्रीमदीश्वरीप्रसादनारायणाभिधं मन्त्रराजं सर्वं
जनाः जयशब्दैः समं तोषयन्ति ॥

Colophon. इति दयानन्दनिराकृतिप्रपञ्चसारः सुधीभिर्विभावनीय इति शम्.

विषयः । वामनाचार्यकटकदयानन्दपराजयः .

No. 121. दानदीपावलिः । By योगीश्वर । Substance, palm leaf, 13×1 inches. Folia, 128. Lines, 6 on a page. Extent, 2300 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Āsana Dāmodarpur, Puri, Paṇḍit Sadāsiva Kāvyakaṇṭha. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्री गणेशाय नमः ।

अय सर्वसुराराध अय संसारमोचन ।
 अय विघ्नतमचन्द्र अय सिद्धिप्रदायक ॥
 लम्बोदरमवलम्बे अयमवलम्बे ददानमपवाधं ।
 यन्मौलिचन्द्रलेखा सिन्दूरिताननसदृश अयति ॥
 यच्चन्द्राम्बयसिन्धु × × × × निरयं
 स कंसमथनमण्डलीं मण्डयन् × × × ।
 लोलल्लाघरशेखरप्रविलसज्जयो महाभूतिमान्
 योऽयं भृत्यस्त्वभावप्रभवनयवरप्रीतिदत्तात्मभक्तिः ।
 श्रीमन्निःशङ्कभानुः क्षितिपदयुगयोऽर्थ

... .. (?)

(श्रीतस्मार्त्तादि तत्पुपचयपरिचया भारताद्युक्तकीर्त्तिः) (?)

नित्यानुष्ठानतैला सुचरितविनया सत्यवैखानरार्षिः ।

श्रद्धाभाजां बुधानां विरचयतु चतुर्वर्गमार्गप्रकाशं

× × × × ॥

देवल-याज्ञवल्क्यो शङ्खलिखितगौतमबृहद्विश्वविष्टा विश्वबृहस्पति-
 पराशराक्षिरसयोगियाज्ञवल्क्यश्रुतातपमरीचिवदिष्टाः (?) सम्मत्तापक्षम्बो
 लघुक्षारीतः सक्षारीतः दानव्यासो व्यासः सलघुकात्यायनः बोधायन-
 व्यायुपलिकप्रभृतयश्चालिखितानि (निरूप्य (?) निपुणं स्मृतयः षट्विंशत्यं
 यावत्) । महाभारतमम्बादिनोक्तानि (?) श्रुतिपनानागम-
 मतैर्याक्यैः प्रमादकैरनुद्धतानि । अथ दानपरिभाषा । इत्यादि ।

End.

स्वर्गप्राप्तिकासौहृदमित्युक्ता पुष्पपोषणयोग्यां प्रियदत्तां भूमिं ददानि स्वस्या
 दिस्त्रीकारान्नं पूर्ववत् ।

Colophon.

इति श्रीदानदीपावल्यां भूमिदानविधिर्नामचतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । इति श्रीमन्महाराजाधिराजगजपतिनिःशङ्कभानोर्लेखित-रत्नमलधूलिकला-
 पालङ्कृतपात्रयोगीश्वरविरचितायां दानदीपावल्यां पुण्यदेशकीर्त्तनं नाम प्रथमोऽध्यायः । पात्रा-
 पावनिरूपणं १ । २ । तूलापुष्पदानं । ४ । चिरञ्जयभर्मसहादानविधानं । ५ । त्रिगुणसहा-
 दानविधानं । ६ । गोसहस्रसहादानविधानं । ८ । कामधेनुसहादानविधानं । ९ । चिर-

आश्वरथमहादानविधानं । १० । हेमहस्तिरथमहादानविधानं । ११ । पञ्चलात्रलकमहादान-
विधानं । १२ । धरामहादानविधानं । १४ । कल्पलतामहादानविधानं । १५ । सप्तसागर-
महादानविधानं । १६ । रत्नधेनुमहादानविधानं । १७ । अद्भुतघटमहादानविधानं । १८ ।
धान्याचलादिदशाचलविधिः । १९ । २० । गोप्रदानगुहधेनुविधिः । २१ । चद्र-
देवताकालकृतगोदानविधिः । २२ । भूमिदानविधिः । २४ ।

No. 122. दानरत्नप्रदीपिका । By चन्द्रचूड़ः । Substance, country-made paper, 17×4 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Pāruikurā, Chittagong, Paṇḍit Kālikānta Vācaspati. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

सर्गारोच्यसोपानदानसागरपङ्क्तिः ।

क्रियते चन्द्रचूड़ेण दानरत्नप्रदीपिका ॥

प्रातरशौचोत्तरदिने नद्यादौ घाला प्रेतक्रियाधिकारी × × ×
× × × × तदनु कृतनित्यक्रियः गुणकुलद्विजयोरनुज्ञां गृहीत्वा
दानस्थानमाविशेत् ॥ इत्यादि ।

End.

नमो ज्यं सवस्त्रसालङ्कारसोपकरणगजो विष्णुदेवताकः ।

अद्येत्यादि कृतैतत् सवस्त्रसालङ्कारसोपकरणगजदानकर्माभिद्रमस्तु ॥

लङ्घितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।

Colophon.

विषयः । तिलदानविधिकथनं । भूम्यासनादिदा...धकथनं ॥ धेनुदानविधिकथनं ॥
दोलादानविधिकथनं । गजासनौकादिदानविधिकथनं ॥

No. 123. दिव्यसिंहकारिका । Substance, palm leaf, 17×1½ inches. Folia, 75. Lines, 6 on a page. Extent 2700 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śāsana, Zilla Puri, late Paṇḍit Gopināth Miśra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । अविद्मस्तु ।

बात्स्यायनसमुत्पन्नो दिव्यसिंहभिधः सुधीः ।

एकतः स्मृतिवाक्यानि सोपस्थित्यै लिखाम्यहं ।

आचारात् लभते ह्यायुराचारादीक्षिताः प्रजाः ॥
 आचारादनमस्य्यमा चारोहन्त्यलक्षणं ।
 त्रुतिस्मृत्युदितं धर्ममनुतिष्ठन् हि मानवः ।
 इह कीर्तिमवाप्नोति प्रेत्य चानुत्तमं सुखं ।
 आचाराद् विच्युतो विप्रो न वेदफलमश्नुते ।
 आचारेण तु संयुक्तः सम्पूर्णफलभाग् भवेत् ॥ इत्यादि ।

End.

दशकालः पिवेदापो गायत्र्या श्राद्धभूक् द्विजः ।
 भुक्ता च पार्वणयादे प्राणायामान् षड्वाचरेत् ॥
 श्रीरामः । इति ।

Colophon.

विषयः । खेनैव कृते कालदीपश्राद्धदीपाख्ये स्मृतिसंग्रहे यानि बाहुल्यादुक्तानि कर्तव्य
 कर्मापेक्षायकानि वचनानि इह तु तेषामेव संक्षेपेण वर्णनं ।

No. 124. दुर्गास्वचन्द्रिका । By रामचन्द्र गजपति । Substance, palm
 leaf, 17 × 1½ inches. Folia, 77. Lines, 4 on a page. Extent, 1540 slokas.
 Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śāśana,
 Zilla Puri, Paṇḍit Sadāśiva Kāvyaikanṭha. Appearance, tolerable.
 Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीवनदुर्गायै नमः ।

अश्वोदान् चिकुरच्छलेन तपनं सिन्दूरविन्दूपधेः
 पीयूषदूतिविस्मयनममिषा व्योत्स्नां स्मितच्छन्नना ।
 शैलेन्द्रं कुचकैतवादलिकुलयाजाद् वदन्तीर्नदी-
 रङ्गाङ्गाय शिवस्य विश्वनिधये शूलप्रकृत्यै नमः ॥
 सकलागमसारतत्त्ववेत्ता स कलावानिब सर्वतोऽभवद्यः ।
 तनुते भुवि रामचन्द्रदेवधरणाश्वोरुहभक्तिमन्त्रिकायाः ॥
 यस्म्येदिति यशोविधुस्त्रिजगतामानन्दमापादय-
 क्षाराभिः परिपन्थिपात्ररमणीगण्डैर्महापाण्डुभिः ।
 का चित्का लवनाम्बुधौ बलयतामप्यागते ऽस्याभितः
 श्रीराश्रीधिरत्नमण्डलपरीवेशाय नेशाय ते ॥ (?)

कर्णः कर्णपथं न याति न स ते वैरोचनी रोचतं
 मोधाः कामदुघा बभूवरुनघा नीचोदधीचिः स्वयं ।
 अल्पः कल्पतरुः परेषुगणना का नाम कामस्पृशां
 यस्मिन् दानविधानमानवसमाधानव्रते जायति ॥
 वदान्यमनुयुञ्जाने जनोयमनुशंसते ।
 अयं सूकायते नूनं वदान्यमिति श्रुत्वति ॥
 श्वेतद्वीपं शिशिरशिखरी लक्षते पक्षयुग्मं
 सन्धे पादौ वदति कणकस्रग्धरसुशोभां ।
 ताराक्षारापतिरपि तनूर्धूतपञ्चानुकारी
 यस्याः खैरं स्फुरति भुवने यस्य सा कीर्तिर्हंसी ॥
 भीतेव प्रथमं विरोधिवस्तुषा यदुवाजिराजीश्वर
 क्षोभोजूतरजश्चलेन रिपुभिः साकं द्युल्लोकं गता ।
 शुक्ला तत्र धरानुपालनयशःस्वर्गारनारीश्वरै-
 र्गीतं निर्भयतामुपागतवती भूयः परावर्त्तते ॥
 स निश्चयः सम्यगखिलागमोदितं विबुधैर्विचिन्त्य वसुधानुमोदितः :
 शरदुत्सवे गिरिभुवः समर्थनचन्द्रिकां दिशति सम्मतां सतां ॥
 मन्त्राः सन्ति चित्तिधरभुवो लक्ष्मणो दक्षिणोऽपि (?)
 प्रायो मार्गं जपकृतविधौ ये फलं साधयन्ति ।
 अष्टविंशच्छरमनुरयं किन्तु सङ्क्षिप्तानाम्
 नानार्थानां क्षमा इति ततः कौर्त्तते तत् प्रयोगः ॥
 यथा विद्या सर्वभावानबद्धा पद्या मुक्तेः सेविता मुक्तिकामैः ।
 यद् वा दत्तं कामनां मन्त्रिसुखः सद्योदत्तं तं तमेवाम्य कामं ॥
 ईशानसंज्ञितादौ यदौचित्यं कालिकापुराणादौ ।
 यद्बोधि रुद्रयामले सम्मोहनसंगुल्लोकेषु ॥
 यदलम्भि तत्तत्सागरसारस्वतन्त्रमन्त्रवरवाक्यैः ।
 अग्न्यासु संहितासु च तन्त्रेष्वथवा पुराणेषु ॥
 तत्तत् विषये निबन्धे यदिदं विषये विलोकितं किमपि ।
 दुर्गायाः शरदुत्सवविषये तत्तत् निबन्धिनः ॥ इत्यादि ।
 इत्येवं दशदिक्षु भौतिकवर्णिं दत्वाच नत्वा ऋषो

End.

बद्राणीं मुदितां विचिन्त्य हृदये सच्चिन्मयेदीक्षितं ।
 सौवर्णमिथ तां विशेषविभवेरानीय सन्मानयन्
 स्नागारे विनिवेशयेदितिविधिभूषण्य बाह्वानिधिः ॥
 यावद् व्यावम्भूयं दधति मधुकराः कार्मुकं शम्बरार-
 यावत् तद् वैरिक्खे स भवतु भगवान् भूषणं पद्मगेशः ।
 यावत् तप्तस्पर्मायी विहरति रमयानुगूढ × × ×
 तावच्छ्रीरामचन्द्रचित्तिपतिरचिता निश्चितिः प्रीतिदास्त्रा ॥

Colophon. इति श्रीरामचन्द्रगजपतिविरचिता दुर्गात्सवचन्द्रिका सम्पूर्णा । श्रीदुर्गा
 तव चरणे ।

विषयः । श्रीदुर्गा-अपविधि-होमविधि-तर्पणविधि-चतुर्विधदेवभावनादुर्गासमर्चनविधि
 काष्ठदेवीविधानादिविवेचनं ।

**No. 125. देवीमाहात्म्यटीका (सुबुद्धिणी) सुबोधिनीनाम्नी By माधवानन्द
 चक्रवर्ती ।** Substance, country-made paper, 18x4 inches. Folia, 37.
 Lines, 8 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka
 1712. Place of deposit, Elanga *via* Tangail, Babu Nilkamal Bhaṭṭācāryya,
 Zemindar. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ ममचण्डिकायै ।

प्राक्किल भगवद्वाटारायणान्नेवासी जैमिनिर्महाभारतविषयेषु केवलीत-
 पदार्थेषु सन्दिहानो मार्कण्डेयं मन्त्रसिंघुपगम्य प्राचक्षीत × × अथ
 तेनोक्तं नायमस्माकं कथाक्षय इति सर्वार्थाभिज्ञानं विख्यासल्लज्जया-
 चतुरः पक्षिणः पृच्छेति असुना उपदिष्टोऽवापि तथैवाकार्षीत् ।
 पुनर्जैमिनिप्रश्नानुरोधात् सर्वार्थपुराणाद्व्याख्यानावसरो तुरीयपुरा-
 णाद्व्याख्यायां मार्कण्डेयमागुरिस्मादात्मकमिति वासमनुवर्तयन्तोऽष्टमसम्बन्ध-
 रमुपक्रममाणा धर्मपक्षिण ऊचुर्मार्कण्डेय उवाचेति इत्यादि ।

End. एवमिति । एवं प्रकारेण सुरयः देवा वरं लब्ध्वा सूर्याभ्याम् समासाद्य
 सावर्णिर्भुवर्भविता स्वयिर्धमः स्वयिर्धमः सावर्णिर्भवितामनुरिति
 पुनरावृत्तिः समाप्तिं द्योतयति सम्प्रदायात् ॥ तथा आयादिति चतुर्भुजेन
 लिखितमिदमिति । अनुष्टुभाच्च देवीमाहात्म्ये त्रयोदशश्लोकानि

षट्शतानि भवन्ति । तथाचि नन्दावयः । १७ । वसुतरः ६८ । एकावदा ।
 १४ । बङ्गिषवी । ६७ । नन्द नागा । ४६ । सुदृशा । १० । बाणखिन ।
 २५ । सार्द्धशशाङ्ककाला । ६१ । नन्दप्रदः । ५६ । सार्द्धनगाश्विनः ।
 २७ । पञ्चशर । ५५ । सार्द्धगजान्वयः । ६८ । × × × १७ ।
 × ध्याशयः पादागणाः क्रमेण । एवं ६२ । सार्द्धचतुरा × × षट्-
 शतानि । × × × × इति चण्डिमनः ।

इत्थं त्रयोविंशतिसंयुक्ता अणुष्टुप्तां षट्कनिता दशत्य ॥

तथापि यः सप्तशतीप्रकारः स षट्शता- दिकानिबन्धनः स्यात् ॥

Colophon. इति श्रीमाधवानन्दचक्रवर्तिविरचितायां सुबोधिण्यां देवीमाहात्म्याख्यानं
 समाप्तं । शकाब्दाः । १०१९ ।

विषयः । देवीमाहात्म्याख्यानं ॥

No. 126. देवीमाहात्म्यटीका By छतिदास । Substance, country-
 made paper, 12×3 inches. Folia, 77. Lines, 18 on a page. Extent, 594
 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1582. Place of deposit,
 Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. (अस्य प्रथमतः कतिपयपत्राणि न सन्ति) ।

End. यः क्षत्रियवर्गः क्षत्रियश्रेष्ठः । क्षत्रिय इति आद्गुणोरपरत्वं । स्त्रियां
 विवस्वतो अग्न्य समासाद्य प्राप्य सावर्णिर्भूतविता भविष्यति ।

Colophon. श्रीछतिदासविरचितायां सन्दर्भदीपिकायां भट्टारिकाटीकायां देवी-
 माहात्म्याविवेचनं समाप्तम् । संवत् १५८२ ।

विषयः । देवीमाहात्म्याख्या ।

No. 127. देवचर्मगोहरः By लक्ष्मीधर । Substance, country-made
 paper, 9×4 inches. Folia, 127. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara.
 Date ? Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālganj, Paṇḍit
 Jagadeo. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

... वेङ्कटेश्वरो देवः । ... परमेश्वरः (आदि चातुर्गणा × × ×)
 स्थितिं मनस्विनः सदा ।

तिथ्यादिकाद्या × × × स्वरूपां
जगत् प्रकृत्यादिकहेतुभूतां ।
कालत्रयज्ञानवर्ती च दुर्गा
+ + + + + देवी । इत्यादि ।

End.

सत्त्वेन जायते सिद्धी रजसार्द्धफलं लभेत् ।
तसो नास्ति च सर्व्वस्वं तेषां एव फलक्रमात् ।
तिथिः पञ्चगुणाकार्या दिनमतन्त्र विन्यसेत् । (?)
वक्तिभिस्तु चरेत् भागं येषं याथा विनिर्दिष्टेत् ।
+ + + + +
तत्सुतु ब्रह्मभट्टान्तो देवाद्रौ सर्व्वशास्त्रवित् ।
तत्सुतुर्वाग्मिनोविद्वान् प्रतिष्ठाने द्विजाग्रणीः ।
तस्यात्मजः पाठकदण्डपाणिः काशीरतो वेदविदां वरिष्ठः ।
तद्वज्रजः पुण्यपुरीनिवासी स्वकर्म्मनिष्ठो धरणीशमान्यो ।
धारेचरो भासनीकः समस्तशास्त्रार्थवित् उचककल्पदण्डः
तदात्मजः केशवनामा तास्त्रा मन्त्रिणागणकः स रुद्रः ।
अभूततः तस्मा च सम्यक्चिन्ता ? यो लक्ष्मीधरस्तनुजोऽभिजातः ।
लक्ष्मीधरप्रौढक्रियावशात् (च कालज्ञ) तानतियशोचरणां । ?
ग्रन्थं यत्रो हि सचिरं स देवब्रह्ममनोहरं ।
बालयुत्पत्तये तेन प्रीयताञ्च प्रहृष्टरः । * ।

Colophon.

इति श्रीदेवब्रह्ममनोहरे संहितासारे केशवभट्टसुतलक्ष्मीधरेण कृतं फलप्रत्ययः
सम्पूर्णः । इति ।

विषयः । अतुफलादिकथनं । पुंसवनसीमन्तोन्नयनादिकथनं । विवाहविहितनक्षत्रादि-
कथनं । यामिनादिनिर्णयः । गृहप्रवेशादिकथनं । रोमदिनमर्यादादिकथनं । राजाभिषेका-
दिकथनं । निर्गमविध्यादिकथनं । गृह्यार्थुदायप्रकरणकथनं । वास्तुपकरणकथनं । मन्त्रादि-
कथनं । अभोग्यसूत्रविचारादिकथनं । ग्रहवेधादिकथनं । क्रौञ्चशस्त्रादिकथनं ।

No. 128. दोलतत्त्वामृतम् । By कृष्णनाथ न्यायपञ्चानन । Substance, English paper, 18×3½ inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Elanga via Tangail, Babu Nilkamal Bhaṭṭācāryya, Zemindar. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

सीताया बल्लभो देवो गिरिजानन्दवर्द्धनः ।

श्रीशो वा गिरिशो वापि पुनातु दुरितात् सदा ॥

दोलयात्रा विधेस्तत्त्वोद्भूतं भाषे यथासति ।

श्रीकृष्णनाथः प्रथमं गोपीवल्लभमच्युतं ॥

तत्रादौ बहून्सवयवव्याख्या लिख्यते ॥ इत्यादि ।

End.

यत्तु विवेकं दोलयेद्देवं इत्युत्कलक्षणवचनं तदपि पञ्चाङ्गानि अङ्गानि वा

इत्यत्र अङ्गानि इत्यस्य समानार्थकं पूर्वाङ्गमध्याङ्गापराङ्गपरम्बा इत्यन्यदेतत् ।

न च यौनवृत्त्यं अहदोलस्यावस्थाकल्पप्रदर्शनार्थत्वादित्यास्तां विस्तरः ।

Colophon.

इति श्रीकृष्णनाथन्यायपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितो दोलयात्रास्तग्रन्थः

समाप्तः ।

दोल्याष्टं नमस्यामि कृष्णं बल्लविधायकं ।

तमिहं मनसो जन्तुं खलस्य नखरोचिषा ॥

विषयः । दोलयात्रायाः प्रमाणप्रयोगादिकथनं ।

No. 129. द्रव्यसारसंयमः । By रघुदेवः । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 23. Lines, 13 on a page. Extent, 920 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Śāṅkarācāryya Maṭha, Madhusūdana Tirthasvāmī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीरामाय नमः । श्रीसीतायै नमः ।

यत्तदादात्म्यस्फुटपरिचयां स्वादनायाहं देहं

गौरी प्राप्ता हरिरपि यदीयाहं देहं जहार ।

अत्युदात्तापरिमितगुणप्राप्तमीशं तमाद्यं

इन्द्रे यस्मादमलमतिभिः प्रादुते सोऽखलक्ष्मीः ॥

रघुवीरकृतद्रव्यसारसंग्रहलोकनेः ।

सनाधरन्तु निःशङ्कं सिद्धान्तसिद्धवर्त्मसु ॥

अथ सकलशिष्टैर्यन्यादौ मङ्गलस्योपनिबद्धत्वादादौ मङ्गलफलं विचार्यते ।
अथ केचिन्मङ्गलं समाप्तिफलकं समाप्ताभ्याफलकत्वे सति सफलत्वादित्य-
नुमानात् मङ्गले समाप्तिफलकत्वसिद्धिरिति समाप्तिरेव मङ्गलफलं ।
इत्यादि ।

End.

अथ सजातीयविजातीय × × नभिभूततेजो × × × गोलोकान्
× × तेजःस्वरूपमेकमेव गोलोकद्वयद्विचक्षुः तदेव चाक्षुषजनकं
अतो न तथाविधापराभिभूततेजोऽवयवारब्धगोलोकान्तर्वर्तिनतेजसः प्रत्यक्ष-
जननापत्तिरित्यपि बोध्यं । (अतःपः खण्डितं)

Colophon

विषयः । द्रव्यगुणकर्मादिषड्भावपदार्थानामभावपदार्थस्य च विवेचनं अथ सर्वं
एष पदार्था न्यायसम्भत्ता ॥

No. 130. द्वितीयश्रेणप्रयोगकारिका Substance, country-made paper,
9×4½ inches. Folia, 8. Lines, 20 on a page. Extent, 320 slokas.
Character, Nāgara. Date, Samvat 1858. Place of deposit, Benares City,
Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. प्रकृतौ षोडशिन्यग्निरग्निष्टोमेऽपि नेष्यते ।

विहृत्योस्त्वेनयोरिहः साद्यास्त्रादिनिषेधतः ।

End. आकृतिहोममवबध्न पुनर्भनवाचायं न आदिरशष्टिरशायुषस्मारोपणं
व्रजत एव भवेदुपला तत्रेहसुनु सकलं प्रकृतिः प्रयोगः ।

Colophon. इत्यग्निचयनकारिका समाप्ताः ।

विषयः । अग्निचयनविधानम्

No. 131. द्वितीयश्वेनोपधानकारिका । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. द्वितीये श्वेनचिन्माने च्चन्नेसौ पूर्व्वद्विमा ।
शङ्कुः शिरोधे तत् पश्चात् प्रक्रमे प्रक्रमे दश ॥

End. लोकं प्रणास्ततः शिष्टा एकोनविंशदेवहि ।
चिरण्यादि यथापूर्व्वं समाप्ता श्वेनकारिका ॥

Colophon. इति द्वितीयश्वेने जनाधिकप्रसाराणां शुल्कोपधानमन्तोपधानकारिका समाप्ता .

विषयः । द्वितीयश्वेनोपधानविधिः .

No. 132. आपस्तम्बद्विसहस्रकारिका । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 3. Lines, 18 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. प्रयोगस्तु द्विसहस्रे मन्त्रास्तु विहिताः पुनः ।
द्विसहस्रेऽपि च श्रेयाः सर्व्वे एव विचक्षणैः ॥
अपि वा सन्ततिर्ज्ञेयाः प्रज्ञावेपि तृतीयके ।
वशानामुपधानं स्यान्निरुद्धं चापि चेष्टये

End. आढ्याकोपधानं स्याच्छिष्टा लोकं प्रणा इह ।
चित्तो चिरण्मित्रादि चित्तिधर्मः प्रवर्तते ॥

Colophon. इति द्विसहस्रकारिकाः समाप्ताः ।

विषयः । द्वितीयश्वेनद्विसहस्रचित्रसहस्रदृष्टकाभिः रचनाप्रकारः ।

No. 133. धम्मिल्लचरित्रम् । Substance, country-made paper. 12×5 inches. Folia, 109. Lines, 24 on a page. Extent, 3,927 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Diṇmaṇḍālācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अहं श्रीपार्श्वप्रभु नमोनमः ।

बोधिवीजं सतांस्त्रान्तभूमौ बभूवना इव ।

योऽध्यात् हवं पदोपान्ते स श्रीसान् ऋषभःत्रिये ॥

End. एवं बुधाःश्रुतिसुधां श्रुतिधम्मिल्लस्य ।

सम्यङ् ५१ निश्चयचरितं कथणाकरस्य ।

आसुम्भिकैश्चिकसुखाय भजन्तु जन्तुः ।

रत्नार्थमादरसुदारधियः सदैव ॥

Colophon. इति श्रीजयशेखरस्वरत्नोद्भूतं धम्मिल्लचरित्रं सम्पूर्णम् .

विषयः । धम्मिल्लनामकस्य कस्यचित् वैश्यपुत्रस्य चरित्रम् .

No. 134. बौधायनधर्मप्रश्नः By बौधायन । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 28. Lines, 18 on a page. Extent, 560 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अथातः सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामो धर्मज्ञसमयः प्रमाणं वेदाश्च चत्वारो वर्णा ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्राः तेषां पूर्वः पूर्वं जन्मतः श्रेयान् शूद्राणां अदुष्टकर्मणासुपायनं वेदाध्ययनं अन्याधेयं फलवन्नि च कर्माणि शूद्राणां शूद्रस्येतराणां वर्णानां पूर्वस्मिन् पूर्वस्मिन् वर्णो निःश्रेयः सं पुरा उपनयनं विद्यार्थस्य श्रुतितः संस्कारः ॥

End. सम्यग्निनीतानां बृहदानां आत्मवतां अश्लोत्पानां अदाभिकानां दत्तसादृश्यं भजेतैवशुभो लोकावभिजयति स्त्रीभ्यः सर्ववर्णैभ्यश्च धर्मशेषान् प्रतीयात् इत्येक .

Colophon. — — — — —

विषयः । चतुर्वर्णां वर्णानां धर्मकथनं

No. 135. नयमयूखमालिका । (By आप्ययदीक्षित ।) Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 130. Lines, 16 on a page. Extent, 2,080 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihati, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीहयग्रीवाय नमः ।

ऋषारवैर्यः श्रुतिहृन्मनर्भरैः स्त्रीयां वनक्ति स्वरसोदितां पुरा ।

निश्वासपङ्क्तिं निखिलामपि त्रयीमश्चाननः पातु स वक्षिरं हरिः ॥

त्रेयसां निधिमिव त्रियःपतिं प्रेक्षतां प्रियद्विताध्वदर्शना ।

लक्ष्मणार्थमिव हृदयानुसारिणी रण्यते नयमयूखमालिका ॥

End.

बृहदारण्यकवचसां चर्यो (.) ब्रह्मजीवैकं सुश्रुक्तान्तर्भेदश्रवणात्
पत्यादिशब्देभ्यः .

Colophon.

इति श्रीभरद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीमद्वैतविद्याचार्यश्रीविश्वजिद्याजि
श्रीरङ्गराजाध्वरिबरखलोरण्ययदीक्षितकृतौ वत्तर्तसारे (?) नयमयूख-
मालिकाख्ये द्वितीयपरिच्छेदे प्रथमाध्यायस्य ऋतुर्यः पादः .

विषयः । उत्तरमीमांसावृत्तिः .

No. 136. नलचरित्रम् । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 148. Lines, 15 on a page. Extent, 5,950 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वनाथाय नमः ।

नमोस्तु त्रितदेवाय विभ्रविध्वंसकारिणे ।

आपञ्चापुरसंख्यायिशान्तये कृतशान्तये ॥

ससि श्रीसेवते नित्यं यस्याङ्गिपद्मयामलं ।

तं वर्द्धमाननामानं नमामि नतनाकिनम् ॥

End.

सतीशिरोमण्येनैवगुणाः संकथिता मुदा ।

प्रसादेन गुरोर्लब्धा यादृशा तादृशाः पुनः ॥

पूर्वभवचरित्रेण धनदाख्यपुरस्य च ।

चरित्रं नलराजस्य पवित्रं कथितं मया ॥ इत्यादि ।

Colophon. — — — — —

विषयः । जैनमते नलपरिवर्णनम् ।

No. 137. नवतत्त्वटीका । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 8. Lines, 16 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1772. Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. जयति श्रीमन्नाबीरः त्रयः श्रीत्रैलोक्यत्रयः ।

सम्यक् जीवादितत्त्वानामवबोधनिबन्धनम् ॥

नवतत्त्वस्य सूत्रस्य परिमितपरिणामस्य प्रभूतपरा ।

(. .) स्यात्तौव गम्भीरार्थस्य सुगमजननावबोधाय विचारः कश्चिदुच्यते ।

तथाहि जीवाजीवेत्यादि ॥

End. अजीवस्य भूलभेदाः (१४) तेष्वन्त (१) देशः (२) प्रदेशपरमाणु (४) ते च द्रव्य-क्षेत्र-काल-भाव ते चतुर्गुणाः क्रियन्ते ततः (५९) भवन्ति, (२५) भेदाः मिलिताः (८२) भवन्ति. येषां मध्ये भङ्गाः (४८) मिलिता भङ्गा भवन्ति. सर्व्वे (५६२) अजीवस्य इति अजीवस्य (५६२) भेदाः सम्पूर्णाः ।

Colophon. सम्मत् १७२१ पौषकृष्णपक्षे ॥

विषयः । जैननवतत्त्वसूत्रव्याख्या ।

No. 138. नवीननिर्माण By रघुदेव शर्मा । Substance, country-made paper, 9×4½ inches. Folia, 104. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Durgāghāt, Bābācārī Sāstrī. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीनरसिंहाय नमः ।

भोक्तुं नवनवनीतं विनीतमिव यातमङ्गलमवायाः ।

वेदाविदितगुणधन्तं नन्दसुतं तं नमस्यामः ॥

अथलतः पण्डितमण्डलीनां गुढार्थतत्त्वप्रतिपत्तिचेतोः ।

संक्षेपतः श्रीरघुदेवशर्मा नवीननिर्माणमिदं तनोति ॥

प्रत्यक्षप्रमाणोपजीवकत्वात् प्रत्यक्षानन्तरं अनुमानं निरूप्यते प्रत्यक्षप्रमि-
त्युपजीवकत्वात् प्रत्यक्षप्रमित्यनन्तरं अनुमितिर्निरूप्यते । नन्वसङ्गतं न
प्रयुज्यते इति वाक्यात् अनन्तरनिरूपणे सङ्गतिरपेक्षिता किं तत् प्रदर्शनेन
किम्वा निरूपणीयनिरूपणप्रतिज्ञयेति चेन्न । यतो यत् यत् प्रतिपाद्य-
निरूपितसङ्गतिमत् प्रतिपादकः × × × × × × × ×
वाक्यं भवतीति नियमात् प्रत्यक्षग्रन्थानुमानग्रन्थयोरेकप्रयोजनबलज्ञानार्थं
सङ्गतिप्रदर्शनं ॥ तस्य च ग्रन्थप्रष्टौ दृष्टसाधनताज्ञानविषया उपयुक्त-
त्वात् न वैयर्थ्यं × × × × × × × × न च घटादि-
प्रत्यक्षेऽपि इदानीन्तनकृतिसाधनानुमितिप्रयोश्चयागादिजन्यादृष्टद्वारानु-
मित्युपजीवकत्वमस्येवेति कुतो न यमिचार इति वाच्यं ॥

End.

नन्विदमशुद्धं तथापि हेतुसामानाधिकरणाभावप्रतियोगितावच्छेदकलांशे
तद्वर्जितावच्छेदकस्याग्निज्ञानं नानुमितिहेतुः तथासति हेतुधिकरणवृत्त्यभाव
प्रतियोगितावच्छेदकसाध्यतावच्छेदकमिति यमिचारज्ञानकालेऽप्यनुमित्या-
पत्तिः किन्तु तदंशे सद्वर्जितावच्छेदकं तथाविधज्ञानमेव तथा, तथा च
गोले समानाधिकरण्यं ।

Colophon.

अतःपरं खण्डितं

विषयः । अनुमानचिन्तामणियाख्या ॥

No. 139. नागार्थरत्नं By श्रीनाथ । Substance, country-made paper,
16 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 80 slokas. Charac-
ter, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansing, Pargana
Alia, Post Jamurki, Gram Halaliá, Paṇḍit Candra Nāth Bhaṭṭācāryya.
Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

यं गद्यपद्यवचसां निकरैः प्रभाते
किञ्चित् स्फुरत्कमलकोरकहस्तयुग्माः ।
संयत्य चेन्द्रियगणान् मुनयः स्तुवन्ति
भूयादसौ ग्रन्थपतिर्मेम साध्यसिद्धे ॥
नानाकोषान् समाहोक्त्य विचिन्त्य पण्डितैः सह ।

नानार्थरत्नं कुरुते श्रीश्रीनाथ इदं लघु ॥
 आनन्ति पण्डिताः सध्वं तदर्थं न परित्यजः ।
 संक्षिप्तविषयो ग्रन्थः शिशुभिर्गृह्यते मुदा ॥
 अनेकार्थकोषेऽनेकेषु सत्सु भवेदुत्तरं यद्य प्रबन्धा लघुर्नो ।
 विधौ पूर्णदेहे यथा ध्वान्तलोके कलां तस्य भागे विभक्तिं स्मरारिः ॥
 नानार्थः प्रथमान्तोऽत्र ज्ञेयो लिङ्गानुक्तपतः ।
 श्रीपुनर्पुंसकैः शब्दैर्बोद्धव्यमपि कुतचित् ॥
 सप्रत्यनान्त तदुवाच सप्तमी न विशेषणे ।
 वर्ष्मथिला स्त्रियां पुंसि स्त्रीवे चेतीह निश्चितं ॥
 पर्याय उच्यतेऽधुना ॥
 प्रकाशे परमे काले ब्रह्मण्यात्मनि कः पुमान् ॥ इत्यादि ।

End.

इन्द्रे स्वर्ये यमे विष्णौ भीरौ सोमे कपो हरिः ।
 × × × सिंहे च सरते भेके केतौ शुक्रेऽपि च ।
 लोकान्तरे घोटकेऽपि भुजङ्गेऽपि हरिः स्मृतः ॥

Colophon.

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । नानार्थकशब्दकथनं ॥

Nc. 140. नाममालावृत्तिः Substance, country-made paper, 13×4 inches. Folia, 164. Lines, 18 on a page. Extent, 8856 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1658. Place of deposit, Benares City, Dīn-
 maṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose and
 verse. Correct.

Beginning.

श्रीवीतरागाय । अर्चम् .

धर्मतीर्थक्षतां वाचं नत्वा तस्माभिधायिनीं ।
 स्तोपश्च नाममाहाया विदितिं विदधाम्यहम् ॥
 त्रेयोर्थमयमारम्भः किं तच्चात्मविकल्पनैः,
 परात्मनिन्धां स्तोत्रं हि नाद्रियन्ते मनीषिणः .

End.

दिग्देशे काले पूर्वादौ प्रागुद्भूतं प्रत्यगादयः,
 अथयानामनन्तत्वात् दिग्मात्रमिदं दर्शितम् .

यदाहुः.

इयन्त इति संख्यानं निपातानां न विद्यते,
प्रयोजनवशादेते निपात्यन्ते पदे पदे ॥ इति ।

Colophon. इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायां खोपपञ्चाभिधानचिन्तामणिनाममाला-
टीकायां सामान्यकाण्डः षष्ठः । समाप्ता चेयं क्षभिधानचिन्तामणि-नाम-
मालायाष्टीका . संवत् १९५८ भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे श्रृगुवासरे ॥

विषयः । हेमचन्द्राभिधानव्याख्या ॥

No. 141. नारदसंहिता । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chapra, P.O. Gopalganj, Harapurā, Jagadeo Pandit. Appearance, tolerable Verse. Correct.

Beginning. श्रीवाचणार्काय नमः । श्रीगणेशाय नमः ।

अतः शृणुत साक्षादीश्वरो मन्त्रतो मन्त्रान् ।
आत्मगुहायां निहितो ।
वक्ष्ये शुभाशुभफलप्राप्तये सर्व्वदेहिनां ।
होरास्त्रन्यस्य शास्त्रस्य व्यवहारप्रसिद्धये ॥ इत्यादि ।

End. श्राद्धकर्म्मण्यभावस्या लक्षश्राद्धफलप्रदा ।

हस्तद्वये पुण्यचतुष्टये च ।
हस्तत्रये मैनचतुष्टये च ।
सौम्यद्वये च अवशानये च ।
श्राद्धप्रदाता वरुणवान् स्यात् ॥

Colophon. इति श्रीनारदसंहितायां श्राद्धलक्षणं ॥ शुभमस्तु ॥

विषयः । १ अध्याये शास्त्रोपनयनकथनं । २ ग्रहचारादिकथनं । ३ संवत्सरादिकथनं ।
४ तिथिलक्षणकथनं । ५ वारलक्षणकथनं । ६ वृक्षफलादितकथनं । ७ योगकथनं ।
८ करणादिकथनं । ९ मूलादिकथनं । १० उपग्रहादिकथनं । ११ संक्रान्तिकथनं ।
१२ गोचरादिकथनं । १३ चन्द्रतारावलादिकथनं । १४ लग्नवलावलादिकथनं । १५ आद्य-
ष्टतुलककथनं । १६ ज्ञामादिकथनं । १७ पंचमनकथनं । १८ । सीमन्तोपनयनकथनं ।

१९ व्रतकर्मकथनं । २० नासकर्मकथनं । २१ अन्नप्राशनं । २२ । २३ । मङ्गलाङ्कुरार्पणादिकथनं । २४ सुण्डनादिकथनं । २५ कुरिकावन्धनकथनं । २६ । २७ । विवाहप्रसन्न-कन्यावरपूजादिकथनं । २८ सुरप्रतिष्ठाकथनं । २९ । ३० । विवाहनववास्तुपूजादिकथनं । ३१ । ३२ । यात्रावृत्तप्रवेश-कथनं । ३३ । ३४ । वृष्टिलक्ष्यकूर्मविभागादिकथनं । ३५ । उत्पातकथनं । ३६ । वायसमैथुन-शान्तिकथनञ्च । ३७ । पत्तिसरटाशुभशान्तिः । ३८ । ३९ । ४० । ४१ । ४२ । पोतपिङ्गला-दिशान्ति । ४३ । परिवेशलक्षणं । ४४ । शुभलक्षणादिकथनं । ४५ । आलक्ष्यकथनं ॥

No. 142. नारायणशतकम् । (पीताम्बरकविचन्द्रहत-टीकासहितम्) By विद्याकरपुरोहित । Substance, palm leaf, 11 x 1½ inches. Folia, 92. Lines, 5 on a page. Extent, 1400 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Uria Maṭha, Mohanta Adhikari Rāmkrishṇ. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीनारायणशतकं ।

स्वस्तिद्रव्यं चिरलं यदि समुदयते नष्टमन्वेष्टुमिच्छा
त्रेयः पात्रे तदा स्नेहं हि मिक्षदमल्लक्ष्मणपूरणं पूर्णं ।
आसाद्य द्योतमानं भस्मकण्ठदशां संहृतां हःपतङ्गं
दध्यादध्यात्मदीपं दलिततमसमल्लोमनीशस्य धाम ॥
हिलोरःपीठपद्मं तदितरल्ललनाल्लभ्यबाह्यसीमां
हस्ताभ्यां विभ्रमाभ्यावपि सुभगतमे किञ्च सञ्चारचातं ।
स्नेहं प्रक्षुवानामपि अनजवनीमादराङ्कुरयुगे
न्यस्याभोजालया यत् परिचरति हरेस्तत् स्मरेत् पादपद्मं ॥ इत्यादि ।

श्री० प्र० कमला चपलास्त्रिष्टा अघनश्रीधनायितं ।

नापनयत्यपोहाय नारायणसुपास्त्रिष्टे ॥

पीताम्बरेण मियेष कविचन्द्रेण तन्यते ।

नारायणशतकव्याख्या विशदचन्द्रिका ॥ इत्यादि

श्रु० अ० योगीन्द्राणां विषः बहुविधधरविषमामिच्छतां बोद्धुमहा

वक्त्रोद्योत्यै मेघोना घनुभिरगणितैश्चिन्मसुदुग्गुणैश्च ।

निर्व्यापीभूय भूयः सफल्यति मतिं शोभया भावमुलं ।

न्यस्योद्योतां विभूषां मच्चयतु मच्चिन्तुं सोल्लिमास्त्रायसौमेः ॥

End. इति श्रीविद्याकरपुरोहितविरचिता श्रीनारायणस्य प्रत्यङ्गवर्णना समाप्ता ।

टी० अ० शिरसः विभूषणं मौलिमिति पूर्वमते महीयतु भक्त इति शेषः अत्र
शेषोलापितो विरोधालङ्कारः ।

विदम्बद्विरदसिंहदसिंहदनुः पीताम्बरः कविकदम्बकेशरीशः ।

विद्याकाराभिधपुरोहितस्वरिक्तुप्रनारायणीयशतकस्य चकार टीकां ॥

Colophon. इति श्रीपीताम्बरकविचन्द्रकृता श्रीनारायणशतकटीका सम्पूर्णा ॥

विषयः । श्लोकशतेन श्रीनारायणस्य प्रत्यङ्गवर्णनं ॥

No. 143. नारशीकेतोपाख्यानम् । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Date Sam. 1862. Place of deposit, District Chaprā, P.O. Gopālganj, Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

सुत उवाच ।

गङ्गातीरे सुखासीनं कृतस्नानमलङ्कृतं ।

प्रमदाभिर्हतं तत्र दीक्षितं जनमेजयं ॥

प्रायश्चित्तविशुद्धये (× ×) द्वादशवार्षिकीम् ।

उपदेष्टुं सत्त्वाभागे द्विजस्य कृतवांस्तथा ॥ इत्यादि

End. ज्ञानमाप्नोति परमं सर्व्वभीष्टफलप्रदं ।

धर्मः सम्बर्द्धते तस्य हिमांशस्य सिते यथा ॥

तस्मात् जुला प्रयत्नेन वाचकं तोषयेत् नतः ॥

सन्मानबुद्धिजनकं रक्षस्यमवनीपतेः ॥

Colophon. इति श्रीनारशीकेतोपाख्याने अम्बविशेषप्राप्तिभूतशुभाशुभकथनं नाम अष्टा-
दशोऽध्यायः ॥ संवत् १८६२ ॥

विषयः । १ अध्याये उद्दालक-पिप्पलादसंवाद्सुखेन पुत्रफलादिकथनं । २ चन्द्रवत्या-
चरणगमनकथनं । ३ पितापुत्रसंयोगकथनं । ४ चन्द्रावतीविवाहकथनं । ५ धर्मराजदर्शनं ।
६ पितापुत्रसंवादकथनं । नरककीर्णनं । ७ नरकगमिसामान्यकथनं । ८ नरकावशेषकथनं ।
९-११ नरकविशेषवर्णनं । १२ कात्यायन्युक्तकथनं । १३-१४ स्वर्गसाधनधर्मोपदेशकथनं ।

१५ पुष्पोदकानदीवर्णनं । १६-१७ यममार्गनिर्णयः । १८ जन्मविशेषप्रतिश्रुभाश्रुभा-
दिकथनं ।

No. 144. नित्यहोमकारिका । By वलराम । Substance, palm leaf, 11 × 1 inches. Folia, 2. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, late Paṇḍit Gopināth Misra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

शुभमस्तु । नमो ब्रह्मपुत्राय ।

आहिताग्नेर्होमकर्त्तुं सायं प्रातर्विधीयते ।

नय्योऽध्वर्युः तद्यागंस्वेध्वर्युषा स्वयमेव वा ॥

नय्योऽग्नेषो मार्चपत्यः शंसस्वाचवनीयकः ।

अध्वर्यो दक्षिणाग्निः स्यादिति याज्ञिकसम्प्रतिः ॥

अध्वर्युवद्वरयामीति प्रागस्तजमनोदयात्

वदेत् साम्यदरेत्येतन्मदीये होमकर्त्तुं ॥ इत्यादि ।

End.

नय्योऽध्वर्युर्नारा गन्ता क्षुत्याध्वर्युन्तु चेतसा ।

निष्क्रामेदक्षिणक्षारा सद्यः स्यान्ममाचरेत् ॥

वलरामेव रचिता नित्यहोमस्य कारिका ।

वाचस्पत्याय विद्वद्भिः सम्यक्तामस्य आपस्तम्बः ॥

विषयः ।

नित्यहोमविधियस्वी नियमावलिः ।

No. 145. नित्याचारः । By विद्याकर वाजपेयी । Substance, palm leaf, 15½ × 1 inches. Folia, 128. Lines, 6 on a page. Extent, 1180 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Śāsana Dāmodarapur, Purī, late Paṇḍit Gopināth Misra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

यदा यदाचि धर्मोऽस्त्यङ्गीकृतवशीकृतः ।

मत्तातपादरूपेण यो जातस्तं हरिं भजे ॥

नातपादपदाभोजं नत्वा वाजसनेयिनां ।
 नित्यान्याङ्गिककृत्यानि लिख्यन्ते तत्प्रसादतः ॥
 दुरितक्षपणार्थानि कानिचिच्च प्रसङ्गतः ।
 तथा वैष्णवकृत्यानि लिख्यन्ते चेच्च नित्यवत् ॥
 प्रसक्त्यानुप्रसक्त्या च यद्यत् पुंसामवेक्षितं ।
 तत्तत् सर्वमिच्छासेख्यं प्रसङ्गात् साधुतुष्टये ॥ इत्यादि ।

End.

तेनैतेषां मध्येऽप्रादीनां प्रवेशाच्च स्यादशुद्धिरिति “कुते स्नेहपरित्यागे पीते वा भक्षिते सति । चण्डालस्य च सन्नापे स्नेहे वाच्यं शूद्रतौ”त्यादि वाक्यैरेव धनशुद्धिब्रह्मा तच्च तन्त्रेषाचमनं चशुद्धिनिवृत्त्यर्थं प्रत्यवायानुत्पादार्थञ्च यच्च शशुद्धिर्नास्ति तच्च प्रत्यवायानुत्पादनीयतार्थं एवं ताम्बूलभक्षणादावपि चशुद्ध्याभावेऽपि आचमनं प्राप्नोति अतएव भट्टपादैः परस्परस्पृष्टताम्बूलभक्षणं देवसानावाचमनं च दाक्षिणात्यानां दुराचारा उक्ता इति ।

Colophon.

इति श्रीमदग्निचिद्विद्याकरवाजपेयिकृतौ नित्याचार दिवसस्य प्रथमभागकृत्यं समाप्तं ॥ शूभमस्तु ॥

विषयः । निशान्तादारभ्य दिवसस्य प्रथमभागपर्यन्तं वाजसनेयिनां वैष्णवानाञ्च कर्तव्यानां कर्मणां समुदाहरणं । प्रसङ्गात् तिथिप्रवृत्तीनां तत्त्वनिरूपणञ्च ।

No. 146. नित्याचारपद्धतिः । By गोपालानन्द । Substance, palm leaf, 13×1 inches. Folia, 79. Lines, 6 on a page. Extent, 1985 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

पूर्णमानसः कृष्णः ।

राधाधरमधुपानालसलोलविलोचनोऽवतु नः ॥
 शश्वन्निःशेषभासार्यवमयनेन भूतभूरियशः
 कौमोदकीपूर्णचन्द्रः श्रीमार्कण्डेयशर्माऽजनि ।
 धरश्चित्तले माङ्गलिः काश्यपपुराणान्वलोक्य ?
 भूयो द्विजम्भनां सामविदां क्षिताय ॥

कात्यायनमुनिगदितं गोभिलभाष्यं तथा वीक्ष्य ।
 श्रीगोपालानन्दस्य भानसं प्राप्य दुर्लभं ॥
 तथात्मानं समादध्यान्नध्येत यथापुनः ।
 ब्राह्मे सुहृत्ते बुध्येत धर्माद्यौ शानुषितयेत् ॥
 राज्ञेः पश्चिमयामस्य सुहृत्ते यस्तुतीयकः ।
 स ब्राह्म इति विख्यातो विदितः सम्प्रबोधने ॥ इत्यादि ।

End. दृष्टव्यनिमतं पुष्पं प्रातस्तथाय यः पठेत् ।
 दुःखम्रं जायते तस्य सुखम्रं भान संशयः ॥

Colophon. इति श्रीगोपालानन्दविरचिते नित्याचारपद्धतौ सायाङ्गादिरानिष्ठत्यस्र-
 फलादिकं समाप्तं ॥ समाम्नास्यं नित्याचारपद्धतिः ।

विषयः । शारंगानां नित्यकृत्यनिरूपणं ।

No. 147. निर्णयाम्बुधं । By चल्पाङ्गनाथ । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 81. Lines, 11 on a page. Extent, 2400 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chaprā, P.O. Samariā Sisōya, Paṇḍit Rāghava Prasād. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

कारणमेकं जगतां वारुणमाख्येन वारुणं विपदां ।

किमपि मद्योमहनीयं प्रत्युत्पद्युद्धारणं वन्दे ॥

३० श्लोकाः न सन्ति ।

× × × × ×

× × × × ×

× × × × ×

अलेन दिव्येन सदाभिषिक्ताः

सिंहासनाभ्यासयिनो निरस्ताः ।

श्रीसूर्यसेनेन वनेऽपि राख्यं

कान्तातपसाः कल्यण् प्रमिताः ॥

× × × × ×

चकासि यस्यातिततः प्रतापः

प्रतापसेनोवरजः प्रसिद्धः ।

भक्त्याभिरामस्य सदाप्रजस्य

यो लक्षणाकारमुपैति भव्यं ॥ एकः स्त्रीकोनासि ॥

× × × × ×

श्रीदेवसेन स्तनयोपि गोपी-

नारायणस्याजनि कामरूपः ॥

लम्बप्रसादेन महेश्वरस्य रामारतिस्तुष्टिमुपैति यत्न ।

× × × × ×

× × × × ×

× × × × ×

× × × × ×

चत्वारः स्त्रीकाः न सन्ति ।

विद्वत्सुसत्सुपि मन्त्रसु समाश्रितेषु ।

श्रीसिंहलक्षणसुतः सुतराममुष्य ॥

श्रीसूर्यसेनस्यपतेरपतेजसोऽभूत् ।

अल्पाङ्गनायमतिमानतिमानपात्रं ॥

यत्नं कदापि सुमतिं गृपतिः स्तनाम्ना ।

श्रीनादिकर्णसु स कालविनिर्णयाय ॥

आदिचक्षुषपतिस्त्रय्यश्र निशान-

शस्त्राज्जिताहितशतःशतमन्युकल्पः ।

अगाधग्रन्थपाथोभिमथास्त्रीच मया धिया ।

समुद्धृतं त्वपादेशात् तेनेदं निर्णयाम्बतं ॥

End.

प्राप्ते भाद्रपदे मासि एकादश्यां सितेऽहनि ।

कोटिदानं भवेद्विष्णोर्महापूजां प्रवर्त्तयेत् ॥ इति ।

कोटिदानं पार्श्वपरिवर्त्तनं ।

Colophon. इति भाद्रपदैकादशी ॥ अतःपरं खण्डितं ॥

विषयः । तिथ्यादिनिरूपणं ॥ याज्ञादिनिरूपणं ॥ द्रव्यशुद्धिकथनं । अशौचनिरूपणं ॥ कर्मसामान्यनिरूपणं ॥ नक्ततिथिकथनं । एकभक्ततिथ्यादिनिरूपणं ॥ उपवासादिव्रत-साधारण-युगमतिथ्यादिनिरूपणं ॥ तिथिसामान्यनिरूपणं ॥ तिथ्यादिव्यवस्थाकथनं ॥ दुर्गोत्सवव्यवस्था-कथनं ॥ हरिश्चयनादिकथनं ॥ अतःपरं खण्डितं ॥

No. 148. नैषधचरितटीका (मनोहारिणी) By उदयकर । Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 473. Lines, 9 on a page. Character, Nāgarī. Date, Sam. 1851. Place of deposit, Śiṣoa, District Chaprā, Paṇḍit Rāghava Mīśra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

इह खलु पुराणपथप्रसिद्धनिखिलनायकगुणयामविश्राममहाराजाधिराज-
श्रीमन्नलराजचरितमुपवर्णयितुमुपक्रममाने वस्तुनिर्देशमुखेन कविरत्नकार-
लक्षितं महाकाव्यलक्षणमाह । निषीययस्येत्यादि ॥ अस्यार्थः । स नल
आसीत् अभवत् । स कः बुधाः पण्डिताः यस्य नलस्य कथां निषीय
× × × × सुधासपि अस्मत्तमपि न आद्रियन्ते विषदीकुर्वन्ति ॥
अर्थात् यत् कथामित्यन्वयः ॥

End.

तत् परीभूय तदेकपरायणमित्यलेन तमेव परमात्मानं प्रतिपादयन्ती
अनित्यत्वादित्यदुक्तं परिहरन्तीत्यर्थः ॥

आनन्दपदाङ्गसर्गभङ्गपद्यामिदं ॥

× × × × ×

स श्रीराजकरः सुधाकरकरद्वारक्रियाकीर्तिभिः

प्रख्यातः श्रुतिवीतने जनदिता यस्य प्रशस्यात्मनः ॥

रामरत्नमभूच्च लक्षणवती स्मृतिः सतीभूषणं ।

सोऽयं काव्यकलाकलापकुतुकी श्रीरामचन्द्रः कविः ॥

मीमांसावक्त्रतर्कश्रुतिपथपथिकः स्वर्णशर्मा धरान्तः ।

कल्याणी पुष्पावाणी तनयमजनयत् यस्य साध्वीधुरीणा ।

टीकायां नैषधस्योदयकरकविना तेन यत्नैः कृताया-

मस्यामेकादशोऽगादिवधुगुणनिषेक्षस्य वक्ष्येन सर्गः ॥

× × × × ×

अङ्गुल्यामङ्गुलीयं कुशलखवचिता कर्णयोः स्पर्शभूषा ।

तोषायास्त्राः समाप्तावुदयकरकवे रामचन्द्रेण दत्तं ॥

Colophon.

इति श्रीतीरभूतिवास्तव्यमहामहोपाध्यायश्रीमद्गदाधरप्रपौत्र महामहोपाध्याय-
श्रीरामधरपौत्र-श्रीस्वर्णधरात्मजमहामहोपाध्याय श्रीमदुदयकरविरचिता
सकलकायस्त्ववशावतंसविविधविद्यानवटविद्वद्गोष्ठीगिरिसकलधर्मशास्त्रा-
भ्यासनिर्णीतकृत्यजातविख्यातयशोराशिविहसितशिशिरकिरणकिरणजात-
सङ्क्षुरसत्कुलश्रीश्रीकरप्रपौत्रसङ्क्षुरभास्करपौत्रसङ्क्षुर-श्रीराजकरात्मजसत-
तस्त्रापतेयसलिल वज्रवर्षणप्रीणितानेकभूदेवदण्डनारविन्दसङ्क्षकविलसक-
रन्दसन्दोहसुन्दरस्नाननिर्णीतविविधगुणगणान्तासाररूपित-भूतधाम्नीवल्लय-
सकलार्थिसार्थकृतार्थीकरणकल्पद्रुमावतारदुस्तरसरस्वतीपूरावगाहन-निपुण-
सङ्क्षुर-श्रीरामचन्द्रकारिता सकलकविकुलावतंसश्रीदुर्ध-कविविरचितनैष-
धमिधानमहाकाव्ये श्रीमन्नमोहारिणीटीका समाप्ता ॥ संवत्सरे एकाधिक-
पञ्चाशत्के समयनान्नि पौषे वायु × × × अलिखत्युत्सुकमिदं "

विषयः । नैषधकाव्यस्य व्याख्यानं ॥

No. 149. न्यायशास्त्रप्रदीपः । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansinha, Pargana Atiyá, Post Jamurki, Háláliya, Paṇḍit Gurudāsa Vidyāratna. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning.

अथ शब्दप्रमाणं निरूप्यते ।

तत्र अमप्रमादतिप्रलिखारहितेन पुष्येण प्रयुक्तं प्रमाणं ।

अमोऽतद्वति भत्प्रकारकं ज्ञानं । प्रमादोऽनवधानता विप्रलिखा प्रतारणेच्छा ।

अभिप्रयुक्तं वाक्यन्तु न प्रमाजनकं किन्त्वप्रमाजनकमेव । इत्यादि ॥

End.

अनेन घटेन जलमाहरेत्यत्र घटपटप्रयोगे प्रथमत एवाप्रयोजनकल-
ज्ञायनार्था लक्षणा, एषा च लक्षणा यदि लक्षार्थस्य तद्वाचकपदेन-

नला गौरीचरणयुगलं वागधीशश्च नला
 मान्यान् सर्वानपि परगुणोद्देशिनः सम्प्रणम्य ।
 अध्येष्टुणां × × × × विज्ञान-हेतुं ।
 भट्टाचार्यो वितनुत दशं न्यायशास्त्रप्रदीपं ॥

विषयः । आकाङ्क्षादीनां लक्षणकथनं । शाब्दबोधे विशेष्यविशेषणभावनिरूपणं ।
 नञर्थविवेचनं । स्वकारस्य व्युत्पत्तिविवेचनं । उपसर्गार्थविवेचनं । निर्दोषवाक्यस्य व्युत्पत्ति-
 कथनं । द्विकर्मकवाक्यार्थनिरूपणं । आख्यातविचारः । लक्षणादिनिरूपणं ।

No. 150. न्यायामृततरङ्गिणी । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 102. Lines, 8 on a page. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Durgāghāt, Benares City, Paṇḍit Bābāchārī Sāstri. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ त्रियः सदानन्दगुणै र्भूतं भुजे ।

भुजेऽप्यदोषं तद्विशेषशक्तिभिः ॥

विशेषवाणीमितमात्मनो मुदा ।

मुदारसीशं प्रियवक्त्रं नमः ॥

× × × × × × धर्मव्याकृतपूर्णाधिकृतसदाचारकृतिव्याकृतियाजने
 प्रणमामि तं पितरमुद्बोधाय शब्दार्थयोः ।

× × × ×

नमामि तं व्यासकुलावतंसं

नारायणाचार्यमथाग्रजं मे ।

वासविन्दूरमाचार्यकृती षड्व्याकृतिच्छ्लात् ।

रामो × × आनत्य व्रुतं × × ×

उद्यद्वासमहोदधेर्वेदुरुषी गम्भीरकुम्भी नयत् । ?

भट्टान् सत्प्रतिविम्बमम्बुजदशापचौविचिचौकृतं ।

खण्ड्योष-तरङ्गिणी द्विजसुखैर्न्यायाभूतं व्याकृतं ।

खेवं खेममिरामुरा इनसमे राजन्ना लेखा इव ॥

इह खलु सकलविद्वन्मणिविनामणिर्यासतीर्थं × × × × × विशेष-
णचतुष्टयवत्त्वेनेष्टदेवतामभिष्टौति । निखिलगुणनिकायमित्यादिना ॥

End.

तस्मात् प्रतिकर्मव्यवस्थानुपपत्त्या × × प्रतिभासमानं शरीरमिति नो, धेः
साधनवतः पश्चादव्यावृत्तिरिति पररीत्याचारसुपाधिर्द्रष्टव्यः ॥

व्यासाङ्गिभुततर्कास्तु पूरैः पक्षयुगं युजि ।

न्यायान्ततरङ्गिण्यां दृष्टत्वादेरुपाधयः ॥

अतः परं खण्डितं ।

विषयः । व्यासतीर्थकृतन्यायान्ततरङ्ग व्याख्यानं ॥

No. 151. पञ्चपक्षीटीका By मुकुदेव । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 130 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Garvetá, Grám Khunverá, Babu Vaikunṭhanáth Cakravartí. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो विघ्नेश्वराय ।

देवदेवं परं स्थापुं देवानां सर्वदेहिनां ।

त्रिलोकानाञ्च दीमानां त्वां भोगं स्वर्गमोक्षदं ।

सर्वज्ञं सर्वगतं शान्तं ज्योतिर्लोकेश्वरं शिवं ।

प्रणम्य पञ्चपक्षीणां कृतमञ्च विवेचनं ॥

इदमेवाकृतं प्रोक्तं शब्दलं सारबोधकं ।

गोपितं कोटिशब्देषु इदानीं प्रकटीकृतं ॥

कल्पनीया शकारादौ रव्यादिवारपक्षकाः ।

गन्धाद्यास्त्रिषयः पञ्च रेवत्यादिभ्रमखण्डाः ।

मेघाद्याराशिभेदाश्च गन्धाद्या विषयास्त्रयाः ।

गन्धाद्या ईश्वराद्याश्च पञ्च पञ्च यथावताः ।

× × × × × × × × ×

कादिहान्ता वर्णयुता सुखाद्यङ्गलरूपकाः ।

अर्द्धाधिसमद्विधश्च प्रश्नरूपाः × × प्रदाः ॥

सुनयो मन्त्रादेवं पञ्चभुः ब्रूयुः किं कृत्वा सर्वशक्तविशारदं सर्वेषां धर्माणां

मन्त्रार्थज्ञानशास्त्राणां विशारदं क्षमिगम्य गत्वा सुदा हर्षेण किमर्थं
भविष्यदर्शबोधाय भाविप्रयोजनज्ञानाय । इत्यादि

End.

गम्भीरसंस्कारूपं स्पर्शः शब्दश्च पञ्चमः ।
मारणं शोधनश्चैव मोक्षनश्च तथैव च ।
सन्त्रासनं प्रमथनं कामवाणाः प्रकीर्तिताः ॥
इत्युक्तं पञ्चपक्षीणां ज्ञामाज्ञाभजयादिकं ।
उक्तं श्रीशुकदेवेन शब्दसं शङ्करोदितं ॥

Colophon.

इति पञ्चपक्षीटीका समाप्ता ॥ श्रीहरिः । श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विषयः । पञ्चपक्षीव्याख्यानं ।

No. 152. परामर्शदीधितिटीका । By गदाधर । Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 55. Lines, 8 on a page. Extent, 5000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayaman-sinha, Pargana Atiyá, Post Jamurki, Gram Hálálíya, Paṇḍit Gurudās Vidyāratna. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।

पक्षतां निकृष्य विशिष्टपरामर्शलेनानुमितिहेतुता, ज्ञानद्वयकारणतावादि-
मीमांसकविप्रतिपत्तिं निरस्य मणिकारेण व्यवस्थापिता तच्च सङ्गतिं दर्शयति
सूक्ष्मोपघातेनेति ॥ इत्यादि ।

End.

अथश्चाभ्युपगमवादः तत्तत्पक्षतावच्छिन्नविशेषकवङ्गग्राह्यमुमितिलरूप विशेष-
कारणकार्यतावच्छेदकगर्भे वङ्गमुमितिलादिनिवेशनेवोपपत्तेरुदवच्छिन्नं
प्रति हेतुत्वान्तरस्य निर्युक्तिकत्वात् सुखादिसाधारण्यविशेषगुणला-
वच्छिन्नं प्रति मनस्त्वेन कारणताकल्पनात् तत एवानुमितौ सकरणत्व-
निर्यासेऽनुमितिलावच्छिन्नं प्रति ज्ञानत्वादिना हेतुत्वमपि निर्युक्तिक-
मित्यस्तरसवौजन्यं बोध्यं ॥

Colophon.

इति श्रीगदाधरभट्टाचार्यविरचिता परामर्शदीधितिटीका समाप्ता ॥
श्रीतारिणीचरणपङ्कजमस्तुतिने ॥

विषयः । रघुनाथशिरोमणिविरचितायाः परामर्शदीधितिर्गदाधरकृता व्याख्या ।

No. 153. परिभाषाप्रदीपार्चिः । By उदयङ्कर । Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 116. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chapra, P.O. Samāriya Sisoyā, Paṇḍit Rāghava Prasād. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

त्रैलोक्येशाय नमः ।

अमददयानन्दनिदानं शिवयोश्चिरं नमस्तुत ।

हेरम्बं निष्प्रत्यूह फलाशये । ?

वक्त्रकीपुस्तककरां पुण्डरीकासनस्थितां ।

शारदां नीरकुन्देन्दुधवलं भावयेतरां ॥

कृत्वा पाणिनिस्त्रचाणां मितष्टत्थर्थसंग्रहं ।

परिभाषाप्रदीपार्चिस्तत्रोपायो निरूप्यते ॥

तत्र तावत्, नामलिङ्गवले प्रतिसन्दिग्धार्थस्य नियामकत्वात् परिभाषालं ॥

इत्यादि ।

End.

वह्निरेकोलुम्बाधत इत्यञ्च परिभाषायां कर्तव्यायां (.....) सर्व्वसंग्रे विवेचयिष्यामः ॥

परिभाषाप्रदीपार्चिः उदयङ्करदर्शिते ।

द्वितीयो × × × × × कृताध्यायः सुसङ्ग ॥

विषयः । पाणिनिपरिभाषायाः व्याख्यानं ।

No. 154. पर्यायमुक्तावली । Substance, palm leaf, $10\frac{1}{2} \times 1$ inches. Folia, 47. Lines, 4 on a page. Extent, 282 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Purī, Imār Maṭha or Rājgopāl Maṭha, Mohānta Mahārāj Śrī Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

त्रैलोक्येशाय नमः । अविज्ञमस्तु ।

वर्द्धिणवर्द्धापीडः शुशिरपरो बाल × × × गोष्ठे ।

मेदुरसुदिरप्रशमस्तुचिरव्यादेश गोविन्दः ॥

पूर्व्वं लोकहिताय माघवकराभिष्यो भिषक् यो वल्-

कोषान्वेषण-तत्परः प्रविततायुर्व्वेदरत्नाकरात् ।

मास्त्री रत्नमयी चकार स यथास्त्राभं न शोभायिका
 सास्त्राभिः कमनीयभक्तिरचना × × × × ॥
 उत्तमगुणपरिणा × सौकर्यादयबोधितमिरन्ना ।
 सम्प्रति सुधियां हृदये विलसतु पर्यायसुक्तावली ॥ इत्यादि ।

End. कृताग्रवर्गः कथितो द्रव्यैरेभिस्त्रिषष्टिभिः ।

Colophon. इति पर्यायसुक्तावलीं भुक्तादिकृताग्रवर्गे विंशतिः ।

अतः परं सम्यग्दत्तः खण्डितं ॥

विषयः । इति पर्यायसुक्तावलीं कर्पूरादिसुगन्धिवर्गः । १ । इति जीवकादिमध्यगन्धि-
 वर्गः । २ । इति कर्कटाद्यादि-क्षीनगन्धिवर्गः । ३ । इति अक्षिफेणादि-सारजवर्गः । ४ ।
 इति माण्डिष्यादिरत्नवर्गः । ५ । इति धातुपधातुवर्गः । ६ । इति द्राक्षादिमधुरवर्गः । ७ ।
 इति दाडिम्यादास्त्रवर्गः । ८ । जीवन्त्याद्युत्तमशाकवर्गः । ९ । इति पाठादितित्ताशकवर्गः । १० ।
 इति आत्यादिपुष्पवर्गः । ११ । इति कुष्माण्डादिलताफलवर्गः । १२ । इति कशेरुकादिकन्दवर्गः । १३ ।
 इति न्यग्रोधादिमहाष्टवर्गः । १४ । इति नन्दिष्टादिह्रस्वष्टवर्गः । १५ । इति दुर्व्यादिवर्गः । १६ ।
 इति ताम्बूलादिलतावर्गः । १७ । इति चरेणादिशिशिधान्यशुक्रधान्यवर्गः । १८ । इति
 आमाकादिद्विषधान्यवर्गः । १९ । इति भुक्तादिकृताग्रवर्गः । २० ।

No. 155. परिभाषासूत्रभाष्यम् । By कपर्दिस्वामी । Substance, country-
 made paper, 10 × 4 inches. Folia, 33. Lines, 22 on a page. Extent, 794
 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares
 City, Vāmanāchāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अक्षं व्याख्यास्यामः । व्याख्यानं नाम शब्दप्रतिपादितार्थस्य न्यायसूत्रार्थ-
 स्वरूपकथनं । अस्मादयमर्थोऽलभ्यत इति इह यज्ञशब्देन साज्ञोपाज्ञो
 यागोऽभिधीयते ।

End. यस्य तत्र प्रयोजनं नास्ति न तस्य तत्र प्रणयनं यथादक्षिणाग्नेर्देशपूर्वमासार्थे
 होमे सारस्वते ।

Colophon. इति कपर्दिस्वामिभाष्ये परिभाषापटलम् ।

विषयः । परिभाषासूत्रव्याख्या ।

No. 156. पाकाबली । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1828. Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍit Rāghava Prasād. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगुरुचरणार्थां नमः ।

अथ पाकविधिं लिख्यते ।

प्रथमस्त्रीयोग्यः सौभाग्यशुद्धीपाकः ।

प्रत्येक्यं शुद्धमन्त्रैषधस्य विपाचयेत् शय्यद्वैतैः समे च ।

चतुर्गुणसौरसमस्तुष्टं संशुद्धं ताम्रायसने कटाक्षे ।

प्रत्येकतो जातिफलं फलचयश्च औरचयं धान्यशताङ्के च ।

बलोपकुल्याधनबालकानि द्राक्षाविदारौ घनसारकश्च ॥ इत्यादि

End.

गोक्षुरकः शतशूलिका वानरी नागवल्गा चातिवल्गा च

सर्करया पयसा निशि पेषं यस्तु गृहे वनिता शतप्रक्षि ॥

Colophon.

इति पाकविधिः ॥ संवत् १८२८ ॥

विषयः । सौभाग्यशुद्धीपाककथनं । सुपारिपाककथनं । शुभस्त्रीपाककथनं । गोक्षुरपाकादि-
घनपाक-चरितकीपाकादिकथनं । कामेश्वररसपाकादिकथनं ॥

No. 157. पाण्डवचरित्रम् । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 162. Lines, 17 on a page. Extent, 9720 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalā-cārya Mahārāja Bālcandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

नमः श्रीसर्वज्ञाय ।

त्रियं विश्वचयं चाण नि × × × पू × × × तु वः प्रभुः

शङ्करः पुण्डरीकाक्षः श्रीमन्नाभिसमुद्भवः ।

पूण्यः प्रकृतिः श्रीनेने यौतु × × × देशनागवो ।

× × × स्मरादयो यस्याः क्षीरं मोक्षसुखं पुनः ॥

End.

यावत् संसारतापथांतकरभिदुरा वाग् जिनानां मुनीन्द्राः ।

प्रज्ञाकामावगाढा विभुरयति सुधादीर्घिका द्रव्यशुद्धा ॥

तावत् × × × स्वरकमलकलां पुष्पदन्तमस्यां ।

विश्वं विद्वद्भिरकारितमहिममहाकायमेतद्विनोतु ॥

Colophon. इति श्रीमलधारि श्रीदैवप्रभस्वरिविरचिते पाण्डवचरिते महाकाये षष्ठदेव-
सर्गगमनं श्रीनेमिनाथमोक्षगमनं पाण्डवनिर्वासवर्णनं नामाष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । जैनमते पाण्डवचरित्रवर्णनम् ।

No. 158. पार्श्वनाथचरित्रम् । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 79. Lines, 15 on a page. Extent, 3555 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः

त्रिवे तत् परमं ज्योति द्योतितायेषद्विमुक्तं ।

समस्तं वस्तु यद्भाजं हस्तन्यस्तमिवाजनि ॥

End.

विचारिहारिप्रतिबोधसिद्धिं सोपाधिरौहप्रतिबन्धद्वन्द्वं ।

श्रीपार्श्वभर्तृचरितेऽत्र सर्गः षष्ठः समाप्तिं समीचाय रम्यः ॥

Colophon.

श्रीहंसविजयगणिविरचिते श्रीपार्श्वनाथचरित्रे षष्ठः सर्गः सम्पूर्णः ।

विषयः । जैनतीर्थङ्करेषु त्रयोविंशतीर्थङ्कर-श्रीपार्श्वनाथचरित्रवर्णनम् ॥

No. 159. पिटमेघभाष्यम् । Substance, country-made paper, 11 × 6 inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीः

जीवतः कर्माणि यजमानोऽनुवर्तते अग्निहोत्र-चातुर्मास्य दर्शपूर्ण-मासादीनि
कर्माणि सुदुर्पोयजमानस्य यथा त्रीदितकालानपेक्षया जीवतो यजमानस्य
जीवन् प्रधानकरणमात्रेणापि संस्काराणि ।

End. दक्षिणतोऽग्नेर्वस्त्रहिरण्यादिविषमवस्थाय प्रत्येनाः पितृकर्णपाकरणसमर्थाः
त्रिः प्रदक्षिणं करोति ।

Colophon. इति पितृमेघभाष्यं समाप्तं ।

विषयः । पितृमेघभाष्या ।

No. 160. पूर्णाभिषेकदीपिका । By आनन्दनाथ । Substance, country-made paper, 18×5 inches. Folia, 55. Lines, 10 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sivapur via Tangail, Paṇḍit Bhabānūth Bhattachāryya. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय परमात्मने ॥

नत्वा श्रीगुरुपादात्मनानन्दनाथशर्मणा ।

क्रियते कौलिकप्रित्यै पूर्णाभिषेकदीपिका ॥

आत्मा श्रीशिवयोः सदागममतं सत्सम्प्रदायाद् गुरो

स्तन्येते च सुसुल्लेखमपि सतामानन्दसन्दायिका ।

गोप्येयं खलु यत्नतो यदि भवेत् संसारदुःखार्णवान्

सन्तर्मुच्चि समिष्कुको यतिवरो ब्रह्मेषु दिव्यं मम ॥

आचारचिन्तामणौ । कलारागात्मिका पूजा न शक्ता च पुराणिकेति ।

आगमकल्पद्रुमे । श्रुतिसृतिपुराणोक्तैः पूजा कार्य्या युगत्रये ।

आगमोक्तविधानेन कलौ देवान् यजेत्पुष्पीः ॥ इत्यादि ।

End. तद्यानन्दो ब्रह्ममयस्यथा वेष्टितं विश्वं ।

तस्याग्नेन सर्वाः सम्भवन्तीति ॥

Colophon. इत्यर्चकालीवंशीयश्रीरमानाथस्त्वनुना ।

भूदेवानन्दनाथेन देवेनाल्लतदीपिका ॥

× × × × × समाने शक्ते सद्गुरुदेशतः ।

समाप्तं यं पशौ गोष्ठा पूर्णाभिषेकदीपिका ॥

विषयः । कलावागमोक्तविधानेन पूजाकर्तव्येति कथनं । आगमसूत्राण्येवादासम्प्रसारभाव-
लक्षणं चतुर्विधाग्रमकुलसारापूर्णाभिषेकविधानं अभिषेकभेदकथनं । अभिषेकमात्र-चक्रानुष्ठाना-

भिषेक-गुहनिर्णय-कुलधर्मप्रशंसा-कौलिकलक्षण-कौलज्ञानप्रशंसा-कौलार्चनफल-गृहस्थाग्नि-
कौललक्षण-धीरलक्षण-दिव्यवीरपूजाकालनिर्णय-योगानुष्ठान-कामकलानिर्णय-तत्त्वज्ञान-
निर्णयः । कौलकम्बलासनदिनिर्णय-कौलयोगिरहस्यमालानिर्णयः । कलौ पञ्चाद राभावः
दिव्यवीरयोः पुरस्सरणविधानं । प्रथमाधिकारेणादिकथनं । दिव्यवीरयोः प्रायश्चित्तविधानं
कालीकुलदेवतात्रैकुलदेवतानिर्णयः । अन्तर्गजानध्यानादिनिर्णयः । दिव्यवीरस्य नविधिः
पूर्णाभिषिक्तपानविधानमुक्तिलक्षणादिकथनं ॥

No. 161. प्रक्रियादोषः (खण्डितः) By प्रद्युम्नविद्याभूषणाचार्य । Sub-
stance, palm-leaf, 15x1 inches. Folia, 79. Lines, 4 on a page.
Extent, 3990 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit,
Puri, Rājgopāl Matha, Mahanta Mahārāj Sri Raghunandan Rāmānuj
Dās. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।
लम्बोदरपद्मगलं हृन्दारकहृद्वन्दितं वन्दे ।
भक्तजनकस्वर्णो जगदम्बामन्त्रिकाश्च गुह्यं ॥
आचारान्वकारश्मनो विविधपदार्थावधारणे हेतुः ।
विद्याभूषणलतिना विधीयते प्रक्रियादोषः ॥
पदसाधनपरिपाटी योग्यैः सुकुमारबुद्धिप्रतिपत्तौ ।
परिशोधितरसवत्या सूत्रैः क्रियतेऽगुगृह्यतां सङ्गः ॥ (?)
अ इ उ ऋ लृ क ए ओ ऊ ऐ औ च इति सूत्रचतुष्टये एकादश-
प्रत्याचारा गृह्यन्ते ॥ इत्यादि ।

End. इति उभयपदिनः, अथ कण्ठादयः कण्ठुन्यादियः कण्ठुन्यादेवतरे यो
भवति कण्ठूयति कण्ठूयः श्रौणिष मन्त्रि
कण्ठूयाश्चकार मन्त्रीयाश्चकार । अतः परं खण्डितं ॥

विषयः । संज्ञासंख्यादिशरीरोच्चारणविशेषः । नास्त्यस्य समाप्तिः केवलमस्य पुष्पिकये-
कया निरूप्यतेऽस्य कर्तुर्नाम यथा इति श्रीप्रद्युम्नविद्याभूषणाचार्यविरचिते प्रक्रियादोषे
ष्वभिप्रक्रिया समाप्ता ।

No. 162. प्रतिहारसूत्रभाष्यम् । By वरदराज । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 39. Lines, 16 on a page. Extent, 1950 slokas. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1693. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ महागणपतये नमः . ॐ नमः श्रीसामवेदाय .

ॐम् वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे,

यं नत्वा हतहत्याः स्तुतं नमामि गजाननम् .

नमोऽस्तु तस्मै देवाय यः प्रख्याप्राजन्मनां ।

कार्त्तव्यं च वेदे शृणुमः साक्षात् देवकी × सुतम् । ?

यो वामनाचार्यमघात् (?) अमननारायणयज्जुतात्

अजनि उगिकाश्वयो यः साङ्गे धीती च सामवेदे यः ।

रक्षयति स वरदराजः प्रतिहारार्थेयकल्पयो हृदि ।

वैद्य च ब्राह्मणसूत्रोपपत्त्य-निदानतद्याख्याः ॥

End. अपि चैकार्षेयानां + + + + दैवत + + + + न्यायोप्यामिः प्रदर्शित
पूर्वं कार्त्तव्यं इन्दोदैवतविनियोगानां तु दर्शयिष्यामः . आर्षेयकल्प-
विष्टतिस्तु + + + + नास्ति + + + + मुसारेण क्रमात् .

Colophon. इति श्रीवरदराजकृतौ प्रतिहारभाष्ये पञ्चदशसूत्रः प्रतिहारभाष्यं समाप्ति-
मगमत् . संवत् १६९३ . कार्तिककृष्णद्वादशीशुक्ले .

विषयः । सामवेदप्रतिहारसूत्रव्याख्या .

No. 163. प्रत्यक्तत्त्वविवेकटीका । By रामकृष्ण । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 195. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍit Rāghavaprasād. Appearance, very old. Prose. In-correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यसूत्रौ ।

प्रत्यक् तत्त्वविवेकस्य क्रियते पददीपिका ॥

प्रारिखितस्य ग्रन्थस्याविज्ञेन परिसमाप्तिप्रचयगमनाभ्यां शिष्टाचारादिप्राप्त-
मिष्टदेवतागुणमस्कारलक्षणं भङ्गल्लाचरणं स्वेनानुष्ठितं ।

श्रियशिचार्थं स्त्रीकनोपनिषद्भाति ॥ अर्थात् विषयप्रयोजने सूचयति ।

नमः श्रीशङ्करानन्दगुणपादास्त्रुज्जने इत्यादि ।

शं सुखं करोति इति शङ्करः सकलजगदानन्दकरः परमात्मा एष ह्येवानन्द-
यतीति श्रुतेः ॥ चानन्दः निरतिशयप्रेमासुहृत्त्वेन परमानन्दरूपप्रत्यगात्मा ।

शङ्करासावानन्दश्चेति शङ्करानन्दः प्रत्यगभिन्नः परमात्मा स एव गुणः ।

परिपक्वमलोत्सादनहेतुशक्तिपातेन योजयति परे तले सदीच्या

चार्य्यसृर्तिष्ठ इत्यागमात् + + + + + जीवब्रह्मणोरेकलक्षण-

विषयसम्भावनाय जीवस्य सत्यज्ञानादिरूपलादिकं दिदर्शयिषुरादौ ज्ञान-
स्याभेदप्रतिपादनेन नित्यत्वं साधयति शब्दस्यार्थादयः इत्यादिना ॥

End.

तद्वाक्यगतस्यैकीभूत इतिपदस्यार्थमाह । विज्ञानमय (सुखे यो नृपयुक्तः) ?

+ + + + येनैक्यतां प्राप्त इति यच्चात्मा पुरा जागरणावस्थायां

विज्ञानमयसुखेः स वा अयमात्मा ब्रह्मविज्ञानमयो मनोमयः + + +

+ + + ज्ञोषमय इत्यादियुक्तैराकारविशेषैर्युक्तोऽभूत् अतःपरं खण्डितं ॥

विषयः । प्रत्यक्तलविवेकाख्य-पञ्चदशानुक्रमणिकाया व्याख्यानम् ।

No. 164. प्रपञ्चसारसम्बन्धदौषिका । By उत्तमबोधः । Substance,
country-made paper, 10×4 inches. Folia, 306. Lines, 9 on a page.
Extent, 6000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
Patna City, Samskrita Sanjivani, Paṇḍit Jayanārāyaṇa Vājaṇeyi. Appear-
ance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

वन्देऽहं दक्षिणासृर्तिं सर्वविद्याप्रवर्तिकां ।

भुक्तिमुक्त्योः प्रदातारं सर्वज्ञं सर्वहृष्टितं ॥

+ + + + + सरस्वती सा ह्यपथा गिरं मे ।

+ + + + + प्रपञ्चसारार्थजुषं तनोतु ॥

व्याख्या विशेषानालोच्य सारं संगृह्य यत्नतः ।

प्रपञ्चसारसम्बन्धदौषिका रच्यते मया ॥

इह खलु प्रपञ्चागमसारसंग्रहभूतं प्रपञ्चसाराख्यं तन्मं प्रारभमानो भगवान्
भगवत्पादाचार्यः प्रारक्षितपरिसमाप्तिप्रत्यूहविघ्नविघ्नसनादिलाभाय +
++++ ग्रन्थारम्भोपधिकं विषयादिचतुष्टयं अर्थात् सूत्रयति ।
अकचटतपथाद्यैरित्यनेन श्लोकेन । शाराणि शरीराणि शौर्यमाणतया तानि
पुरुषाणां भोगापवर्गाय चेत्तररूपेण ददाति प्रयच्छतीति ॥ इत्यादि ।

End.

रवीन्दुवक्त्रिणां उपलक्षणमेतत् ब्रह्मादीनां ऋगादीनाञ्च ते जगन्ति भुवनानि
पुष्पानि रत्नानि तस्मै परिपूर्णतेजसे ज्ञानशक्तिबलवीर्यतेजोभिरत्यूजित-
महिम्ने नमोऽस्तु इत्यर्थः । +++++ भजे +++++
सततमेतद्देशमहः ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमदुत्तमप्रकाशपूज्यपादशिष्येण उत्त-
मबोधकृतायां श्रीमत्प्रपञ्चसारसम्बन्धीपिकायां त्रिंशत्पटलः । समा-
प्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । शङ्कराचार्यकृतप्रपञ्चसारस्य व्याख्यानम् ।

No. 165. प्रयोगपञ्चवः । By भवनाथ । Substance, palm-leaf, 16 x 1½
inches. Folia, 16. Lines, 5 on a page. Extent, 600 slokas. Char-
acter, Uria. Date, Sam. 1713. Place of deposit, Puri, Mahimprakāś-
math, Paṇḍit Valadeva Brambacāri. Appearance, old. Prose and Verse.
Generally correct.

Beginning.

भवान्ये नमः ।

नत्वा शङ्करचरणौ भवनाथः पञ्चवं तनुते ।
सूक्तयितुं खलसङ्ख्यानं बालानखिलान् वावदूक्तयितुं ॥
अगणितसूत्रान्वेषणखिन्नाः किञ्चेदुष्टया भवथ ।
बालाः प्रयोगमाला पञ्चवयत्तु पञ्चवं वीक्ष्य ॥
सूत्रभूताः प्रयोगाणां सर्वेषामेव घातवः ।
अतस्तु एव प्रथमं कण्ठ्यन्ते तपस्वला इव ॥
बालादिभ्यां × × × नवधात्मनर्गतास्तथा ।
इत्कारः सूत्र्यते × × × × × ॥ इत्यादि ।

End.

पयाख्यां पचीरन् पचीष्टाः पचीथानां
पचीध्वं पचीय पचीवहि पचीमहि ॥

Colophon.

इति श्रीमन्महापात्रायपञ्चवकारपदाङ्कितश्रीभवनार्थविरचितः प्रयोग-
पञ्चवः समाप्तः ॥

प्रयोगाः स्थित्यन्ते कति कति न येषामधिगताः

निवद्धारोऽप्यन्धा इव दधति ज्ञानापमथिकां ।

भवानीनाथार्थं करवद्वक्त्ररूपानकरवं

तदस्मिन् मातृसंख्यं विजडितं विचारप्रणयिनः ॥

अखलचन्द्रतुरङ्गमभूमिभिर्विमानिते रूपविक्रमहायने ।

गुरुदिने रविपौषसिते ऽलिखत् स्वयमहोभवदेवमन्त्रमिति ॥

विषयः । कतिचिदातुलां साधारण-प्रणालीकथनं ॥

No. 166. प्रन्त्रचूड़ामणिः । By चन्द्रशेखर । Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 17. Lines, 6 on a page. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, post Garvetā, gram Khunverā, Babu Vaikunṭhanāth Chakravartī. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः, शिवाय ।

धर्मचिन्ता हि कर्माणां प्राणैः कण्ठगतैरपि ।

यदा यदा प्रचलति तदायुः क्षीयते रूपं ॥

सर्वज्ञः सर्वभूतात्मा सर्वदाता जगत्पतिः ।

सुरासुरपरित्राणो यो रविः स प्रणम्यतां ॥

पञ्चवर्णादिकैवर्गैः पञ्चभिश्चन्द्रशेखरः ।

अप्रमत्तेभ्यो धातुभ्यः प्रमाणाकशभाशुभम् ॥

शुभं लाभो जये जीवो ज्ञानं मौनं तथान्यथा ।

अस्ति नास्ति त्रियोनिश चिन्तां चित्तादिकं विकं ॥

वर्णाकारवयोऽनादिदिक्संख्या अक्षरारम्भाः ।

वर्णमूलासपञ्चाङ्गःसर्वं वर्णमुच्चोद्भवम् ?

स्वाङ्ग सङ्गत यच्च प्रसङ्गेन तदात्मकं ।
 भाविनः + + + + सारं चूडामणेः कृतं ॥
 प्रथमवर्गविन्यासी यथा + + + + + ।
 एकद्वित्रिचतुर्वर्गैः क्रमाद्गर्गचतुष्टयं ॥ इत्यादि

End. यात्राभुवः । भागवतं एकेन शुभा यात्रा द्वाभ्यां सत्युः शून्येनाशुभा यात्रा ।
 गुर्विषीभुवः । एकेन पुत्रः द्वाभ्यां स्त्री शून्ये बन्धा । जयविजयभुवः ।
 एकेन जयः द्वाभ्यां सन्निः शून्येन भङ्गः ।

Colophon. इति प्रश्नचूडामणिः ।

विषयः । शुभाशुभलाभास्त्राभजयपराजयजीवजानमौनप्रवृत्तिनिरूपकवर्गनिरूपणं ।
 प्रश्नपञ्चकमनिरूपणं । संयुक्तासंयुक्तप्रश्ननिरूपणं पक्षिगणनिरूपणं । सिद्धावलोकितादि-
 चक्रनिरूपणं । यात्राभुवगुर्विषीभुवविजयभुवादिनिरूपणञ्च ।

No. 167. प्रश्नदोषिका । By दामोदरदैवज्ञ । Substance, country-
 made paper, 9×4 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 200
 slokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, Puri, Sañ-
 karamathā Madhusūdana Tirthasvāmī. Appearance, fresh. Generally
 correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अधिकर्णीकृतावासं नला सिद्धविनायकं ।
 अग्नीश्वरकृतावासदामोदरविनिर्मिता ॥
 वाराहसुतदैवज्ञप्रश्नस्येयं प्रकाशिका ।
 सिद्धाकाशैः सुमरुतैः द्रष्टव्यापि च तुष्टये ॥
 अथेव वराहमिहिराचार्यात्मजः प्रश्नविवेचुरादौ निर्विघ्नतापरिसमाग्रश्च
 मङ्गलं कृत्वा सम्प्रभादानुबन्धे चतुष्टयमात्रं प्रक्षिपत्येत्यादि ।

End. श्रीजानकीरघुनाथकिष्किजातो दामोदरःकृतौ ।
 तेनेयं रचिता टीका सुप्रश्नस्य प्रदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीदामोदरदैवज्ञविरचितायाः षट्पञ्चाशिकायां प्रश्नदोषिकायां
 सप्तमोऽध्यायः ।

विषयः । श्रीषट्पञ्चाशिकाया विवृतिः ।

No. 168. प्रश्नसारः । Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1766. Place of deposit, Zilla Medinipur, post Garvetā, grām Khuānvera, Babu Vaikunṭhanāth Chakravartī. Appearance, fresh. Generally verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

नराणां प्रश्नवाक्येन मनोगतशुभाशुभं ।
तां वर्षरूपिणीं वन्दे भारतीं परमेश्वरीं ॥
विना लग्नं विना भावं विना प्रहविचारणं ।
सदृशदर्शनादर्शः प्रश्नसारो निरूप्यते ॥
अ इ ए औ भवेज्जीवं आ इ ऐ औ च स्रलकं ।
उ ऊ ऋ ॠ भवेद्जातुः स्रलयोगिं वच्चा + + + इत्यादि ।

End.

पञ्चशेषेण वर्गाष्टामन्ताक्षरविनिर्णयः ।
यदि संवीक्ष्यते प्रष्टा यत्र संस्थोपि शृण्वति ।
चौरस्य वस्तुनो वापि तां दिशं तद्वनं वदेत् ॥
नष्टेऽथ प्रश्नाक्षरवर्षसंख्यां पिष्टे विद्यायानलदग्धभावात् ।
विक्रीतसंस्थापितदूरितश्च श्रेयं ततः पञ्चहृताश्च पिष्टात् ॥
नष्टं गृहे भूतलतोऽथ देवालये विदेशे च सुहृत् परेच ॥

Colophon.

इति निकषानाखीराक्षसीकृतं प्रश्नसारे केरली समाप्ता ॥ लिपिरिचं
श्रीरामनारायणशर्माः । शकाब्दः १७६६ । ५ । १ चां भाटपाङ्गा ।

विषयः । अक्षरपिण्डनिरूपणं तस्य च पञ्चविधभेदकथनं कर्मजन्ययोगिभेदकथनं तस्य
चाष्टविधभेदकथनं तिथिविशेषे प्रश्नानामक्षरभेदकथनं लुक्कलकश्चकथनं आवापलनिकपणं
चौरस्य नामाद्यक्षरज्ञानकथनञ्च ।

No. 169. प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीका । By नारायणेश्वरसूतौ । Sub-
stance, country-made paper, 14×4½ inches. Folia, 33. Lines, 10 on a
page. Extent, 825 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of
deposit, Rājgurn's Math, Guneshumahalla, Benares City. Appearance
new. Prose. Correct.

Beginning.

अनमो गणेशाय .

अथर्वणे ब्रह्मा देवानामित्यादिमन्त्रैरेवात्मतत्त्वस्य निर्णीतत्वात्, तच्चैव ब्राह्म-
णेन तदभिधानं पुनरुक्तमित्याशङ्क्य तस्यैवैह विस्तरेण प्राणोपासनादिसाधन-
साहित्येनाभिधानां पौनरुक्तमिति वदन् ब्राह्मणसंवतारयति . मन्त्रेति ।

End.

तस्मादिति . पित्रत्वादेव किं पुन्यतरत्वं परिचार्यत्वं सामित्वं किमु वक्तव्य-
मित्यर्थः . अतएव वाजसनेयके माहापि सप्त दास्या + + + सिति भावः ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत् कैवल्येन्द्रशिष्यज्ञानेन्द्रगुरुवरण-
विविधारायणेश्वरसूतौविरचितं प्रश्नोपनिषद्भाष्यविवरणं समाप्तम् .

विषयः । प्रश्नोपनिषद्भाष्याख्या .

No. 170. प्रायश्चित्तकुतूहलम् ! Substance, country-made paper, 15 x 4 inches. Folia, 42. Lines, 9 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

कृतः कृतिं यच्छति यो जनानां शतं गतानामपि योजनानां ।
आराध्य भक्त्या तमनन्तदेवमथ ब्रुवे दुःशमनकदेव ॥ १ ॥
उक्तानि श्रीमद्विध्यपराधे प्रायश्चित्तानि स्मार्ते ऽपुना वक्ष्यामः ।
स्मार्तैल्लक्ष कृत्याद्यनुमितश्रुतिगम्य सकलाङ्ककलापशालिनं ।

End.

वेदाक्षराणि यावन्ति पठितानि द्विजातिभिः ।
तावन्ति हरिनामानि कौर्तितानि न संशय इति ।
अवादीत्यमनन्तेन प्रायश्चित्तकुतूहलम् ।
श्रीणातु भगवांस्तेन कृतिगम्यो गुहाग्रयः ॥

Colophon.

श्रीमदनन्ददेवोद्दयस्य रघुनाथविदुषः कृतौ प्रायश्चित्तकुतूहले द्वितीयः
परिच्छेदः ॥

विषयः । स्मार्तप्रायश्चित्तविधानम् .

No. 171. प्रायश्चित्तप्रदीपः । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 107. Lines, 18 on a page. Extent, 1926 slokas. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1713. Place of deposit, Benares City, Vāmanā-cāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नत्वा बोधायनाचार्यं तेनोक्तं श्रौतकर्मणा ।
विध्यतिश्रमणे प्रायश्चित्तदीपः प्रकाशते ॥
श्रौते बोधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु । उक्तानि इत्यादि ।

End. समस्ताभिः क्षीयं स्वाहेत्यादि रतैः सर्वैः प्रायश्चित्तानि कुडुयात् ।

Colophon. इति प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्तं नाम पञ्चमं प्रकरणम् ।

विषयः । बोधायनीयप्रायश्चित्तसंग्रहः ।

No. 172. प्रायश्चित्तविलोचनं । By बासुदेवत्रिपाठी । Substance, palm-leaf, 18×2 inches. Folia, 97. Lines, 5 on a page. Extent, 2800 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dakṣiṇa Baidyanāthpur Śāsan, Nilgiri State, vid Balasore, Paṇḍit Bināyak Miśra. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीनारायणाय नमः ।
प्रायश्चित्तविश्वविद्यालयनवियो ध्यायन्ति श्रीरा भुवं
यं निर्वाणमजं क्षरादिरहितं बीजं जगत् स्थापयः ।
श्रीरामं स्मर कोटिमुन्दरतरं कामं ममस्कृत्य तं
प्रायश्चित्तविलोचनं वितनुते श्रीबासुदेवः कुशीः ॥
विद्यन्ते विदुषां निबन्धनिवद्वा यद्यपि नानाविधाः
प्रायश्चित्तविलोचने वज्रमतास्ते ते प्रपञ्चोत्तराः ।
तानेव प्रविशोक्त्य सारमशिलं संगृह्य संक्षेपतः
किञ्चित् कौशलपेशलकादपि मे सोऽयं प्रबन्धोदासः ॥

अथ प्रायश्चित्तलक्षणं ।

प्रयत्नत्वाद्दोषघ्नितमश्रुतं नाशयतीति प्रायश्चित्तमिति । इत्यादि ॥

End.

विष्णुश्च ताम्रिकः कृषिकः पण इति न हि काकिनीचतुष्टयात्मकपणेषु
 तदर्थेन वा भोजनं निर्वपति । शिवं ॥
 विदुषा वासुदेवेन प्रायश्चित्तविश्लेषने ।
 सद्ब्रह्मशक्तिविविधप्रायश्चित्तमितीरितं ॥
 नानानिबन्धानालोच्य वासुदेवविपाठिना ।
 कृतं सुदेऽस्य विदुषां प्रायश्चित्तविश्लेषनं ॥
 अमत्सराः सारविचारश्रूरा धीरा मयैतं रचितं निबन्धं ।
 पवित्रयन्तः कवचाद्रदृष्ट्या मृत्कृत् सन्तः प्रथतोऽर्थे तान् ॥
 यो नाम नास्तिकतयात्र सम प्रबन्धे सम्बोधयन्नजमहलविमुक्तिसिद्धौ ।
 सन्नामधेयमधिरोपयितायमास्तां कर्ता समस्तहजिनव्रजसाधनानां ॥

Colophon.

इति श्रीवासुदेवविपाठिविरचितं प्रायश्चित्तविश्लेषनं सम्पूर्णं ॥
 श्रीदिव्यसिंहचपतेरङ्गेश्वरिणोऽभिदशसकिते ।
 विनायकाक्षौ मिश्रोऽपि यस्त्रिष्वत् पुस्तकं शुभं ॥

विषयः । विविधप्रायश्चित्तविवेचनं ॥

No. 173. प्रायश्चित्तशतद्वयी । By चापलम्बीया । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 13. Lines, 14 on a page. Extent, 350 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1749. Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

यस्य नृतो ह्यसहभाषनेन चित्तस्य दिष्टं नृतिस्तत्तत् ।
 ततो निमित्तेन विवक्षितं स्यात् विधेयं चासहविर्गतेकं ॥ १ ॥ ?

End.

इति जन्मगुरो निर्दोष्य सधिरामार्यात्मनो भास्वरो ।
 भूतलामिमत्तं विश्लेष्य सचितं कल्याणराशामपि ।
 लोकानां दिशतं यद्यपि जनकात् संपादयिष्यः शुभं ।
 प्रायश्चित्तसमुच्चयं बुधजनैः संपूज्यमानः सुधीः ॥
 लिखितं द्रोणचित्तामरविभट्टात्मनेन मार्कण्डेयेनेदं पुस्तकं संवत्-१७४९ ।

विषयः । चापलम्बीयप्रायश्चित्तप्रश्नविवरणं ॥

No. 174. प्रायश्चित्तप्रदीपिका । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 73. Lines, 14 on a page. Extent, 1628 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1768. Place of deposit, Benares City, Vamanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यास्मातो भास्वरार्थेन प्रायश्चित्तप्रपाठकः ।
 शतद्वयेन श्लोकानां धूर्तस्वाम्यनुसारतः । १ ।
 तान् कृत्वा मनसि श्लोकान् तदर्थमनुसंदधत् ।
 करोमि सुखबोधार्थं प्रायश्चित्तप्रदीपिकां ।

End. भूर्भुवः स्वः स्वाहेति स्मार्तकर्मा × × चेदं प्रायश्चित्तं बह्वृचब्राह्मणे कैमिनी-
 ग्राह्येनोक्तं ।

Colophon. इति पञ्चमः पटलः समाप्तः ।

विषयः । आपस्तम्बीयप्रायश्चित्तशतद्वयीशास्त्रा ।

No. 175. प्रायश्चित्तशतद्वयी । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 6. Lines, 14 on a page. Extent, 168 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नैमित्तिकेषु मुक्तिश्रवणेषु कृते यदस्यष्टनिवाक्यमुक्तेः ।
 तद्भाष्यद्वयाद्यनुक्तस्य सम्यक् सुखावबोधाय विविच्यते तत् ॥

End. ज्ञानं सप्तद्वयेन तद्भाष्यं ज्ञानं ।
 यदा प्रहृष्टो न समाप्यते यः ॥

Colophon. इति तुरीयप्रकरणम् ।

विषयः । आपस्तम्बकौटीयप्रायश्चित्तविवरणम् ।

No. 176. प्रायश्चित्तशतद्वयीशास्त्रा । By वेङ्कटेश्वरानुपेयो । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 64. Lines, 11 on a page. Extent, 1736 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

- Beginning.** चापस्तम्बमुनिं गत्वा प्रायश्चित्तशतद्वयम् ।
 मन्दानां सुखबोधाय व्याकरिष्ये यथासति ।
 तत्र तावत् प्रायश्चित्तस्य ग्रन्थस्य विषयप्रयोजनादिकं दर्शयति नैमि तेनैकेषु
 इत्यादि ।
- End.** ततोभयरहिते देशे काले वा कृतान्तादारभ्य ऋतुशेषः समापनीयः ।
- Colophon.** इति वत्सकुलभूषणवैवेक्यदेशवाक्येययाजिनः कृतौ प्रायश्चित्तशतद्वयी-
 व्याख्याने तुरीयं प्रकरणं समाप्तं ।
- विषयः ।** वेक्यदेशप्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्या ।

No. 177. प्रैष्याध्यायः । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches,
 Folia, 17. Lines, 22 on a page. Extent, 272 slokas. Character, Nāgara.
 Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance,
 old. Prose and verse. Incorrect.

- Beginning.** श्रीगणेशाय नमः . ॐ ।
 होतायचदग्निं समिधासु समिडासमिद्धं नाभाशयिष्याः संशये वामस्य ।
 वस्यैदिन इक्षुस्य देवेलाभ्यस्य होतयेज । १ ।
 होतायचतनूनपातमदितेर्वैभं भुवमस्य गोपां × × × × ×
- End.** विश्वान्देवान् चवामहेऽस्मिन् यज्ञे सुपेशसः ।
 तरसं यज्ञमागमं देवासो देव्या धिया,
 जुवासा अश्वरे सदो ये यज्ञस्य तनूकृतः ।
 विश्व आ सोमपीतये वाचमसं देवीं
 वाचास्मिन् यज्ञेन पेशमा, सरस्वतीं चवामहे ॥
- Colophon.** इति पुरोक् ।

विषयः । अस्मिन् चत्वारोऽध्यायाः तत्र प्रथमे प्रैष्याध्यायः । द्वितीयो निवीताध्यायः ।
 तृतीयः कुन्तापाध्यायः चतुर्थः पुरोयुगध्यायः । अग्रेदेवाकर्म्मतोयमध्यायः द्वितीयुगा संविता-
 पादेऽस्य पादो न दृश्यते ।

No. 178. फक्किकासमुच्चयः । Substance, country-made paper, 8×2½ inches. Folia, 56. Lines, 5 on a page. Extent, 1120 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1641. Place of deposit, Zilla Mayamansing, Pargana Aṭiyā, post Jāmurki, gram Hālāliā, Paṇḍit Abhayacandra Bhaṭṭācāryya. Appearance, very old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गुरवे ।

विज्ञेयं गुरतरं प्रथित्य भूमौ ।

कायं निपात्य प्रथित्य च वासुदेवं ।

स्त्रीयं मतं कचिदपि प्रतिगृह्य यत्ना-

कृते स्वशिष्यपरितोषविभावनाय ॥

सन्निध्यप्रेरिते × × नीयते फक्किका × × × × सदाचार
परिप्राप्तं समाप्तिफलकं मङ्गलं मन्यमानो प्रत्यक्षत् प्रारब्धपरिसमाप्तिकाल
इष्टदेवता मन्त्रस्वरूपं मङ्गलं विधाय

× × × आह । अथ शब्दानुशासनमिति ॥ इत्यादि ॥

End.

यद्यपि वाङ्मयप्रयत्नार्थं क्येऽपि आभ्यन्तरप्रयत्नतुल्यमस्त्येव

यद्येवं शकारटकारलोपोविधेय इति चेत् सैवं हनीयमा

यमित्युप इत्यतो ऽह् यद्यस्मित्यनुवर्तते ।

× × × × × लोपाभ्युपगमात् ॥ देवापादः ॥

फक्किकेयं समाप्ता । शकाब्दाः १६४१ ।

आर्षवेनमितातीतशकाभिन्न + वत्सरे ।

यत्नादेतां फक्किकान् रघुनाथोऽसिक्तत् स्वयं ।

आगतं दिवसमध्ये वाचिष्ठे श्रुतिपञ्चके । ?

Colophon.

श्री × × × × × × × × × स्वार्यान् फक्किकां ।

हरते य इमं ग्रन्थं फक्किका सम्पितो हि सः ।

गर्ह्यो गर्ह्यो तस्य माता तातश्च गर्ह्यः ॥

विग्रहः । अक्षय्याभ्यन्तर एकत्र इति फक्किकासमुच्चये द्वितीयोऽध्यायः ॥ इति ।

No. 179. बासबोधरत्नकौमुदी । Substance, palm-leaf, 14×1½ inches. Folia, 83. Lines, 3 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, District Purī, Parganā Rāhān, grām Jagannātha, Vidyādharpur, Paṇḍit Rāmacandra Misra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. यमुनायास्तटे रम्ये गोपीगोपसमाहते ।

सुवर्णवेषुना भानं बन्धे गोपीनसुन्दरं ॥

बोधः—विद्वद्वा विद्वद्वाः खेटावभोगाः खेचराः खगाः ।

ज्योत्स्नाधिवासिनश्चापि प्रज्ञाश्च परिकीर्तिताः ॥

आदित्यः सविता सूर्यो भास्वरोऽर्जो दिवाकरः ।

उष्णांशुस्तपनो भानुः सचक्ष्वांशुः प्रभाकरः ॥ इत्यादि ।

End. जलचरधनभोक्ता वासवस्त्रानुरक्तः

समस्तचिरशरीरस्तुङ्गनासो दृढतृकः ।

अभिभवति सपमानांशुजिह्वादृष्टिं

बहु निधिधनभोगी पण्डितश्चाकारासौ ॥

Colophon. इति श्रीबासबोधरत्नकौमुदी सप्तदशोऽध्यायः ।

विषयः । प्रज्ञाभिधानं । नक्षत्राभिधानं । चन्द्ररिष्टिभङ्गविधानं । रात्रिरिष्टिभङ्गकथनं ।

लग्नफलकथनं । तिथिफलकथनं । वारफलकथनं । लग्नदृष्टिफलकथनं । अष्टमघट्टफलकथनं ।

नवमघट्टफलकथनं । केन्द्रफलकथनं । पञ्चयोगफलकथनं । राशिफलकथनं । इत्यादि ।

No. 180. बौधायनकल्पं By श्रीशिशुनाथार्यम् । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 141. Lines, 9 on a page. Extent, 2820 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares. Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. बानीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानां सुप्रज्ञाने ।

यं जन्ता हतहत्याः स्तुतं नमामि गजाननं ।

अयौमङ्गयौकल्पलताया यन्निरूपितं ।

दोषयन् प्रियसादने मीमांसासंघद्वयं । १ ।

यः सायनाचार्यपदाभिहितः श्रीशङ्कराचार्यसद्व्यगणः ।

प्रसन्नगभीरमतिः स्फुटार्थं बोधायनं कल्पमयो विधास्ये । २ ।

End.

स्वाहा प्रजापतये इन्द्रधौवात् सुवेणोपोद्ध ब्रह्मप्रतिष्ठासनस इत्यनेनानुवाकेन
प्रतिसन्त्वं जुहोति ।

Colophon.

इति सप्तदशः ॥

विषयः । श्रौतकर्मणां विधानं ।

No. 181. बौधायनसूत्रवृत्तिः (दर्शपूर्णमासप्रकरणम्) । Substance,
country-made paper, 12×5 inches. Folia, 238. Lines, 9 on a page.
Extent, 4760 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नमस्कृत्य गुरुन् सम्यक् भाष्यार्थमवधारयन् ।

बौधायनीयसूत्रस्य कुर्वे हृत्तिं सुबोधिनीं ।

आमावास्यां वा पौर्णमासीं वा हविषा यज्यमानो भवति स पुरस्तादैव
इत्यादि ।

End.

बौधायनकृतस्यासौ हृत्तिःसूत्रस्य नायते ।

दर्शस्य पौर्णमासस्य सम्पूर्णः प्रीयतां शिवः ।

क्षोदं बौधायनं सूत्रं क्व नेऽल्पविषया मतिः ।

गुरोः कटाक्षस्तनुते हृत्तिमेवं सुबोधिनीं ।

Colophon.

श्रममस्तु ।

विषयः । बौधायनीयदर्शपौर्णमासव्याख्या ।

No. 182. ब्रह्मसूत्रवृत्तिः । ब्रह्मभाष्यानुसारि (प्रथमाध्यायावधिः) ।
Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 43. Lines, 10 on a
page. Extent, 860 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Benares City, late Hariscandra Babu. Appearance, old. Prose.
Correct.

Beginning.

वीरुषाय नमः ।

नत्वा वीरुषभाचार्यपादपद्मयुगं सदा ।

वदीयभाष्यमार्गेण व्याससूत्रार्थ ईर्यते ।

End.

वैदिकानां वेदानुसारेण वस्तुविचारः कर्तव्यः । तद्विवेकवादानां अप्रामा-
ण्याद्ब्रह्मवेदे न कापि शङ्का इति सर्व्वं सुखं । अतएवाग्निमाध्याये विस्त-
रेण मतान्तराणि निराकरिष्यन्ते । अध्यायसमाप्तिस्तु चिकित्सा सूत्रैकदेशादतिः ।

Colophon.

इति वीरुषसूत्राणां अनुभाष्यानुसारित्तो प्रथमाध्यायस्य चतुर्थःपादः
प्रथमाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्या .

No. 183. ब्रह्माण्डनिर्ययः (ब्रह्मयामनोक्तः) । Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sānkraīl via Tangail, Babu Bijaya Simha Dās Gupta. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

त्रैगुरवे नमः ।

अथ ब्रह्माण्डनिर्ययः ।

हंसर उवाच । यस्मिन् काले महादेवि किञ्चिद्ब्रह्म जगन्मये ।

न नक्तं न दिवा सन्ध्या न मेघर्नच मन्दरः ।

न जलञ्च न चाकाशं न मनोबुद्धिगोचरं ।

तस्मिन् काले जगत्सामी प्रकृतिस्वप्नागतः ।

इत्येवं चिन्तनादेवि सभूता त्रिगुणात्मिका ॥

महामाया महालोला नित्यं मे मोहकारिणी ।

मायोपहतचेतस्य सकलं बहुसुदुर्लभं ॥

श्रुतिव्यापस्तया तेजो वायुराकाशमेव च ।

एतानि पञ्चभूतानि वासायोपायहेतवे ॥

ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च चन्द्रादित्यनवग्रहाः ।

असौ चान्ये च ये देवास्तथा ह्यावरजश्चमाः ॥

अष्टकाः खेदजाश्चैव तथोद्भिज्जजरायुजाः ।

एवं क्रमेण दृष्टिः स्यात् संहारस्तु विपर्ययः ॥ इत्यादि ॥

End. इत्येतत् कथितं देवि यत्नं मां परिश्रमसि ॥
 छकुलीनाय शान्ताय ऋजवे दम्भवर्जिते ।
 प्रकाशे वा कदाचिच्च न देयं यस्य कस्यचित् ॥
 प्रकाशितेऽप्रकाशः स्यादप्रकाशे प्रकाशितः ।
 एवं ज्ञात्वा सदा योगी गोपयेन्माह्वारवत् ॥

Colophon. इति ब्रह्मसूत्रलोक्तः ।

विषयः । संचेपतः स्रष्टिप्रकरणप्रकाशनं ॥

No. 184. ब्रह्मान्तवर्षिणी (ब्रह्मसूत्रवृत्तिः द्वितीयाध्यायमात्रं) By धर्मभट्ट ।
 Substance, country-made paper, 10×4½ inches. Folia, 41. Lines, 16 on
 a page. Extent, 2000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place
 of deposit, Puri, Saṅkara Matha. Appearance, old. Prose. Generally
 correct.

Beginning.

ॐ श्रीपरमात्मने नमः ।

पूर्वस्मिन् वादे जीवोपकरणभूतभौतिकानि ब्रह्म × × × इत्युक्तं तदुप-
 जीव्य तदुपहितजीवस्य संसारप्रकारवैराग्यार्थं निरूपयितुं देशाकारारम्भ-
 भूतस्वरूपपरिसुक्तस्यैव लोकाकारगमनमित्याह × × तदकारप्रतिपत्तौ × ×
 × × × प्रश्ननिरूपणाभ्यां पूर्वस्मिन्नध्याये ब्रह्मा × × × × कृति-
 न्यायविरोधनिरासेन अनध्यवसायलक्षणाप्रामाण्यनिरासेन तार्तर्क्योचितारो-
 भवतीति अनयोरध्याययोः हेतुहेतुभद्भावसंगतिः । इत्यादि ।

End.

नहि साक्षात्काररूपविद्यायां उपपत्त्यापचयलक्ष्मि नहि पूर्वोक्तभावि
 सटसाक्षात्कारयोश्चिरत्वाधिरत्नमतिशय इति कश्चिदभ्युपेति तस्माद्वि-
 शेषब्रह्मसाक्षात्कारस्य एकरूपत्वात् तद्वत्स्यो मोक्षो निरतिशयावच्छाद्यक-
 एकरूप एवेति सिद्धं ब्रह्मासीद्ब्रह्मासमाप्तिद्वितीयार्थः । १० ।

Colophon.

इति श्रीधर्मभट्टकृतौ ब्रह्मसूत्रवृत्तौ ब्रह्मान्तवर्षिणी द्वितीयाध्यायस्य
 चतुर्थपादः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 185. ब्रह्मोपनिषद्वाक्या लक्षणात्त्वप्रकाशिका By केशवकाशीरौ ।
Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folia, 29. Lines, 12 on a
page. Extent, 870 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Puri, Rājgopāl Maṭha Mohānta, Śrī Raghunandan Rāmānujā Das.
Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

सनन्दनपदद्वन्द्वं भक्तिनयैकचेतसा ।

प्रणम्य क्रियते व्याख्या ब्रह्मोपनिषदो मया ॥

तत्र श्रीदशमस्कन्धे निरोधलक्षणं द्वारौक्त्य दशमं लक्ष्यभूतमाश्रयं श्रीकृष्णं
श्रीशूकेन तत् तत् ब्रह्मब्रह्मेन्द्रादिवाक्यैस्तत्तद्गर्भसूत्रादिस्थैरन्यस्कन्धस्थैश्च सर्वेषां
विदुषां प्रमाणभूतैः शास्त्रविषयत्वेन प्रतिपादितं ज्ञात्वा तस्यैव सर्वज्ञ-
सर्वशक्तब्रह्मणोभगवतः स्वरूपगुणशक्तिज्ञानात्मोल्लेखलक्षणफलं निर्णीयं अन्ये-
षाश्च स्वबुद्धिपरिकल्पितवेदविरक्तकल्पनामाकलय्य तदसम्भवञ्च निश्चित्य
अन्येषां तच्छ्रवणोत्सुकानां अज्ञापशून्यां स्वबुद्धिपरामर्शहीनानां श्रीकृष्णो
भगवति असम्भावनादिनिवृत्तये राजा परौचित्यमहाभगवतं श्रीशूकं प्रवृत्ति
इत्येतदध्यायस्य बीजं । इत्यादि ।

End.

अजयं ध्यायेदित्यनेन साध्यसाध्यायार्थः संपद्य काहात्यजामित्यनेन फलम-
ध्यायार्थश्चेति संपूर्णा चतुरध्यायिणी ब्रह्ममीमांसा श्रीशूकेनैकस्मिंश्च स्तोके
व्याख्याता इति भावः । ५० ।

Colophon.

इति श्रीकाशीरिकेशवविरचिता लक्षणात्त्वप्रकाशिका ब्रह्मोपनिषद्गीता
समाप्ता ॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विषयः । ब्रह्मोपनिषद्वाक्यान् ।

No. 186. भक्तामरस्तोत्रवृत्तिः । Substance, country-made paper, 13×5
inches. Folia, 9. Lines, 18 on a page. Extent, 684 slokas. Character,
Nāgara. Date 1653. Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalā-
cārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

प्रथम्य परमानन्ददायकं परमेश्वरं ।

इति भक्तामरस्याहं कुर्वे कावचित्तैषिणीय

End. मानतुङ्गमिति विशेषणं तं कथयता खोचकसुखिना मानतुङ्ग इति खनाम ।
बन्धननिगङ्गाद्युपद्रवनाशो राजप्रसादश्चाद्य ससुपैति समन्तात् पार्श्वभायानि
इति मङ्गलम् .

Colophon. नयनशररसेन्दुमिते वर्षे वैराट्नाम्निनगरे बालजनविरोधार्थं विजय-
दशम्यां हि संसमाप्ता . इति श्रीभक्तामरसोचहृतिः .

विषयः । ऋषभदेवसामिसोचव्याख्या .

No. 187. भक्तिकुलसर्वस्वम् । Substance, palm-leaf, $20 \times 1\frac{1}{2}$ inches.
Folia, 15. Lines, 3 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Bengali.
Date, Śaka 1696. Place of deposit, Zilla Mayamansing, Pargana Aṭiā,
Post Jāmurki, gram, Hālāliā, Paṇḍit Abyayacandra Bhaṭṭācāryya.
Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः परदेवतायै ।

कथं भक्तिकुलसर्वस्वनामसोचं ।
कैलासशिखरे देवं महादेवं महेश्वरं ।
भवानी रक्षसि प्रीत्या पप्रच्छ परमेश्वरं ॥

श्रीपार्ष्वत्युवाच ।

कथमीशानं सर्वज्ञं लभन्ते भक्तिसुतमा ।
साधकाः सर्वदा येन तन्मे कथय सुप्रभो ॥

शङ्कर उवाच ।

विना पूजां विना ध्यानं विना जापं विना वलिं ।
विना न्यासं विना धूपं विना भूतविशोधनं ।
विना पुष्पं विना गन्धं विना पर्यङ्कनेन वा ।
तथार्चनं विना होमं विना नित्योदितां श्रियां ।
प्राश्नायामं विना दानं येन तारा प्रसीदति ।
लभन्ते येन कल्याणं तन्मे निगदतः शृणु ॥
नाम्नां सत्त्वं तारायाः कथयिष्याम्यसंशयं ॥

अथ श्रीभक्तिकुलसर्वस्वनामसौवख्य × × अविष्टिक्कम्—

— — — विनियोगः । इत्यादि ।

End.

यः स्तोत्रं कुलनामकं प्रतिदिनं भक्त्या पठेन्नामः

स श्याद्विषयैर्धनेश्वरसमी विद्यामदैर्वाक्पतिः ।

सौन्दर्येण च सुनिमान् मनसिजः कीर्त्या च श्रौतद्युतिः

शक्त्या शङ्कर एव सौख्यविभवैर्भूमेः पतिर्नान्यथा ॥

Colophon.

इति श्रुतगौरीसम्पादे श्रीतारादेव्याभक्तिकुलसर्वस्वनामसौत्रं समाप्तम् ॥

— — — शकाब्दः । १९९९ ।

विषयः । श्रीतारादेव्याः सहस्रनामकथनं ।

No. 188. भक्तिरहस्यम् (वल्लभमतानुयायी) । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 9. Lines, 12 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariscandra Babu. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

पदनक्षनिविष्टसूत्रैरेकादशरूपतामिवाव + + + ।

यं समुपासते गिरीशसं बन्दे नन्दमन्दिरं कश्चित् ॥

End.

श्रद्धा भागवते शस्त्रे नि + + + चैव हि ।

मनोवाक्काय + + + च सत्यं शमदमावपि ।

श्रवणं कीर्तनं ध्यानं श्रुतेरुक्तकर्मणः ।

विषयः । भक्तिविषयकप्रमाणम् ।

No. 189. भक्तिवर्द्धिनी By वल्लभाचार्य । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Verse. Correct

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः .

प्रभववदखिलाधारं ललितविहारं मनोहराकारं ।
 तमसः परं लदीयं जयति विभो मण्डलं मधुरां ॥
 दूरमितत्रीसहिता पद्माशुकोटियोजनोक्तसिता ।
 क्षण्यद्विलसति यस्मिन्लक्ष्मि तुभ्यं नमो मञ्जवे ॥

End.

सत्यं ज्ञानमननं नृतिगणगीतं यदि लभेवासि ।
 तर्हि त्वं मम हृदये वस वासय लयीश मे हृदयं ।
 सुखयतु सदैव भक्तान् भवदीयाभक्तिवर्धिनी एषा ।

विषयः । वल्लभाचार्यकृतवेदान्तमतभाष्ये भगवद्भजनम् ।

No. 190. भक्तिहंसः By विट्ठलदीक्षित । Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 14. Lines, 8 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariscandra Babu. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः .

जयन्ति पितृपादाकरेष्वो यत्प्रसादतः ।
 भक्तिः प्राप्ता तदन्यच्च मोक्षाभावश्च पण्डितैः ।
 मन्त्रोपासनवैदिकतान्त्रिकदीक्षाधर्मादिविधिमि र्यः ।
 क्षस्पृष्टो रसते निजभक्त्येव मेऽस्तु सर्वस्वं ॥

End.

ब्रजामि शरणं सुदा शरणमैहिकासुखिके ।
 निरस्तनिजमंशयो य इह भाग्यवद्भिः स्मृतः ।
 ब्रजेश्वरतपादपङ्कजपरामरागान्वितं ।
 करोति सततं हि भानिजतनूजवात्सल्यञ्च ॥

Colophon.

इति श्रीगोपीजनवल्लभचरणैकतानश्रीविट्ठलविरचितो भक्तिहंसः समाप्तः ।

विषयः । वल्लभमतानुसारेण कृष्णस्तुतिः ।

No. 191. भगवद्भावना । वल्लभाचार्यसम्प्रदायानुयायिनी (असम्पूर्णा) । Substance, country-made paper, 7×4 inches. Folia, 41. Lines, 18 on a page. Extent, 312 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariscandra Babu. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः .

श्रीमदाचार्यचरणं शरणं सर्वदेहिनां ।
समस्तदोषदहनं मस्तके राजतां मम ।
प्रातरारभ्य भजवद्भावना विनिरूप्यते ।
सेवनायां यत्तत्सत्सामानमिदं प्रसिध्यति ।

End.

किं कर्तव्यं दुर्लभितो भवानेकमुतो मम ।
अतो निवार्यते चैवं क्रीडासक्तो गृहे गृहे ।
(इतो नास्ति)

विषयः । श्रीवल्लभाचार्यमते भगवद्भावना .

No. 192. भगवद्गीताटीका By गङ्गाधरकविराज । Substance, country-made paper, 10×6 inches. Folia, 315. Lines, 12 on a page. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Benares City, Babu Par-esānāth Rāy Kavirāja. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

ऊनमो गणेशाय .

प्रणमामि गुहं ब्रह्म परमात्मपरापरं ।
परमेष्ठिगुहं देवीमहं साभीष्टसिद्धये ॥
अथ तैत्तिरीयोपनिषदि . अथवा इदमथ आसीत् ततो वै सद्वायन,
तदाकामं सयमकुर्वन् तस्मात्ततः सुकृतमुच्यते ।

End.

यत्नेत्यादि चे राजन् यत्र युजे योगेश्वरः कृष्णो वर्तते, यत्र युजे पार्थि-
र्जुनोऽत्रमुर्जरो योदा वर्तते तत्र युजे श्रीश्च विजयश्च भूतिरैश्वर्यश्चेत्येतानि
भुवादि निश्चितानि इति मम मति मम मतमित्यर्थः अध्यायं समापयति .
इतीत्यादि इत्याध्यायस्य व्याख्या समाप्ता .

Colophon. इति गङ्गाधरकविराजेन कृता भगवद्गीतायाख्या समाप्ता . इति .

विषयः । भगवद्गीतायाख्या .

No. 193. भगवद्गीताटीका (परमार्थप्रपा) By दैवच्छर्मापण्डित । Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 156. Lines, 12 on a page. Extent 3180 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः .

एवं द्वितीयाध्यायमादित्याध्यायादके क्रमेण देशादिचतुरिन्नामस्वरूप-
दर्शनपूर्वकं तत्प्राप्नुपायभूतकर्मजैष्कर्मभ्यां सभक्तियोगांशदधिकारिणश्च
निरूप्य खूलखलप्रपञ्चमित्यालदर्शनप्रसङ्गेन स्वसत्यलक्ष प्रकटयन् मुष्णप्रा-
चापरपर्यायमपञ्चीकृतभूतविषयं चिरञ्जयीभक्तकं स्वस्वरूपं निरूपितम् ।

End. तात्पर्यलोकश्च .—

प्राक्संस्कारानुरूपं विधिविधुरधियः श्रद्धया संयजन्ते ।
द्वी (...) क्रियाद्वौ जिविधगुणवशात् तत् फलं ते लभन्ते ।
तद्देगुणं निश्चन्तु प्रभवति (... ..) देशा चिचर्षी ।
तेन ब्रह्मार्पणं स्यादिति दशमे सप्तयुक्ते निरूपितम् ।

Colophon. श्रीमद् देवप्रपण्डितखर्गविरचितायां भगवद्गीताटीकायां परमार्थप्रपायां
ब्रह्माविवेकी नाम सप्तदशोऽध्यायः .

विषयः । भगवद्गीतायाख्या .

No. 194. भगवद्गीताटीका ; श्रीलक्ष्मणरसिकरञ्जयो By कल्याणभट्ट । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 300. Lines, 9 on a page. Extent, 4800 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Bibihāṭī, Paṇḍit Vāmānācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. (लक्ष्मणाय नमः)

श्रीमद्भैरवाय नमः । श्रीराम(...)जीतं

श्रीमद्भैरवाधीशं परमानन्दविषयं ।

कृपाश्रुतिं गुह्यनिधिं नमामि पुष्पकोतमम् ।

स्वपौत्राराणां यं प्राप्तुं क्लृप्तो यत्नकोटयः ।

श्रुतिश्रुतिपुराणाद्यैरक्षयं चरणाश्रुतम् ।

End.

सप्तम् ।

Colophon.

इति भगवद्गीतोपनिषद्गीतायां निःशङ्कतदीयविविधप्रकर्षप्रकाशनारम्भ-
टीकायां श्रीकृष्णरसिकरत्न्यां तद्विमुक्तसुखमार्जन्यां श्रीकृष्णकिङ्कर-
श्रीकृष्णभट्टविरचितायां स्वसाधारणाभिध्यातद्वादशाध्यायव्याख्या ।

विषयः । वल्लभमतानुसारेण भगवद्गीताव्याख्या ।

No. 195. भगवद्गीताचिन्तामणिः By कमलकोषधर । Substance, plam-
leaf, 10×2 inches. Folia, 94. Lines, 4 on a page. Extent, 1500 slokas.
Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Puri, Pargana
Rāhān, grām Jagannātha Vidyādharpur, Paṇḍit Rāmcandra Miśra.
Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

तत्र भगवान् वेदव्यासः श्रीभगवत्प्राज्ञं प्रारिषुक्त्वैव तावत् प्रथमस्कन्धे
जन्माद्येत्यादि-प्रथमयौ नान्दी निबन्धयन् तत्परोक्षतया प्रथमस्कन्धादारभ्य
द्वादशस्कन्धावधि सकलपदान् श्रीभगवतः प्रसङ्गश्रीलात्माकामचिन्त्यशक्तौ-
वाक्ययामास तदुच्यते प्रक्रियाप्रसङ्गो श्रीला चेत् तत्र भक्तादिपरोक्षस्वरूप-
महिमावर्णनं प्रसङ्गः स्वताराणां साक्षाद्रूपस्य च महिमवर्णनं श्रीला तत्र
तावदादौ सूतश्रीनकादिसंवादरूपप्रसङ्गप्रसङ्गवादजन्मादीति । इत्यादि ।

End.

शानिरसकुण्डलं

वाचिषमायाविज्ञासं सत्यं तं परं श्रीमदि ।

शास्त्रीश्रीविज्जनाथः प्रवरतरभरद्वाजवंशवतंसः

शान्ताका क्लृप्तभक्तोऽभवत् तनुजोयुक्ततोरामचन्द्रः ।

तत् पुष्पविषवाक्शान्तरचनपटुः श्रीसमीविज्जनामा ।

तस्मात्प्रीतमनो यः सकलगुणकलावन्दितः क्षणचन्द्रः ।

तस्मात्प्रजः कमललोचननामधेयः श्रीनीलशैलनिलयः कलयन्कलात् ।

कौतूहलं हृदि हरीरितईशक्रीडाचिन्तामणिं विद्वन्माराचयाचकार ।

— — — — —

Colophon. इति श्रीभगवत्क्रीडाचिन्तामणौ श्रीभागवतनालीपदव्याख्याने द्वादशस्कन्धार्थ-
दिग्दर्शनं । अष्टमाष्टोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । भागवतव्याख्येयं ।

— — — — —

No. 196. भङ्गमहोदयनाटिका By नरसिंहमिश्र । Substance, palm-leaf, 16×1 inches. Folia, 42. Lines, 6 on a page. Extent, 1300 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śāsana, Zilla Puri, Late Paṇḍit Gopināth Misra. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

जिज्ञासुं यदनेकसाधनपरैः सद्भाष्यपूज्योदयै
र्जन्माद्यास्य यतोयदेवसकलं यच्छास्त्रयोनिः स्वयं ।
एकं तत्त्वसमन्वयात्स्मृतिविदो नित्यं गृह्णन्ति स्फुटं
तत् पितृत्यसुखात्मकं मृतिशिरोवेद्यं निरीक्षं भजे ।

अपि च । या विद्या सदसद्विस्तारपर्या सव्येष्टसिद्धिप्रदा
नित्यं विश्वविवर्तनैकनिरता तस्मिंश्च तद्दीरजा ।
याभिह्वानवती गुह्ययमयौ सन्नामरूपात्मिका
सा पायाङ्गवमोचनी भगवती भद्रा भवानौ कदा ।

+ + + + +

नान्द्यन्तेस्त्ववधारः । पुरोवर्लोका । सप्तमीषं । अहो हतिरमणीयोऽयं
वसन्तसमयः — — — अस्ति च दक्षिणपारावारतीरे सकलपापक्षय-
दक्षिणामण्डलमण्डल — — — श्रीपुरवोत्तमाभिधं पुष्पक्षेत्रं । तत्र
च सुकुसुमहन्ते विमलितमन्येतरमकरन्दे — — — नवरससंघत् ।
तद्वच प्रिये ।

मञ्जि परितोषणं सकलकार्यतो यत् सतां
ततो रचय चातुरीं चतुरनर्तने नन्दने ।
सभा गजपतेरियं भजति कौतुकं दर्शने
लम्ब भरतोत्तमा भवसि सर्वभूमण्डले ॥

अपिच । अयमर्थोपि भवत्या विदितमेव । यत् खलु सकलशास्त्रार्थसारज्ञान-
चिन्तननिराकृतशेषविषयः सङ्गीतकलाकौशलविलोकनचक्षु-
षासुराः शोभन्ते । तदेतेषां चर्षोत्पादननिमित्तं कापि नवीना नाटिका
अभिनेतव्या भवत्या ।

सूत्र । आकर्ण्य प्रिय । श्रुत्वायं नवखण्डिनी सुरचिरस्तनाययं भारतः

खण्डोप्युत्कलदेश एव वचिरस्तनापि भङ्गक्षमा ।
तस्यामप्युपमाविधानरहितं केन्दुभरौराट्टकं
यत्रायं वसुधाधिपः शिवपुरो नारायणः शोभते ॥

सूत्र । प्रिय ।

तदीयोक्तिचन्द्रोदया नाटिकेयं धरित्री भविषी तदैवाभिनीता ।
वसन्तारपङ्गा सदा धीरहृद्या कचिद्भूरिगद्या प्रबन्धानवद्या ॥ अपिच ।
शिवचन्द्रोदयनाटिकायामभिनीतायां कस्य न भवति चेतः पीयूषसिन्धो
निमग्नं वा ॥ इत्यादि ।

End.

श्रुत्वा जीवल्लभद्रदेवव्यपति गर्भं प्रशास्तु स्वयं
विप्रा वेदविदो भवन्तु गुणिनः सम्पत्तिमन्तो भुवि ।
भूयात् कृष्णपदारविन्दयुगले भक्तिचिरं स्थायिनी
जीयास्तुर्नरसिंहमिश्रकविता यावन्महीमण्डलं ॥
इति यथार्चनाराध । एवमस्त्विति परिक्रम्य यथोचितस्थानं प्रति ।
इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

Colophon.

इति श्रीनरसिंहमिश्रविरचितायां श्रीशिवनारायणभङ्गमहोदयनाटिकायां
जीवसुक्तिप्रतिपादनं नाम पञ्चलोकः समाप्तः । समाप्तं नाटिका ।
श्रीशान्मिश्राय नमः ।

विषयः । इति—१ । २ । ३ । इति विवेचनादर्शनोद्योगो नाम । ४ । जीवसुक्तिप्रतिपा-
दनं नाम । ५ ।

No. 197. भरद्वाजसंहिता (सटीका) । Substance, palm-leaf, 16 × 1½ inches. Folia, 106. Lines, 6 on a page. Extent 4000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājgoāpl Maṭha Mohānta, Mahārāj Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

सुख्य जुला तु सकलान् धर्मान् सिद्धिमेधाच्च शान्तौ ।
 भूय एव मुनिश्रेष्ठमिदं सुसुमनश्चर्ययः ॥
 केनोपायेन भगवन्निष्ठ सर्व्वेऽपि ज्ञानवः ।
 प्राप्नुयुः परमां सिद्धिं सख्यो विगतकलमयाः ॥
 तेषां तद्वचनं जुला भरद्वाजो महासुनिः ।
 सस्मार परमं गुह्यं पुनश्चेदमभाषत । इत्यादि ।

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

टीकायाः अथ तत्रभगवान् भरद्वाजो महासुनिः संसाराग्निविदीपनव्यपगतप्राणात्म-
 सञ्जीवनेच्छया सकलवेदान्तेषु प्रतिपन्नं न्यासाख्यं योगं सकलधर्मोपदेशा-
 नन्तरमुपनिषत्कल्पेन संहिताशेषेषोपादिशत् । तत्र सम्यगुपसन्नानां शिष्याणां
 मन्त्रार्चिणां प्रश्नकश्चिप्रतीक्षाणां तादृशोपायव्यवहारीकतुल्यवतां प्रश्नसौकोऽयं
 जुलेत्याद्यसौकोः । इत्यादि ।

End.

सुख्य वैराग्यं वर्ज्जनं तेषां लज्जामानभयादिभिः ॥
 हृत्तिर्हि जीवितं गुप्तिः सारो वैराग्यमुच्यते ।
 वैराग्यपुत्रा—... .. ॥
 इत्थं किंलाक्षणो न्यासाः जातो हृत्यख्यपादपः ।
 जसो फलमयः सेव्यस्तत्र चोत्पद्यते विना ॥
 हृत्तिं सक्तोऽनुभूयेमामनुरूपमिहात्मनः ।
 परमं चानुसोदन्ते परमेश विपश्चिता ॥ (१,

Colophon.

इति श्रीभरद्वाजसंहितायां परिशिष्टे चतुर्थोऽध्यायः ।

टीकायाः ज्ञानोपासकानामपि चेतनानां तद्वद्वतान्तर्यामिन्यावस्थापितैराराधितैः
 न एव भगवान् न तदपेक्षितानि प्रयच्छति । श्रीरामानुजाय नमः ।

विषयः । इति श्रीभरद्वाजसंहितायां न्यासोपदेशः । १ । २ । ३ । ४ । इति—परिशिष्टे ।
१ । २ । ३ । ४ ।

No. 198. भारतान्तकाव्य By दिवाकर । Substance, palm-leaf, $13 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 88. Lines, 4 on a page. Extent, 1760 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Sāsana, Zilla Puri, late Paṇḍit Gopināth Miśra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

सरस्वत्यै नमः ।

प्रणेतुमाख्याविधीननेकधा
दधार यः सत्यवतीतनूजतां ।
प्रदर्शिताद्वैतपथो विरच्यतां
सरच्यतां मय्यनुकम्पया हरिः ॥
महानयं यद्यपि दुस्तरः परैः
कवीश्वरैः कौरवकौर्त्तिसागरः ।
तथापि पाराशरपादचिन्तना-
तरीसुरीकृत्य तरीतुमुत्सहे ॥
इयं मदीया कविता न तादृशी
तथापि सक्तः परिशीलनेन वः
अवश्य मायास्रति साधुतां वने
परिषदाकुभूतिरिव अरद्विषः ॥ इत्यादि ।

End.

हरितामवलोक्त्य चक्रवाहं हरिश्चाङ्गदुतिहारितान्भकारं ।
हरिसङ्गतो दधे युवोद्यः सवधूको मधुपारवाभिज्ञाणं ॥
यं प्राकृत पतिव्रता गुणवती सुक्ता विमुक्ताकनः
श्रीवैद्येश्वरतो विभूषितभरद्वाजान्भयादात्मजं ।
यो देव्याः सतिमन्त्रिभाषदुहितुः स्त्रीकैः श्रवेणाकरोत्
तत्काव्ये मृचिना रसेन सुभगः समौगमस्य द्वादशः ।

Colophon.

इति श्रीभरतान्तकाव्ये सायञ्जन्मवर्चनं नाम द्वादशसर्गः ।

(अतः परं न दृश्यते)

यं प्राकृतं पतिव्रता गुणधती सुक्ता विसुक्तात्मनः
 श्रीवैदेधरतो विभूषितभरद्वाजम्वयादात्मजं ।
 काव्ये तस्य दिवाकरस्य कृतिनो वाचाधरसादुनि
 त्रय्ये भव्यपदोयमादिगदितः सर्गः समाप्तोभवत् ॥

विषयः । इति श्रीकविचन्द्ररायकृते भारतावृत्ते सहाकाव्ये वंशावतारसूचना पुराणः-
 प्रष्टमिसप्तदशराजवर्णना नाम प्रथमः सर्गः । इति ऋक्षप्रष्टमिनवराजवर्णनं नाम द्वितीयः सर्गः ।
 इति तृतीयः । इति शान्तनुवंशप्ररोचो नाम चतुर्थः सर्गः । इति कुरुपाण्डवसम्भवो नाम
 पञ्चमः सर्गः । इति निक्षीर्णजतुगृहो नाम षष्ठः सर्गः । इति द्रौपदीस्यम्बरप्रस्तावो नाम
 सप्तमः सर्गः । इति इन्द्रप्रस्थनिवासी नामाष्टमः सर्गः । इति सुभद्राचरणो नाम नवमः सर्गः ।
 इति आप्ठववनवर्णने ऋतुवर्णनं । १० । इति पुष्पावचयजलश्रीहावर्णनं । ११ । इति सायं-
 चन्द्रवर्णनं नाम । १२ ।

No. 199. भार्गवोपपुराणं । (चत्वारिंशदध्यायपर्यन्तं उत्तरखण्डं) । Sub-
 stance, country-made paper, 11 × 6½ inches. Folia, 83. Lines, 12 on a
 page. Extent, 2000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place
 of deposit, Puri, Rājagopāl Maṭha Mohānta, Mahārāj Śrī Raghunandan
 Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Verse. Generally incorrect.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीकृष्णपुराणे -

यस्य द्विरदवक्ताभ्याः पारिषाद्याः परश्वरः
 विभ्रं निम्नमि भजतां विष्णुत्वेन तमाश्रय ॥

श्रीश्रीनकादय जपुः ।

सर्ववर्णार्थतन्त्र सर्वशास्त्रविशारद ।
 तत्त्वार्थविदुषां श्रेष्ठ कृत द्वैपायनप्रिय ॥
 यानि कर्माणि लोकेषु चरित्राण्यपि शक्तिभः ।
 × × × × दक्षाभिः युतश्च वदताम्बर ॥

कृतकृत्या वयं स्नातः पवित्रीकृतचेतसः ।
 योनिनां तु चरित्राणि भगवदात्मभोगिनां ॥
 बोक्तव्यस्तत्त्वकल्पानि त्वया धर्मोपदेशिना ।
 न ह्यग्निं यान्ति चेतांसि तस्मान्नानि वदस्व नः ॥

सूत उवाच ।

साधु श्रुष्टोस्मि सुनयो भवद्विर्भौषकाश्चिभिः ।
चिरकालादिदं वक्तुं भवतां वष्टि मे मनः ॥
भवन्त एव शृङ्खला ममिदं सुनिपुणवाः ।
आसीत् परमहर्षोयमधुना मम चेतसि ।
वक्ष्यामि सर्वमेतद्वचः शृणुध्वं तत्समाधिना ॥ इत्यादि ॥

End.

वैराग्यज्ञान × × × रूपश्रेयः प्रदायकं ।
महायोगीशमाहात्म्यमिदं सुक्तिप्रदं शृणुष्व ॥
आयुष्यं श्रीकरं भद्रं यशस्वं विजयावहं ।
धर्मं पवित्रं पापघ्नमारोग्यकरसुखनं ॥
यः श्रावयेत् सदा शृणुष्व × × × × × सः ॥

... ..

इत्येतदाश्वासमनुत्तमं श्रुत्वा योगीश्वराणां महातां मनोहरं ।
भक्तानरो यः शृणुयात् × × × सौभाग्यवान् गच्छति तत् परंपदं ॥

Colophon.

इति श्रीभार्गवे उपपुराणे उत्तरखण्डे नरनारायणसम्भादे महायोगि-
माहात्म्ये चत्वारिंशोऽध्यायः । श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ इति उत्तर-
वाङ्मय × × दश पाण्डेय सुग वैदरावाद आगवरण्याय विष्णि दर्वणा-
रुन ॥ (?) ॥

विषयः । इति श्रीमद्भार्गवीयपुराणे (भार्गवोपपुराणे) उत्तरखण्डे नरनारायणसम्भादे
महायोगिमाहात्म्ये प्रथमोऽध्यायः । (एवं सर्वत्र द्वित्यादिभेदेन) जहायोगीतिपदवाच्योच रामा-
नुज एव तमज नारायणवतारत्वेन वर्णितवान् सच तस्य जन्मारम्भ चरितवर्णनादिना ।

No. 200. भावचूडामणि । Substance, country-made paper, 12×4
inches. Folia, 12. Lines, 6 on a page. Extent, 200 slokas. Chara ter,
Bengali. Date ? Place of deposit, Cakradhā via Nārāyanaganj,
Paṇḍit Mahendra Candra Bhattachāryya. Appearance, fresh. Verse.
Generally correct.

Beginning.

ऐनमो गणेशाय ।

अथ दिव्यवीरपद्मभावसङ्केतान् तद्भेदांश्च भावचूडामणौ ।

श्रीशिव उवाच ।

समयाचारसङ्केतं भावसङ्केतमेव च ।
 सूचितान् सच्चादेवि कथयस्मानुकम्पया ।
 रक्षस्थानां चि मन्त्राणां यदि भावो न जायते ।
 सिद्धिर्न जायते देवि सत्यं सत्यं चि शैलजे ॥
 सर्वमन्त्रेषु विद्यासु भावसङ्केतमेव च ।
 तथापि शक्तिमन्त्रेषु विशेषात् सर्वसिद्धिदं ॥ इत्यादि ।
 तथापि प्रकृतेर्योगात् क्षिप्रं प्रत्यक्षतां लभेत् ॥
 सांयानिकः कुदेशानु यथा नावं प्रष्टुष्य च ।
 नानादेशं समुत्तीर्य्य समुद्रं विशते चिरात् ॥

End.

Colophon. इति भावसूक्तमष्टौ पञ्चभावनिर्य्यः समाप्तः ।

विषयः । अधिकारिभेदेन दिव्यवीरपञ्चमत्तमात् ब्रह्मप्राप्तिविधायकानां भावानां लक्षण-
 कथनं ॥

No. 201. भावदीपिका । By अच्युतवीर । Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansinha, Parganā Aliyā, post Jāmurki, grām Hālāliyā, Paṇḍit Gurudās Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

वीमद्गुणपदोक्तासिन्धुचन्द्रमरीचिका ।
 करोति सेविता नित्यमज्ञानध्वानसंशयं ॥
 निःशेषागमसन्दोह मकरन्दमधुघृतः ।
 त्रैयुताच्युतधीरोयं चकार भावदीपिकां ॥
 सकलसाधने भावस्वावश्यकत्वं तमञ्जाला कल्पित्वि कर्माणि कल्याणिकार
 इत्यनिर्णीय सर्वे भट्टा इव जातिधनं सकलं लोके वेदविरहमाचरन्ति
 तदर्थं परमप्रविधानेन भावो निरूप्यते । इत्यादि ।

End.

कुण्डलिना ततो वार्युं कुण्डली सुखवर्त्मनि ।
 योजयित्वा ततो वीजं नीत्वा दादावमानकं ॥

२. भागसं कारयित्वा सिद्धो भवति नापरः ॥

इत्यस्यार्थो गुह्यपादादवगन्तव्यः ।

पुष्कराख्यस्य पौत्रेण जनार्दनतनुभुवा ।

श्रीयुताश्रुतघोरिणं हृत्वेयं भावदोषिका ॥

Colophon. इति भावदोषिका सासाम्ना ॥

विषयः । दिव्यवीरपद्मक्रमात् भावस्तु निविधस्तत्र तेषां यथाक्रमेणोत्तममध्यमाधम-
जात्यन्तर्गतलनिरूपणं । एवं भावनिर्णयनादेव सिद्धो भवतीति विचारपूर्वकं ब्रह्मणः स्त्री-
पुंश्रवात्मकस्य सम्यग् ज्ञानेनैव स्त्रीभोष्टसिद्धिरित्यादि कथनं ॥

No. 202. भावसारः । Substance, palm-leaf, 11×1 inches. Folia,
25. Lines, 4 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Uriya. Date
? Place of deposit, Puri Saṅkaramaṭha, Paṇḍit Madhusūdana
Tirthasvāmī. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. उँनसः परमात्मने ।

मत्वा सिद्धेश्वरीं देवीं संविद्भद्विनोदिनीं ।

अनाद्यविद्यासिद्ध्यर्थं भावसारं तनोम्यहं ॥

क्रियाकलापवञ्छलं श्रियोक्तं विपदाकृतं ।

तत्प्रकर्तुरकर्तुर्वा द्वयोरपि शिवाय च ॥

कर्ता भवेन्नन्वयोगौ कर्ममार्गविशारदः ।

अकर्ता कर्मसंश्रयासी ब्रह्मानन्दपरायणः ॥

कुर्व्याद्वर्त्ममिच्छार्थेन कामाचार्यमिच्छार्जयेत् ॥ इत्यादि ।

End. इत्येवं योगमार्गं हि ध्यात्वाष्टदेहमण्डले ।

विरमेद्भानतो मूलं वाङ्मयपूजाश्रितं ततः ॥

इत्येवं ध्यानतो वापि धारणात् पाठनादपि ।

लभेत् सौख्यं च मोक्षं च राज्यसिद्धिं शिवाश्रया ॥

Colophon. इति भावसारे प्रथमाभिप्रायः ।

विषयः । पराविद्यासाधनविधिकथनं ।

No. 203. भाष्यभावप्रकाशः By श्रीनिवासः। Substance, palm-leaf, 14×1½ inches. Folia, 109. Lines, 5 on a page. Extent, 3500 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Jagannātha Vidyā-dharpur, parganā Rāhān, district Puri, Paṇḍit Rāmācandra Miśra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीराक्षोधिप्रमथनविधौ वीक्ष्य लक्ष्मीं मन्त्रोक्तां
मध्ये तोयं विकचवदनाभोजमाविर्भवन्ती ।
श्रोतुस्तुक्थेन स्तुथितमयितायास्तुतेः शास्त्रपात्रे
लीलापाङ्कसुरितममितं मङ्गलं नस्तनोतु ॥
यद्बुद्धिवैषम्यमपेतमोहं शास्त्रेषु तत्त्वं विषयीकरोति ।
नारायणो यः परया स्वभक्त्या तन्मातमीयं प्रणमामि नित्यं ॥
दीक्षिताशेषशस्त्रज्ञजगन्नाथप्रसादतः ।
भाष्यभावप्रकाशोऽयं गोपीनाथेन तन्यते ॥
तत्र चिकीर्षितस्य ग्रन्थस्य आरम्भाववहितपूर्वकाले नियमतः क्रियमाणस्य
इष्टसाधनतांशे भस्मशून्यानामविगीतलौकिकाचारविषयत्वेन अनुमित-
कर्तव्यताकस्य नमस्कारस्य परिशेषानुमानात् समाप्तिफलकलसिद्धौ तत्-
कामनाया कृतस्य परापरगुणनमस्काररूपस्य शिष्यशिष्यार्थं निबन्धनं
कुर्वन्नेव प्रयोजनानभिधेये दर्शयति प्रणम्येत्यादि ।

End. नानाशास्त्रासु पाठ्यमानसम्वादिन्यः अतयः अनुकूलतर्क इति कृतमप्रयो-
जकलशङ्कयेति निष्प्रत्यूहेस्वरसिद्धिरिति संक्षेपः ।

दिव्यादिसिंहनरपाक्षशिवाङ्गतोऽयं
ग्रन्थः समाप्ति शिवपत्कमलप्रसादात् ।
सच्चीनिवासविदुषा नभसाहभाव
भाष्यप्रकाश इतिवारसिताहमीतः ॥

विषयः । प्रशस्तपादविरचितभाष्यसाख्यानं ।

No. 204. भास्करनिर्यायः। Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 560 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1859. Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālganj Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

त्रैलोक्येशाय नमः ।

नमस्तस्मिन्निशितसुखं चारुचन्दनभूषणे ।

यत्प्रभावात् सिन्धुमयं ग्रन्थं निर्णयभास्करं ।

प्रणम्य सर्वोदरविभ्राजं समस्तदेवैरभिवन्द्यमानं ।

बुद्धिप्रदं लोकहिताय यत्नं करोम्यहं निर्णयभास्कराख्यं ॥

अथ एकभक्ततिथिनिर्णयः । यथाज्ञात्रिराः ।

मध्याह्न्यापिनीषाद्या एकभक्तप्रतातिथिरिति ॥ इत्यादि ।

End.

अन्यत्र सुर × × × × ×

कर्पूरमांसी सहचन्दनम् ।

सशर्करा निर × × × दशरूपम्

× × × × प्रवदन्ति सन्तः ॥

Colophon. इति भास्करनिर्णयः समाप्तः ॥ सम्मत १८५६ ।

विषयः । एकभक्तादितिथिनिर्णयः । प्रतिपदादिसकलतिथिनिर्णयः ॥ तत्कर्मादित्यवस्था-
कथनम् । सप्तमासनिर्णयः । यथादिनिर्णयः । नदीरजोदोषकथनं । अशौचव्यवस्थादिकथनं ॥

No. 205. भैषज्यरसामृतसंहिता By उपेन्द्र । Substance, country-
made paper, 13×5 inches. Folia, 32. Lines, 9 on a page. Extent,
550 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
District Chāpra, Sisoyā, Paṇḍit Rāghavaprasād Mīra. Appearance,
old. Verse. Generally correct.

Beginning. त्रैलोक्येशाय नमः ।

भैषज्येषु रसायनास्तु फलदा मातास्पृष्टाः शृणुना

निर्दिष्टाः कथयामि तान्त्वमपि स्नात्वापदेशं गुरोः ।

भैषज्यं त्रिविधं रसायनमिदं द्वैतं तथा मानुषं

प्रोक्तं यच्च रसादिभिर्यदपरं श्लाघादिकर्मा (संघं) ॥

End. जालीफलं लवङ्गम् विङ्गोशीररेणुका । (अतः परं खण्डितं) ॥

विषयः । रसकर्पूरादिकथनं । वज्रशोधनमारणादिकथनं । रत्नादिशोधनकथनं । शुचि-
काभरसरसादिकथनं । मृतसञ्जीवनमहाप्लराकुशदिस्वकथनं । कामेश्वररसादिकथनं ॥

No. 206. मणिप्रदीप By रघुनाथ । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāpra, P. O. Gopālganj, Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, very old. Verse. Incorrect.

Beginning. यदज्ञसचलितैः कृपाकटाक्षै-
 र्दुश्चिन्दिनेश्वरशिष्टलोमशाद्याः ।
 प्रहृगणित महाब्धिपारमौयु-
 लदहसुमार्जवपुर्महः त्रयामि ॥
 आलोक्ष्य भास्वरहृतानखिलप्रबन्धान्
 पूर्वैः कृतानपि च सूर्यमतेन खेडान् ।
 वक्ष्ये स्फुटान् श्रीरघुनाथशर्मा
 संक्षेपतो प्रहृदितां त्रमनोदनाय ॥

End. लग्ने न रजन्या द्युनिशितपरिमितेर्वा विग्रहिः क्षपायां ।
 लग्नं प्रहृभान्विताकात् समयकतिरपि स्याद्युतादायनांशैः ॥

Colophon. इति सोमभट्टात्मजरघुनाथभट्टविरचिते मणिप्रदीपके त्रिप्रश्नाधिकारः ॥

विषयः । प्रहृजानां भोग्यवर्षफलादिकथनमुखेन त्रिप्रश्नाधिकारनिष्पण्णं ।

No. 207. मधुरानिरुद्धं नाटकं By चन्द्रशेखरराजगुरु । Substance, palm-leaf, 16×1½ inches. Folia, 58. Lines, 3 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Grām Viranarasimhapur śāsan, parganā Rohan, zilla Puri, Paṇḍit Mrtyunjaya Miśra. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीमच्छेराय नमः ।
 भद्राय श्रितकौमुदीमधुरमास्मेन्दुं दधद्वास्तुके
 रालोकादिविखीयमानपवनामालीढनासापुटं ।
 तेजः किञ्चिदमन्दमैन्दवमहःसन्दोहनिस्सन्दना
 वस्सन्दादिव आतनिद्रनयनयाजाम्बुजं आयते ॥
 नान्दन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण भो सभासदः अटपटलकैतवोदित-
 निखिलनेत्रदहनार्थिषदक्षितस्य सकलकलुषकरिबलदहनसार्थकीकृतपञ्च-

वदनाभिधानस्य.....हरिणाङ्गचूडामणे र्यात्राया सुपस्थापनीयान्
वा विज्ञापयामि । अमी चास्यदीयाः कुशीलवाः किमप्यभिनेतुसु-
कण्डने ।तदाज्ञापयत किं नाम रूपकमभिनेतव्यमिति । (आकाशे-
कर्णं दत्वा) किमाज्ञापयन्ति भवन्तः मधुरानिरुद्धं नाम रूपकमभिनेतव्य-
मिति । सवैज्ञान्यं । कतमः पुनरस्य रूपकस्य रचयितेति न स्मरामि
(पुनराकाशे)

देवोऽजायत रामचन्द्रधरणीभर्तुः स मर्त्योत्तमान्
स्त्रेष्टोत्सादनकर्षाणि प्रथमतः कल्किप्रथां विधत्तः ।
शौणीभृद्गणभोसिद्धतचरणः कृत्वा वनैकस्थितिं
धीरः स्नात्मानि वीरकेशरिपदं यः स्वान्वयं मन्यते ॥
तद्देशनित्यवास्तव्यः सत्यः सत्कविकोविदैः ।
अस्य कर्ताप्रवन्धस्य चयनीचन्द्रशेखरः ॥ अनिरुद्ध ।इत्यादि ।

End.

यावत् कैरवरोद्दिशीरमणयोर्थावश पङ्केरुह-
स्थायानायकयोरुदञ्चति मिथः प्रेमानुबन्धप्रणा ।
यावत्स्थायवरजङ्गमात्मकतया द्वैतश्च लोकत्रये
नावङ्गाववतीर्विधेरिव कवेर्वाचो जनः स्नाघर्ता ॥
पार्वती । एवमस्तु । इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।
अनिरुद्धानन्दोनामाष्टमोऽङ्कः ।

Colophon.

इति श्रीकविकोविदावतंसचयनीचन्द्रशेखररायगुप्तविरचितं मधुरानिरुद्धं
नाम नाटकं समाप्तं ॥

विषयः । उपायोपन्यासी नाम प्रथमोऽङ्कः । वसन्तर्तुप्रवर्णनो नाम द्वितीयोऽङ्कः । नायक-
विप्रलम्भो नाम तृतीयोऽङ्कः । ध्वजभङ्गो नाम चतुर्थोऽङ्कः । खेचरसिद्धिर्नाम पञ्चमोऽङ्कः ।
नायकनिर्बन्धोनाम षष्ठोऽङ्कः । प्रियतमासमागमो नाम सप्तमोऽङ्कः । अनिरुद्धानन्दो नामा-
ष्टमोऽङ्कः ।

No. 208. मननग्रन्थः । Substance, country-made paper, 12×5 inches.
Folia, 80. Lines, 14 on a page. Extent, 2400 slokas. Character,
Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa.
Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. वागीशयाः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।
यं नत्वा कृतकृत्याः सुखं नमामि गजाननम् । १ ।
बोधानन्दघनं निरस्तसकलं कारुण्यपूर्णेक्षणं ।
मूढानामुपदेशकं च सततं पापात्मनां पापघ्नं ।
वैराग्यं च चि रागिणां सुखकरं सम्पादकं सर्वदा ।
श्रीमद्देशिकवासुदेवयतिनं मूढात्मकोऽहं भजे । २ ।

End. अतस्तवमुक्तमस्मीति तं प्रस्तुत्य पलायितः . दार्ष्टान्तिके तु कर्मठकाः शास्त्र-
पाठकाः ज्ञानिनं भ्रंशयन्ति ।

Colophon. इति मननग्रन्थे षोडशवर्णकं समाप्तं ।

विषयः । ब्रह्मविद्योपासनाकथनं ।

No. 209. मन्त्रार्थदीपिका by गोविन्दन्यायवागीशः । Substance, palm-
leaf, 11 x 1½ inches. Folia, 214. Lines, 4 on a page. Extent, 2400
slokas. Character, Uriá. Date ? Place of deposit, Puri, Uriá
Maṭha Mohanta, Śrī Adhikāri Rāmkṛiṣṇa. Appearance, fresh. Prose.
Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय ।
देव श्रीगुणनाथपादयूगलं ध्यानास्तमोदिना
मन्त्राणामखिलार्थदुर्घटतया संक्षेपतो यत्नतः ।
मन्त्रोद्धारकुलोपचाररचने नत्वा मुकुनादरात्
गोविन्देन विविच्यते सुगमतोमन्त्रार्थसन्दीपिका ॥
गोविन्दन्यायवागीशभट्टाचार्य्यविनिर्मितां ।
मन्त्रार्थदीपिकां धीरा भावयध्वं सुनिर्भलां ॥
सन्नि यद्यपि भूयांसो मन्त्रार्थाणां प्रकाशिका ।
तद्यपि श्रीब्रबोधाय किञ्चिदज्ञाभिधीयते ॥
स चारराशिकोष्ठानामनुकूलान् भवेन्नानून् ।
इति सारदाष्टतवचनात् कोष्ठं सारं इत्यादि ।

End.

अथ किरीटि मन्त्रः ।

किरीटकेयूरहारमकरकुण्डलशङ्खचक्रगदाभोजहस्तः पीताम्बरधरः श्री-
वत्सशशङ्कितवक्षःस्थलश्रीभूश्रीभूमिसङ्घितामतिहयदीपकरायसङ्घादित्यभे-
नमः । (?)

Colophon.

इति श्रीन्यायवागीशभट्टाचार्यविरचिता मन्त्रार्थदीपिका समाप्ता ॥

विषयः । कतिचिन्मन्त्राणां व्याख्यानं ।

No. 210. प्रलभासविचारः By भगीरथमिश्र । Substance, English paper, 18×4 inches. Folia, 1. Lines, 7 on a page. Extent, 28 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Elangā via Tangail. Babu Nilakamala Bhattachārya, zemindar. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

अथ प्रलभासमलभाससूत्रमासानां साधारणं सूत्रणं । तत्र मेघस्वरव्यन्ता-
रत्नं वृषस्वरविसंक्रमणाभावविशिष्टा ये ये तद्विग्रहप्रतिपदादिदर्शनात्वं
चान्द्रवैशाखत्वं । एवं मासान्तरेषुमेवं । इत्यादि ।

End.

यद्वा स्वायवहितपूर्व्येष्ववच्छिन्नविभुज्यमानराशिसंयोगविशिष्टस्वामि-
मक्षणको मलभासः ।

Colophon.

इति श्रीभगीरथमिश्रविरचिते विचारदर्पणे मलभासविचारः ॥

ॐ तारिण्यै नमः ।

विषयः । प्रमाणपूर्वकं मलभासनिरूपणं ।

No. 211. महाप्रवरभाष्यम् । Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folia, 5. Lines 14 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

त्रियसुरसि दधानं कुचिकोटौ जिलोकीं

हृदि निजपरतलं स्वस्तिके स्वं शरीरं ।

ममसि करणसंघं नासिकाप्रे स्वहृदि
प्रब्रवमपि मुखे स्वे योगसूक्तिं नमामि ॥
अनेन स्त्रोकेन इष्टदेवतानमस्कारं करोति, योगेन उपलब्धिता सूक्तिः
शरीरं यस्य स योगसूक्तिः तं नमामि वन्दे । इत्यादि ।

End. आकाशानां गम्भीराः अगाधा मार्गा पन्थानो येन स तथोक्तः ।
त्रीणि काण्डानि कर्मकाण्डं देवताकाण्डं ज्ञानकाण्डानि भूषणं यस्य स तथोक्तः ।
प्रवरं समग्रं सकलं संक्षेपतो भास्करस्वरिराज ।

Colophon. इति भास्करस्वरिविरचितं महाप्रवरभाष्यं समाप्तं ।

विषयः । प्रवराध्यायस्थगोवाणां प्रकृष्टरूपेण व्याख्या ।

No. 212. महासुगडमालातन्त्रं । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 720 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sirpur via Tangail, Paṇḍit Bhabānīnāth Bhaṭṭācāryya. Appearance; old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

कैलासशिखरे रम्ये गन्धर्वगणसेविते ।
हरवत्स्थिता देवी पप्रच्छ सुरसुन्दरी ॥
श्रीपार्ष्वत्युवाच ।
देवदेव महादेव हृदिस्थित्यन्तकारक ।
नीलकण्ठ जगद्बन्धो प्रभो शङ्कर भो हर ॥
नमस्तुभ्यं जगन्नाथ मम नाथ मम प्रभो ।
शरणागतदीनार्तं परिचाणपरायण ॥
सर्वाधार निराधार साधारधरबीधर ।
वेदविद्याधराधार गङ्गाधर नमोऽस्तुते ॥
श्रुतं परममन्त्रं वै सारात्सारं परात्परं ।
यं श्रुत्वा श्रीप्रसायान्ति शिवलोकमनामयं ॥
इदानीं श्रोतुमिच्छामि गुह्याद्गुह्यतरं परं ।

सारासारतरं देव पावनं सर्वदेहिनां ॥

श्रुता जीवः शिवलक्ष्म्यं लभते नाशसंशयः ॥ इत्यादि ।

End. जवां द्रोणं तथा कृष्णं मासूढं करवीरकं ।
साक्षात् ब्रह्मस्वरूपं मन्त्रादेयै निवेदयेत् ॥
श्वेतचन्दनसंयुक्तं रक्तचन्दनलेपितं ।
यो दद्यात् भक्तिभावेन स विश्वेशो न संशयः ॥

Colophon. इति श्रीमहासुण्डमाहातन्त्रे पार्श्वतीश्वरसम्वादे द्वादशः पटलः ।

विषयः । इति श्रीमहासुण्डमाहातन्त्रे पार्श्वतीश्वरसम्वादे प्रथमः पटलः (एवं सर्वत्र)
दिश्वीरपद्मनामाचारभावसाधनसमयाचारादिनिरूपणं । दुर्गामाहात्म्यकीर्तनं । शाक्तप्रशंसा-
कथनं । दुर्गापूजाविधानकथनं तस्या एव पूजनेन सर्वेषामेव सिद्धिर्भविष्यतीति कथनं ।
पुण्यादीनां माहात्म्यकीर्तनं । पुण्यविशेषेण पूजाविशेषकथनं ॥

No. 213. महालक्ष्मीमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 51. Lines, 14 on a page. Extent, 714, slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1845. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance new. Verse. Correct.

Beginning. स्तुति श्रीगणेशाय नमः । श्रीमहालक्ष्मी नमः ।

गालव उवाच ।

आसीत् कोलापुरे पुष्पे कोलाश्रीदानवीरमः

गयास्थो लवणाख्यं कनिष्ठौ तस्य धातरौ ।

End. पितरस्तर्पितास्तेन यस्मैतमुत्तम (?) ।
धार्मिकास्तु मन्त्रीपालाः प्रजाः सन्तु निरामयाः ।
मन्त्री सन्दर्शस्यास्तु कालेवर्षेण वारिदाः ।

Colophon. इति श्रीमहालक्ष्मीमाहात्म्ये व्रतव्याख्यानसमुच्चये षोडशोऽध्यायः समाप्तः ।
संवत् १८४५ ।

विषयः । महालक्ष्मीव्रतादिकथनम् ।

No. 214. महालक्ष्मीहृदयस्तोत्रं (चाथर्व्यग्रहस्थीयं) । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folin, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Saṅkaramaṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. त्रीगुणचरणेभ्यो नमः । श्रीमहालक्ष्म्यै नमः ।

ॐ अथ श्री चाद्यादिमहालक्ष्मीस्तोत्रस्य भार्गवश्रुतिः विदुभादीनि-
शब्दांसि श्री चाद्यादिमहालक्ष्मीदेवता श्री वीजं श्री शक्तिः ऐं कीलकं मम
चाद्यादिमहालक्ष्मीप्रसादसिद्ध्यर्थं विनियोगः । इत्यादि ।

End. ध्यायन्निव्यं प्रहसितमुखीं कोटिबालार्कभासां
विदुहर्षाभ्रवरधरां भूषणादौः सुशोभां ।
वीजापूरं सरसिजयुगं विभ्रतीं स्वरूपपात्रं
भर्ता युक्तां × × × × भयदा मन्त्रमण्यश्रुत श्रीः ॥ (?)

Colophon. इत्याद्यर्थे मन्त्रारहस्ये श्रीमहालक्ष्मीहृदयस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

No. 215. महावाक्यनिर्यायः । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Character, Nāgari. Date, Śāka 1748. Place of deposit, District Chāprā, P. O. Samaria, Sisoya, Paṇḍit Raghavāprasād. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. चिन्तामणिविनायकाय नमः । अथ महावाक्यविवरणम् ।
ममस्तविषयवासनाविनिर्मुक्तः स परमहंसः । किं करोति । केवलं द्वादश-
महावाक्यविवरणं करोति विवरणं नाम विचारः । तन्महावाक्यं कीदृकं,
तत्रोपनिषदाणि वाक्यानि ॥ इत्यादि

End. शब्दस्वरूपं चात्मनामभिव्यक्तिं करोति (अथर्व्वो) वेदात् मोक्षदर्शनं
पातञ्जलदर्शनं उपदर्शनं मन्त्रशास्त्राणि इति संक्षेपेण ब्रह्मस्वरूपकथनं ॥

Colophon. इति अथर्व्ववेदस्य ब्रह्मशब्दनिर्णयो द्वादशः सिद्धान्तः ॥
शक्ते श्रीशक्तिवाहनशक्तिपतिजगितानन्दवेदांगमूमि...। १७४८ ॥

विषयः । प्रधानज्ञानन्दोब्रह्म । अर्थं ब्रह्माणि । तत् त्वमसि इत्यादि द्वादशमहावाक्यै-
र्ब्रह्मविचारकथनं ।

No. 216. महाविद्यावृत्तिटिप्पणम् । Substance, country-made paper. 12×4 inches. Folia, 8. Lines, 18 on a page. Extent, 870 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīn-maṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sāri. Appearance. old. Prose. Correct.

Beginning.

नमो वीतरागाय ।

त्रियोधाम श्रीमन्निनवरपदाक्षोजयुगलं ।

गिरं देवीं चेतोभिमतफलदाने सुरमणीं ।

नमस्तुत्यानन्दाद्गुणचरणयुग्मस्य विधिना ।

महाविद्यावृत्तेः किमपि करवै टिप्पणमद्यम् ॥

End.

तथापि वाचयितृविनेयजन्मनः स्थिरैकरण्यायार्थं (...) निकामन्ते
कृतमस्तीति ज्ञेयम् । इति षोडशोपाख्यानं समाप्तम् ।

Colophon.

इति महाविद्याटिप्पणं समाप्तं श्रीभुवनसुन्दरसुरिकृतम् ।

विषयः । महाविद्यावृत्तेर्वाख्यानम् ।

No. 217. मालाविधानतन्त्रम् । Substance, country-made paper, 9×3½ inches. Folia, 71. Lines, 16 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. late Babu Hariścandra. Appearance. old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ श्रीशक्तिशुद्धमालामन्त्रस्य उपस्थेन्द्रियाधिरागिबन्धादित्यन्त्रिभिः
गायत्रीबन्धः सान्निह्यः (...) भट्टारकपीठस्थितकामेश्वराङ्गनिलया कामेश्वरी
ललिता महाभारिका देवता खड्गसिद्धी विनियोगः ।

End.

सप्ताष्टसंख्यामालाभिर्मन्त्रयित्वा षटोदकं सप्ताहः सेवनं कृत्वात् बन्ध्या
पुत्रवती भवेत् ।

Colophon.

इति मालामन्त्रविधानं इति मालाविधानं समाप्तम् ।

नानाविधप्रकारेषु मालामन्त्रजपादिकथनं ।

No. 218. मीनराजजतकं By यवनाचार्यः । Substance, country-made paper, 11×6 inches. Folia, 107. Lines, 17 on a page. Extent, 12000 slokas. Character, Maithili. Date ? Place of deposit, District Chāpra, P. O. Ramkala, Bagihi, Paṇḍit Tārādatta Ojhā. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

अष्टौविधाः विजगतां शिवाय

संहारकाले स्थितयेऽनुताय

तुभ्यं नमः सर्वगताय नित्यं

चयीमयायामलभास्कराय ।

यदुक्तवानपूर्वमुनिस्तु शास्त्रं चोरामयं यच्छति तं जयाय ।

तं मीनराजोनिपुणं स्रबुद्ध्या विचिन्त्य चक्षुः सद्यश्चमानं ।

अथ द्वादशराशेर्विचारभूमिकथनं ।

अद्याः स्मृतोमेष समानमूर्तिः कालस्यसुदुर्भा गदितः पुराणैः

सोजा विकासं श्रीचरकन्दराबिज्ञेनाग्निधात्माकररक्तभूमिः ॥ इत्यादिः ॥

End.

युष्मं प्रकृता निजगोपनाशं प्राप्नोति धने विषमं तदेव ।

द्वादश साङ्गे क्षियते यद्वा वा करोति राष्ट्रस्य पुरस्य नाशं ।

तत् समंता स्थात् यदि गोमुरक्तादुक्ताविशेषात् शुभचेष्टिताश्च ।

पातुर्विधने विजयं प्रतापं

सुविमलाभं त्वरिसंख्ययश्च

इतिश्रीद्वयवने गोविषेष्टितं ।

Colophon. इति श्रीयवनाचार्यविरचितं मीनराजजतकं समाप्तं ॥

विषयः । राशिप्रभेदादिकथनं । यक्षयोनिभेदादिकथनं । जन्मफलदादिकथनं ॥ अष्ट-
वर्गफलदादिकथनं ॥ प्रवचारादिकथनं । नक्षत्रचारादिकथनं । योगादिकथनं । रश्मिबिम्बा-
कथनं । जतकाद्यध्यायः ॥ शकुनाद्यध्यायः ॥

No. 219. सुक्ताचरित्रम् । By कृष्णकविः । Substance, country-made paper, 14×6 inches. Folia, 100. Lines, 10 on a page. Extent, 1200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. late Babu Hariścandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. कन्दर्पकोटिरम्याय . स्फुरदिन्द्रीवरनिने ।
जगन्मोहनलौलाय नमो गोपेन्द्रसूत्रवे ॥
त्रयवित्रयखेलाभ्यो मुक्तानां सविदतात्मनोः ।
मिथोजयाधिर्गोर्वन्दे राक्षामाधवयोर्गुग्मम् ॥

End. मुक्ताचरित्रपुष्पाचैर्मैत्र्यं गुम्फितमकुतं ।
वतंसयतु मत्खेलात् श्रीमद्रूपमखोदरः ।
यस्य सङ्गवस्ततोद्भूता मया
भौतिकोत्तम कथा प्रचारिता ।
तस्य कृष्णकविभूपतेर्व्रजे
संगतिर्भवतु मे भवे भवे ॥

विषयः । श्रीकृष्णचैतन्यस्तुतिः ।

No. 220. मुद्रुर्त्तचिन्तामणि टीका By रामदेवः । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 211. Lines, 9 on a page. Extent, 5300 slokas. Character, Nāgara. Dated ? Place of deposit, District Chāpra, P. O. Samariya, Sisoyā, Paṇḍit Rāmuāth Miśra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
गौरीशङ्केतकपवभङ्गमाह्वयखेन ददमुषाय । इत्यादि षष्ठ्य टीका ।
मुद्रुर्त्तचिन्तामणिसंगकस्य खयं कृतस्य प्रमिताचराणां ।
रामोविधनोविदतिप्रणम्य विद्मार्कनुदानं पितरौ गुरुम् ।
गौरी शिव इति । द्विपद्य गणेशाख्यंयस्येति सद्दिपाख्यः गणेशः विद्मं
चक्षु नाशयतु युष्माकं इतिशेष इत्यादि ॥

End. पुनःकौटशः कर्तौकुशलः प्रत्यकरचसर्च इति शेषः । प्रत्यकर्तुमनेव
उत्तरार्धेन प्रकाशयति । योरम्यामिति योरम्यां जनपदतिं जातकपदतिं-
दुडाश्वधंसिनीं दुडा जन्मपदतिमार्गसम्प्रदद्यान्भिन्ना खेवामाश्वधंसिनिप्रयं
धंसयति इति दुडाश्वधंसिनी तां समकरोत् तथा उत्तमे गण-
पकार्यपदप्रतिपादके कामधेनुगच्छे प्रत्यविशेषे टीकाच सतां प्रीतवे-
ऽकार्षीत् कृतवानित्यर्थः । वृत्तं । तदाकन उदारवीर्विमुचनीककक्षानु-
जोगदेषपदपङ्कजं हृदि निधाय रामाभिधः निरीश्वनरे वरे मुजमुनेचन्द्रे-

निते शके विनिरमादिमं कलु सुहृर्नचिन्तामणिं । अथ सज्जामकथनपूर्वकं
ग्रन्थसमाप्तिं बन्धसाध । तदात्मज इति तस्यानन्तस्यात्मजोरामाभिः नि-
रीश्वरगरे वाराहस्यां सुहृर्नचिन्तामणिं नामधेयं ग्रन्थं मुजमुजेपुचन्द-
१५५९ शके द्वाविंशत्यधिकपञ्चदशमिते निरमात् अकार्पित् शेषं स्फुटं ।

Colophon.

इति देवशान्तस्तुतदेवशरामविरचितायां संहतसुहृर्नचिन्तामणिटीकायां
प्रमिताक्षरायां गृहप्रवेशप्रकरणं समाप्तं ।

No. 221. सुहृत्तैभूषणम् By रामसेवकजिवेदी । Substance, country-
made paper, 9×3 inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 356
slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1830. Place of deposit, Dis-
trict Chāpra, P. O. Gopālganj, Harapurā, Jagadeo Pandit. Appearance,
very old. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीकृष्णचरणाम्बोजे केवलमधुपुरिते ।
शृङ्गायते मनोरमं रामसेवकदर्शनां ।
वैशाखे श्रावणे मार्गे पोषे पाशुनिके तथा ।
कन्यायुगधनुर्मान भिन्नराशौ रजौ स्थिते ।
गृहचारभः प्रशस्तः स्थावच्छ्रेयार्थद्वयं गते ।

End.

सादितोद्भवस्तुपुत्रके चयक्रिया । अग्निपुण्यकरमित्रकोत्तरा विषचरि-
पुत्रचपेक्षणे ।

Colophon.

इति मित्रप्रकरणं ॥ इति श्रीमन्मवेदिदेवीदत्तात्मजरामसेवककृतिसुहृत्तै-
भूषणोनाम ग्रन्थः समाप्तः ॥ गजानामचन्द्रोन्मिते विक्रमाब्दे १७७८
वैशाखे श्रीमन्मन्त्र सेवकस्य प्रपूर्णा । गुप्तप्रसादेनालेखि संवत् १८२० ।

विषयः । गृहप्रकरणादिकथनं । कृषिप्रकरणादिकथनं । विवाहादिप्रकरणादिकथनं ।

No. 222. सुहृत्तैभूषणम् । By हरीश्याचार्य । Substance, country-
made paper, 10×3 inches. Folia, 10. Lines, 16 on a page. Extent,
120 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1785. Place of deposit,
Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Correct

No. 224. ब्रह्मपत्रिका (मेघदूतटीका) । By नरहरि । Substance, palm leaf, 14 x 1½ inches. Folia, 105. Lines, 4 on a page. Extent, 1680 slokas. Character, Uriá. Date ? Place of deposit, Gopināthapur, Pargana Bahar, District Puri, Paṇḍit Nilkanṭha Misra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

नमो नीलाम्बरोत्सङ्गवासिने चञ्चलाभ्यते ।

नीलाद्रिचरमेधाय चतुर्वर्गाम्बवासिने ॥

इह खलु सर्वानेव जीवान् संसारसागरतलोपभुतानवेष्ट्य तन्मध्यवर्तिसकल-
 पुत्रपार्थसामकनीलाद्रिभुवमारोपयितुं कविर्मेघदूताख्यं काव्यं प्रणिनाय ।
 मेघवाक्यं श्रुत्वा गुण्डिचार्थं सर्वेषां विश्वजनानामागमनात् दूत इव दूतो मेघो-
 ऽस्मिन्निति पन्थनाम न तु मेघो यस्य दूतो भवितुमर्हति, शपे दातव्ये
 वर्षभोग्यत्वे कोहेतुः को वा तस्यापराधः कथञ्च पन्थनिवन्धः तदुवर्धने वा
 किं प्रयोजनं मूलञ्च नास्ति तस्मात् तत्सर्वमसुप्ततरं श्रीजगन्नाथोपवर्ण-
 नमतीवपुत्रपार्थः शोढयावकयोः तत्र जगन्नाथप्रतिमैव विष्णुः नीलाद्रिरेव
 वैकुण्ठस्थानं दर्शयति कश्चिदिति । कश्चित् अनिर्वचनीयः “सुखशीर्षजलोपु-
 कं” इति तन्वान्तरं । “कं सुखं विषु द्रव्ये पापं पुण्यं सुखादि च” इति पुंस्त्वं
 कः सुखस्वरूपः चित् ज्ञानस्वरूप इति वा कान्तः इष्टः अविनीलाद्रिर्यस्य
 “अवयः शैलमेषाकी” इत्यमरः इर्लक्ष्मीः तस्याः अक्षिणी यस्मिन् स यश्चः
 अत्यन्तकमनीयत्वेन त्रियसद्दर्शने नित्यं स्पृष्टा “हविषादेऽनुकम्पायां लक्ष्म्याश्च
 पुनरव्यय” इति नानार्थकोषः स श्रीहृष्यः अक्षयब्दस्तु पूजार्थोपीति
 केचिदिति वर्द्धमानः । इत्यादि ।

End.

तां सरस्वतीं किम्भूतां × × × तस्यां ब्रह्मादीनामिति तां कथां विद्युतः-
 कम्पेव स्निगतं नयनं यस्याः सा ॥

Colonhon.

इति श्रीमहामहोपाध्यायनरहरिरुत्तमेवदूतटीकायां ब्रह्मप्रकाशिकाया-
 सुत्तरपद्याशिकाव्याख्यानम् ।

विषयः । इति जगन्नाथस्तुतिरेव अस्य काव्यस्याभिमतोर्य इति ।

No. 225. वोधवती (मेघदूतटीका) By दृष्टस्पतिः । Substance, country-
 made paper, 20 × 4 inches. Folia, 39. Lines, 9 on a page. Extent, 2200
 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Elangā via
 Tangail, Babu Nilakamala Bhaṭṭācāryya, zemindar. Appearance, old.
 Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

कश्चिदित्यादि । कश्चिद् यत्रो देवयोनिः रामजिगीषमेषु बासश्चो इति ।

इः कामो ऽस्यो यस्य इति यस्तः प्रबोदरादिः ब्रह्मोक्त्या कामीति प्रति-
पादितं इत्यादि ॥

End.

यद्यं यथा सम साम्प्रतं कान्तया वियोगस्तथा विद्युता कलत्रेण सद्य तव
क्षणमपि क्षणमात्रमपि वियोगो विस्त्रेपो माभूत् न भविष्यति सौहार्दादिति ।
सुहृद्भावे चायनान्तयुवादिभ्योऽण् हृद्भावेत्युभयपददृष्टिः । अनुक्रोश-
वुहोति । अनुक्रोशोऽस्यास्तीति अर्शाद्यच् । “विधुरंतु प्रविस्त्रेपे विधुरो-
विकलेऽन्यवत्” इति विश्वः । “कृपादस्मानुकंपास्यादनुक्रोशोऽप्यथो हस”
इत्यमरः ।

काव्यलिङ्गमलङ्कारः । ११५ ।

काव्यप्रकाशविषयार्थविवेकदर्शनाम् ।

यः पश्चिकाहृतपुञ्जितमञ्जुपलाम् ।

सोऽर्थे दृष्टस्पतिकविः कविवज्रसंख्यो

टीकामिमां अधिन बोधवतीत्यभिप्रां ।

Colophon.

इति श्रीमहोन्मापनीयकविचक्रवर्तिरत्नधराचार्यश्रीदृष्टस्पतिविरचिता
मेघदूतटीका बोधवती समाप्ता ।

विषयः । कालिदासकृतमेघदूतस्य व्याख्यानं ॥

No. 226. यूपविधिविवेकः By कृष्णारामसार्वभौम । Substance,
country-made paper, 18×4 inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page.
Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Bināpher grām, post Sākrāil via Tāngāil. Paṇḍita Kṛṣṇanātha Nyāya-
ra'na. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीहरिः ।

नत्वा श्रीमद्वनमन्तमकुण्डाखण्डविक्रमम् ।

श्रीकृष्णारामस्तनुते यूपानां विधिसुतमम् ॥

तत्रकृतिः । चतुर्दशो भवेद्यूपो यज्ञकाष्ठसमुद्भवः ।

वर्णः शोभनः स्थूलः कर्तव्यो दृष्टभौलिकः ॥ इत्यादि ।

End.

अत्र च “वारुणा वै यज्ञा वज्रव” इति श्रुतेर्वरुणोऽपि यज्ञीयः । स्मृतेरपि
आदिरं वारुणं वाटवौडम्बरविकृतं ।

विल्वं पलाशं चूतञ्च शुवं दुर्ज्याद् ययेक्षिताम् ॥

Colophon. इति भट्टाचार्यसार्धैर्भौमश्रीहृत्पारमार्थविरचितयूपविधिर्विवेकः समाप्तः ।
त्रैदुर्गा ॥

विषयः । यज्ञोपकरणविधिकथनम् ॥

No. 227. योगावली । Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 12. Lines, 7 on a page. Extent, 280 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Śivapur via Tāngail, Paṇḍita Bhavānīnātha Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

ॐ सिद्धिः । पिङ्गलायोगिनीकथितं निर्गुणैर्मूलचूर्णं षष्टपलं गृहीत्वा
षोडशपलमधु मिश्रीकृत्य छतभाण्डे हत्वा शरावेण निवितं लेपनं दत्त्वा
मासमेकं धान्यराशौ स्थापयेत् । तन्मासमेकं भक्षितमात्रेण नवः कनकवर्णो
गृभ्रशृङ्गालदृष्टिः सर्वरोगविवर्जितः बलीपलितश्चैनः ; संवत्सरं खादिते
चन्द्रार्कं यावज्जीवति वज्रशृङ्गो भवति । स्त्रीशतं कामयितुं क्षमः । किन्तु
योजनान्तरं तासां परिहारः । शाकाम्बलं परित्यज्य यद्येष्वया भोजनीयं
तच्च चूर्णं गोमूत्रेण सह यः पिबति हन्त्याष्टादशकुष्ठानि ॥ इत्यादि ॥

End. माहिषं नवनीतञ्च खूलीकरणसुतभम् ।

कुर्व्यादादौ ऋदुस्तेदं मर्दनञ्च प्रयत्नतः ॥

Colophon. इति योगावली समाप्ता ॥

घन्यमेतं समाप्तोक्त्य यो न कुर्व्यात् प्रयत्नतः ।

निष्कलं जीवनं तस्य अजागलक्षनं यथा ॥

विषयः । कतिपयरोगाणां औषधकथनं । तत्र निम्बकल्प, प्रथमकल्प ईश्वरभाषित इक्षि-
कर्षकल्प, ब्रह्महृत्कल्प, देवदानीकल्प, षट्पलिकल्प, निष्कलाकल्प, ईश्वरभाषितसुखलीकल्प,
शास्त्रालौकल्प, बोधिसत्त्वगुटिका, भृङ्गराजकल्पेर्विभक्तोऽयं ग्रन्थः ।

No. 228. रत्नसारः । By सुरारि । Substance, palm-leaf, 12×1 inches. Folia, 102. Lines, 4 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Uriā Maṭha, Mohānta Mabārāja Śrī Adhikāri Rāmakṛṣṇa. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथम्य श्रीरमानाथं वर्द्धमानमुषाम्बुधेः ।

बालकण्ठालङ्कृतये रत्नसारं समुद्धरे ॥

सिद्धोवर्णसमास्नायः स्नानं । प्रसिद्धःवर्णानामकारादीनां समास्नायः
पाठक्रमो वेदितव्यः । इत्यादि ।**End.**

नलेकवचनं स च लक्ष पचयः लक्षाच्च पचावः स च लक्षाश्च पचामः ।

Colophon.

इति श्रीरत्नसारे समासः समाप्तः ।

हरिद्राष्ट्यावनीनाथसुतपाठाय निर्मितः ।

ग्रन्थोऽयं रत्नसाराख्यः श्रीचित्रेण सुरारिणा ।

असाधुवक्त्रो ज्वलदुल्लुकाणि निक्षिप्य सन्तः शमभूषविज्ञाः ।

ग्रन्थे सुरारिद्विजनिर्मितेऽस्मिन् दोषं गुणं वा परिशीलयन्तु ॥

वर्द्धमानात्समुद्धृत्य बालानां प्रीतिसम्पदे ।

यन्मया लिखितं किञ्चिद् विद्वांसः शोधयन्तु तत् ॥

लिङ्गधातुनिपातानामर्थान् काम्ब्येन भाषितुम् ।

सो हि नाम समर्थः स्याद् दिङ्मात्रन्तु प्रदर्शितम् ॥

विषयः । सन्धिप्रभृत्यात्मकं व्याकरणमिदम् ।

No. 229. रत्नावली By गौरमोहनभट्ट । Substance, country-made paper, 14×8 inches. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Midnapur, post Gadvetā, grāma Media, Babu Pārvasī Carana Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीश्रीहरिः ।

लिङ्गादयो विभक्त्यर्था लिङ्गाद्यर्था विभक्तयः ।

मतद्वयं फलैकत्वात् सिद्धमन्यैर्विदाम्बरैः ॥

कृष्णः श्रीज्ञानमित्यादौ विभक्तिर्लिङ्गबोधिका ।

एकःद्वौ वचनः संख्या प्रकृत्यर्था विभक्तयः ॥

द्रोणः खारी चाटकश्च तेषु ता ज्ञानबोधिकाः ।

शब्दा नियतलिङ्गाश्च पाकः प्रकृति × × × ॥ इत्यादि ।

End. कवेः कतिपयात् यस्य स्यात् कतिपयः प्रबोधयथा ।
 संख्याशब्दादवयवे तयटायट् च युज्यते ।
 यथा द्वाजयवौ यस्य द्वितयचितयं तथा ।
 ङितादी नितयो ज्ञेया इयं भयमुदाहृतं ।
 तथा ज्ञेया निपात्यास्तौ यथागममुदाहृताः ॥

Colophon. इति रत्नावल्यां तद्धितप्रक्रिया समाप्ता ।

विषयः । संक्षिप्तसारात् समाहृत्य सारं संक्षिप्तं पद्यात्मकमिदं व्याकरणं । तत्र सन्त्यत्र कार-
 कसमासतद्धितपादाः ॥

No. 230. रत्नावली । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 150. Lines, 9 on a page. Extent, 6000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Santos via Tangail, Babu Bhuvana Candra Sena, Kavi-rāja. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. अथ अरधिकृतिः ।
 नामरं देवकाष्ठं धन्याकं दृष्टतौदयं ।
 दद्यात् पाचनकं पूर्वं अरितानां अपरापहं ॥
 नागरादिसर्वजेषु ।
 शतावरीगुडुषीभ्यां सरसोयन्त्रपीडितं ।
 गुडप्रगाढः शमयेत् सदोऽनिलकृतं अरं ॥
 विस्वादिपञ्चसूत्रस्य काथः स्यादुवातिकल्परे ॥

End. आयुःकामो नवस्त्रीभिः संयोगं गन्तुमर्हति ॥
 स्नानानुलोपनहिमानिलस्रग्ध्रकाम्
 शीताम्बुदग्धरसस्रग्धुरप्रपन्नाः ।
 सेवेत आनुशमनं विरतौ रतस्त्र
 तस्मैवमाद्य वपुषः पुनरेति कामः ॥

Colophon. इति रत्नावल्यां वशीकरण्याद्यधिकारगुम्फनं ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । इति रत्नावल्यां अरधिकारगुम्फनं । इति अरतिसारगुम्फनं । इति अतीसा-
 रचिकित्सागुम्फनं । इति अक्षयौषधप्रपञ्चधिकारगुम्फनं । इति अशौऽधिकारगुम्फनं । इति-
 अग्निमान्दालीशोऽधिकारगुम्फनं । इति त्रिमिश्रिकित्सागुम्फनं । इति पाण्डुकामलाक्षणीय

काधिकारगुम्फनं । इति रक्तपित्ताधिकारगुम्फनं । इति राज्यक्ष्माधिकारगुम्फनं । इति कासाधिकारगुम्फनं । इति चिक्षाश्वासाधिकारगुम्फनं । इति खरभेदाधिकारगुम्फनं । इति दृष्ट्याधिकारगुम्फनं । इति मूर्च्छाधिकारगुम्फनं । मदात्म × परमदपानाजीर्णपानविधमाधिकारगुम्फनं । इति दाह्याधिकारगुम्फनं । इति उन्मादाधिकारगुम्फनं । इति अपस्माराधिकारगुम्फनं । इति वातरोगाधिकारगुम्फनं । इति वातरक्ताधिकारगुम्फनं । इति उरुक्ष्माधिकारगुम्फनं । इति आमवाताधिकारगुम्फनं । इति शूललाधिकारगुम्फनं । इति उदावर्तगुल्म-हृद्रोग उरोग्रह-मूत्रकण्डू-मूत्राघात-मूत्रातिसार अग्रसी-प्रमेह-स्थौल्य-दौर्गन्धि-पाणिपादखेदक्षौद्रयक्षत्-शोथ-मूत्रकटिज्वर-गल्लगण्ड-गण्डमाला-ग्रन्थाव्युदापचौ-क्षीपद-विद्रधी-प्रणशोथ-शरीरागण्डवषा-दाधिकारगुम्फनं । इति भग्नाधिकार-समाप्तः । इति-भगन्दर, नाडीव्रण, उपदंश शूलदोष, कुष्ठ, शीतपित्त, अक्षपित्त, विसर्प, स्नायुरोग, मस्तरिका, क्षुद्ररोग, मुखरोग, कर्णरोग, नासारोग, नेत्ररोग, शिरोरोग, अक्षगदव, सोमरोग, स्त्रीरोगादाधिकारगुम्फनं । अथ बालाधिकारः । इति बालरोगाधिकारगुम्फनं । इति विषाधिकारगुम्फनं । इति रसायनाधिकारगुम्फनं । इति दृष्ट्याधिकारगुम्फनं । इति ध्वजभङ्गाधिकारगुम्फनं । इति रत्नावल्यां वशीकरणादाधिकारगुम्फनं ॥ इति ॥

No. 231. रमलनवरत्नम् By परमसुखोपाध्यायः । Substance, country-made paper, 13×6 inches. Folia, 27. Lines, 15 on a page. Extent, 1250 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1875. Place of deposit, District Chāpra, P. O. Gopālganj, Harapurā, Jagadeo Paṇḍita. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

लम्बोदरं विघ्नविनाशनञ्च नत्वा भवान्नीतनयं गजाक्षम् ।
यस्य प्रसादेन सुराः ससस्त्रास्तिष्ठन्ति स्त्रे स्त्रे च पदे सदैव ॥
नत्वा श्रीरमल्लाचार्यान् परमाद्यसुखाभिधैः ।
उद्धृतं रमल्लाभोधेः नवरत्नं सुशोभनं ॥ इत्यादि ।

End.

अन्तादीनां ससर्वस्यात्मनानां द्रव्यलाभकृतम् ।
भूमिकम्पो भवेत्तपि कारुकामाच्च दृष्टिकृतम् ॥
फलं वायव्यदिग्भागे विशेषेण प्रजायते ।
यद्यत्र कुलतं वास्यादधिकं यत्र कुत्रचित् ।
रागमुत्सङ्गं तत् सर्वं निर्मलं कुत्र सादरात् ॥

Colophon. इति श्रीसनाद्यकुलावतंसपरमसुखोपाध्यायकृते रमलनवरत्ने वर्षफलं नाम
नवमं रत्नं समाप्तं ॥ संवत् १८७५ ।

विषयः । १ रत्ने संज्ञादिकथनं । २ वलावलविचारकथनं । ३ प्रज्ञोपकरणकथनं ।
४ प्रज्ञादिकथनं । ५ प्रज्ञावध्यादिकथनं । ६ मुष्टिप्रज्ञकथनं । ७ सूक्ष्मप्रज्ञकथनं । ८ चौरादि-
नामकथनं । ९ वर्षफलकथनं ॥

No. 232. रवीन्द्रोद्योगोपायः । By रामचन्द्रशर्मा । Substance, country-
made paper, 15×3 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 120
slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla
Medinipur, post Gadvetā, grāma Khanverā, Babu Vaikunṭhanātha
Cakravartī. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीरामः ।

श्रीरामचन्द्रशर्मेन वक्ति पण्डिततुष्टये ।
रवीन्द्रोद्योगोपायं सुगमं सुपरिसुष्ठं ॥
स्वाङ्गात्मा भुजभागाः सुखदूर्द्धाः खड्गतिष्ठताः ।
तदूर्द्धाः + खड्गत्युनाः खभोद्धासकतस्तुताः ॥ इत्यादि ॥

End. यवमानोत्तवासक्रमात् पूर्वं लिखेत् स्थित्यर्थपदचननेन पूर्ववत् स्पर्शादि-
वालिनिर्णयः । सूर्या × × न्यूनवासः कदाचिदपि न दृश्यो मध्याह्ने वा-
हमाश्रन्यनोपि प्रायेणादृश्य इति निष्कर्षः ।

Colophon. इति श्रीरामचन्द्रभट्टाचार्यविरचितो रवीन्द्रोद्योगोपायः समाप्तः ।

विषयः । चन्द्रसूर्य्यपदगणना ।

No. 233. रसकल्पद्रुमः । By जगन्नाथमिश्र । Substance, palm-leaf
16×1 inches. Folia, 189. Lines, 5 on a page. Extent, 5800 slokas.
Character, Uriā. Date ? Place of deposit, zilla Puri, parganā Rāhān,
grāma Jagannātha Vidyādhara-pura, Paṇḍita Rāmacandra Misra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशायनमः ।

वामे कोदण्डदण्डं भुजगसमभुजं दक्षिणे चण्डकाण्डम्
 स्कन्धे तूष्णीरवन्धं सुपटकटितटे स्पर्णपूर्णाष्टिसष्टि
 मौलौ कोटीररत्नं खचितमणिगणं नू[त्न]रत्नं दधानम्
 युद्धे वहावधानं रघुकुलतिलकं नैम्यहं प्रत्यहं तम् ॥
 गुरुपदेशाद् विश्रातं युतं यत्किञ्चिदेव च ।
 संप्रदायमुखेनेदं मुखेन प्रोच्यते मया ॥
 प्रत्यादौ मङ्गलं कृत्वा नम्यते तत्प्रवर्तकः ।
 कौर्तिकामेन कविना कौर्त्सिते स्वस्य नाम च ॥
 आत्मापकर्षो विनयस्तथैवेहापि वर्ण्यते ।
 साधूनां स्तवनं निन्दा खलानामपि वर्ण्यते ॥ इति संप्रदायः ।
 तत्र ग्रन्थप्र[व]र्तकमस्कारां यथा
 मुनिं प्रणम्य भरतं जगन्नाथेन धीमता ।
 क्रियते रसिकप्रीत्यै रसकल्पद्रुमोऽधुना ॥
 कल्पद्रुमत्वकथनं यथा ।
 विभावाद्यैर्दलैरभिः पञ्चभिः पञ्चवः स्मृतः । (?)
 सर्वेष्वपि रसेष्वेव कल्पद्रुमं प्रकल्पते ॥ इत्यादि ।

End.

सायं दीपविधिं वितन्वति शिशौ मन्दं हसन्त्या तया
 किञ्चित् किञ्चिदपाङ्गभङ्गकुटिला दृष्टिः समारोपिता ॥

Colophon.

इति चाख्यरसशाखायां सञ्चारिनिरूपणं नाम तृतीयदलः ।

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । इति जगन्नाथमिश्रविरचिते रसकल्पद्रुमे रौद्ररसशाखायां विभावनिरूपणं
 नाम प्रथमदलः । इति वीररसशाखायां अनुभावनिरूपणं नाम द्वितीयदलः । इति रौद्ररसशा-
 खायां रौद्रनिरूपणं नाम पञ्चमदलमिति पञ्चमः पञ्चवः । इति कर्णरसशाखायां अनुभाव-
 निरूपणं नाम द्वितीयदलः । इति कर्णरसशाखायां स्वात्मनिरूपणं नाम चतुर्थदलः ।
 इति शृङ्गाररसशाखायां भावनिरूपणं नाम प्रथमदलः । इति शृङ्गाररसशाखायां अनुभाव
 निरूपणं नाम द्वितीयदलः । इत्यादि । रसनिरूपणमुखेन रसानामनुभावादनिरूपणमिति-
 सिद्धात् ।

No. 234. रसरत्नाकरः । By नित्यनाथसिद्धः । Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 10 on a page. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Śisoyā, district Chāprā, Paṇḍita Rāmanātha Mīśra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

सिद्धिः श्रीगणेशाय नमः ।

अथ श्यावरविषनिवारणं ।

पुत्रजीवफलान् (प्रज्वा) शीततोयेन पेययेत् ।

तामेव चाङ्गने पाने लेपे सर्व्वविषापहः । इत्यादि

End.

भोजनान्ने सदास्वाद्वृक्षणीश्वासकासजित् ।

यदुक्तं तज्जयन्त्याशु वटी व्याख्याप्रभावती ॥

Colophon.

इति श्रीपार्व्वतीयपुत्रनित्यनाथसिद्धविरचिते रसरत्नाकरे अर्शादिनिवारणोनाम सप्तमोपदेशः ॥

विषयः । १ उपदेशे श्यावरविषशस्त्रनिवारणरसशोधनमारणादिकथनम् ॥ २ सर्व्वलौघादिशोधनमारणकथनं । ३ ज्वरादिपाक्षुरोगनिवारणकथनं । ४ रसादितिरूपणं । ५ गुल्मशूलानिनिवारणं । ६ भगन्दरादिनिवारणं । ७ उपदेशे अर्शादिनिवारणं ।

No. 235. रसाब्जिः (वल्लभमतातुगः) कीटदहः । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 89. Lines, 7 on a page. Extent, 1246 slokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Benares City. Late Haris Candra Babu. Appearance, very old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीमोपीजनवल्लभाय नमः .

नौमि श्रीलक्ष्णदेवं तमतिमतिमतो (.) स्वसंकल्पजम्पाद्व्याप्त (..) प्रलयघनल (..) वधोत्सघोनः (इतः अतीवास्यहन्तात् कीटदहलाभापदनीयं .

End.

वंशे श्रीवल्लभस्य स्वयमखिलजनानुवरिष्यन् हृषातो-

य (..) विभ्रूय लोके जयति स विदितो निडलीशास्त्रकृतः ।

जानक्यागर्भं(....)स्मिन् जनिजनिरतोराघुनाद्येर्भक्षिचं
किम्बादृष्टादितर्कः कथयत सुधियः सम्भवत्यत्र दृष्ट ॥

Colophon.

[श्री][श्री]वक्त्रभदीक्षितादजनि यः श्रीविष्णुसत्सुता[त्]
जातः श्रीरघुनाथतः सुकृतिनः श्रीदेवकीनन्दनः ।
तेनाकारि रसाम्बिसङ्गकमिदं काव्यं तरङ्गायितं ॥
तत्रायं च चवर्द्धश (रतोनासि) .

विषयः । महाकाव्यम् .

No. 236. रामरत्नाकरटीका । By महासुदूत । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 88. Lines, 11 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgarī. Date 1773 Samvat. Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीविष्णुनाथ नमः . श्रीमच्छंकाराचार्यगुरुभ्यो नमः .
सत्यं विज्ञानमानन्दमसङ्गं (....) वर्जितम् ।
अनादिमम्यद्वय्यामं श्रीरामं भावयाम्यहम् ॥
व्यासशंकरपरमहंससङ्गमपदोदितम् ।
(....) अज्ञान विनाशाय (....) एनं समाश्रये ॥

End.

अक्षयैकरसः सिद्धोयन्महासुदूतनामिधः ।
तस्मात् दासोऽहमित्युक्ता भावना नास्ति (....) मता ।
समुक्ता ज्ञाननाशाय सम (....) पतिसुन्दरी ।
प्रज्ञाहमस्मिन् नित्यं सविद्वानन्दविपश्चः ॥

Colophon.

इति श्रीरामरत्नाकरटीकायां महासुदूतसत्सुतायां (....) उद्भेदः । समाप्त-
त्वायं ग्रन्थः ।

विषयः । रामरत्नाकरटीका .

No. 237. रामसारसंग्रहः । Substance, country-made paper, 13×5½ inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent, 320 slokas. Character, Nāgarā. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Māṭha. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

ऐश्वर्यमानं पुरुषं भजेत् । इति सामवेदे ।
 ॐ प्रकाशो रामचन्द्रस्य परं ब्रह्म प्रकाशितं ।
 भास्करस्य यथा धर्मचन्द्रस्य चन्द्रिकोज्ज्वलं ॥
 रामस्यातिप्रियं नाम आदिब्रह्म सनातनं ।
 सच्चिदानामसद × विष्णोर्नारायणस्य च ॥
 निर्गुणं सगुणञ्चैव परमात्मा तथैव च ।
 एते चांशा हि रामस्य पूर्वं चान्ते च मध्यमः । इत्यादि ।

End.

आदिकाव्यमिदं राम त्वयि सर्व्वं प्रतिष्ठितं ।
 न × लोचनिकाव्यानां यशोभागाद्यवाहते ॥ (2)

Colophon.

इति श्रीरामसारसंग्रहः सम्पूर्णः ॥ श्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु ।
 श्रीरस्तु । यदक्षरं पदं अष्टं मात्राहीनं च यदुभवेत् ।
 तत् सर्व्वं क्षमतां देव प्रसौद परमेश्वर ॥
 श्रीराम ।

विषयः । श्रीरामचन्द्रस्य परब्रह्मलक्षापककतिषयप्रमापकवचनसंग्रहः ।

No. 238. रामायणः । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 224. Lines, 10 on a page. Extent, 4,800 slokas. Character, Nāgarā. Date, 1874 Samvat. Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नमस्तैलोक्यनिर्माणवाससंहृतिकर्मणे ।
 चित्सदानन्दरूपाय विष्णवे परमात्मने ॥ १ ॥
 अपस्तम्बं नमस्कृत्य धूर्तस्वामिप्रसादतः
 तद्भाष्यहतिः क्रियते यथाशक्ति निरूपिता ॥ २ ॥

न व्यवस्थाप्यते वस्तु स्ववृद्धिस्तु नियम्यते
को वा समर्थो वेदार्थनिर्णयत्यन्तमकरे ॥ ३ ॥

End. नित्यकर्त्तव्येषु दर्शपूर्णमासादिषु पक्षे कामोपदेशोपि कामनादुक्ता सुसुक्तोः
त्रोविद्यस्य चाकामद्वयस्य इति सुसुक्तोः प्रवृत्तात् । अष्टमः पटलः ।

Colophon. इति श्रीकौशिकेन रामेणाग्रिचिता कृतायां धूर्त्तस्वामिभाष्यहृत्ति बद्धः प्रश्नः ।
सम्बत् १८७४ ॥

विषयः । दर्शपूर्णमासादिष्वविवर्धितव्याख्यहृत्तिः ॥

No. 239. रामाखडारे दशम-द्वादश-त्रयोदश-चतुर्दश-प्रश्नाः । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 223. Lines, 9 on a page. Extent, 4014 slokas. Character, Nāgara. Date, 1773 Samvat. Place of deposit, Benares City, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. आदौ तावत् परिभाषायां एकविंशतिर्यज्ञाः व्याख्येयतराः प्रतिख्याताः
तेषु पाक्यज्ञाः सप्त गृह्ये व्याख्याताः शेषेषु हविर्यज्ञाः सप्तकर्माणि अद्यातो-
दर्शपूर्णमासौ ।

End. अत्रेष्टमन्तरमेवाग्निहोचाराभ्यर्चनमवश्यं सायमग्निहोत्रं इति वक्तव्यं संतिष्ठत
इति अथ न्यायप्रामाण्यवाद्वात् तन्निर्देशक्रमो विवक्षित इति ।

Colophon. समाप्तः प्रश्नः संवत् १७७३ ।

विषयः । सोमसूत्रभाष्यहृत्तिः ।

No. 240. रामाखडारे सप्तमाष्टमप्रश्नाः । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 137. Lines, 10 on a page. Extent, 2740 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. पशुर्वध्यते यज्ञार्थं यस्मिन् कर्मणि पशुवन्धः तेनेष्टवान् पशुवन्धवाजी स
सर्वाङ्गं लोकान् अभिजयति नास्य लोकेषु प्राप्तेः प्रतिघातो भवति इत्यादि ।

End. अन्यद्वैध्यदेववत् वायोनिर्गुणस्यापि सगुणे एव वायोरनुवाक्ये यस्माद्निर्गुण-
स्यापि वायव्यस्य श्वेतवत्यः परिपठिताः ।

Colophon. समाप्तं चातुर्मास्यचौचम् ।

विषयः । पशुबन्धचातुर्मास्यसूत्रभाष्यवृत्तिः ।

No. 241. रामाख्यारभाष्यम् । Substance, country-made paper, 14×6 inches. Folia, 140. Lines, 10 on a page. Extent, 3,080 slokas. Character, Nāgara. Date, 1844 Samvat. Place of deposit, Benares, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ श्रीगणेशाय नमः .

आदौ तावत् परिभाषायामेकविंशतिर्यज्ञा व्याख्येयतया प्रतिज्ञाताः [प्रति]
ज्ञातेषु पाकयज्ञाः सप्त गृह्ये व्याख्याताः श्रेष्वेव हविर्यज्ञाः सप्त कर्माणि,
अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्याम इत्यारभ्य यथास्वारम्भाणीयेत्येवमन्ते
स्त्रोक्तानि दर्शपूर्णमासादौनि, पिण्डपितृयज्ञाधानाग्निहोत्राग्रयणपशुबन्ध-
न्याप्तर्मास्यानौत्यादौनि अकरणे प्रत्यवायाः भवन्ति ।

End.

केचित् प्रथमाधाने निशायामतीतायां सना । तस्माद्विज्ञात् अग्निहोत्र
मारब्धमिति वदन्ति । अन्ये तु होमकाले अग्निसम्पत्तेरमधिकारान्
वचनाभावाच्चापरेदुः सोमे वारब्धमिति । अनेष्टान्तरमेवाग्निहोत्रारम्भाय
अवश्यं सायमग्निहोत्रमिति वक्तव्यं संतिष्ठत इत्यस्य न्यायप्राप्तानुवादत्वात्
न तन्निर्देशकसो विवक्षित इति ।

Colophon. सप्तमः पटलः । समाप्तः प्रश्नः । सोमे रामाख्यारभाष्यम् सम्बत् १८४४ ।

विषयः । आपस्तम्बोक्तसूत्रभाष्यव्याख्या ।

No. 242. रामायणटीका सुक्ताख्यारः । Substance, palm-leaf, 14×1½ inches. Folia, 178. Lines, 5 on a page. Extent, 4250 slokas. Character, Uṛiā. Date ? Place of deposit, district Puri, pargana Rāhan, grāma Jagannātha, Vidyādharpura, Paṇḍit Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

स जयति रघुर्वशतिष्ठकः कौशल्याहृदयमन्दनोरामः ।

दशवदननिधनकारी दामरविः पुण्डरीकाक्षः ।

कूजन्तं रामरामेति मधुरं मधुराक्षरम् ।
 आद्यश्च कविताशास्त्रं बन्धे वाल्मीकिकौकिलम् ॥
 काचं मन्दमतिर्गभीरमधुरं रामायणं तत् काच
 व्याख्यानेऽस्य परिधमन्नचमसो वास्यास्यदं धीमताम् ।
 को भारोच मम स्वयं कुलगुरुः कोदण्डपाणिः कृपा
 कूपारो रचयत्यदः सपदि मञ्जिष्ठापसिंहासनम् ।
 एवं पूर्वस्मिन् काण्डे दीनसंरक्षणरूपो धर्मोऽनुष्ठितः
 अथ किष्किन्ध्याकाण्डे मित्रसंरक्षणधर्माऽमुहायते ॥ इत्यादि ॥

End. ते वयं कपिराजस्य सर्व्वे वचन कारिणः ।
 कृता × × × सुपाप्मचे
 ऋद्धे तस्मिंश्च काकुत्स्थे सुप्रीवे च सलक्षणे ।
 गतानामपि सर्व्वेषां तत्र नो नास्ति जीवितं ॥

Colophon. इति श्रीमत्किष्किन्ध्याव्याख्याने मुक्ताहारे सप्तपञ्चाशत्सर्गः ।

विषयः । रामायणस्य व्याख्यानम् ॥

No. 243. रामायणटीका पीताम्बरः (अयोध्याकाण्डस्य द्वादशसर्गपर्यन्तः)

By गोविन्दराजः । Substance, country-made paper, 12×6 inches, Folia, 39. Lines, 24 on a page. Extent, 2300 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Purā, Rājgopāl Maṭha, Mohaṭṭa Śrī Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

श्रावं श्रावं शठारेः शमदमवपुषः फुल्लवङ्गारविन्दः
 दास्योऽस्योऽस्य वाचा प्रकृतिमधुरया प्रीत्य विद्वज्जनेभ्यः ।
 गोविन्दार्यः सुधीशः कुशिककुलमयिर्गुडगाढाशयाद्यं
 सम्यक् साकेतकाण्डे सरसजनसुदे सादरं याकरोमि ॥
 प्रथमे काण्डे एतस्मिन्नन्तरे विष्णुरित्यादिना यतो वा इमान्नीत्यादिश्रुति-
 प्रतिपादितं जगत्कारणत्वं प्राप्नोतीत्यस्वरूपमथ निरूप्यते
 इत्यादि ।

इति श्रीकुशिककुलतिलकगोविन्दराजविरचिते श्रीरामायणभूषणे अयोध्या-
काण्डव्याख्यानं पीताम्बराख्यानं प्रथमः सर्गः ।

End.

यवीयसी कनिष्ठमन्त्रिणी नते वा मध्यमाजातेत्यत्र मध्यमासर्व्वराजपत्न्य-
पेक्षया देवाभिषेका देवाभीष्टा तथा प्रभावं तादृशप्रभावयुक्तं अप्रति-
हतप्रभावमित्यर्थः ।

Colophon.

इति श्रीपीताम्बरे द्वादशः सर्गः ।

विषयः । रामायणस्य व्याख्यानम् ।

No. 244. रामोत्तरतापनीटीका, सुधा । By भट्टमहासुकुलसूरि । Sub-
stance, country-made paper, 1×5 inches. Folia, 18. Lines, 20 on a
page. Extent, 1080 slokas. Character, Bengali. Date ? Place
of deposit, Rājguru's Maṭha, Gaṇeśamahalla, Benares City. Appear-
ance, very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ रामाय नमः ।

अकार्याभिषमात्मानममृतं ब्रह्म निर्मलं ।

यत्साक्षादपरोक्षात् तं श्रीरामं भजे (...) सा ।

दृष्टस्यतिवचाः । याज्ञवल्क्यमित्याद्याद्यवर्षचरचक्षुष्या श्रीरामोत्तरतापनी-
योपनिषत् तस्यायमवपाञ्चरव्याख्या प्र(...)यते ।

End.

यो विसृज्यमितीति, एतत् चेवदर्शनेनापि यदा जन्माकारिता इति
जन्मभिरन्तरिता अनेकजन्मकृता दोषा न स्मृशन्ति, तदा किं वक्तव्यं
उपासनायां कृतायामिति । इतिशब्दो ब्रह्मज्ञानोपदेशसमाप्तौ ।

यद्याख्यातं मया किञ्चित् स्वीयबोधानुसारतः ।

तं अन्तर्गं गुह्यैः शुद्धैरेव बबोद्धस्मिन्मया ।

Colophon.

श्रीमद्वचनभट्टमहासुकुलसूरिकृतायां श्रीरामोत्तरतापनीटीकायां सुधा-
ख्यायां अतुर्थकपिडका समाप्ता ।

विषयः । श्रीरामोत्तर-तापनी-व्याख्या ।

No. 245. रुद्रदेवी सोमप्रयोगः । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 148. Lines, 10 on a page. Extent, 3250 ślokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Vennares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यस्य ज्ञानमननं तद्दानं तस्य वाननं । भक्तियस्याननो तमननं गुरं श्रीमि ॥
आश्वलायनश्रुतिनो यजमानस्य बोधायनीयेन सोमप्रयोगः तच्चाध्वनि-
पूर्वकसोमेन ऋतुनक्षत्रादिनियमः ।

End. अतएव शांखायनेन सोमाहुत्वेन उक्तेऽपि सायमग्निहोत्रे अक्षयेषामनधिकारः ॥

Colophon.

विषयः । सोमाध्वर्यवः प्रयोगः ।

No. 246. रुद्राग्निप्रमाणं । Substance, country-made paper, 20×3 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 110 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Mymensing, pargana Aṭiyā, post Jāmurki, grām Hālāliya, Paṇḍita Harinātha Vidyāvāgīsa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. नमोः गणेशाय ।

अथ रुद्राग्निप्रमाणवचनानि लिख्यन्ते । रुद्राग्निविधौ विशेषमाह लिङ्-
क्रियासारयोः ।

करोमीति विनिश्चित्य यागमण्डपमारभेत् ।

भूमिं कृत्वा तु निःशङ्कां मण्डपं रचयेत् सुधीः ॥ इत्यादि ।

End. भोव्यादिकं यथाशक्त्या विप्रेभ्यः प्रतिपादयेत् ।

पिङ्गलामवे विशेषमाह ।

शिवलिङ्गे रुद्रभूर्गौ वासुदेवे × × × × ×

गणेशे सूर्यभूर्गौ च ऋषिदे वक्ष्ये तथा ॥

Colophon. इति लिङ्गक्रियासारे रुद्राग्निप्रमाणम् ॥

विषयः । रुद्राग्नियामविधायकप्रमाणसङ्ग्रहः ।

No. 247. ब्रह्माग्निप्रयोगः । Substance, country-made paper, 20×3 inches. Folia, 18. Lines, 6 on a page. Extent, 324 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Mayamansing, Parganā Aṭiyā, post Jāmurki, grāma Hālālā, Paṇḍita Harinātha Vidyāvāgiṣa Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

नमः शङ्कराय ।

अथ ब्रह्माग्निप्रयोगः । तत्र यागपूर्वस्मिन् नवमे सप्तमे पञ्चमे द्वितीये सद्यो-
वा कर्त्तव्यं कृत्वा चन्द्रतारास्मिन् शुभसमये अङ्कुरारोपणं यागमप्यपो × ×
मप्यपो कुर्यात् ॥

तत्र मङ्गलतूर्य्यमप्य × × पुरःसरसुदृक्कुचं ब्राह्मणवचनपुत्रेभ्य ब्रह्माङ्कुर-
गन्धमाद्यादौः समभ्यर्च्य ओं मदा मन्कर्त्तव्यव्यशीर्षपञ्चरात्रोक्तब्रह्माग्निविधिना
अचलशिवस्मिन् प्रतिष्ठाप्राक्कर्त्तव्यमङ्गलाङ्कुरारोपणकर्त्तव्यं ओं पुण्याहं भवन्तो
भुवन्तु इति चिः श्रावयेत् इत्यादि ॥

End.

ततो दीनादिभ्योऽग्रादिकं दत्त्वा ब्राह्मणेभ्यो यथाशक्ति भोष्यादिकं दद्यात् ।

Colophon.

इति व्यशीर्षपञ्चरात्रोक्तब्रह्माग्निविधिना अचलशिवप्रतिष्ठाप्रयोगः समाप्तः ।

No. 248. लघुवार्त्तिकम् By उत्तमस्लोक-यति । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibi-hāṭi Benares City, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

जीमवेष्टाय नमः ।

अथातो ब्रह्मविज्ञासा जगद्धेनुः सदादि तत् ।

वेदचेतुरपि ब्रह्म तद्देदादेव जीयते ॥

न प्रतीचि ब्रह्मदृष्टिं विमते तन्ममादिगीः ।

End.

इत्थं जैमिनिवाद्रायब्रह्मते तन्त्रद्वये × × × ।

पूर्वाचार्यवरैः × शब्दनिवहैः स्पष्टीकृता विस्मरम् ॥

ते संक्षिप्य यथासतीह सुगमैः शब्दैः प्रकाशोक्तताः ।

जीमद्विचपतेर्विश्वानयमानायथा गुह्यौ सदा ॥

Colophon. इति श्रीमत्पुण्डानन्दसुनिकिङ्करेण उत्तमश्लोकयतिना विरचिते लघुवा-
चिके चतुर्थस्य चतुर्थः ।

विषयः । सन्धिप्रश्नसूत्रविवरणम् .

No. 249. लघुशब्देन्दुशेखरव्याख्या By भैरव । Substance, country-
made paper, 10×4 inches. Folia, 203. Lines, 9 on a page. Character.
Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna City, Samskr̥ta-Saṁjivani,
Paṇḍita Jayanārāyaṇa Vājaṇeyī Appearance. new. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

सीताचर्चितपाद × × युगलं ध्यात्वा द्वितीयं × × ।

× × ज्ञानमयीं दधानमपरं हस्ताम्बुजं जानुनि ॥

कुर्वे चन्द्रकलां शिवां शिशुचितां × × × × ×

× × × × × × × × ।

शब्देन्दुशेखरस्येयं टीका चन्द्रकलाभिधा

रच्यते भैरवेणात्र × × × × यथा वृथाः ।

End. खण्डितं ॥

विषयः । लघुशब्देन्दुशेखरस्य व्याख्यानं ।

No. 250. ललितत्रिमङ्गस्तोत्रम् By विठ्ठल । Substance, country-made
paper, 10×5 inches. Folia. 4. Lines, 11 on a page. Extent, 88 slokaa.
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late
Bābu Hariścandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगोपीजनवत्सभाय नमः ।

नमः पितृपदाभोजरेणुभ्यो यज्ञिवेदनात् ।

अस्मत्कुलनिष्कलङ्कं श्रीकृष्णोपासनात्कृतं ॥

End. अहं नदीय इत्येषा तद्गार्गा वसिता परं ।

तेन प्रसन्नं भवतु दासे त्रिविक्रमे प्रभुः ॥

Colophon. इति श्रीगोखामिश्रीमत्विष्णुलनाथविरचितं ललितविभङ्गं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीलक्ष्मस्तुतिः ।

No. 251. ललिताख्यपरिभाषा By पुरुषोत्तम । Substance, palm-leaf, $15 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 6 on a page. Extent, 1240 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Brāhma-cārimaṭha, Paṇḍita Valadeva Brāhmācārī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

परित्यागता भाषा परिभाषा सा हि एकदेशस्था सकलशास्त्रमभिज्जलयति यथा वेङ्गप्रदीप इति । सैव द्विधा, लिङ्गवती विध्यङ्गशेषभूता च । यत्र शब्द एव लिङ्गमुपादीयते सा लिङ्गवती परिभाषा, यथा इको गुणद्वयी इति ॥ इत्यादि ।

End. एवमनया दिशा अन्यथापि शब्दप्रयोगो यद्देशन्यायवाक्यानि लिङ्गोद्देशरूपाणि अवगन्तव्यानि ।

Colophon. इति वैयाकरणगणपञ्चाननपुरुषोत्तमविरचिता ललिताख्यपरिभाषा समाप्ता ॥

स्वाधीनपत्रि(भर्तृ)काचेष्टा वनविहारादिमदनोत्सवमहाह्वारादिमनोरथ-
यात्रप्रभृतयः । इदं पुस्तकं रामप्रसादब्रह्मचारिणः ।

ज्येष्ठशुक्लस्य पक्षस्यां भूपुत्रस्य च वासरे ।

लिखितं परकाव्यायै रामाङ्गब्रह्मचारिणा ।

हरये नमः ।

विषयः । वैयाकरणपरिभाषादिविवेचनं ।

No. 252. लीलारमणम् By बालकृष्ण । Substance, country-made paper, 13×4 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 384 slokas. Character, Maithil. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Rāmkalā, Bagihi, Paṇḍita Tārādatṭa Ojhā. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अव्यक्तमव्ययं सत्यमचिन्त्यं निर्गुणं गुणं ।
 आद्यं वदन्ति यं देवं महात्मो जयतीश्वरः ॥
 श्रीदेवस्य चरं गुह्यं गणपतिं भागीरथीं भास्करं
 स्त्रां देवीमपरां प्रणम्य पितरो भास्वं ब्रह्मनिशं ।
 प्रयत्नं [प्र]करोति कौतुककरं चारं जनानां सतां
 श्रीलोलारमणं मनोविहरणं श्रीबासकृष्णो वरं ॥
 उद्योतौ चतू क्षुतौ शृणु सखे दुःखौ प्रवीणौ क्षुतौ ।
 बुध्यावुचमितौ कूपू प्रकथितौ नीचौ गजे चाय्यकैः ॥

End.

सत्स्थाने च सुगन्धदुग्धसञ्चितां सङ्कल्पवर्तीं पिवेत् ।
 तस्मिन्नेव रतिं वरां सुगमयेत् कुर्यात् तदा गर्भिणी ॥

Colophon.

इतिश्रीमत्पण्डितवेदहृत्कुलोद्भवश्रीव्योतिःसूक्तपात्रजश्रीबासकृष्णविरचिते
 लोलारमणे गर्भनिरूपणं नाम षोडशकौतुकं ॥

विषयः । १ । २ । कौतुके संज्ञानिरूपणं । ३ कौ, संज्ञाफलकयनं ॥ ४ कौ, जीवबाहु-
 मूलनिरूपणं । ५ कौ, जीवभेदकयनं । ६ बाहुभेदकयनं ॥ ७ मूलभेदकयनं । ८ अतीत-
 पुरुषायुर्निरूपणं ॥ ९ कौ, वस्तुनामकयनं ॥ १० कौ, कार्याविधिनिरूपणं । ११ कौ, स्वर-
 निरूपणं । १२ पक्षपत्तिनिरूपणं । १३ सुभिज्ञादिनिरूपणं ॥ १४ युद्धादिनिरूपणं । १५ कौ,
 निधिसूक्तनिरूपणं । १६ कौतुके, गर्भनिरूपणं ॥

No. 253. लीलावत्युदाहरणम् By वीरेश्वरदेवस्य । Substance, country-
 made paper, 10×5 inches. Folia, 27. Lines, 16 on a page. Character,
 Maithil. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Rāmkalā,
 Bagihī, Paṇḍita Rāmadatta Ojhā. Appearance, new. Prose. Generally
 correct.

Beginning.

नमो विष्णवाय ।

आदित्यं जगदुद्भवस्थितिविभुं नामानिधिं योजिनां ।
 ध्येयं त्रय्यवर्गोर्मिदोवरहितं पश्यन्ति यं हृदयं
 भक्तानाञ्च मनोरथार्थफलदं कोशव्यवहृदकं ।
 जीतं सङ्कृतिभिः महोदयमहं वन्दे जगद्भास्करं ।

अव्यक्तं बीजभूतत्वात् गणितं बीजसंज्ञितं ।

व्यक्तञ्च पाठौगणितं प्राङ्गणितवित्तमाः ॥

End.

केचित्तु जीवासुखं व्यासो भूमिलेखेन निम्नमित्यादिना फलमानवीय हनफलाद्दे
शोधं फलमित्याहुः ॥

आसीत् पार्थपुरे विनायक इति ख्यातो मन्मथमण्डले

तर्को नाल्पमतिर्गिरिष्ठगणकः प्रौढसूदौयोक्तिभिः ।

तस्मात् यो जनितान्नवान् सुगणको गोपालसंज्ञो बुधः

तत्पुत्रेण विवेचितं सुगणितं श्रीभास्करीयनिबद्धं ॥

शाके षट्पञ्चमहीप्रभाषे गताब्दपिण्डे दिवसस्य (नः स)माने ।

तर्कान्नधीमन्मतितारतम्यास्त्रीलावतीयं विहता समासात् ॥

Colophon.

इति भास्कराचार्यविरचितायाः स्त्रीलावत्याः श्रीवीरेश्वरदेवश्चक्रतन्त्रा-
खरणं समाप्तं ॥

विषयः । संक्षिप्तस्त्रीलावतीयाख्यानं ॥

No. 254. लोकतत्त्वनिर्णयः By हरिभद्रसूरिः । Substance, country-
made paper, 12×4 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent,
210 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīn-
maṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benāres City. Appearance,
new. Verse. Correct.

Beginning.

प्रणिपत्यैकमनेकं केवलरूपं त्रिमोक्षसं भक्त्या ।

भक्त्यजनबोधमाद्यैः तत्तत्त्वनिर्णयं प्रवक्ष्यामि ॥

भक्त्याभक्त्यविचारो न हि युक्तोऽनुपपन्नप्रवृत्तानां ।

कामं तथापि पूर्वं परीक्षितव्या बुधैः परिचयः ॥

End.

तस्मादनाद्यनिर्णयं यस्यनोदभीमं

जन्मा × × × दोष दृढनेम्यतिरागतुम्बं ।

घोरं स्वकर्मपवनेरितलोकचक्रं

आम्यत्यनायतमिदं हि किमीश्वरेण ॥

Colophon.

इति श्रीहरिभद्रसूरिरचितो लोकतत्त्वनिर्णयः सञ्पूर्णः ।

विषयः । मनुष्यतत्त्वनिरूपणम् ।

No. 255. लोमशजातकम् । Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, 320 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1878. Place of deposit, District Chāprā, Harapurā, Paṇḍita Jagadeo. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

जीमणेशाय नमः ।

सुजन्मा नाम विप्रोऽसौ सन्तोषी शैलवान् सुधीः ।

स्वधर्मनिरतो नित्यं ब्रह्मज्ञानेषु तत्परः ॥

एकदा जन्मलगेन फलज्ञानं चिकीर्षुः सः ।

फलज्ञानस्य चेत्यर्थं गत्वा वदरिकाश्रमे ॥

तत्र दृष्ट्वा शुभस्थानं लोमशस्याश्रमं शुभं ।

गत्वा तु निकटे तस्य निकीर्षः शुश्रूचेतनः ।

कृतान्मलिपुटो भूत्वा उवाच विप्र तं प्रति ॥

End.

विप्राणां भोजनं दानं सङ्कल्पं विधिपूर्वकं ।

पञ्चपीडाप्रशान्त्यर्थं कारयेद्विधिवत् सुधीः ॥

भो विप्र त्वया दृष्टा कथिता स्वधरा मया ।

अतःपरं वृत्तसि किं तद्वदस्व समाधृतः ॥

Colophon.

इति श्रीलोमशजातके पञ्चदानजपपूजाकथनं नामाष्टमोऽध्यायः ॥

इति लोमशजातकं समाप्तं ॥ संवत् १८७८ ।

विषयः । अत्र ४ पत्रं यावत् लोमशसंहिता, ततःपरं लोमशजातकं ॥ तत्र १ अध्याये आयुर्दायारिष्टारिहभञ्जनं । २ अः दशान्तर्दशफलकथनं । ३ अः कुटुम्बकथनं । ४ अः द्वादशयोगकथनं । ५ पञ्चवर्गवादिनिर्णयः । ६ अः कुललीफलाफलादिकथनं । ७ अः गोचरफलादिकथनं । ८ अः पञ्चदानपूजादिकथनं ॥

No. 256. वनप्रतिष्ठाविधिः । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 19. Lines, 10 on a page. Extent, 380 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Harapurā, Post Gopālagauja, District Chāprā, Paṇḍita Jagadeo. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वनप्रतिष्ठाविधिः । वनपूर्वदिशि मध्ये यजमानहस्तेन षोडशक्षपति
मित्रं मण्डपं विधाय इत्यादि ।

End.

अपरिभ्यः स्वस्तिवचनादिभ्यो दक्षिणा दातव्या भूरिदक्षिणया ब्राह्मणमन्त्रोक्तं
कुर्यात् ब्राह्मणाश्च यजमानाग्निं दद्युः ॥

Colophon.

इति वनोत्सर्गविधिः ॥

विषयः । वनप्रतिष्ठाविधिप्रयोगादिकथनं ॥

No. 257. वर्षपद्धतिटीका By भट्टजयानन्द । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 10. Lines, 19 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1833. Place of deposit, late Bābu Hariścandra, Benares City. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ केशवीवर्षकरणपद्धतिः तस्या इयं टीका लिख्यते ।

शशिकलाकलिताधिकमेकतः सितिविभूतिविभूतिविभूतिं ।

शिवशिवायुगलं युगलं धनं द्रुतविलम्बितगामि गमामि तत् ॥

End.

अन्यथा न शुभं मित्रेण मित्रं फलं वदेत्, एतद्भावफलादिकं श्रुतं ताजि-
कोक्तं श्रेयं ।

Colophon.

इति श्रीकेशवविरचिता वर्षपद्धतिः ताजिकमतानुकूला टीका भट्टजया-
नन्देन पुत्रयोरध्यापनार्थं लिखिता समाप्ता । संवत्-१८३३ ।

विषयः । केशवीवर्षपद्धतिव्याख्या ।

No. 258. वल्लभगीतकाव्यम् । Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 15. Lines, 14 on a page. Extent, 380 slokas. Character, Nāgara. Date? Place of deposit, late Bābu Hariścandra, Benares City. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगोकुलेशो जयति ।

श्रीमद्गोकुलसपदनं वरतनुं कल्याणपाद्योनिधिं

विघ्नौघोन्मदनागकुम्भदलनाति × सिंघ × × ऋमं ।

भक्तापत्तिभः समुच्चरणश्रीसूर्यकोटिप्रभं

वन्देऽहं कमलाकरं द्विजवरं श्रीवक्त्रं सत्प्रियं ॥

End.

विद्यानिधिः कामकलानिधिश्च दयानिधिर्वागवतोदधिश्च ।

तेजोनिधिः सत्गुणकोदधिश्च विराजते वक्त्रं एष घोषे ॥ (इतो नास्ति)

विषयः । संगीतेन वक्त्रभाषार्थस्तुतिः ।

No. 259. वक्त्रभाषार्थवशावली By निर्भय । Substance, country-made paper, 6×5 inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1859. Place of deposit, late Bābu Hariścandra, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीविष्णुवरजी ।

जयति श्रीमदाचार्यवंशो येन वशीकृतः ।

ब्रह्मादिदुर्लभः कृष्णो योगिनां पारदो यथा ॥

तन्नामानि प्रवक्ष्यन्ते चिन्तामणिसमानि हि ।

कल्पदण्डं समाश्लोक्य, प्रकृत्या भाषया कृतं ।

End.

गुणरत्नसुधासिन्धुगोस्वामिब्रजभूषणौ ।

स्त्रीकृतनिर्भयास्त्रोचं कृतवान्कल्पपादपं ॥

Post Colophon.

संवत् १८४१ । ज्येष्ठशुक्लद्वितीयायां रचितोऽयं कल्पदण्डः ।

योबीजवापमारभ्य फलपाकावधि स्वं ।

पोषितं ब्रजतरुं नाथो नापि जिज्ञासति ॥

उपाध्यायजयकृष्णदौक्षिणेन आत्मावलीकार्थं लिखितं काकयोली

ग्रामे । संवत् १८५९ मिति प्राक्गुणवदि रविवासरे समाप्तम् ।

विषयः । वक्त्रभाषार्थवशावली ।

No. 260. वल्लभाष्टकविहतिः By वल्लभः । Substance. country-made paper, 13×5 inches. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, late Bābu Hariscandra, Benares City. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ।

यत्पादरजसागत्य मनो मे चञ्चलीकृतं ।
तत्तुलाचार्य्यपदानां विहतौ यत् प्रवर्तते ॥
विहतेः सफलत्वाय नत्वा पितृपदाम्बुजं ।
विहतिः कर्तुमारम्भा नतिविश्वासतो मया ॥

End.

पितृपादाञ्जलयया विहतं वल्लभाष्टकं ।
रूपयन्तु सदाचार्या भृत्ये श्रीविष्णो मयि ॥

Colophon.

इति श्रीपितृपादाञ्जपरारागारक्तचेतसा ।
श्रीवल्लभेन विहृतमखिलं वल्लभाष्टकं ॥
इति पितृपरणैकान्ता श्रीवल्लभविरचिता श्रीवल्लभाष्टकविहतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । वल्लभाष्टकव्याख्या ।

No. 261. वसन्तराजशकुनम् । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 134. Lines, 9 on a page. Extent, 2680 slokas. Character, Nāgari. Date Samvat 1874. Place of deposit, Benares City. Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । निर्वैघ्नमस्तु ।

विरचिनारायणशंकरेभ्यः शचीपतिस्कन्दविनायकेभ्यः ।
लक्ष्मीभवानीपतिदेवताभ्यः सदा नमोऽपि मनो यजेभ्यः ।

End.

वसन्तराजशकुने सदागमार्चशोभने ।
समस्तसत्यकौतुके विचारितः शिवावते ।

Colophon.

इति वसन्तराजशकुने शिवावर्तं नाम एकोऽनविंशतितमो नमः ।
सम्बत् १८७८ आषाढे मासि ।

विषयः । पश्यपञ्चिदगादीनां श्रुभाशुभकथनरञ्जानकथनम् ।

No. 262. वाक्यहन्तिटोका । Substance, palm-leaf, 22×2 inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 175 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rājaguru's Matha, Gaṇeśamahallā, Benares City. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning. पारम्यर्थेण वेदान्ता यद्दन्ति परं पदं ।
तद्वत्तं ब्रह्मनिर्भेदं × × दिपदलक्षितम्
सुसुक्ष्मज्ञानानुजिह्वयया वाक्यहन्ति × × × प्रकरणं प्रारम्भभाषो विद्मो-
पश्वपरमादिप्रयोजनसंसिद्धये परदेवताप्रणामलक्षणसङ्ख्याचरणं × ×
× खतः सम्यादयन् प्रकरणप्रारम्भापेक्षितमनुबन्धवयस्य विषयसम्बन्ध-
प्रयोजनलक्षणं संक्षिप्य प्रतिपत्तिस्वीकार्यार्थं कथयति, स्वर्गति ।

End. वाक्यहन्तेरियं हन्ती रचिरा रचिता मया ।
पूर्णा × × वता जाता संगतापुत्रवोक्तमे ॥

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यशङ्करभगवता विरचिताया वाक्यहन्ते-
टोका समाप्ता ।

विषयः । वाक्यहन्तिव्याख्या ।

No. 263. वाक्यायनभाष्यानुव्याख्या By गङ्गाधर । Substance, country-made paper, 20×5 inches. Folia, 238. Lines, 12 on a page. Extent, 17,850 slokas. Character, Bengali. Date, 1292 Sana. Place of deposit, Benares City. Bābu Pareśa Nātha Rāya, Kavirāja. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।
मायत्रौ तामवर्षांस्तु दुर्गां वाम्देवतां भजे ।
यां विसन्ध्यां रक्तश्यामशुक्लवर्णां भजेद्द्विजः ॥

यान्वेवाश्वीनिकीविद्याशासने तु मन्वर्षिणा ।
 गौतमेषाक्षपादेन सूत्राण्युक्तान्यशेषतः ॥
 व्याख्यातानि च सूत्राणि तानि हत्वा मन्वर्षिणा ।
 वात्स्यायनेन भाष्येण व्याख्यातं तच्च वार्त्तिकम् ॥
 वात्स्यायनकृतं भाष्यं मया व्याख्यायते पुनः ।
 असद्व्याख्यान्यथाव्याख्यानिहत्यर्थं स्फुटार्थवत् ॥
 पौतं वैरिञ्च सार्वपं मधुधिया तैलं मधु स्वादितं ।
 नार्थिभ्यो यदि दीयते मधु तदैवेदं न मध्वित्यमी ॥ इत्यादि ।

End. अस्मिन् शास्त्रे ये प्रमाणप्रमेय इत्यादिस्त्रुतेषु पदार्था उद्दिष्टास्त एष
 क्रमेण सूत्रैर्लक्षिता वादप्रतिवादाभ्यां परीक्षिताश्च स्वयमेवाचार्य-
 शाक्षपादगौतमेन मन्वर्षिणेति समाप्तमिदं शास्त्रं उद्दिष्टार्थानवशेषात् ।

Colophon. इत्यक्षपादगौतमप्रणीते न्यायशास्त्रे पञ्चमाध्यायस्य द्वितीयाह्निकस्य वात्स्या-
 यनभाष्ये द्वितीयाह्निकस्य वैद्यगङ्गाधरेणानुव्याख्यातस्य द्वितीयमाह्निकं
 समाप्तम् ।

समाप्तः पञ्चमोऽध्यायः । समाप्तश्चेदं न्यायशास्त्रमिति , गङ्गाधरकृतं वात्स्या-
 यनकृतस्य गौतमन्यायभाष्यस्यानुव्याख्यानं समाप्तमिति , सन् १९८१ , १८-
 वैशाख .

विषयः । वात्स्यायनभाष्यव्याख्या ।

No. 264. वात्स्युपनिषद्भाष्यम् । Substance country-made paper. 12×5 inches. Folia, 199. Lines, 7 on a page. Extent, 3184 slokas. Character, Nāgara. Date, Śākābda 1726. Place of deposit, Benares. Appearance, old. Prose. Correct

Beginning. यस्य निःश्रुतं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
 निर्गमे तमचं बन्धे विद्यातीर्थमचेष्टरः ॥ १ ॥
 साधनं ब्रह्मविद्यायाः सांख्यित्यामीरितं कुटं ।
 वात्स्युपनिषदोत्पन्नतत्त्वं विविच्यते ।

- End.** ब्रह्मविद्याप्रोति परमित्यादि य एनं वेद इत्यनेन चन्नेन या प्रतिपादिता
 सेयं इति शब्देन परास्मयते सा च उपनिषत् रश्म्यविद्याउपनिषत्
 नाम आख्या परं त्रये इति श्रुत्पतेः तादृशी विद्याभिहितेति शेषः ।
- Colophon.** इति माधवीयवेदार्थप्रकाशे यजुरारण्यके बाबण्यामुपनिषदि ब्रह्मवस्याख्या
 द्वितीयोऽनुवाकः । शकाब्दा १७२१ ।

विषयः । यजुरारण्यकान्तर्गतबाबण्युपनिषदि ब्रह्मवस्याख्यानुवाकस्याख्या ।

No. 265. विजयप्रदीपिकाटीका By विजयगणि । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 280. Lines, 13 on a page. Extent, 10,000 slokas. Character, Nāgara Date, Samvat 1692. Place of deposit, Benares City. Dīnmañḍulācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. अस्य प्रथमपत्रं नास्ति ।

निर्मलजलप्रवाहपटलप्रक्षालितकैलासगिरिगौरताम्रार्चं सर्वं क (...)-
 यशःपुञ्जगतुमनोहारि निरतिचारं यं चचार विचारचारसमाचारि-
 सकृदि भूभुवस्सुखयौविदितदुविदितपरम्परा प्रदुरभूत् । (?)

End. त्रियः स्कन्धैर्यस्य धूर्तः पुरसादिषा टीका पूरिता दूरितापत् ।
 भूयात् संऽयं सङ्गुण्येति × सि जीरापक्षीपात्रेणायप्रसिद्धैः ॥ (?)

Colophon. इति श्रीविजयप्रशस्तिकाव्यवृत्तिः (...) श्रीभूयात् ।
 यस्य काव्यस्य टीकायां सख्वायामनुदुर्भा ।
 सख्खदश संजाता साधिका (.....) ॥
 महोपाध्यायश्रीविजयगणिविनिर्मितोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । विजयप्रदीपिकानामालङ्कारशास्त्रस्याख्या ।

No. 266. विनायकमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 14×6 inches. Folia, 50. Lines, 12 on a page. Extent, 1500 slokas Character, Nāgara. Date, Samvat 1848. Place of deposit, Benares City, late Babu Harisandra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । स्कन्द उवाच ।
 शिव शम्भो भक्तेशान सर्वज्ञ दुष्प्रदायक ।
 चाख्यानानि सुपुण्यानि श्रुतानि तन्मुच्यमानात् ॥

End.

अयं गोप्यतमः स्कन्दमहिमा ते भवेरितः ।
 यस्मात् संगोपनीयश्च गुरोरपि पुरः प्रिये ॥
 आस उवाच ।
 शिवेन गदितो विप्राः स्कन्दाय प्रवृत्ते शिखः ।
 वैनायकोऽयं महिमा भवद्गोपीनिवेदितः ।

Colophon.

इति स्कन्दपुराणे चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

विषयः । गणेशमाहात्म्यादिकथनम्

No. 267. विपाकश्रुतसूत्रम् । Substance, country-made paper.
 12×4 inches. Folia, 74. Lines, 9 on a page. Extent, 1332 shlokas.
 Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City.
 Dīnmaṇḍalācārya, Mahā-rāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose.
 Correct.

Beginning.

पञ्चावगतरसानं एगोच्छस्य चन्द्रोदसम्भयश्च एकारसमा चउदससुबेव
 उदिसिखिन्नि . एकं तर ए च्च आयं विक्रीडु आउ त पावेचं च्चउजवा
 आयारस्सु ।

End.

ततो महाविदेहे देहादङ्गपनिखो जाव सिभिचिन्ति एवं जम्बुसमसेचं
 जावसम्पत्तेणं सुहविवागोचं इससस्सु च्चभभयणस्सु अयमडे पञ्चते .
 खेवं भण्डे सुहविवागो एकारसमं च्चउं सप्पसं ।

Colophon.

नमः श्रुतदेवतायै विवागसुयस्य दोसुयचन्नादुहविवागसुहविवागव तत्त्व-
 दुहविवागदसचभभयणा एककारसमदससुचपदिव ससुउदिसिन्ति एवं
 च्चउह विवागविसे संजवा आयारस्सु विपाकश्रुतसूत्रं समाप्तम् .

विषयः । प्राक्कर्मकथनं (कर्मविपाकोयम् .)

No. 268. विवरणतत्त्वदीपनम् । By अखण्डसुनि । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 180. Lines, 7 on a page. Extent, 5400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Benares City. Rājaguru's Maṭha. Gaṇeśamahallā. Appearance, new Verse. Correct.

Beginning.

हृष्याय नमः .

“अस्य प्रथमतः कतिपयपत्राणि न सन्ति”

विचारविध्यपेक्षितविषयफलसाधिकाध्यनुवन्तानां मध्ये विषयफले तावत्-
प्रतिपादिते अर्थादधिकार्यपि सिद्धः ... इति किं सिद्धे ननु ब्रह्म-
जिज्ञासेत्यादिना . न च विषयप्रदर्शनार्थं वर्णकान्तरप्रारम्भ इति शङ्क्यम्,
असन्दिग्धतया प्रतिपाद्यत्वात् गतार्थत्वागतार्थत्वाभ्यां सन्देहेत्येतत्विचार-
प्राप्त्यर्थं किं न स्यादित्याशङ्क्य तात्पर्यमाह, तच्चेति ।

End.

ज्ञाने सत्यपि प्रमादत्वादिकं दृष्टमित्याशङ्क्य तात्पर्यमाह, अद्वितीयेति
सकलशास्त्रयवस्थासिद्धत्वं सोपाधिकं निरुपाधिकञ्च रूपमनुदितमिति
दृष्टव्यं .

तत्तदीपनमालेयं भवपादसमर्पिता ।

विदुषां प्रीष्टनार्याय तर्कभौक्तिकभाखरा ॥

Colophon.

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्याखण्डानुभूतिपूज्यपादशिष्येणाखण्डसुनिना
विरचिते विवरणतत्त्वदीपने समन्वयसूत्रं समाप्तम् ।

No. 269. विविधलिङ्गपूजनम् । Substance, country-made paper, 10×3½ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1716. Place of deposit, Benares City. Late Babu Hariścandra. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अस्य श्रीपार्थिवेश्वरचिन्तामणिमन्त्रस्य निप्रदानुपचकर्ता ब्रह्मर्षिः कामदेवो
देवता गायत्री मन्त्रः श्रीप्रवरदास्यरूपिणी श्रीपार्थिवेश्वरचिन्तामणिदेवता

End. ओ हे वैजं श्रीं शक्तिः नमः कौलिकं समाभीष्टसिद्धये जपं विनियोगः ।
वाणेषु चार्पितं लिङं वाणलिङं ततः स्मृतं ।
तस्मिन् पुजिते विश्वं सर्वं संपूजितं भवेत् ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथस्य कालिकोद्धारतन्त्रसारे विविधलिङ्गपूजनम् ।
विषयः । विविधशिवलिङ्गपूजाकथनम् ।

No. 270. विशिष्टाद्वैतविजयवादः By नरहरि । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 162 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājā-gopāla Maṭha, Mohānta Śrī Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।
पाथात् स वः स्वयतिरिक्तसर्वविभुश्च योन्निर्विषयोऽनमः पुमान्
यस्मात् कटाचायतभाग्यदृष्ट्या सुनिर्गुणो भव्यगुणाकरोभूत् ॥
अथ अल्लु अखिलदेयप्रत्यनीककल्याणगुणैकतानस्तेतरसमस्तवस्तुविलक्षण-
विशिष्टाद्वैतं ब्रह्म सर्वश्रुतिस्मृतौतिश्चासपराधवेदमिति श्रीमद्रामानुजा-
चार्य्ये भाष्यैरा + तितं अथ केचित्कुमतयस्वाहुः ।
भेदाभेदविषयं हि विशिष्टाद्वैतकल्पनं ।
न युक्तं बुद्धिकुशलैः श्रौतयौक्तिकवाधतः ॥ इत्यादि ॥

End. तदुक्तं । अन्यवाज्ञातधर्माणांसारोपो नैव सिध्यति ।
यदि सिद्धोत् तदासिद्धोत् कृष्णरोमादिविधमः ॥
इत्यादिकं तु भाष्यादावेव सुस्पष्टमित्युक्तमिति विस्तरभयाद्भेदं लिख्यते ।
यतीश्वरसरस्वतीपुरभिताशयानां सुदे
प्रसङ्गश्च मण्डले विजयनाथमेतन्मया ।
कृतं सुमतिना सतां स्वययशाशनालं (?)
सुधत्यविजयं शुभं भगवते प्रपञ्च तु वै ॥ १

Colophon. इति श्रीनेमिचक्राक्षपगोवपविनेष श्रीमद्राघवस्तुनः सकलविद्वद्भ्यामभिना
नरहरिनाम्ना विरचितो विशिष्टाद्वैतविजयवादः ।

विषयः । विशिष्टाद्वैतवादसमर्थनं ।

No. 271. विश्वैकाक्षरनाममाला । Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folia, 3. Lines, 17 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Dīn-
maṇḍalācārya, Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse.
Correct.

Beginning. भ्यात्वा नत्वा निरोक्ष्यान्तःकरणं कर्मसाक्षिणं ।
क्रियते नूतननाममाक्षिकाक्षरबाधिका ॥

End. चं चर्चे च विंसायां चरे चरे चरी च चः ।
चौख्यगे चरणे बाधौ चं च चने चरे मृचे ॥

Colophon. इति विश्वशम्भुनिप्रणीतानेकार्थे अक्षरनाममाक्षिका समाप्ता ।

विषयः । एकाक्षराभिधानम् .

No. 272 A. विश्वपदावली (वस्तुममतानुयायिनी) असम्पूर्णम् । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 48. Lines, 16 on a page. Extent, 768 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Late Bābu Hariscandra. Appearance, new. Verse.
Correct.

Beginning. त्रीगणेशाय नमः । अथ विश्वपदानि लिख्यन्ते .
गौडीरागेष । सच्चि विपिनादधुनैवायाति श्रूयते रावसुरलिकानादो
वदनामोदवायुनादो वाति . (ध्रु) भ्रंक्षतिरपि वनमालामधुपक्षता कुपते
हृदि मोहं मोक्षतिरतिशयमधुरा विदधाति विशेषविनोदं .

End. पिवति विमलपानीयं यमुनायामञ्जलिबन्धेन ।
प्रतिविम्बं पश्यति दुर्धिरं निजलोचनसम्बन्धेन ॥

Colophon.

विषयः । संस्कृतसंगीतेन विव्यक्तितः ।

No. 272. विष्णुसहस्रनामभाष्यविवृतिः । By तारकब्रह्मसरस्वती । Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 151. Lines, 13 on a page. Extent, 7,550 slokas. Character, Bengali. Date Śāka 1701. Place of deposit, Benares City. Rājaguru's Maṭha. Ganesamahallā, Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः .

श्रीमाधवोमाधवविघ्नराजान् वाग्देवतां व्यासमुनिं महान्तं
 श्रीशङ्करं भाष्यकृतञ्च भक्त्या नमाम्यहं लोकहितावतारम् ।
 श्रीगोपालनन्दयतीन् गुरुन् विद्यागुरुनपि
 प्रणम्य श्रीमद्द्वैतानन्दान् शमदमालयान् ॥
 भाष्यं तेरुपदिष्टार्थं भगवत्पादनिर्मितं
 विष्णोर्नामसहस्रस्य यथामतिं विविच्यते ॥

End.

प्रक्षेपकालस्य निरासहेतोर्बाह्याहरेर्नामसहस्रभाषे
 या तारकब्रह्मयतिप्रणीता समर्पिता सा हरिपादयुग्मे ।
 श्रीगोपालसरस्वती × × × यतिरन्वेवासिना ॥
 श्रीतारकब्रह्मसरस्वती × शक्त्यनुरूपा कृता । ?
 विष्णोर्नामसहस्रभाष्यविवृतिर्यां तत्र विद्वज्जनैः ।
 चन्त्यं चतसृत्तमेर्भगवतो नामैकनिष्ठा यतः ॥

Colophon.

इति सहस्रनामभाष्यव्याख्यानं समाप्तम् . ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
 शुभमस्तु शकाब्दे-१७०१ . वैशाखस्येयमिति ।

विषयः । विष्णुसहस्रनामभाष्यव्याख्या .

No. 273. वीरचित्तामणिः । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 7. Lines, 16 on a page. Extent, 500 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālagujā, Harapura, Jagadeo Paṇḍita. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

रौद्रनक्षत्रावितौ यदि स्वर्यमहीसुतौ ।

माषा महार्घतां यान्ति धान्यानि स्वस्यतां पुनः । इत्यादि ।

End. न च व्योमाचितं चैत्रे घनेन पतनं खलु ।
करकाणाञ्च वैशाखे शुक्ले चण्डातपो न हि ।
तदानीतुच्छा दृष्टिः स्यात् प्रादुर्भावे न संशयः ॥

Colophon. इति चौरचिन्तामणौ दुर्भिक्षसुभिक्षविचारः ।
अतःपरं खण्डितं ।

विषयः । चैत्रवैशाखादिमासफलकथनं । दुर्भिक्षसुभिक्षादिविचारश्च ॥ अतःपरं खण्डितं

No. 274. वृत्तचिन्तामणिः । By शुकदेव पण्डित । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 19. Lines, 8 on a page. Extent, 342 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अज्ञानं घनमपि तूलराशिकल्पं
जल्पाग्नेर्भवतितरां यदीयनाम्नः ।
विप्लास्यो विस्मयमुपैति चिन्तायैव
स्यष्टं स वितरतु वा × × गजास्यः ।

End. नारायणस्य पदजलराशौ रवि × × × सञ्चरति परिहृतकाशिः ।
बलवन्तदेवसरिदिहचिन्ता भुवि स्फुरति तव महापवित्रा ॥

Colophon. इति श्रीविद्वदुपाध्यायपण्डितशुकदेवदर्शिते श्रीमद्रूपतिशार्दूलबलवन्तसिंह-
कण्ठाभरणे वृत्तचिन्तामणौ मात्रासमकपरिच्छेदः षष्ठो मरीचिः पूर्वाखण्डम् ।

विषयः । प्रथममरीचो सङ्गपरिच्छेदः । द्वितीयमरीचो विविधार्थादिपरिच्छेदः ।
तृतीयमरीचो सदो × × × । द्विपादवृत्तपरिच्छेदः । चतुर्थमरीचो प्रकीर्णकमात्रावृत्त
परिच्छेदः । पञ्चममरीचो सभेदवैतालौघपरिच्छेदः । षष्ठमरीचो मात्रासमकपरिच्छेदः ।

No. 275. वृत्तरत्नाकरटीका by चिन्तामणि । Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folia, 27. Lines, 13 on a page. Extent, 680 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Sisoyā, Paṇḍita Rāmanātha Miśra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमद्गणेशं शिवसुखदेवैः सकार्य्यसिद्धाक्षितपादपद्मं ।

सिन्दूरपूरावर्णगण्डयुग्मं नमामि गौरीहृदयाम्बुजाकं ॥

देवज्ञवर्ग्यगणसेवितपादपद्मं गोविन्दात्महिनाथगवोप्रवीणं ।

विन्नामणिः प्रकुर्वते प्रणिपत्य दत्तरत्नाकरस्य विदितिं सुलभां सुधाख्यां ॥

End.

एवञ्च, अक्षरप्रसारसंख्या षोडशरूपा ।

८ × ८ श्रीविद्देवज्ञसुकुटभूषणगोविन्दच्योतिर्वित्खनुचिन्ता-

मणिदेवज्ञविरचितायां दत्तरत्नाकरटीकायां सुधाख्यायां प्रसाराद्यध्यायः ॥

विषयः । केदारभट्टकृतदत्तरत्नाकरस्य व्याख्यानं ॥

No. 276. दत्तरत्नाकरसुगमदृष्टिः By समयसुन्दरगणि । Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 18. Lines, 17 on a page. Extent, 1300 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1835. Place of deposit, Benares City. Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Śāri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

(श्री)पार्श्वनाथं जिनं नत्वा गणिसमयसुन्दरः

दत्तरत्नाकरच्छन्दोव्याख्यानं कुर्वते सुकुटम् ।

दत्तयो वञ्चवः सन्नि बन्दसोऽस्य पुरातनाः

परं मयातिसुगमा व्याख्या तस्य विधीयते ॥

End.

श्रीमत्क्षरतरगच्छे श्रीजिनचन्द्रस्वरयः ।

तेषां सकलचन्द्रास्त्यो विनेयः प्रथमोऽभवत् ॥

तच्छिष्यः समयसुन्दर एतां दृष्टिं चकार सुगमतरां ।

श्रीजिनसागरस्वरि प्रवरे गच्छाधिराजे ॥

यः कोऽपिमतस्सरी ब्रूढः प्रशस्तिं न लिखिष्यति,

स लोके लप्स्यते निन्दां × × भावी परच च ॥

Colophon.

इति दत्तरत्नाकराच्छन्दसि श्रीसमयसुन्दरगणि चितायां दत्तरत्नाकरे

सुगमदृष्टौ षडध्यायः सम्पूर्णः । पद्यसंख्या—१३०० संवत्—१८३५ .

विषयः । दत्तरत्नाकरव्याख्या ।

No. 277. दृषोत्सर्गकौमुदी by सिद्धान्तवागीशभट्टाचार्य । Substance, country-made paper, 14x4 inches. Folia, 97. Lines, 6 on a page. Extent, 1740 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansing, Parganā Atiya, Post Jāmurki, Grāma Hālāliā, Paṇḍita Gurudāsa Vidyāratna. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

स्वरूपमात्स्यं भविष्यच्च पारस्करागमादिकं ।

ज्ञात्वा करोति वागीशो दृषोत्सर्गस्य कौमुदीं ॥

अथ दृषलक्षणं । तच्च मात्स्ये ।

धेनुमादो परीक्षेत सुश्रीलां लक्षणान्वितां ।

अव्यङ्गमपरिक्लिष्टां जीववत्सामरोगिणीं ॥

तस्याः सुतं परीक्षेत दृषभं लक्षणान्वितं ।

उन्नतस्त्वन्वककुदन्वकुलाङ्गूलभूषितं ॥ इत्यादि ।

End.

कपिलाया अभावे अन्यापि धेनुर्देया ।

तच्च एतद्गुरोरोमसस्मिन्तत्सरावच्छिन्नस्वर्गशक्तिः फलं । सर्वसम्यक्

समानं । साक्षात्प्राज्ञाभावे कुशप्राज्ञ एवोत्तम्य दद्यात् । ततः स्वर्ग्या-

र्थदानमच्छिद्रावधारणश्चेति ।

सर्वशस्त्रसकलेतरविद्या-पारगो गुरुसमो गुरुगदो ।

ग्रन्थमेनसनिशं शिवार्चकः कामरूपपतिपण्डितोऽकरोत् ॥

Colophon.

इति श्रीमहामहोपाध्यायजगद्गुरुश्रीसिद्धान्तवागीशभट्टाचार्यविरचिता

दृषोत्सर्गकौमुदी समाप्ता ॥

ॐ शिवाय नमः ।

विषयः । दृषोत्सर्गकर्तव्यकर्मनिरूपणं । तच्च दृषलक्षणवत्सतरौलक्षणयूपलक्षणकथनं ।

दृषोत्सर्गसुवर्णमानदृषोत्सर्गदेशनिरूपणं । दृषोत्सर्गव्यवस्थानिरूपणं । दृषोत्सर्गाधिकारिनिरूप-

णं । मण्डपलक्षणदृषाधिवासादनिरूपणं । अथ दृषोत्सर्गप्रणालीकथनं ॥ दृषोत्सर्गस्यायं

पन्था अन्यप्रकार एव वक्तव्येयीयात् प्रचलितस्यैव कामरूपप्रदेशे (आसामे) । पारस्करादिनाना-

प्राचीनतमग्रन्थमवलम्ब्य विनिर्भीतोऽयं ग्रन्थः । पाश्चात्यपद्धतिनामकप्राचीनेतरग्रन्थस्यावल-

म्बितोऽत्र ।

No. 278. चिन्तामणिटीका । Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 7 on a page. Extent, 510 slokas. Character, Nagari. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः .

अस्मिन् नन्दालये विलसितं श्रुतिभिर्विद्म्यं ब्रह्मादिवन्द्यचरणं नवमेघवर्णं ।
संसारतापशमनं सुपुमर्थसाद्यं कृष्णं श्रये दक्षितमोहमयाब्धकारं ॥

End.

तत्राप्यात्मनि अहंकाराध्यासवति तन्निर्गुणं देहमुख्यं देहेन्द्रियप्राणमनो-
बुद्धिरूपं कल्पितमज्ञानिनाहतमनिर्वाच्यमित्यर्थः (इतीनास्ति) ।

Colophon.

... ..

विषयः । वेदान्तचिन्तामणिटीका ।

No. 279. वेदान्तमननम् By सञ्क्षेपकाचार्य । Substance, palm-leaf, 13 × 2 inches. Folia, 69. Lines, 7 on a page. Extent, 2520 slokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, District Puri, Pratāpa Puruṣa Gottampaya, Pargaṇā Rahun, Puṇḍita Viśvanātha Mahāpātra Kāvyatīrtha. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

वागीशदाः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननं ॥

बोधानन्दघनं तिरस्तमकलं कारुण्यपूर्णेक्षणं ।

सृष्टानामुपदेशकं च सततं पापात्मनां पापहं ॥

वैराग्यञ्च विरागिणां सुखकरं सम्पादकं सर्वदा ।

श्रीमद्देशिकवासुदेवयतिनं सृष्टात्मकाहं भजे ॥

यस्यात्मभृतस्य गुरोः प्रसादान्

अहं विमुक्तोऽस्मि शरीरवन्धान् ।

सर्वोपदेष्टुः पुरुषोत्तमस्य

तस्याङ्गिप्रपन्नं प्रणतोऽस्मि नित्यं ॥

सृष्टान् विवेकिनः कृत्वा त्वं सर्वोपदेशकः ।

यस्मिंश्चित् च तं श्रीमद्वासुदेवगुरुं भजे ॥

अध्यारोपापवादाभ्यां ब्रह्म सम्यग्भेदिति सकलशास्त्रेषु विनिर्गलितोऽर्थः ।
तत्र अध्यारोपं प्रथमतो निरूपयामः ॥ इत्यादि ॥

End.

तस्मात् कोटिसंख्या अक्षमेधादियज्ञा अपि अस्य ज्ञानयज्ञस्य वेदान्तविचार-
राख्यमुख्ययज्ञस्य षोडशीं कलामपि नार्हन्ति यत्र करण्यो मोक्षः तस्मात्
मुमुक्षूणां सर्व्वधेदं न त्याज्यमिति सिद्धान्तः ॥

इति श्रीपरमहंसपरिनाजकाचार्यश्रीरुद्रवरवसुदेवेन्द्रशिष्येण रुच्येपका-
चार्येण विरचितं षोडशवर्णकं समाप्तं ।

विषयः । अध्यारोपादिनिरूपणं । साधनचतुष्टयनिरूपणं । दुःखस्वरूपनिरूपणं । रागादि-
स्वरूपनिरूपणं । तत्कारणनिरूपणं । आत्मानात्मविवेकज्ञानोत्पत्तिविचारः । आत्मनः शरीर-
त्रितयाद्भेदनिरूपणं । आत्मनः अवस्थात्रयसात्त्विकनिरूपणं । पञ्चकोषादिनिरूपणं । आत्मनः
सच्चिदानन्दरूपत्वादिनिरूपणं । आत्मनः अखण्डत्वादिनिरूपणं । बन्धमोक्षकारणज्ञानाज्ञान-
विचारः । शरीरचित्तयप्रमाणादिविचारः मोक्षरूपफलनिरूपणं ॥

No. 280. वेदान्तरहस्यम् By जगन्नाथानन्दसरस्वती । Substance, palm-
leaf, 14 x 1 inches. Folia, 105. Lines, 6 on a page. Extent, 2400
slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Sāṅkara
Mṭha. Appearance, old. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीवेङ्कटेश्वरकृष्णजगन्नाथाय नमः ।

देवेन्द्रमौलिसन्दारमकरन्दकणाश्रयाः ।

विश्वं हरन्तु हरन्मन्त्राणां मुखश्रेणवः ॥

पूर्णज्ञानघनश्यामं सान्द्रानन्दमनोरमं ।

सकृपापरतन्त्रोच्चं बन्धे हरिगुरुदत्तं ॥

शुद्धास्वरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजं ।

प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्व्वविघ्नोपशान्तये ॥

अनादिमध्यान्तमजसद्विज्ञेयमश्रुतं ।

प्रणतोऽस्मि जगन्नाथं सर्व्वकारणकारणं ॥

सदत्तरं ब्रह्म यो ईश्वरः प्रमानं

गुणोर्मिर्दृष्टिस्थितिकालसंलयः ।

प्रधानबुद्ध्यादिकगत्प्रपञ्चः

स नोऽस्तु विष्णुर्मन्तिभूतिमुक्तिदः ।

यदुग्रहभावितान्नाथ वेदा इ + + तदेवमथ कारिकायै + +
+ + सम्बन्धप्रयोजनानि शास्त्रारम्भो + + लक्ष्यानि सूचितानि ।
इत्यादि ।

End.

“भक्त्या मामभिजानाति यावान् यथास्मि तत्त्वतः”

इति श्रीभगवद्गौतावचनात् ।

तद्वेदान्तरचक्षुस्तु स्वान्तर्यामिकृतत्वदः ।

जगन्नाथानन्दधरेस्तु तत्त्वनिर्दर्शनं ।

समृद्धधन्यानि दिनान्तराणि चरे त्वदासीकनमन्तरेष ।

अनाद्यबन्धो कण्ठैकसिन्धो वा हन्त वा हन्त कथं नयामि ।

Colophon.

इति श्रीजगन्नाथानन्दसरस्वतीनामसद्भाषि × × स्वर्यामिना प्रकाशितं
वेदान्तसारसंग्रहतलनिर्णयं ब्रह्मभावप्रधानजीवेश्वरब्रह्मैक्यप्रयोजनं वेदान्त-
रचक्षं नाम वेदान्तप्रकरणं समाप्तं ।

श्रीकृष्णसहिदानन्दसान्द्रपादारविन्दतत्त्वविदुपास्यश्रीकृष्णजगन्नाथजीश्वरबा-
पंभस्तु । ॐस्तु तथास्तु ।

विषयः । ब्रह्मभावप्रधानजीवेश्वरब्रह्मैक्यनिरूपणादिकं ।

No. 281. वेदान्तव्याख्या (अभिनवचन्द्रिका) By सत्यनाथयति । Sub-
stance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 500. Lines, 12 on
a page. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares City.
Paṇḍit Vāmanācārya Bibihāṭi. Appearance, old. Worm-eaten. Prose.
Correct.

Beginning.

अस्य प्रथमाध्यायो नास्ति ।

सीतया सञ्चितं ब्रह्मं रामं रक्षाकुपूजितं ।

आनन्दतीर्थैस्तु नि × नमामि ज्ञानसिद्ध्ये ।

यदनुग्रहमात्रेण सङ्घिरिष्टमवाप्यते ।

भक्त्या नमामि तं सत्यनिधिं लोकगुहं मुदे ।

End. अतो ज्ञानिनां प्रतिबन्धाभावे मोक्षस्यादुरत्वात् उक्तं युक्तमिति मोक्षमार्ग-
+ + + + चक्रे स्ततोभिः नवचन्द्रिका, + + + + दोषारामचन्द्रस्य
द्वतीयाध्यायसङ्गता .

Colophon. इति श्रीमत्सत्यनिधितीर्थश्रीचरणाराधकश्रीमत्सत्यनाथयतिविरचितायां
अभिनवचन्द्रिकायां द्वतीयाध्यायः ।

विषयः । वेदान्तव्याख्या .

No. 282. वेदार्थसंग्रहः By रामानुजाचार्य्य । Substance, country-
made paper, 12×5 inches. Folia, 40. Lines, 13 on a page. Extent,
1520 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri,
Rājagopāla Maṭha. Mohantā Śrī Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Ap-
pearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।
अशेषचिदचिदुवस्तु-शेषिणे शेषशायिने ।
निर्झलानन्तकस्याणनिधये विष्णवे नमः ॥
परं ब्रह्मैवाज्ञं भ्रमपरिगतं संसरति तत्
परोपाध्याल्लौढं विवशमशुभस्यास्पदमिति ॥
श्रुतिन्यायापेतं जगति विततं मोहनमिदं
तसो येनापास्तं स हि विजयते यामुनमुनिः ॥
अशेषजगद्वितानुशासनश्रुतिनिकरशिरसि समधिगतोयमर्थः । जीवपर-
मात्म या × त्माज्ञानपूर्वकवर्णाश्रमधर्मोत्कर्तव्यताकपरमपुरुषचरणयुगल-
ध्यानार्चनप्रणामादिरत्यर्थं प्रियस्तत्प्राप्तिफलः । इत्यादि ।

End. भक्त्यात्वनन्यथा शक्य इत्यनेनेकार्थ्यात् भक्तिश्च ज्ञानविशेष एवेति सर्व्वमुपपन्नं ।
सारासारविवेकज्ञा गरीयांसी विमत्सराः ।
प्रमाणतन्त्राः सन्तीति कृतो वेदार्थसंग्रहः ॥

Colophon. इति श्रीमदुभयवदुरामानुजाचार्य्यविरचितो वेदार्थसंग्रहः समाप्तः । राम ।
राम । राम ।

विषयः । उपनिषत्सारसंग्रहणेन विशिष्टाद्वैतमतस्य दृढीकरणं ।

No. 283. वैकुण्ठविजयः By **अमरमाणिक्य** । Substance, country-made paper, 15×4 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 350 । slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Durgāpur, Post Begamganja, vid Noākhālī, Paṇḍita Kāśi Candra Nyāyapañcānana. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

नमो दुर्गायै ।

ऊङ्कारेर्दामवानां कुलकमलमुखीभूषणत्याग्रसंः
कल्पान्तकूर्णदुपद्युमणिशतसमुदीप्तमेवातिभीमः ।
दीर्घमृण्ण्वभाषः खरतरनखरैः क्षुब्धभूषणेष्वपः
पातु त्वां दैत्यनाथप्रमथनजनताभीतिहारी नृसिंहः ॥

अपिच । दण्डैरिपुरं गतं प्रियजनं ज्ञात्वा द्विजेन्द्राननाद्
विक्रान्तैः सद्य बन्धुभिः प्रसभतस्तत्रैव गत्वा भद्रं ।
चैलोक्यानुत्तमपूर्वसद्भुततरं युक्तं विधाय स्वयं
जिला शत्रुकुलं + मेत्य मुदितो रामः शिवायास्तु वः ॥
नान्दन्ते स्वरधारः । अलमतिविक्षरेण । समन्तादवलोक्य सीञ्चासं ।
अथो

इन्द्रीवरायतविलोचनराजमाना
स्त्रैरं विकशिक्तुमुदक्षितसादधाना ।
सीमन्तिनीव शरदम्बुजमुन्दरास्या

नेत्रीतुषरं वितनुते विमलाम्बरजैः ॥

प्रविष्णु पारिपार्थिकः । भाव अद्य अलु तुचिनकरकिशोरधेखरहृदय-
जमाया देवा नीराजनसहोत्सवविधानार्थं विधितकेलीसमरसमुद्भूत-
परमानन्दकन्दलीभिर्महोपतिमखलीभिः सवज्जमानं वज्रधा व्याकुल्य
लवणिकं प्रेषितोऽस्मि ।

स्त्राव । सद्यर्षोत्कण्ठं । मारिच किमाश्रयं ।

पारि । भाव,

ताडयविभुसबीरविक्रमकदासम्बोद्धसम्भावितं

कायं नवमुपास्य नः अलु नवप्रीतेः समुत्पादनात् ।

आसुख्यातिष्ठता तथाहि भवता सम्बर्द्धनीया यथा

स्त्रैरं विश्वविलक्षणानि वज्रशी धातुः फलानि स्फुटं ॥

सूत्र । शिरसि निहितोऽयं राज्ञामादेशः । इति विवक्षति । + + +
+ + + मारिष । यादृश एव महीमहेन्द्राणामादेशस्तादृशप्रबन्धस्युति-
कल्पवल्लीसङ्गतोऽभूमे मनःशास्त्री ।

पारि । सङ्घर्ष । कतमस्मात् + + + भावेन ।

सूत्र । सवज्जमानं । मारिष । मारिष ।

लक्ष्मीरूपेण नित्यं निजगदघभया + + + + न्तिकाक्षे
वाराही यच्च देवी सुरगुणसदृशाः सन्ति सन्तोषसंस्थाः ।

वीराः संधामधौरा अहितकुलमनः + + + +
+ + + संकारभूता जगति विजयते भोलुयाराजधानी ॥

तस्या हि । आसीदशेषधरणीरमणैकमान माणिक्यतामधिगतः प्रबलप्रतापः ।

निःशेषकौशल्युतो गुणकल्पवीरः श्रीलक्ष्मणः क्षितिपतिर्जगदेकवीरः ॥

+ + + तस्य महीमहानीयमहिम्नो महाराजस्य त्रेयान् स्तुतुः श्रीमान् ।

जननयनचकोरानन्दने शीतभानुः प्रतिभटसमुदायारण्यदाहे लभानुः ।

सुजनकमलराजौरञ्जने चण्डधामा जयति धरणिजानिधेन्यमाणिक्यनामा ॥

+ + + + + तदनुजन्मना श्रीयुतामरमाणिक्येन विरचितो-

ऽभिनवोऽतिमुभगो वैकुण्ठविजयो नाम प्रबन्धस्तदभिनये नैपुण्यशक्तिभि-

रस्माभिरनुरञ्जनीया राजान इत्यत्र न संशयः ॥ इत्यादि ॥

End.

तदलमिदानीं कालात्ययेन एहि तावत् तुर्यमेव द्वारवतीमासाद्य समुप-
स्थितहृत्मान्मसमेषतो मुकुन्दाय निवेदयामि ।

सुतकः । यदादिशति भगवान् । इति निष्क्रान्तौ ।

Colophon.

इति श्रीयुतामरमाणिक्यविरचिते वैकुण्ठविजयनामनाटके सन्निवृत्तानि-
रुद्धो नाम द्वितीयोऽङ्कः । अतः परं नास्ति ॥

विषयः । बाणदुहितामुषां कामयमाने प्रद्युम्ने बाणपुरीं गते बाणेन च संबद्धे माधवस्य
बाणजयाय बाणपुरमनं तस्य पराजयश्च । तत्र प्रथमाङ्के संलक्ष्यसङ्ख्यप्रादुर्भावी नाम
प्रथमोऽङ्कः ।

No. 284. वैश्वदेववलिः । Substance, country-made paper, 8×4½ in-
ches. Folia, 9. Lines, 8 on a page. Extent, 90 slokas. Character, Deva-
nāgarī. Date Samvat 1834. Place of deposit, Benares City, late Babu
Hariscandra. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीसामवेदगणपतिभ्यां नमः ।

अथ वैश्वदेवबलिबिधिः आचमनं, प्राणायामः, अपविचदत्तुषाच्यं वैश्वदेवो-
पचाराणां पविचतास्तु देशकालपाकपात्रव्यञ्जिसंपदेस्तु, ओम् अद्योति
पञ्चाङ्गं कृत्वा + + + + पञ्चरूपाजानितदोषनिवृत्त्यर्थं वैश्वदेवबलिमङ्ग-
करिष्ये .

End.

प्रसादात् कुरुते कर्म प्रथवेताध्वरेषु यत् ।
स्मरणादेव त्रीविध्योः सम्युक्तं स्यादिति नृतिः ॥

Colophon.

इति वैश्वदेवबलिः सामवेदस्यकौषीथुमीशाखायां पञ्चरूपापचयत्रिविधिः .
संवत्— १८२४ .

विषयः । सामवेदान्तगतवैश्वदेवबलिकथनं .

No. 285. वैश्ववधर्मसंग्रहः । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariscandra Bābū. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगोपीनाथाय नमः ।

अथ तिलककरणम् तत्र ब्रह्माण्डपुराणे दामधर्मे च
जाङ्गवीतीरसम्भूतां खट्वं वृद्धां विभर्ति यः ।
विभर्ति रूपं + + + तमोनाथाय केवलं ॥

ब्रह्माण्डपुराणे,

पर्वतापे नदीतीरे समन्वेने विशेषतः ।
सिन्धुतीरेऽथ वसमीके तुलसीवृक्षमाश्रितं । इत्यादि

End.

श्रीभगवान्, नारदं प्रति,

नारदं वसामि वैकुण्ठे योगिनां हृदये न हि ।
मङ्गलता यत्र गायन्ति तत्र तिष्ठामि नारद ॥
गायते नृत्यतेऽपि वा + + + + + ।
तुलसीवृक्षमाश्रितो लभते मामकं पदम् ॥

Colophon.

शुभमस्तु श्रीहरये नमः .

विषयः । वैश्ववधर्मब्रह्माण्डानम् .

No. 286. शृङ्गयमाहात्म्यम् by धनेश्वर । Substance, country-made paper, 12×4 inches, Folia, 387. Lines, 12 on a page. Extent, 7,620 slokas. Character, Nāgara. Date Sam 1847. Place of deposit, Benares City. Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अर्चनमो भगवते । वीरगादिजिनेन्द्राय ।
ॐ नमो विश्वनाथाय विश्वस्थितिविधायिने ।
अर्चते यत्तत्तुपाय युगादीशाय योगिने ॥

End. मित्यात्मक्षणदाहरोरिविजयज्ञातप्रतापोत्तकरो
भयो बोधकरो दुरन्तदुरितध्वान्नि + तच्छरः ।
गोभिः खस्य विबोधिताङ्गिकमलः प्रोन्मीलदंशुल्लसः
पायादादिजिनो रविः प्रतिदिनं सिद्धीदयाप्रिस्थितः ॥

Colophon. इत्याचार्यराजगण्डीयश्रीधनेश्वरखरिविरचिते श्रीशृङ्गयमाहात्म्ये श्रीपार्श्व-
नाथादिमहापुरुषचरित वर्णनं नाम चतुर्दशसर्गः । सम्पूर्णः । संवत्-१८४७
ज्येष्ठे मासि ।

विषयः । जैनशृङ्गयमहातीर्थमाहात्म्यवर्णनम् ।

No. 287. शब्दमणिप्रकाशः by गोपीनाथ हरिहर । Substance, palm leaf, 14×2 inches. Folia, 69. Lines, 6 on a page. Extent, 2890 slokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, District Purī, Parganā Rāhāu, Grāma Jagannāthavidyādhara-pura, Pañḍita Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

मानाकोविदसम्मतानि जितरां प्रागम्य बागम्यता-
न्याधायानितसां हृदि प्रतिपद्यन्तत्वा च नारायणं ।
दीप्तिं भूरिचमत्कृतिं वितितिरां तुष्यंस्त्र चिन्तामणे-
गोपीनाथमुषीः प्रबोधजननीमुद्बुभासयत्यदभुतं ॥
प्रेक्षावत्प्रहस्यप्रयोजनज्ञानाय प्रयोजनघटितैकवाक्यताज्ञाननगरं सङ्गतिं
अथशब्देन प्रदर्शयन् शिष्यावधानाय शब्दनिरूपणं प्रतिजानीते अयेति ।
इत्यादि ।

End. वस्तुतः प्रमाणमेव नेत्यत्र तात्पर्यं ऐतिह्यमिति वदे वदे अपयसीत्यादिश्लोके ॥
इति श्रीहरिहरदासभट्टाचार्यप्रणीतः शब्दमणिप्रकाशः ।

विषयः । शब्दखण्डटिप्पणं ।

No. 288. शब्दमणिप्रकाशः By हरिदासः न्यायालङ्कारः । Substance, country-made paper, 10×1½ inches. Folia, 125. Lines, 6 on a page. Extent 3750 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Deopārā, Post Candragaiya via Noākhāli, Paṇḍita Hara Mohan Thākur. Appearance, very old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो दुर्गायै । ॐ नमः सरस्वत्यै ।

नला श्रीजगदानन्दं हृदि कृत्वा गुरोर्गिरः ।

तुरीयमणिसम्बन्धो रत्नस्यार्थः प्रकाशते ॥

शब्दोपजीव्यस्य शक्तिज्ञानस्य शक्तशक्त्योपस्थितेश्च प्रत्यक्षादिप्रमाण + + +
नन्तरं शब्दनिरूपणं शिष्यावधानाय प्रतिकानीते अथेत्यादि यद्यपि शब्द-
लावच्छेदेनोपजीव्यताविरहवदुपमानलावच्छेदेनापि शब्दोपजीव्यताविरहः
अस्युकसदृशमस्युककारणमित्यादौ तादृशप्रत्यक्षानन्तरं जातिविशेषपुरस्कारेण
कारणताया उपमानेन ग्रन्थात् एवमुपमानलावच्छेदेन शब्दोपजीव्यकतायाः
कौटुक् स वय इति प्रज्ञानन्तरं चिन्तयेच्छादिना आभिप्रायिकशब्दानु-
मानेऽपि मानसतादृशज्ञाने सम्भवः ॥ इत्यादि ।

End. अन्वयप्रकारविभक्त्यादेरन्वयप्रकारोपस्थापकविभक्त्यादेः समयादीनप्रादुर्भा-
वकालेन शब्दचेष्टयोर्विभागः तथा चेष्टातोऽ × मर्थे प्रत्येसीत्यनुभवति
विजातीयया प्रमेय चेष्टासङ्गकार्येपि विच्छेदार्थं तत्र कल्पयामि तु नद्याः
न प्रमाणानन्तरमिति प्रमाणान्तरस्याशङ्कितत्वादित्युक्तं वस्तुतः × × × ×
तात्पर्यं । ऐतिह्यमिति × × × × × इत्यादिश्लोके ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायन्यायालङ्कार श्रीहरिदासभट्टाचार्यविरचितः शब्द-
मणिप्रकाशः समाप्तः । × × × × ×

भग्नशृङ्गकटिपीडास्त्रान्धदृष्टिरधोमुखः ।

दुःखेन लिखितं ग्रन्थं पुनर्वत् प्रतिपाद्यते ॥

श्रीरामः । यथाहतेत्यादि परिचारमाह । —

विषयः । शब्दखण्डस्य व्याख्यानं ॥

No. 289. शब्दरत्नाकरः By साधुसुन्दरगणि । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 26. Lines, 15 on a page. Extent, 1040 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अथाहंती गुरुन् प्राज्ञान् वाग्देवीमपि भक्तिः ।

शब्दरत्नाकरं कुर्वे शब्दभेदार्थसंग्रहम् ॥

End. अधः सान्नां + + + + स्वर्थेषु चयोपसी ।

कथिताः संशयारम्भभाषाकल्पे समुच्चये ॥

अनन्तरार्थे च तथा प्रतिज्ञाप्रश्नयोरपि ।

अथादेशेऽधिकारार्थे मङ्गले शब्दं कं सुखे ॥

Colophon. इति + + श्रीसाधुकीर्त्युपाध्यायमिश्राणां शिष्यसेनेन वा + + + +
नाचार्यसाधुसुन्दरगणिना विरचितायां शब्दरत्नाकरशब्दभेदनाममालाया
सामान्यकाण्डः षष्ठः ।

विषयः । प्रथमः अर्चत्काण्डः, द्वितीयः देवकाण्डः, तृतीयः मानवकाण्डः, चतुर्थः
तिर्य्यक्काण्डः, पञ्चमः नरककाण्डः, षष्ठः सामान्यकाण्डः ।

No. 290. शब्देन्दुशेखरव्योत्खी By उदयङ्कर । Substance, country-made paper, 10×3½ inches. Folia, 132. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna-City-Cak. Paṇḍita Jayanārāyaṇa Vājapeyi. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

वाग्देवीं मानसे कृत्वा गङ्गामाध्याममङ्गला ।

शब्देन्दुशेखरव्योत्खीमातनोत्युदयङ्करः ।

पातञ्जल इति अत्र महाभाष्ये इत्येतावदुक्तौ शारीरकस्त्वभाष्यादावति-
व्याप्तिरतः पातञ्जल इति ।

End. अन्ते खण्डितं ।

विषयः । शब्देन्दुशेखर व्याख्यानम् ॥

No. 291. शब्देन्दुशेखरपरिभाषाटीका (विषयग)। Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 68. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna City, Paṇḍita Jayanārāyaṇa Vajāpeyi. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

पुरातन्निपुराधिपप्रमुखसेवितं दैवतं पुरातनमिरा ख्यतं

+ + + सरधराधरप्रवरनीलधराधरं ॥

श्रीवेङ्कटेशं पितरं सर्वतन्त्रविशारदं ।

सावित्रीं मातरं नौमि गुरुन् विद्याप्रदां कथा ।

वितन्यते विषयगा विष्णुपादाक्षसङ्गिनी ।

सामरस्य प्रिया सेन्दुशेखराक्षविहारिणी ॥

प्रारिभित्तपन्थसमाप्तिप्रचयात् + + + + + निवध्रति ।

नलेति नागेश इति ननु आत्मनामेति निषेधादयुक्तमिदमिति चेत् ॥

End.

असति बाधके प्रमाणानां सामान्ये पक्षपातः । शिष्याहं क्षुद्यमाना-
र्याभिधापि प्रयुक्तानां अन्व्याख्यानं यथास्तुतमप्रयुक्ते तेन वक्षतीत्यादि न
प्रयोगः सूक्ष्मात् व्याकरणसूत्रेर्न्यायसूत्रेण । जहत्सार्थाकृतिर्जहत्सार्था च
जहत्सार्था तु तत्रैव यत्र वक्षिः अन्त्या सर्वत्र इति विषयगा समाप्ता ॥

श्रीशिवाय नमः ।

विषयः । संक्षेपेण शब्देन्दुशेखरपरिभाषाया व्याख्यानम् ।

No. 292. शब्देन्दुशेखरव्याख्या (भावप्रकाशिका)। Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 87. Lines, 9 on a page. Extent, 2436 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍita Rāghavaprasāda Miśra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

शिवं शिवेशं शिवदं शिवालयं

शिवाङ्गं शिवशिबोपशोभितं ।

शिवं शिवेश्वरतभीतमङ्गकं

शिबोपदेष्टारमन्त्रकं नमः ॥

शेषाक्षकारकं दुर्गरभोमाकान्त्या युतं ।

गुणं नत्वा चात्रयेव शब्दरत्नेन्दुशेखरं ।
भावप्रकाशिकां व्याख्यां कर्तुं बालदयान्वितः ।
[पायगुण्डाख्यया] ख्यातो वैद्यनाथो ययामिति ॥

तत्र तावत् ।

ग्रन्थादौ ग्रन्थमध्ये च ग्रन्थान्ते सङ्कलं चरेत् ।
इत्यादिछूत्यादिविधितः + + + + + सङ्कलं निबध्नाति । शेष-
विभूषणमिति शेष एव विविधं विशिष्टं वा भूषणं यस्य तं शिवमित्यर्थः ॥

End.

ज्ञापकानां तरङ्गः परिभाषा नित्यत्वज्ञापकतेवेति निर्मूलनेवेति भावः
तदाह + + + परिभाषेन्दुशेखरे इत्यर्थः । इति परिभाषाप्रकरणं ।
अतःपरं खण्डितं ॥

विषयः । शब्देन्दुशेखरस्य व्याख्यानम् ।

No. 293. शशधरटिप्पणम् By गुणरत्नगणि (कौटदृष्टोऽयं ग्रन्थः) । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 32. Lines, 22 on a page. Extent, 1,600 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīhmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नमो गौतमस्वामिने ॥

पण्यं परया प्रीत्या सच्चिदानन्दमुत्तमम् ।
टिप्पणं क्रियते किञ्चित् ग्रन्थे शशधराभिधे ॥
विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्तव्यताकं सङ्कलं शिष्यशिष्यायै निब-
धन् अनुबन्धसमुद्भयं सूचयन्नेव चिकीर्षितं प्रतिजानीते ध्वंसितेति ।

End.

निदिध्यासनन् अनुमितार्थप्रवाहीकरणं पुनःपुनरनुसन्धानं तेन योग-
प्रत्यासत्तिविशेषत्वेन साक्षात्कारः ।

Colophon.

इति शशधरटिप्पणे + + + गुणरत्नगणिविरचिते शब्दस्वातन्त्र्यवादः समाप्तः ।

विषयः । शशधरग्रन्थव्याख्या । असम्पूर्णोऽयम् ।

No. 294. व्याख्यायनसूत्रभाष्यम् । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia 144. Lines, 15 on a page. Extent, 5,760 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गुणगोविन्दगौरीगणपतिभ्यः ।

व्याख्यातोऽग्निष्टोमः प्रकृतिर्द्वादशाहस्यैकाहानाह ।

योऽयं व्याख्यात ऋत्विग्वरणप्रभृत्युदवसानीयापर्यन्त एषोऽग्निष्टोमसंज्ञः स
वा एषोऽग्निष्टोम इत्येवमादिभ्युतेः प्रथमसोमस्यायं ।**End.**अतिशयसुपभोगसम्बद्धमित्येतदाप्नोति य एवं वेदा द्विरभ्यासोऽध्यायसमाप्नो
तिष्टाचारस्तदाचरणं चायुष्यमिति ।**Colophon.**

इति शांखायनसूत्रभाष्ये षोडशोऽध्यायः समाप्तः ।

विवयः । शांखायनसूत्रव्याख्या ।

No. 295. शास्त्रीरक्तन्यायरक्षामणिः By अण्णयदौक्षित । Substance,
country-made paper, $11\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 290. Lines, 11 on a page.
Extent, 7600 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Puri, Śāṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

नमोगणेशाय ।

उद्वाह्य योगकलया हृदयाजकोशं

धन्यैश्चिरादपि यथावत्ति गृह्यमाणः ।

यः प्रस्फुरत्यविरतं परिपूर्णरूपः

श्रेयः स मे दिशतु शाश्वतिकं सुकुन्दः ॥

यस्याङ्गरागमविदः परिपूर्णशक्ते-

रंशे कियत्यपि निविष्टममुं प्रपद्यं ।

तस्मै तमाह्वयस्विभासुरक्तन्याय

नारायणैसङ्गधराय नमः शिवाय ॥

End.अथातो ब्रह्मजिज्ञासा । अथ शास्त्रारम्भोपयोमिश्रश्ला × अलक्ष्य-
विषयप्रयोजनविरोधिनः कर्तृत्वादिवन्धस्याध्यामात्मकत्वप्रदर्शनेन तदुभयो-
पपादनद्वारा शास्त्रारम्भः समर्थः वे । इत्यादि ।सायिकविकाराणां तात्त्विकनिर्विकारत्वप्रतिपक्षकत्वस्य × × × ×
पाश्चात्यादिषु लोके च प्रसिद्ध × × स्यात् सिद्धं ब्रह्म जगतो निमित्तमुपा-
दान × ति युक्तं ब्रह्म × उपलक्षणम् । इति न्यायरक्षामणौ चतुर्थैः पादः ।

Colophon. इति श्रीमद्भरद्वाजकुलजलधिर्कोसुभ-श्रीमद्देवविद्याचार्य-श्रीविष्णुजिह्वा-
यजि-श्रीरत्नाब्जाध्वरिखभोरप्यदीनितस्य कृतौ शारीरकन्यायरक्षामहो
प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादः एवं द्वितीयपादोपि ॥

विषयः । भर्द्वाचार्यकृतस्य शारीरकभाष्यस्य टीकेयं ।

No. 296. शिवचूडामणिः By दामोदरसमाधि । Substance, palm-
leaf, 11×1½ inches. Folia, 62. Lines, 4 on a page. Extent, 732
slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Purī, Śāṅkara
Maṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गुरवे ।

अन्नाग्रहीतवामाज्ञै बन्धे चन्द्रक × रक्तं ।
लावण्यमधुराकारं कवणारसवारिणिं ॥
यन्मार्गमे शिवं नत्वा दामोदरसमाधिना ।
शिवचूडामणिर्नाम बालबोधाय हेतवे ॥
नत्वा गुरोः पदद्वन्द्वं ब्रह्मादिसुरबन्धितं ।
अज्ञानसिन्धुनाशाय ज्ञानाय गुरवे नमः ॥

देवुवाच ।

देवदेव महादेव कृपया वद मे प्रभो ।
येन विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ॥
श्रीमहादेव उवाच ।

ग्रष्टु देवि प्रवक्ष्यामि रहस्यसतिगोपनं ।
येन विज्ञानमात्रेण नरो मुच्येत बन्धनात् ॥
कैलाश-पर्वते रम्ये नानादृश्यसमाकुले ।
तत्र संस्थं महादेवं दुर्गया सप्त निश्चितं ॥
... ..

रक्तसम्पदसम्भूते सूर्याग्निचन्द्रसन्निभे ।
तन्मध्ये वेदिका देवि नानावर्णविभूषिते ॥
तस्या मध्ये महापद्मं सदृशदलसंयुतं ।
नानावर्णसमायुक्तं शिवस्थानं मनोहरं । इत्यादि ।

End. इदं मन्त्रं विना ब्रह्मन् ब्रह्मज्ञानी भवेद् यदि ।
तस्य मुक्तिर्न जायेत अदीक्षितस्य विप्रवित् । (?)

Colophon. इति शिवचूडामणौ द्वादश उक्ताः ।

विषयः । इति शिवचूडामणौ प्रथमोऽङ्काः । इति शिवचूडामणौ ब्रह्मभारद्वाज्यादे
द्वितीयोऽङ्काः । इति शिवचूडामणौ तृतीयोऽङ्काः । इति शिवचूडामणौ गोपाक्षस्तोत्रं समाप्तं ।
इति शिवचूडामणौ ब्रह्मनिरूपणे चतुर्थोऽङ्काः । इति शिवचूडामणौ पञ्चमोऽङ्काः । इति
शिवचूडामणौ षष्ठोऽङ्काः । इति शिवचूडामणौ सप्तमोऽङ्काः । इति शिवचूडामणौ
अष्टमोऽङ्काः । इति शिवचूडामणौ नवमोऽङ्काः । इति शिवचूडामणौ दशमोऽङ्काः । इति
शिवचूडामणौ त्रैलोक्येश्वरतन्त्रनिरूपणे एकादशोऽङ्काः । इति शिवचूडामणौ द्वादशोऽङ्काः ।

No. 297. शिवताण्डवटीका By प्रेमनिधिश्चर्मा । Substance, country-
made paper, 11×5 inches. Folia, 116. Lines, 13 on a page. Character,
Nāgara. Date P Place of deposit, Patna-City-Cak. Paṇḍita
Jayanārāyaṇa Vājapeyī. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीविपुरतुन्दर्यै नमः ।

सभक्तलावेय प × सुररक्तलविरचात् । (?)

सयात्पलं मला वचिरतमकामानुजनं । (?)

+ + + + +

मादिश्रुत्याः कमपि भज्यते प्रतिदिनं । ?

कौवेर्यै दिशि ताकमेत्यभिधया ज्ञातोऽक्षि कश्चित् गिरिः

नखखाः सविधे चि तत्र वपतिः श्रीसाधुमहोऽभवत् ।

यं प्रायास्यतभानुभानुवक्ष्यत्कन्दर्पकल्पकुता-

सन्देहं वज्रवेदिनोपि मनुजा व्याकल्पमापेदिरि ।

तस्मात् जातः श्रीचनश्चामसङ्गस्यज्ञा तातं रात्र्यस्यप्रा यद्व ।

अभ्यायातम् सूचितं तद्विद्वान्मो वाचोनास्त्राः श्रीचनश्चामदेवात् ।

तदीयः सुतः श्रीमल्लै × × नामा वपतिः स्वर्गशायनं भवतः । ?

वरेण्यं यमिच्छन्ति सन्तोऽयमीशो जयत्यर्थिसाधार्थितायुष्यद्विः ।

सत्याकल्पगिरो भवन्ति तदनुष्मावेन तत्तत्ता गुणा

धातव्यैवमसौ वपो भवतः श्रीरामचन्द्रस्य यत् ।

धानादेककलत्रता सुरवरा वासोऽसद्वन्धता
 शम्भुस्थापकतादिनिष्ठगुणानासाद्यत्युत्तमान् ? ॥
 स्वपालेनादिष्टो निजगुरुकृपाप्रापितबलः
 प्रभोर्माहिषात्याखरणनखशीतांशुकिरणैः ।
 गतायातज्ञानप्रजतिमिरश्चार्थनिकरं
 कथं वा नो कुर्यादयमपि जनो ग्रन्थममलं ॥
 शिवताण्डवयन्त्राणां ग्रन्थार्थादर्शनां गतः ।
 मल्लादर्शः कृतः सोऽयं संरक्षयतु पण्डितान् ।

End.

क्वचित् फलव्यतिरेकदर्शनम् कर्तुं वैगुण्यादितः शक्यमुपपादयितुं तस्माद्-
 वश्यमेव यन्त्रादिप्रयोगैः श्रीगुरुचरणकषायाः सम्यक् विदितविधिकैः
 यथोक्तविधिनानुष्ठितैः साधकः स्वसमीक्षितं उपलभ्य कृतकृत्यो भवती-
 त्युल्लसनल्पजल्पनेन ॥ × × × × ।
 शिवताण्डवलीकासौ मल्लादर्शाभिधाचोर्वी ।
 प्रेमनिधिश्चैव विहिता पूर्णास्त्राणुष्टिदा विष्णोः ॥

Colophon.

इति प्रेमनिधिशर्मानिर्दिष्टो मल्लादर्शः सम्पूर्णः ॥ श्रीशाले १७५८ × ×
 × × × स्तिष्ठितं गजेन्द्रेण ॥

विषयः । शिवताण्डवस्य व्याख्यानम् ॥

No. 298. शिवपुराणं (पूर्वखण्डः) । Substance, palm-leaf, 16×1½ inches. Folia, 163. Lines, 5 on a page. Extent, 3270 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Mahimprakāśa Brahmacārī-Maṭha, Paṇḍita Valadeva Brahmācārī. Appearance, tolerable. Verse. Generally incorrect.

Beginning.

वीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

ऐमित्येकाक्षरो यो भवति श्रुतिमतः पञ्चषा पञ्चरूपो-
 ऽकाराद् ब्रह्माद्युकारादरिरनु च चरो × × मादीशरोऽथ ।
 विन्दोर्नादात् सदा × शिव इति च परं ब्रह्म यं वेद वेदः
 सोऽयं × × गिरीशो भवभयतिमिरध्वंनयायाकृष्टः ॥

मुनिभिर्नैमिषारण्ये दृष्टः स्मृतः पुराणवित् ।

पुराणं सुस्मिदं शैवं प्रवक्तुमुपपन्नमे ॥

यः पूर्वभागे श्रोत्रज्ञं प्राप्य ज्ञाननिधिर्मुनिः ।

अन्तरे वक्तृतां याति पाराशर्य्यं नतोऽस्मि तं ॥ इत्यादि ।

End.

इदं पुराणं परमं पवित्रं शुचिः पठेद् यः शृणुयाच्च यो नरः ।

स सर्वकामान् समवाप्य दुर्लभान् शिवस्य चान्ते पदमुत्तमं अपेत् ॥

पितृणां हृदिदं श्राद्धे पयमानमिदं ततः ।

दृष्टः स्वप्नादिदुष्कर्मकलिकस्मयनाशनं ॥

अध्यायश्चाथ श्लोकं वा श्लोकार्जं वास्य यः पठेत् ।

शृणुयाद् भक्तियुक्तो वा तस्य प्रीतो भवेत्स्विवः ॥

Colophon.

इति श्रीशिवपुराणे पूर्वखण्डे विपश्चात्तमोऽध्यायः । पूर्वखण्डः समाप्तः ।

नन्दपुराणे ।

शैवे सनत्कुमारी[शि] स्थाः चतुःसाक्षसंख्याकाः !

संविता तु पुनर्योसप्रणीता तावती स्मृता ॥

ततः × दशसाक्षसा वायुना समुदीरिता । (?)

चतुर्विंशतिसाक्षसं पुराणं शैवमुच्यते ॥

श्रीशिवदुर्गे अंपराध × × ×

विषयः । इति श्रीशिवपुराणे पूर्वखण्डे १माध्यायः । इति द्वितीयाध्यायः । इति द्वीप-
वर्णनो नाम तृतीयोऽध्यायः । इति पातालवर्णने । ४ । इति अर्द्धश्लोकवर्णने । ५ । इति
ब्रह्मगीतोपाख्याने । ६ । ७ । ८ । इति पुरवर्णनो नाम । १० । ११ । इति शिवमाहात्म्ये ।
१२ । इति विभीषणसम्वादो नाम । १३ । इति जामकीर्तनो नाम । १४ । इति स्थान-
माहात्म्यं नाम । १५ । इति १६ । इति महेश्वरदर्शनो नाम । १७ । शिवोद्भवो नाम । १८ ।
इति पुष्पादिदानमाहात्म्यं नाम । १९ । इति दानधर्मविधिर्नाम । २० । इति व्रतवर्णने ।
२१ । इति नियमोपदेशो नाम । २२ । इति चन्द्रचूडजम्ब × × × २३ । इति भूतिकीर्तने ।
२४ । इति शिवलिङ्गार्चनफलं नाम । २५ । इति अष्टपटित्वीर्यनामकथने । २६ । इति नन्दी-
केशरोक्तयोगोपाख्याने । २७ । २८ । इति योगोपनिषत्सु । २९ । ३० । इति दुर्वासःशिवसम्वादे
योगोपनिषदि । ३१ । ३२ । इति नाडीमन्त्रयोगो नाम । ३३ । इति अविमुक्तमाहात्म्ये ।
३४ । इति दण्डपाथिवरप्रदो नाम । ३५ । अकारेश्वरवर्णनं नाम । ३६ । इति अविमुक्त-
माहात्म्ये पञ्चायतनकीर्तने । ३७ । इति ३८ । इति नन्द्युपाख्याने । ३९ । ४० । इति नन्द्यु-

पाष्ठाने यमेश्वरमाहात्म्यं नाम । ४१ । इति नन्द्यपाष्ठानं । ४२ । इति नन्द्यभिषेको नाम ।
४३ । ४४ । इति कार्तिकेयचरिते । ४५ । इति त्रिपुरोपाष्ठाने । ४६ । ४७ । इति कैलास-
गमनं नाम । ४८ । इति ब्राह्मणमाहात्म्यं नाम । ४९ । इति योगविधौ । ५० । इति ब्रह्म-
सारी नाम । ५१ । इति । ५२ ।

No. 299. शिवपुराणं (उत्तरखण्डः)। Substance, palm-leaf, 16×1½ inches. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Mahimprakāśa Brahmacāri-Maṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः शिवाय ।

बागीशो दक्षिणाङ्गादजनि मधुरिपुष्पात्मनो यस्य देवा
वाचा यो वै मुनीन्द्रैरजगतद्दयैर्गीयते सारुगानैः ।
गीर्वाणाः शुक्रमुष्मादितिसुतसञ्चिता यं विदुर्नो स्वरूपात्
यः कर्ता पाति भोक्ता सकलजगदिदं शश्वेत्सै नमोऽस्तु ।
पुष्पापविनिर्मुक्ताः नैमिवारण्यवासिनः ।
सुमयः शिवसंकल्पाः स्वतः पप्रक्षुरादरात् ॥

सुमय ऊचुः ।

अस्माभिः शिवमाहात्म्यं पुनः × × कुतं वञ्च ।
इदानीं गुणकर्मणि पुनर्भूति विशेषतः ॥ इत्यादि ।

End शिवश्चादौ शिवो मध्ये शिवश्चान्ते प्रकीर्त्यते ।

गोत्राण्यष्टपाचाश्च शिवं भवतु सर्वदा ॥
स्त्वसि गोभ्यो द्विजेभ्यस्तु त्वसि राजभ्य एव च ।
स्त्वसि प्रजाभ्यः सर्वाभ्यो भवन्ताश्च शिवास्तथा ॥

Colophon. इति श्रीशिवपुराणोत्तरखण्डे पञ्चसत्तारिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तश्चायं शिव-
पुराणोत्तरखण्डः ।

× × × × ×
इदं पुस्तकं वामदेवानन्देन लिखितं ॥

विषयः । इति श्रीशिवपुराणोत्तरखण्डे भृगुवादिश्यासप्तम्यादे । १ । इति तथिवाप्तदेव-
सप्त्यादे लिङ्गीतपत्तिर्नाम । २ । इति तथिवाप्तदेवसप्त्यादे लिङ्गमाहात्म्यं । ३ । इति

द्वादशव्योतिर्किञ्चरिते । ४ । इति त्रिपुरवधे ब्रह्मादीनां त्रिसवङ्गमं नाम । ५ । ६ ।
 इति त्रिपुराधायो नाम । ७ । ८ । इति । ९ । १० । ११ । इति ब्रह्मवङ्गवधो नाम । १२ ।
 इति १३ । इति कन्दर्पवधो नाम । १४ । इति रतिवरदानं नाम । १५ । इति उमावर-
 प्रदानं नाम । १६ । इति गौरीविवाहो नाम । १७ । इति तारकवधो नाम । १८ । इति
 गणेशोत्पत्तिर्नाम । १९ । इति स्कन्दतीर्थयात्रायां । २० । इति नन्दीकेसरौत्पत्तिर्नाम ।
 २१ । इति मणिकार्णिकामाहात्म्ये गङ्गोत्पत्तिर्नाम । २२ । इति वाराणसीमाहात्म्ये । २३ ।
 इति...२४ । इति पञ्चक्रोशीयात्रायां महाकालगणोत्पत्तिर्नाम । २५ । इति कौर्त्तिवासा-
 चरवधो नाम । २६ । इति विन्दुहृदोत्पत्तिर्नाम । २७ । इति रासक्रीडायां । २८ ।
 इति भुवनेश्वराष्टोत्तरनामशतकं नाम । २९ । इति । ३० । इति वरदाप्रसादो नाम ।
 ३१ । इति मार्कण्डेयप्रसादे अत्युल्लस्यो नाम । ३२ । इति शिवरात्रिमाहात्म्ये निषाद-
 मुक्तिर्नाम । ३३ । इति । ३४ । ३५ । इति मर्यादादानं (?) नाम । ३६ । इति रावण-
 तपस्विवैद्यनाथोत्पत्तिर्नाम । ३७ । इति रावणमुक्तिर्नाम । ३८ । इति तपस्विनामदेव-
 सस्मादे कैलासनिर्णये । ३९ । इति युगधर्मकथनं नाम । ४० । इति वामदेवशक्तिविसृक्ति-
 र्नाम । ४१ । इति शिवसस्मादे कल्पभेदनिर्णयो नाम । ४२ । इति ४३ ।

No. 300. शिवाचनचन्द्रिका By श्रीनिवास । Substance, country-
 made paper, 12 x 5 inches. Folia, 22. Lines, 9 on a page. Extent, 616
 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District
 Chāprā, Sisoya, Paṇḍita Rāghava Prasāda. Appearance, tolerable.
 Verse. Generally correct.

Beginning.

बीगशेशय नमः ।

बीमनं चिन्दुरासं शशिश्चक्रधरं × × गोवाभिरामं

दानादिः सितगण्डव्यालकमलदले भान्म × × × × × ।

प्रत्यूहध्वान्नभानं प्रद्युम्नरत्न (?) चरं ब्रह्मविष्णोर्शिववन्द्यं

वन्दे सिन्दूरपूरं गिरिवरसुतया चर्चितो × × कुम्भां ।

+ + + +

+ + + +

श्रीदीपयोगुणरत्ननिधिः प्रथितः ।

श्रीश्रीनिकेतन इति याति शितो ध्वरोन्द्र ॥

तत्कृणुः श्रीनिवासः सकलनिगमवित् सर्वशास्त्रार्थवेत्ता
 श्रौतस्मार्तेषु कर्मस्मृतिश्रयनिपुणः सत्कविः स्तोत्रदेशात् ।
 पीठं जालन्धराख्यं प्रकटितविभवं प्राप्य यात्राप्रसङ्गात्
 तत्र श्रीसुन्दराख्यं सकलगुणनिधिं प्राप्य सहशिकेन्द्रं ॥
 तत्पादपङ्कजयुगं परिचर्य तस्मात्, प्राप्याभिषेकमखिलागममध्यधीत्य ।
 तस्याज्ञया एतद्विगम्य पुरीं स काशीं, तत्राकरोद्भसतिमात्मविदां वरिष्ठः ॥
 तत्र स्थितः सकलतन्त्ररक्षस्यवेत्ता, शिष्यैः शिवार्चनपरैः धितशैवदीक्षैः ।
 अभ्यर्थितो वितनुते सकलागमार्थसारोदयं भुवि शिवार्चनचन्द्रिकां सः ॥
 तत्र दीक्षाविधिं वक्तुं श्वादौ श्रीगुरुलक्षणं इत्यादि ।

End. अन्ते खण्डितः ॥

विषयः । गुरुलक्षणकथनं । सदसप्तिथ्यलक्षणकथनं । गुरुशिष्ययोः परीक्षाकथनं ।
 दीक्षाकालादिनिरूपणं । दीक्षाधिकारकथनं ॥ ब्रह्मचरादीनां मन्त्रभेदकथनं । वर्णसङ्कराणां
 अधिकारविचारकथनं । मन्त्राणां लिङ्गादिनिरूपणं ।

No. 301. शुद्धिचन्द्रिका By कालिदास । Substance, palm-leaf,
 15×1½ inches. Folia, 5. Lines, 3 on a page. Extent, 60 slokās.
 Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Purī, Parganā Rāhān,
 Grāma Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kāvyaṇṭha. Appearance,
 tolerable. Verse. Correct.

Beginning. विप्रचन्निधयोः सपिण्डजनने शुद्धिर्दशद्वादशा-
 क्षोराचैरथ पञ्चकोपरि विशः शूद्रस्य मासात्परं ।
 पुत्रीमज्जनतोय सर्वजननीस्पर्शे दशाष्टाक्षुचिः
 कर्माङ्गी द्विदशव्रतः पुरुषसूत्रमासात्परं स्त्रीप्रसूः ॥ इत्यादि ।

End. खं वर्णस्य वक्षेद् वक्षेदनुगतः स्यूद्धा शवास्या वदन्
 खालान्यं यदि तत्समस्तिदिवसैर्दग्धेऽस्थिपार्श्वेनरे ।
 बन्धोर्निर्धरति अथाहवचसमज्जनान्यवाचोऽब्रभुक्
 तुल्यसैः श्वसंस्थितिश्च विधिना कृत्वा क्रियां स्याच्छुचिः ॥

विषयः । शरीरभिरूपणानन्तरं तच्छुद्धिनिरूपणं ।

No. 302. शुद्धिचन्द्रिकाटीका By धनञ्जय । Substance, palm-leaf, 5 x 1½ inches. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 216 slokās. Character, Uriā. Date P Place of deposit, Puri, Parganā Rāhān, Grāma, Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kāvyaakapṭha. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. बिषो धनञ्जयो नाम स्मृतिसार्गानुसारिणी ।
करोति केवला शुद्धिचन्द्रिकापदयोजनां ॥
विषयत्रययोरिति । इत्यादि ।

End. तदग्रमुक् चेत् तर्हि तमुच्यः ।
अत्रिरः
अन्तर्दशाच्च भुक्तान्नं स्तनके स्तनकेपि वा
असंख्यशो भवेत्तावत् यावन्न व्रतमाचरेत् ॥ अथ इति ।
... .. वस्त्रधावनक्षानादिकं कृत्वा शुद्धिः स्यात् । इति दीक्षास्त्रिदश-
चैनेयविरचितशुद्धिचन्द्रिका[टीका] समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिचन्द्रिकायाख्या ।

No. 303. शुद्धिचन्द्रिकाटीका । Substance, palm-leaf, 15 x 1½ inches. Folia, 60. Lines, 4 on a page. Extent, 96 slokās. Character, Uriā. Date P Place of deposit, Puri, Parganā Rāhān, Grāma, Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kāvyaakapṭha. Appearance tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. अथ कायमनोभ्यामिहदेवमानमस्कारपुरःसरं वस्तुनिर्देशमुखेन पयो-
जनाभिषेयं कथयति । सुषीप्तिभुविबर्जो कालिदासाख्यः श्रीरचन्द्रः
शुद्धिचन्द्रिकेति ग्रन्थनाम तां तेने इति सम्बन्धः सम्बन्धः सारतया परम-
माधुर्यादिगुणयोगेन सन्वादिधर्मोपाख्यायेव अस्मन्मिव अस्मन् तत्पदद्वय
आशयः अतएव अम्बुलेन निरूपणं । माधुर्यादिगुणयोगेन सुधिय
एव सिम्भवस्तद्विवर्द्धनशीलः तेषां सुविबोधश्चिन्तुत्वात् अज्ञान-
हेतुत्वेन अश्रीचमेव भ्रान्तमिव तेन अस्या ये लोकास्तेषां लोकाय
दर्शनं य शुद्धिरिव चन्द्रिकेव चन्द्रिका दर्शनचेतुतया शुद्धिचन्द्रिकात्वेन
निरूपणं ।

तच्च अनियतकालाशौचविधाने तत्रियमार्थं सङ्कलत्वादादौ चतुर्णामपि
वर्णानां वर्णक्रमेण जननाशौचस्य शौचलक्षणं शूद्रिं पूर्वार्जेन निरूपयति
विप्रचन्त्रियोरिति । इत्यादि ।

End.

तत्तत्सृष्टिपुराणेष्वप्येवमुद्धृतसारवाक्यतोयं संक्षिप्तः छत्साभिधायकोऽपि
शूद्रिविधानमन्यः शूद्रिचन्द्रिकाख्यः सज्जनानां विदुषां परमुपादेय-
मित्यर्थः ।

Colophon.

इति दासचयनवाजपेयिकृतशूद्रिचन्द्रिकाटीका समाप्ता ।

विषयः । शूद्रिचन्द्रिकायाख्यानम् ।

No. 304. शूद्रिकल्पद्रुमः By लक्ष्मीधर । Substance, palm-leaf,
14½ x 1 inches. Folia, 109. Lines, 5 on a page. Extent, 3270 slokāś.
Character. Uriā. Date ? Place of deposit, Purī, Śāṅkara Matha. Ap-
pearance, old. Generally verse. Generally incorrect.

Beginning.

श्रीशिवाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

एकदन्तमुमापुत्रं गजवक्त्रं त्रिलोचनम् ।

चन्द्रार्द्धधारिणं वन्दे सर्वविघ्नविषयये ॥

वन्दे शम्भुं त्रिभुवनगुप्तं सर्वलोकप्रदायकम् ।

ब्रह्मोपेन्द्रार्चितपदयुगं सोमसूक्त्याग्निनेत्रम् ॥

कर्म्म ब्रह्मेश्वर इति सतां भर्गमोक्षस्य लोकान् ।

दातारं गोद्विजहितकरं ब्रह्मविष्णवादिरूपैः ॥

युतिस्मृतिपुराणानां भारतागमधर्म्मिणां ।

भूयात् सुवाक्यवीजाच्च शिवकल्पद्रुमोदयः ॥

गुरुवचनप्रवर्द्धमानो जपनवपल्लवमर्चनप्रसूतम् ।

फलममृतमयं दधान आत्म सुखयतु विज्ञेयमाहृतं यम् ॥ (?)

पापपुण्यपथयान्ता जनाः सर्वे निराकुलाः ।

शिवकल्पद्रुमं प्राप्य गतयान्ता भवन्तु च ॥

कभ्रः क्लमत् सुसुप्तं कारणान्यत्र कानि च ।

केन पुन्यममं किञ्चिदादावेतन्निरूप्यते । इत्यादि

End

शिवधर्मोत्तरं ।

यावदक्षरसंख्यानं शिवशास्त्रेषु पुस्तकं ।

तावद्वर्षसप्तस्थाणि शिवलोके मदीयते ॥

एवं पालय निर्माणास्त्रिंशत्स्थापनकादिक ।

कथितं सर्वलोकानां क्षिताय परमार्थतः ॥

कल्पद्रुमोऽष्टकाण्डोयं विद्वद्भिः परिकल्पितः ।

वचनाम्बुसमजडैर्भूर्खवाद्यनाग्रितः ॥ (?)

एकाग्रं भुवनेश्वरप्रियकरं चम्रे धरं यः पुरा ।

स्त्रालादाः स्यसुकुन्दकारणपतिः कुत्सान्वयेऽर्हन्तुकः । (?)

प्रद्युम्नाक्षय एष शङ्करतनुः साक्षादिति X X X

यादौ यस्य विलोक्ष भालनयनं श्रीमान् तस्मिंश्चो नृपः ॥ (?)

तत्पुत्री मधुसूदनाग्रज X X श्रीनोमिन्नीची शिवः

ध्यानानन्दविकाशयत्सरसिजश्रीरामकृष्णभिधः ।

तस्माद् भूरनयोऽम्बिकापतिमतिर्लक्ष्मीधरो मन्दधौ-

स्तेनायं रचितः सतां सुखकरः श्रीशैवकल्पद्रुमः ॥

Colophon.

इति श्रीमदेकादविपिनविदितखर्णकूटाक्षलवीरशिखरकन्दोदरविनोदि-

शम्भुवरत्रिभुवनेश्वरपद्मद्वारविन्दमकरन्दपाननिर्भरमनमधुकरलक्ष्मीधरवि-

रचिते श्रीशैवकल्पद्रुमेऽष्टमः काण्डः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । आदौ जगत्कारणादिनिरूपणं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे प्रथमः काण्डः ।
 द्वितीयः । अष्टाविधिकथनं । मण्डपलक्षणकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे द्वितीयः
 काण्डः । गार्हस्थ्यविधिकथनं । प्रातःकृत्यनिरूपणं । द्रव्यशुद्धादिनिरूपणं । न्यासादि-
 विधिकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे तृतीयकाण्डः । पूजादिनिरूपणं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे
 चतुर्थकाण्डः पूजाप्रकरणं । पार्थिवलिङ्गार्चनविधानकथनं । भग्नस्थाननिरूपणं । इति
 श्रीशैवकल्पद्रुमे पञ्चमः काण्डः । व्रतविधिकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे षष्ठः काण्डः ।
 शिवस्तवादि कथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे सप्तमः पटलः । शिवमः च त्रयोविधः । इति
 श्रीशैवकल्पद्रुमे अष्टमः पटलः ।

No. 305. श्यामार्चनतरङ्गिणी By विश्वनाथ । Substance, palm-leaf. Folia, 64. Lines, 5 on a page. Extent, 2176 slokāṣ. Character, Uriā. Date P Place of deposit, District Purī, Parganā Rāhān, Grāma Jagannātha-Vidyādhara-pura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose and verse. Generally incorrect.

Beginning. × × × ×
 निचिता विश्वनाथेन श्यामार्चनतरङ्गिणी ॥
 सर्वतन्त्राम्भेः सारभागमाहृत्य शम्भुना ।
 × × × शम्भुवौ हस्तिनिचितातीवनिर्मला ॥
 तस्या विविधकर्माणि विविक्तानि यथाक्रमम् ।
 कथ्यन्ते तान्यहोरात्रविहितानि गुरोः कृपात् ॥ (?)
 तत्रादौ ब्राह्मे सुहृत्ते चोत्थाय गुरवे नमः इति नत्वा दृढग्राहीपदमुत्तोल्य
 यत्नतः वदिर्गत्वा दिशो नत्वा कुल्लहृत्तान् प्रणम्य च, कुल्लहृत्ता यथा,
 अशोकः केशरः कर्णिकारः सूततिलस्रथा ।
 नमेशश्च पिपासश्च सिन्धुवारकदम्बकौ ॥
 मरुवकश्चम्पकाष्टः पिप्पली वट एवच ।
 रत्ना तुलसिका जम्बः कुल्लहृत्ता इति श्रुताः ॥ इत्यादि ।

End. प्राणादिसुग्रां प्रदर्शय × × × आचमनं करसंपृष्टिं मुखवासश्च निवेद्य
 गम्भादिनाभ्यर्च्य शान्तोपहारनैवेद्यं निवेदयेदिति पशुप्रीक्षणविधिः ।

Colophon. इत्यद्वैतपथिपथिकेन विश्वेश्वरसोमयाजिना विष्परितायां श्यामार्चनतरङ्गिण्यां
 बलिदानावर्त्ते पशुप्रीक्षणविधिः समाप्तः ।

विषयः । ब्राह्मे सुहृत्ते प्रथमा वीचिः । प्रातःस्नानविधिविवेचनी द्वितीया वीचिः ।
 गद्यानशुद्धानन्तरद्वारपालार्चनक्रमविवेचनी तृतीया वीचिः । अक्षरोक्षसंस्कारोक्षरूपिणी
 भूतशुद्धिप्राणायामविवेचनी चतुर्थी वीचिः । अक्षर्यजनावर्त्ते पञ्चमी वीचिः मधुदानविधि-
 निषधवाधवाधकविवेचनावर्त्ते षष्ठी वीचिः । घटस्थापनावर्त्ते द्रव्यशुद्धिविवेचनी सप्तमी
 वीचिः । उपचारविवेचनी अष्टमी वीचिः । पूजाक्रमविवेचनी नवमी वीचिः । होमावर्त्ते
 कृण्डस्य अष्टादशसंस्कारविवेचनी दशमी वीचिः । होमावर्त्ते होमप्रकारविवेचनी एकादशी
 वीचिः । पशुप्रीक्षणविधिः । (सम्भवतोः परं खण्डितं) ।

No. 306. आङ्गदीपः By दिव्यसिंहमहापात्रः । Substance, palm-leaf, 16×1 inches. Folia, 44. Lines, 5 on a page. Extent, 710 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Puri, Parganā Rāhān, Grāma Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kavyakaṇṭha. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. प्रथम्य देवं श्रीकृष्णं भवानीशङ्करावपि ।
तन्मते आङ्गदीपोयं दिव्यसिङ्गेन भीमता ॥
आङ्गं नाम पितृनुद्दिश्य द्रव्यत्यागः अथ ब्राह्मणभोजनं पिण्डदानसहं भयं
प्रधानमिति बहवः । अतएव ।
अग्नौ ऊतेन देवस्थाः पिबन्त्या द्विजतपस्यैः ।
नरकस्थाश्च तप्यन्ति पिण्डैर्दत्तेस्त्रिभिर्भुवि ॥
इति पिण्डदानब्राह्मणभोजनयोः समकक्षतया फलश्रवणं । इत्यादि ।

End. मन्वन्तरादयश्चैता मुनिभिः परिकीर्तिताः ॥
सिता पञ्चदशी पौर्णमासी हस्तिके कार्तिके मकरे पुष्ये कुम्भे माघे मेषे चैत्रे
आषाढे पूर्णिमा द्वादशी च ।

Colophon. इति श्रीदिव्यसिंहमहापात्रविरचितः आङ्गदीपः समाप्तः ॥
वत्सगोत्रसमुत्पन्नो दिव्यसिङ्गाभिधः सुधीः ।
आङ्गदीपाभिधं ग्रन्थं कृतवान् कृतिनां सुदे ॥

विषयः । आङ्गदीपादिविवेचनं ॥

No. 307. अतप्रकाशिका । (खण्डितान्ता) Substance, country-made paper, 12×5½ inches. Folia, 188. Lines, 12 on a page. Extent, 6770 slokas. Character, Nāgarā. Date ? Place of deposit, Puri, Revasā. Maṭha, Paṇḍita Rāmādhina Rāmānuja Dāsa. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीकृष्णे रामानुजाय नमः ।
वरदं हिरदासीनं श्रीनिवासं कृतवानिधिं ।
शरणं शरणं याकि प्रकृतवार्तिकं जनिं ॥
वहिरन्तस्तमश्चदि श्रीनिर्वन्द्ये मुमुक्षुर्नमः ।
येनाद्याकृतस्तत्त्वबोधस्तु श्रीनिर्वन्द्ये कृतुः ॥

सम्यङ्ग्यायकलापेन मञ्जता भारतेन च ।
 उपहृष्टितवेदाय नमो व्यासाय विष्णवे ॥
 तस्मै रामानुजाचार्याय नमः परमयोगिने ।
 यः श्रुतिस्मृतिस्त्रिषाणामन्तर्ध्वरमशीशमत् ॥
 बन्दे च वरदाचार्यं वत्साभिजनभूषणं ।
 भाषास्तप्रदानाद् यः संजीवयति मामपि ॥
 प्रपद्ये प्रणवाकारं भाष्यं रत्नमिवापरं ।
 परस्मै ब्रह्मणो यच्च शेषित्वं स्फुटमिष्यते ॥
 श्रुत्यन्तेषु श्रुतं भाष्ये मम ध्यानं हृदयुजे ।
 स्रक्कीर्पति प्रपद्ये च दृढं शीरङ्गधामनि ॥
 गुह्यभ्योऽर्थः श्रुतः शब्दैस्तत्प्रयुक्तैश्च योजितः ।
 सौकर्याय बुभुक्षुना संकलय्य प्रकाशयते ॥

... ..

एवं प्रारिप्सितग्रन्थस्याविब्रजपरिसमाप्तिप्रसङ्गमनार्थं स्मृत्याचारसिद्धिमिद्धि-
 देवतोपासनरूपं मङ्गलं श्रौतमाचरति अखिलेत्यादिना श्लोकेन । इत्यादि ।

End.

कथमसतः सञ्जायत इति कथं निराययावस्थासम्भव इत्यर्थः तदैक्षतेति
 सर्वज्ञत्वं अक्षजतेति निमित्तत्वं ब्रह्म स्थामित्युपादानत्वं तदुभयानुगुणं
 सर्वशक्तित्वं सत्यसंकल्पत्वं चानेन जीवेनात्मनानुप्रविश्येति सम्बन्धित्वं चोक्तं
 भवति जीवेनात्मना जीवशरीरकेषु X X त्वर्थः । (अतः परं खण्डितं ।)

विषयः । श्रीभाष्यव्याख्यानं ।

No. 308. षट्कर्म्मोक्तासः By पूर्णानन्द । Substance, country-made paper, 14x5 inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 252 slokas. Character, Bengali. Date - ? Place of deposit, Madanapura, vid Piṅgārī vid Kotālipāṭā, Paṇḍita Śrīkrṣṇa Caudhuri. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

षट्कर्म्मदेवता नत्वा पूर्णानन्देन यत्नतः ।

नानातन्त्रानुसारेण षट्कर्म्मोक्तास उच्यते ॥

विद्वेषः प्रथमे ज्ञेयो द्वितीये क्षमणं तथा ।
 वयं तृतीये वक्ष्यामि चतुर्थं क्षमणं तथा ॥
 पञ्चमे मारणं वक्ष्ये षष्ठे मोक्षनमैरितं ।
 सप्तमे तिथिवारादि नक्षत्राणां विशेषतः ॥
 नियमः कथ्यते तद्गदासनानाम् निर्णयः ।
 अष्टमे नवमे मालानियमः कुण्डनिर्णयः ॥
 दशमे नायिकासिद्धिर्वीरसाधनसुप्तम् ।
 ज्ञानज्ञानकृतानाम् पूर्वोक्तानाञ्च कर्माणां ॥
 तेषामेकादशे शान्तिं विधास्ये परमां क्रमात् ।
 द्वादशे दक्षिणा ज्ञेया षट्क्रियाणां प्रथक् प्रथक् ॥
 द्वादशैः पाटलैरेतैः षट्कर्माणाञ्च उच्यते ।
 अतिगुह्यतरं वक्ष्ये लोकानां हितकाम्यया ॥
 निबन्धे देयुवाच ।

देवदेव महादेव सर्वशालार्थपारग ।
 अधुना श्रोतुमिच्छामि गुह्याद्गुह्यतरं प्रभो ॥
 षट्कर्मा कथितं देव नानातन्त्रे प्रथक् प्रथक् ।
 शीघ्रं वद महादेव समासेन तु तत्त्वज्ञम् ॥ इत्यादि ।

End. समस्तेति अग्निं विद्वश्य शान्तिकुम्भतोयेनाभिषेकं कृत्वा भस्मतिष्ठकादिकं
 कृत्वा दक्षिणाच्छिद्रावधारणादिकं कुर्यात् ।

Colophon. इति पूर्णानन्दविरचिते षट्कर्मांशाख्ये कुण्डादिनियमो नवमः पटलः ॥

विषयः । इति पूर्णानन्दविरचिते षट्कर्मांशाख्ये विद्वेषणाभिधेयः प्रथमः पटलः ।
 इति उच्चाटनाभिधेयः । १ । इति वज्राभिधेयः । २ । इति । ३ । इति मारणाभिधेयः । ४ ।
 सम्मोचनाभिधेयः । ५ । इति तिथ्यादिनियमः । ६ । इति आसनादिनियमः । ७ । इति
 कुण्डादिनियमः । ८ ।

No. 309. षट्कर्मादीपिका By श्रीकृष्णविद्यावागीश । Substance,
 country-made paper, 14×4 inches. Folia, 40. Lines, 10 on a page.
 Extent, 1000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Rājaguru's Maṭha, Gaṇeśamahallā, Benares City. Appearance, new.
 Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

कृत्यादेवीं नमस्कृत्य मन्त्राविपुरसुन्दरीं ।

भद्रकालीं च देवेशीं तथा षट् कर्मदेवताः ॥

श्रीकृष्णविद्यावागीशभट्टाचार्येण धीमता ।

क्रियते विदुषां प्रीत्यै कृत्यापञ्च (+) दीपिका ।

क्रोधाज्ज्वलन्तीं ज्वलनं वमन्तीं दृष्टिं दहन्तीं दितिजं घमन्तीं

भीमं नदन्तीं प्रणमामि कृत्यां रोचयमाणां क्षुधयोयकालीं ।

End.

गवां सुवर्णनिष्काणां भूमिं वा शस्यशालिनीं ।

सर्वशान्तिमवाप्नोति सर्वरक्षाकृतं भवेत् ॥ (?)

Colophon.

इति श्रीकृष्णभट्टाचार्यविरचितायां षट्कर्मदीपिकायां नवमोपदेशः समाप्तः ।

विधेयः । मारणीचाटनायाभिचारिककर्मापायकथनम् ।

No. 310. षट्पदीमञ्जरी By शङ्करानन्दतीर्थ । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 13. Lines, 11. Extent, 450 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1646. Place of deposit, Puri, Śāṅkara Maṭha, Madhusūdana Tīrthasvāmī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीरामाय नमः ।

निजेष्टसम्पदानकल्पकल्पभूषणकृतिं

दुरन्तविघ्नवारिदप्रभञ्जनं निरञ्जनम् ।

मदीयचित्तसारसप्रबोधभास्करं परं

वमानमूलवासिनं भजामि विघ्ननायकं ॥ (?)

श्रीनन्दनन्दनमन्दसुरेन्द्रशब्द-

सान्द्रानुरागपरिभावितपादपद्मं ।

वंशीरवास्तवविमोहितगोपगोपी-

सन्दोहमिन्द्रमुखमच्युतमादितोऽस्मि ॥

... ..

अथ सच्चिदानन्दात्मकमद्वितीयं ब्रह्मेव विमलमत्वप्रधानमायोपाश्रितं × ×

सदीश्वरभावसुपजगाम । जीवेशावाभासेन करोतौत्यादि श्रुतेः । स च

मायाप्रतिबिम्बित ईश्वर इति संक्षेपकृतप्रकटार्थकारविद्यारण्यमतानु-
सारिणः । विम्बभूत इति विवरणाद्यनुसारिणः । जीवनिष्ठाज्ञाना-
भिन्नमायाविषय इति वाचस्पतिमतानुसारिणः । सर्वथापि प्रतिबिम्बादयः
मायाप्रयुक्तप्रतिबिम्बत्वादियोगिनः शुद्धचिदपेक्षया आभासा एवेति
जीवेशवभासेन करोतीति युतिरुपपद्यते । इत्यादि ।

End.

श्रीभाष्यकृद्वदनपङ्कजसंप्रसृतं षट्भक्तिबोधसुनिदानवचोऽनवद्यम् (सवन्दं) ,
आख्याया माद्यतितरां मम मानसाङ्घिः सौम × × निजभूमपदं हि
लब्ध्वा ॥ (?)

षट्पदीनौकया सर्वानुद्धार नतोऽस्यं ।

संसारसागरे मग्नान् यस्तं शङ्करदेविकं ।

भगवदुभक्तिगन्धर्वैः कृतसौर्वानुभूयैः कृता ।

षट्पदीमञ्जरी सम्यक् योजिता लक्षणपादयोः ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिब्रजकाचार्यश्रीशिवनारायणानन्दतीर्थगुरुवर्य-
सेवकश्रीशङ्करानन्दतीर्थविरचिता षट्पदीमञ्जरी सम्पूर्णा ॥ + + +
शकाब्दाः १९४६ ।

विषयः । षट्पदीनामकभक्तिग्रन्थस्य व्याख्यानं ॥

No. 311. षष्ठिप्रतप्रकरणम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 12 on a page. Extent, 234 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

अरुचं देवो सुगुरुचरं धर्मं + + + नवकायोधराय कथयामि निरन्तरं
वसद विषयसि जरण कुणसि तव चरणं य पयसिष गुणसि देसिषः
दाणं तादृति यत्र सकसि जं देवो रक्ष चदने ।

End.

एवं भ (..) रिचनेमि वन्दर इयाविक इविगाहाड ।
विहिसपरयाभम्भः परं तुजाणं तुजान्नु सिवम ॥

Colophon.

इति षष्ठिप्रतप्रकरणम् ।

विषयः । धर्मोपदेशः .

No. 312. षष्ठिशतप्रकरणटिप्पणी । Substance, country-made paper. 12×4 inches. Folia, 13. Lines, 14 on a page. Extent, 738 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīṇmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. नमः सर्वविघ्नभिर्विदे सर्वविदे श्रीपार्श्वनाथाय ।
इह प्राप्नोसकलमानुषादिसामग्रीकेन पुंसा ज्ञानक + + + + + धारभूते
श्रीसम्यक् एव प्राक् प्रयतितव्यमित्याकलय्य समिचन्द्रनामा आचक्षतेपदिष्ट-
मीतार्थं संविद्यगुरुं परीक्षन् चिरस्य परिभ्रम्य तत्कालवर्ति संविद्यमीतार्थं
सुनिजनाप्रदण्यं श्रीजिनयतिष्ठतिं सुगुरुं लब्धवान्, ततश्चलोपज्ञान
शुद्धदेवादितयः (?) परांश्च देवादित्येषु दृढयन्ति इदं प्रकरणं चक्रे (?) ।

End. नानाविधमार्गरेता भव्याः पठन्तु सूत्रतो ज्ञानन्तु अर्थपरिज्ञानेन ततश्च
तत्प्रापपरिज्ञानाभ्यां यान्तु । शिवं शिवशब्दोपादानं चावसानमङ्गलायम् ।

Colophon. स्मृतित्वीजकमेतत् षष्ठिशतप्रकरणस्य सद्गुरोः ।
अलिखत् लेखकवदयं शिष्यः श्रीधवलचन्द्रगुरोः ॥
इति षष्ठिशतप्रकरणावचूरिः ।

विषयः । षष्ठिशतप्रकरणव्याख्या ।

No. 313. षोडशी । Substance, country-made paper, 15×3 inches, folia, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 24 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Khunvedā grāma, Post Garvetā, Zilla Midnāpur, Babu Vaikunṭhnātha Cakravartī. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

अथ षोडशी । दक्षिणस्यां दिशि निहन्मीति मण्डलरेखाश्च हृत्वा दक्षिणा-
ग्रान् कुशान् निपात्य तत्र सतिलोदकेरावाश्च वक्ष्यमाणमन्त्रैः पिपशान्
दद्यात् । इति गोविन्दगिः । (भागवतपुष्ट्यह्नानि) तत्र दक्षिणाग्रान्
कुशान्मास्तीर्य आवाहनं कुर्यात् । यथा तिलोदकं मृहीत्वा ।

ॐ अस्मत्कुले मतो ये च गतिर्येषां न विद्यते ।

आवाहयिष्ये नाम् सर्वान् दर्भग्रहे तिलोदकैः ॥

ॐ मातामहकुले ये च गतिर्येषां न विद्यते ।
 आवाहयिष्ये तान् सर्वान् दर्शयिष्ये तिलोदकैः ॥ इत्यादि ।

End.

ॐ आ ब्रह्मणो मे पित्रवंशजाताः
 मातुल्लघा वंशभवा मदौयाः ।
 कुलद्वये ये मम दासभूताः
 भृत्यास्तयैवाश्रितसेवकाश्च ॥
 मित्राणि सख्यः पशवश्च वृक्षा
 दद्याद्दद्याच्च कृतोपकाराः ।
 जन्मान्तरे ये मम दासभूता-
 स्तेभ्यः क्षधा पिप्पसिदं ददामि ॥

Colophon.

इति षोडशी ।

विषयः । लुप्रपिप्पदोदकेभ्यः पुत्रदारवर्जितेभ्यः मातापित्रकुलोद्भवेभ्यः पिप्पदानम् ॥

No. 314. षोडशीपूर्त्तिकारिका । Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 8. Lines, 12 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1890. Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. वक्ष्यते चतुरः पादानुपदध्यान्निरोमुके
 तत्पश्चात् षोडशीयुग्मं सविशेषसन्निभम् । १ ।
 उपधाय सहायोगं पद्मपादानयात्मनि ।

End. पथे तु सप्तद्वयः स्यात् सप्तपदे तु पूर्वतः चतस्रो राष्ट्रभूतः सुकृता
 हेमेदकाः क्रमात् ।

No. 315. सिद्धानां स्वरूपम् । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 11. Lines, 12 on a page. Extent, 154 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīnmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. 'सिद्धं' सिद्धत्वं तुल्यं नमिष्यन्ति उच्यते पयास,
 यं वीरं चिरि सिद्धं पादुकाश्चो सिद्धस्वरूपं किमपि तुल्यं.

End. एवं सन्निकर्षद्वारं ब्रह्मप्रभावे चिन्तितं शेषेषु द्वारेषु पुनः सिद्धः प्राप्नोतान्
भावनीयं इयं सिद्धाच्च स्वरूपं लिखितं देवेन्द्रसूरीभिः इति ।

विषयः । जैनमते मोक्षस्वरूपकथनम् ।

No. 316. संक्रान्तिचन्द्रिका By राजकृष्ण । Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 44 slokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Chaddābādi, vid Tangail, Paṇḍita Digambar Smṛtīrtha. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

श्रीगोपालपदाभोजाश्रितमाध्वीकलालसः ।

श्रीराजकृष्णः संक्रान्ति-चन्द्रिकां तनुते सुधीः ॥

तन्तद्ग्राहिविशेषतो दिनकृतो राज्ञाकारे वा गतिः ।

संक्रान्तिः कथिता निषिद्धविहिते तत्क्षण्ये × × × ॥

स्त्रीतैलं तिलतर्पणम् × × × सन्ध्याय सायन्तनी

त्याज्यं ज्ञानमनुष्णशुद्धसखिलैः कुर्व्यात् प्रदानादिकं ॥ इत्यादि ।

End.

सञ्ज्ञाजया(?) कश्चित् प्रोच्य गोचरानामादिकं वदन् ।

श्रीविष्णुपीतिकासः सन् स्त्रायादौ × × वारिणि ॥

इति श्रीराजकृष्णेण कथिता या क्रमस्थितिः ।

+ + + + + + + + ॥

संक्रान्त्यां ग्रहणे चैव न स्त्रायाद् यस्तु मानवः

सप्त जन्म भवेत् कुष्ठौ दरिद्रश्चोपजायते ॥

Colophon.

इति संक्रान्तिचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । संक्रान्तिनिरूपणमुखेन तत्कर्तव्यकर्मादिनिरूपणं ।

No. 317. संक्षेपशारौरकव्याख्यानं By विश्ववेद । Substance, Tāḍi-leaf, 13×2 inches. Folia, 185. Lines, 5 on a page. Extent, 4810 slokas. Character, Maithilī. Date, L.S. 398. Place of deposit, Puri Sāṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. × × × × × × तत्त्वानुस्मरन्ब्रह्मसंभ्रममा × × × प्रत्यारम्भं
प्रतिजानीते चन्दतेति । च च सुरारिविष्णुर्जगदुपद्रव × ×
प्रतिविम्बितं परं ब्रह्मान्याम्यास्यं तस्य परमं पदं तदेव ब्रह्म मायासम्बन्ध-
रहितं × × × चयवा पदं स्थानमास्यद् सोपाधिकतया × × ×
यथास्यदतया वर्तते रूपं संत्यजति ॥ इत्यादि ।

End. यासौ शम्भोश्चिन्मयी शक्तिराद्या
× × × ×
× × × ×
× × सिद्धान्तदीपः ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमदानन्दवेदशिक्षविश्वेदविरचित-
संक्षेपशारीरकव्याख्याने सिद्धान्तदीपे चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ॥ ल सं ३८८
आश्विनशुक्लद्वितीयायां विलासपुरग्रामे लिखितमिदं पुस्तकमिति नमो
नारायणाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।

विषयः संक्षेपशारीरकस्य व्याख्यानं ।

No. 318. संक्षेपशारीरकसुबोधिनी by एतन्मोक्षमन्त्रिण । Substance,
country-made paper, 13×5 inches. Folia, 141. Lines, 10 on a page.
Extent, 4935 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Rājaguru's Maṭha, Goṇeśa Mahallā, Benares City. Appearance, old
Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
खेसया करनिबद्धभूषणं खेसयादक्षितमनकुञ्जरं ।
+++ विजितपद्मसम्भवं कैशवं किमपि [शिशवं] भजे ॥
सादरेण भगवत्परायणम् कृषिर्मन्त्रमिव वादरायणम् ।
रामतीर्थमिदं नोमि तं गुणं अद्यादि +++ जतं गुणम् ॥

End. समाप्तो भगवन्मन्त्रारूपमङ्गलमाचरति, भुजङ्गसाङ्गेति,
शुभसम्प्रदाय +++ अनुकृत्य मनस्य रामतीर्थगुराः
यत्प्रबन्ध +++ + व्याकारि मया प्रयत्नेन ।
+ + संक्षेपशारीरकसुबोधिनीपिका, + + सङ्गः खेसेन पूर्यताम् ।

Colophon इति श्रीमत्परमहंसावतंसश्रीरामतीर्थसुनिशिष्याग्निचित्पुरुषोत्तममिश्रकृतौ
संक्षेपशारीरकसुबोधिन्यां चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । संक्षेपशारीरकव्याख्या ॥

No. 319. सच्चरितरत्ना By वेङ्कटनाथ । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 32. Lines, 9 on a page. Extent, 832 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Purī, Rājagopāla Maṭha, Mohānta Śrī Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, fresh. Generally prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

श्रीमद्वेङ्कटनाथाय सर्व्वशास्त्रार्थवेदिने ।

कवितार्किकसिंहाय वेदान्तगुरुवे नमः ॥

चक्रादिलाञ्जनमृतःसुभगोर्द्धपुष्पान्

न्मृच्छात्मनो भगवत्स्वरचारविन्दे ।

तद्गुक्तभोगरसिकान् निदिवेन्द्रवन्यान्

पुंसः प्रमाणशरणान् गिरसोद्वहामि ॥

यतिपतिचरणाम्भोरुहरजःप्रभावेण संनिवृत्तरजाः ।

त्रिदधाति वेङ्कटेशः स्थिरामिमां सच्चरितरत्नां ॥

सङ्घर्षतेषु सततं विमतिं गता ये पत्युः समस्तजगतां परमायुषेषु ।

तेरेव तान् निगमशाणनिघर्षदीप्तैस्तर्कात्मना परिणतैः प्रहरामि मूर्खान् ॥

इह कतिचिदतिशिरसमुचितविविधदुरितावस्त्रीमस्त्रीमसमनसः परम-

पुंस्वचरणारविन्देवैमुह्यसुषितदर्शनाः सुदर्शनादिधारणे विमन्यन्ते

मन्यन्ते च ।

चोदनालक्षणीयो धर्मः नचासौ प्रत्यक्षावेद्य इति प्रत्यक्षसूत्रे स्थितं ।

द्रव्यादीनां स्वरूपतः प्रत्यक्षाणामपि धर्मलवेषेण अप्रत्यक्षत्वात् चोदनेक-

समधिगम्यत्वं न विवध्यते यथाहुः ।

द्रव्यक्रियागुणादीनां धर्मत्वं व्यापयिष्यते ।

तेषामैन्द्रियकलेपि न तु द्रव्येण धर्मता ॥ इत्यादि ।

End. अतः सिद्धं ब्राह्मणादिभिः सुदर्शनादिकं अवश्यं धार्यै सुसुखमित्तु
विशेषत इति ।
श्रीमद्वेङ्कटनाथेन सम्यगेतत् समर्थितं ।
श्रुतिस्मृतौतिहासादिसिद्धं चक्रादिधारणं ॥
अथमनघसुसूक्तैरादिभक्तैर्यथावद्-
विदितनिजसतलो (?) विश्वमव्यादभय्यात् ।
रथचरणनिरुद्धव्यञ्जनानां जनानां
दुरितमथनहेलादेवलीदै (?) वलीशः ॥

Colophon. श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य कृतिषु सचरितरत्नायां सुदर्शनाधिकारः प्रथमः
श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीमते निगमान्तदेशिकाय नमः । हरिः ॐ ।

विषयः । श्रुतिस्मृतिविहितसदाचारानुशीलननिरूपकानामत एव सुकृपायानां सुदर्शन-
चक्रादिचिह्नानां देहादाववश्यधर्मेत्यनेन निरूपणं ।

No. 320. समाविवेकटीका (शिशुबोधिनौ) By माधव । Substance,
country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 30. Lines, 11 on a page.
Extent, 660 slokas. Character, Nāgāra. Date, Sam 1816. Place of
deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old.
Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अणनायकं हृदयवाञ्छितं प्रविपत्य + + + + माधवः
प्रकुर्वते विदितप्रमितान् + + + शरदि भावततः । ?

End. विद्वद्भिश्चगणसेवितपादपद्मं गोविन्दसंश्रुतमाधवनिर्मितायां
श्रीवर्धनन्त्रविहृतौ शिशुबोधवत्यां तत्त्वादिभाव + + + परिपूर्णिमात् ।

Colophon. इति गोविन्दस्योतिर्वित्कृत्तुमाधवविरचितायां समाविवेकटीकायां
शिशुबोधिन्यां तत्त्वादिद्वादशभावविवरणं समाप्तिमगमत् + + सवत् १८१६ ।

विषयः । समाविवेकव्याख्या ।

No. 321. सम्बद्धमाधववाटकम् by गोविन्दकविभूषण । Substance, palm leaf, 13 x 1½ inches. Folia, 152. Lines, 3 on a page. Extent, 2750 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीराधाकान्तः शरणं ।

भूतामिषतमःकृपा प्रशमितप्रेयसकोरधमा
सुप्रीताश्रितकैरवा गुह्यविधुपावद्भवौभावहत् ।
गोपालाम्बुजोचनो भुवि क्लृप्तश्चाबोत्सवीक्योविनी
पायाद् गोकुलचन्द्रभद्रकवचापीयूषदृष्टि र्जगत् ॥

अपिच ।

यस्यासाद्वगपात्ररिक्तकलासङ्गेन जीवं चरे
रङ्गं कुटुम्बपङ्क्तसङ्कुचनीचिमङ्गुभार्ययात् ।
साञ्जिह्वयुतिमङ्गुपाशिरवाभोज्यप्रवालप्रभं
विम्बोद्यधिकनिहयाधरतलं तां तत्प्रियासायने ॥

+ + + +

गान्धर्वो क्लृप्तधारः । अक्षमतिविकरेषु । विस्मयामि रत्नमङ्गलभङ्गिणीयूष-
तरङ्गिणीपूरं । यद्भी सामाजिकसज्जनाक्षय मज्जनाय दृष्टान्तर्जराः ।
तदुपचरामि चेतसैव संसारार्थवर्णधारं भगवन्मनित्यस्त्रिं दृष्ट्वा ।

अत्युद्दामप्रेमभूमप्रकाशी युत्यामोदी यत्प्रसादोऽनुकूपः ।

आसां नित्यं मानवे सामकीये श्रीमान् नित्यामण्डनामेष्टदेवः ॥

नटीसुदिम्ब । आर्य्ये तावदित रतः ।

प्रविशन् नटी । वण्ड (वज्र-) वाचपेडु ।

खव । आर्य्ये.....नौकाचलमौलिनीकाचलजलधरमण्डलाङ्गुरस्य
..... श्रीमधुखट्वस्य भक्तजनानां देवतासाराधयामः ।

नटी । वण्ड (वज्र) यद् एषं एतत् किस साचरं ।

खव । आर्य्ये भरद्वाजवंशावतंसवावतारस्य गोविन्दकविभूषण-
सामन्तरायस्य स्मरसि कश्चित् ।

नटी । शिविनेवि च तस्य विद्युमरेमि । किं उच जाचरे ।

खव । आर्य्ये

तस्य कृतिः कृतिवचिरं चिरं रसादिध्वनिप्रचुरं ।

नयं काव्यसुदीते सधुरं हि समृद्धमाधवं नाम ॥

तेन प्रस्तावितेन तूर्णं लब्धवर्णविधिनाराधयामः ॥ इत्यादि ।

End. उभौ । सानुकम्पं । तथैव बोधवीतुतरां चिराय । इति निजान्ताः सर्वे
Colophon. इति श्रीसमृद्धमाधवे तथ्यमनोरथो नाम सप्तमोऽङ्कः ।

विषयः ।	इति श्रीसमृद्धमाधवे	गोकुलमङ्गलो नाम प्रथमोऽङ्कः ।
	इति	निराधिक-राधिको नाम द्वितीयोऽङ्कः ।
	इति	विप्रलब्धराधो नाम तृतीयोऽङ्कः ।
	इति	सानन्दगोविन्दो नाम चतुर्थोऽङ्कः ।
	इति	तथ्यमनोरथो नाम पञ्चमोऽङ्कः ।
	इति	सर्वनिर्व्याणो नाम षष्ठोऽङ्कः ।
	इति	तथ्यमनोरथो नाम सप्तमोऽङ्कः ।

No. 322. सम्यक्तकौमुदी । Substance, country-made paper. 12×5 inches. Folia, 88. Lines, 9 on a page. Extent, 1408 slokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीसरस्वत्यै नमः ।

सम्यक्ताश्च ह्येव स्वस्य महानन्दानन्दैव ।
सम्यक्तकौमुदीमेनां कथां वक्ष्ये समासतः ॥
इद्वैव जम्बुद्वीपेक्षिन् भारते भूमिभूषणं ।
नानारासद्वैर्जुष्टं समस्तगतद्रूपणम् ॥

End. एवं विधायात्मनः स्वपुरं विवे(...) महत् सेवेन उल्लासयन् पौरजनस्य
श्रीसुबोधनराजा अलक्षकार ।

Colophon. इति सम्यक्तकौमुदीनाम्ने कथा कीसे (...) कौमुदीमहोत्सवाख्यान-
गविते सुबोधनमहोदयिजयपुरप्रवेशवर्णनं नाम तृतीयसर्गः ।

विषयः । सुबोधनाख्यस्य कस्यचित् राजशरिजवर्णनं जनधर्मसाहाय्यप्रकरणम् ।

No. 323. सन्वत्प्रकाश । By गोविन्दकवीश्वर । Substance, country-made paper, 13×7 inches. Folia, 16. Lines, 17 on a page. Character, Nāgara. Date, Sam 1873. Place of deposit, Harapurā, Post Gopālaganīja, District Chāprā, Paṇḍita Gaṅgādeo. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमद्विष्णुमहेशशक्तिमखिलाकल्पं किरिटाङ्गद-
द्योतकुण्डलसुददर्कचरित्रं पीताम्बरं चारिणं ।
पद्मस्थं हृदयस्थकौसुभसिं हस्तस्थचक्रोल्लसत्-
शङ्खगण्डजगदं मुदं विदधतं भक्तो भजेऽभीष्टदं ॥ इत्यादि ॥

End.

प्रश्नाक्षरमाना अष्टगुणीकृत्य विहीना वेद्युतः युता द्वादशभागशेषे
राक्षः । राक्षोः स्थानात् सप्तमे केतुर्ज्ञेयः इति नष्टजन्मपत्रे नवघट्टा-
नयने चन्द्रो नोक्तः तत् विचार्य चन्द्र आनेयः ॥

Colophon.

इति काङ्ककवीश्वरनन्दनगोविन्दकवीश्वरेण विरचिते सन्वत्प्रकाशकाव्ये
दशपञ्चसर्गः समाप्तः ॥ संवत् १८७३ ॥

विषयः । १ सर्गे भावफलादिकथनं । २ सः धात्वादिकथनादिकथनं । ३ सः गगनादि-
चिन्ताकथनं । ४ सः शक्तिभावफलादिकथनं । ५ सः तनुभावादिकथनं । ६ सः गमनागमन-
प्रकाशकथनं । ७ सः जलप्रश्नादिकथनं । ८ सः निधिप्रश्नादिकथनं । ९ सः युद्धफलादिकथनं ।
१० सः दोषप्रश्नादिकथनं । ११ सः चौरप्रश्नादिकथनं । १२ सः स्नाभप्रश्नादिकथनं ।
१३ सः द्रव्यनिश्चयादिकथनं । १४ सः दिनचर्यादिकथनं । १५ सः सम्बत्सरागमादिकथनं ।

No. 324. सम्बोधसत्तरि । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 11. Lines, 4 on a page. Extent, 88 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1811. Place of deposit, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीपाशैनाथस्वरिजिनगुणभ्यो नमः ।

नमिषण तिलोयगुणं लोयालोयपरासयं वीरं ।

सम्बोधसत्तरि सचं ररमि + द्वारगाहादि ।

End. समवेगमनो सम्बोद्धसत्तरि जो परिहृतम् जिप्त सिरि अयवेहरवाण,
सोलहइ नख मंदेहो ।

Colophon. इति सम्बोद्धसत्तरि सम्पूर्णम् संवत् ॥ १८११ ॥

विषयः । जैनधर्मापदेशः ।

No. 325. सरोजसुन्दर । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 18. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Sam 1849. Place of deposit, Harapurā, Post Gopālaganjā, District Chāprā, Paṇḍita Gaṅgā-deo. Appearance, tolerable. Generally incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रिवायनो दीनदयापरायणे सति प्रधाने श्रितया दृतक्षतिः ।

श्रिवार्चितोपप्रकटीकृतव्रतोदयाम्बुधिः सर्व्वजनैर्भवत्तजः ॥ (?)

सरोजसुन्दरं नाम कृतिसारमिदं बुधाः ।

सेवयन्तु सदा श्रान्ताः सर्व्वसन्देहश्रान्तये ।

चौरं तैलं जलं चोष्णं श्यामिषं निशि भोजनं ।

रतिः खानं च मध्याह्ने रवौ सप्त विवर्जयेत् ॥ इत्यादि ।

End. प्रातःस्नानं हविष्यश्च ब्रह्मचर्य्यमिदं त्रिषु ।

आग्नेयं भस्मना स्नानं चङ्गिर्वाचयमुच्यते ।

आपोहिष्ठेति च ब्राह्मं वायवं गोरजः कृतं ॥

Colophon. इति कृतिसारसरोजसुन्दरं समाप्तं ॥ संवत् १८४९ ॥

विषयः । रविवारे तैलादिवर्जनकथनं । जलदानादिकथनं । आडे वपनादिनिषेध-
कथनं । द्रव्यशुद्धादिकथनं । कांस्यपात्रे नारिकेलोदकपानादिदोषकथनं । तीर्थस्नान-
विध्यादिकथनं । दत्तादिपुत्रकथनं । रजःसलाशुदिकथनं । नवाग्रकथनं ॥

No. 326. सर्व्वप्रायश्चित्तं । Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 9. Lines, 16 in a page. Extent, 144 slokas. Character, Nāgara. Date, Śaka 1696. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

शुभदिवसे पर्यदं परिकल्प्य कृतस्नानः क्षिप्रवासा अनशनस्त्रिवारं
पर्यदं प्रदक्षिणीकृत्य समस्तसम्पदिति श्लोकचतुष्टयं पठन् साष्टाङ्गं
प्रणमेत् पर्यङ्कक्षणमाह याज्ञवल्क्यः ।

End.

ॐ भूर्भुवः स्वः स्वाहा प्रजापतये ॐ अग्नये स्विष्टकृते स्वाहा । अग्नये
व्रतप्रदहणं करिष्ये, कुरुष्व । प्रपायेन सर्वं पिवेत् एतत् पूर्वार्कं कृत्वा
संकल्पानुसारेण प्रायश्चित्तमाचरेत् ।

शके १९८६ जयनामसम्बत्सरे वैशाखशुद्ध ८ तदिने महादेवभट्टपट-
वर्जनेन लिखितं स्तौत्रं परार्थं वा ।

विषयः । सर्वपापानां प्रायश्चित्तविधानं ।

No. 327. सर्वोत्तमटीका By विट्ठलदीक्षित । Substance, country-
made paper, 9×4 inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Extent, 688
slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City,
late Babu Hariścandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ।

नत्वा पितृपदाभोजे सो + कासुष्ठिकार्थदं ।

तत्प्रोक्ताचार्यनामानि विवरिष्ये यद्यामति ॥

यद्यप्ययोग्य एवाहं तन्नामविष्टसौ स्तनः ।

स्त्रीयत्नेनैव कृपया योग्यतां मयि दास्यति ।

End.

एतेन आचार्याणां शोभाकृतिहेतुत्वज्ञानायामिमं नामाङ्कः त्रिलोको-
भूषणमिति । (इतोनास्ति)

विषयः । सर्वोत्तमनामकग्रन्थव्याख्या ।

No. 328. सद्दयानन्दकाव्यटीका वृधनन्दिनीनाम्नी By रामचन्द्रमिश्र
Substance palm-leaf, 14×1½ inches. Folia, 238. Lines, 4 on a page.
Extent, 3810 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit,
Puri, Mahiprakāsa Brahmācārī Maṭha, Paṇḍita Valadevaprakāsa Brahma-
cārī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning of the tīkā.

पूर्वसर्गान्ते मणिविज्ञानुसुरणं दृष्टेति विस्तृत्य विष्कक् नयनद्वयं व्यापार्य
भैमीदिदृक्षुः नलः समीपे भैमीमनवेक्षमाणस्त्रिणागिमग्नोऽभूदित्युक्तं दृष्ट
उभयोरुभयदिदृक्षापूर्वकविरहदुःखमुभयोरवर्णयति इति सर्गयोः सुसन्धिलं ।

Beginning of the text.

अथ सा पथि खेदनिःसङ्गा
दमयन्तौ चक्षितुं न चक्षमे ।
प्रियमीक्षितुमिच्छती परं
प्रजिघायाशू दृशं दिशो दृश ॥ इत्यादि ।

End of the text.

इत्थं निखीर्य कृत्स्नां विपदमुपगतं स्वं पुरं वैरसेनीं
साङ्गं दृष्ट्वैरमात्रैः प्रथतपदयुगं श्रौमता पुष्करेण ।
निष्प्रत्यूहं प्रजानां सुदसुदयवतीमन्वहं निर्मिमाणं
भैमी सान्द्रानुरागोत्तरक्षितहृदया राजलक्ष्मीं भजे ॥
... ..
लक्ष्मीर्यावदलङ्करोति हृदयं विष्णोर्हंसिंहाकृते-
र्यावत् विष्णुपदी च भूर्भूटिजटाजूटान्तरं श्रौडति ।
लक्ष्म्यानन्दकवेः कपिञ्जलकुलक्षीरोदशीतद्युते-
स्त्रावत् काव्यमिदं तनोत कतिनामनःप्रमोदीदयं ॥

End of the tīkā.

हरजटाजूटस्यायिन्या गङ्गायाः श्रौडनं यथा नित्यं तथा एतत्काव्यस्य
सर्वदा वर्तमानस्य कतिचित्प्रमोदविस्तारकत्वं नित्यं भवतु ।

The Colophon of the text.

इति श्रीसन्धिविग्रहिकसकलकविक्रलमौलिमण्डनमौल्यनन्दकृतसङ्घ-
यानन्दे महाकाव्ये नैषधेन्द्रस्य द्वितीयसाम्बन्ध्याभो नाम पञ्चदशः सर्गः
समाप्तः ।

The Colophon of the tīkā.

कौत्सस्यगोत्राज्जातान्मृत्युञ्जयमिश्रमेदिनीदेवात् ।
श्रीरामचन्द्रमित्रैर्व्याख्यातः पञ्चदशः सर्गः ॥
इति श्रीमृत्युञ्जयमिश्रकृत्तुविरचितायां सङ्घयानन्दटीकायां बुधनन्दिन्यां
पञ्चदशः सर्गः समाप्तः ।

No. 329. साहित्यपनिषद्भाष्यं शिक्षाभाष्यम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 92. Lines, 9 on a page. Extent, 1,656 slokas. Character, Nāgara. Date, Sam 1661. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।

यं नला कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननं । १ ।

End. निष्पन्नेऽपि साधनानुष्ठाने कृतप्लवदोषेण फले प्रतिवध्येत तन्माभूत् इत्या-
ध्यात्मिकादिविघ्नानां शान्तिर्निष्पन्नेत्येवं देवकृत उपकारः परास्मृत्यते ।

Colophon. वेदार्थस्य प्रकाशेन तमो हार्दं निरासयन् ।

पुमर्थास्तुरो देयाद्विद्यातीर्थमहेस्वरः ॥

इति त्रीसायनाचार्येण विरचिते वेदार्थप्रकाशे यजुरारण्यके सांक्षित्या-
मुपनिषदि द्वादशोनुवाकः । समाप्ता सांक्षित्युपनिषत्, शिक्षाभाष्यं
समाप्तं । संवत् १६६१

विषयः । यजुरारण्यकान्तर्गतसांक्षित्युपनिषद्भाष्या ।

No. 330. सादस्यतत्त्वदीप By वासुदेव । Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 17. Lines, 13 on a page. Extent, 510 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. त्रीत्रोपतिपिटृन् नलायजत्रीमाधवान् गुरुन् ।

सादस्यतत्त्वदीपोऽयं वासुदेवेन तन्यते ॥

सादस्यस्य च आर्षेयान् पुरोनूचानाट्विजो दृशीत ।

End. प्रक्षेपात् किञ्चिदुद्धारात् खनामलिखनादपि ।

श्रेयोर्थिभिर्न कर्तव्याचान्यथा कृतिरौदृशी ॥

Colophon. इति त्रीत्रोपतिस्तुतवासुदेवविरचितः सादस्यतत्त्वदीपः समाप्तः ।

विषयः । सादस्यप्रयोगविधिः ।

No. 331. साधारणपदार्थतत्त्वदीपनं By वासुदेव । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 19. Lines, 19 on a page. Extent, 856 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares. Paṇ-
ḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. द्विवेदश्रीपतिजो वासुदेवो नतः शिवौ ।

साधारणं पदार्थानां अतनोत् तत्त्वदीपनं ॥

तत्र प्रथमतः पदार्थानां ऋत्विक्प्रयोज्यत्वात् ऋत्विक्लक्षणमुच्यते ।

End. क्रियते मनसान्यासा या वाचा संस्क्रियते तामस्य ऋत्विजः संस्कुर्वन्ति ।

विषयः । श्रौतकर्मणां बहुवृत्तपदार्थविचारः ॥

No. 332. सामान्यप्रक्रिया By वसुप्रह्वराज । Substance, palm-leaf, 9×1½ inches. Folia, 138. Lines, 5 on a page. Extent, 2800 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Paṇḍita Madhusūdana Miśra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

नारायणं नमस्कृत्य कृष्णावरणालयं ।

क्रियते बालबोधाय सामान्यप्रक्रिया मया ॥

अ इ उ ण ऋ कृ क । ए ओ अ ऐ औ च । ज य र व ङ् । ल ञ् ।

म अ म ङ ण न । भ ङ ज । घ ङ् घ ङ् । ष ज ष ग ङ् द ङ् ।

ख फ ङ् ठ थ । च ट त व् । क प य् । श ष स र् । ह ङ् ।

इति प्रत्याहारस्तुत्राणि । हलन्त्यं । उपदेशेऽज्यं हलित् स्यात् ॥ इत्यादि ।

End. एकैकमक्षरं बहुव्रीहिवद्भावेऽपि अद्वय्यादिकमिष्यते एकैकस्मै देहि ।

संक्षुभेण प्रवृत्तो यथेष्टमनेकधा प्रयोगोऽन्यायसिद्धः । इति द्विवक्तिप्रक्रिया ।

समाप्तोऽर्थं ग्रन्थः ।

विषयः । संज्ञासन्धिश्चद्व्यङ्ग्यकारतिङ्गन्तदन्तस्त्रीप्रत्ययकारकविभक्तिसमासतद्धितद्विवक्ति-
प्रक्रियात्मकं व्याकरणं । सन्धिश्चद्व्यङ्ग्यमार्गमेव चलणलप्रकरणं । श्रूयते यदेतद्ग्रन्थप्रवेत्ता
वसुप्रह्वराजः वसुप्रक्रियेत्यपरनामकः गङ्गामान्गमंतधराकोशग्रामवास्तव्य आसीदिति ।

No. 333. सामायकटीकावार्तिकम् । Substance, country-made paper, 15×7 inches. Folia, 21. Lines, 24 on a page. Extent, 1890 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीवैतरागाय नमः ।

अथ मामायकटीकावार्तिकं लिख्यते ।

परिक्रमामि भन्ते इरिया वह्नियाय विरहणाय अणायुते अइ गमणे
निगमणे ठाणगमणे चक्रमणे पाणुंगमणे विज्जुगमणे हरिदुगमणे इत्यादि ।

End.

जिनेश्वरदेवका जुगुणं केवलदर्शनकेवलज्ञानम् ति किन्नारे प्राप्ति होय ।

Colophon.

इति श्रीशास्त्रानुसारध्यानासृत भव्यानां मुक्तिदं सामायिकं सर्वकर्म-
क्षयार्थं शास्त्रमङ्गलमस्तु ।

विषयः । जैनानां सर्वपापक्षयकारककर्मापदेशः ।

No. 334. सामुद्रकं ; Substance. country-made paper, 12×4 inches. Folia, J. Lines. 7 on a page. Extent, 120 slokas. Character. Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansing, Parganā Atiya, Post Jāmurki, Grāma Hālāliyā, Paṇḍita Gurudāsa Vidyāratna. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशायः ।

आदिदेवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं सर्वदर्शिनं ।

सामुद्रकं प्रवक्ष्यामि सौभाग्यं पुरुषस्त्रियाः ॥

कीदृशः पुरुषो रम्यो निन्द्यो वापि कथं भवेत् ।

कन्या वा कीदृशी रम्या गर्हिता वापि कीदृशी ॥

नारद उवाच ।

शृणु कृष्ण प्रवक्ष्यामि सामुद्रेण यथोदितं ॥ इत्यादि ।

End.

यथा कण्ठौ तथापादौ बाहुजङ्घे तथैव च ।

एवं सुलक्ष्णयुता कन्या लक्ष्मीस्त्रिपिणी ॥

भाग्येनैव च लाकस्मिन् लभते च तथाविधां ॥

उभयोर्लक्षणं प्रोक्तं नारीपुरुषयोरपि ।

शुभाशुभानि कार्याणि लक्षणानि तथैव च ॥

Colophon.

इति सामुद्रकं समाप्तं ॥

विषयः । लक्षणद्वारेण स्त्रीपुरुषयोर्भाग्यनिरूपणं ॥

No. 335. सायंप्रातर्होमप्रयोगः । Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 70 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Late Babu Hariścandra, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

देशकालौ स्मृत्वा सायमग्निहोत्रं पयसा होष्यति । प्रातरग्निहोत्रमिति प्रातः
गार्हपत्यं प्रब्राह्म्य दक्षिणाग्निमान्तीय उद्धराहवनीयं । देवं त्वादेवेभ्यः श्रिया-
उद्धारयामि ।

End.

हरिर्णी त्वा सूर्य्योतिषमह + + + कासुपदधे तेन पूर्व्ववत् + + +
ज्ञातं जग्ने + + + इत्यादि विष्णुस्मरणान्तं समानम् ।

Colophon.

इति सायंप्रातर्होमप्रयोगः ।

विषयः । सायं प्रातर्होमविधिकथनम् ।

No. 336. सारसंग्रहः By विश्वनाथ । Substance, palm-leaf, 15×1½ inches. Folia, 169. Lines, 4 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Purī, Rājagopāla Maṭha, Mohanta Śrī Raghunandana-Rāmānuja Dāsa. Appearance, fresh. Generally in verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

यस्यार्कचन्द्रद्वयना नयनानि वातं

पित्तं कफञ्च श्मशत्यवलीकनेन ।

लोकत्रयीजननपालनिनाशहेतुः ।

कुर्व्यर्क्षुभं विनयनः स सदा नराणां ॥

× × × × ।

प्रयोगास्तैर्विश्वनाथः कुरुते सारसंग्रहं ॥

दोषाः प्रकृतयो वक्रिदुष्टाः स्मृत्यवनं वयः । (?)

देशकालौ तथा साम्यसाधारो भेषजानि च ॥

एतानि सर्व्वदा नित्यं × × × × ॥ (?) इत्यादि ।

End.

गा × कफे पित्ते चूर्णं नारा च सञ्ज्ञितं । नाराचचूर्णं ।

लघुनं सुरपापीतं गुल्मी × × × ।

क्षौद्रं पक्वं घनीकृतं चिकुसैववसंयुतं ॥ (अतः परं लघुनं)

विषयः । गन्धकशुद्धि-रसशुद्धि-स्त्रीहादिधातुगुणादि-कल्पतरुस-वासाष्टत-सहास्र-ग-
लाद्यष्टत-नाराचचूर्णादिनानाविधभेषजविषयकवचनानि ।

No. 337. सारस्वतभाष्यटीका (पदचन्द्रिका) By गोविन्दाचार्य ।
Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 169. Lines, 5 on
a page. Extent, 1700 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1707.
Place of deposit, Elanga *viā* Tangail, Babu Nilakamala Bhaṭṭāchāryya,
Zemindar. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः सरस्वत्यै ।

धातोः । धातोरित्यधिकृतं वेदितव्यं । अतजर्द्धं ये वक्ष्यन्ते ते प्रत्यया
धातोः परे भवन्ति । भवति भवतः भवन्ति । कर्ता कर्तारौ कर्तार
इति । धातोरिति प्रथमानानुकरणं पञ्चम्यन्तं पदं अतजर्द्धं अतः पश्चात् ये
प्रत्यया वक्ष्यन्ते ते धातोः परे भवन्तीत्यर्थः । उक्तञ्च “अतजर्द्धं स्वे
शूद्रे ङादशाक्षो विधीयते” इति ॥ इत्यादि ।

End.

इह् अध्ययने अस्य सौ परे वा गीः अध्यगोष्ठ पक्षे अध्येष्ट दिवा-
दावट्स्त्रादेशे अजगतौ अस्य वीः गुणः × × ॥

Colophon.

इति श्रीगोविन्दाचार्य-विरचितायां सारस्वतभाष्यटीकायां पदचन्द्रिका-
यामाष्ट्यातेऽष्टमः पादः समाप्तः । श्रीहरिः । शकाब्दाः १७०७ ।

विषयः । सारस्वतभाष्यस्य स्फुटीकरणम् ॥

No. 338. साहित्यदर्पणलोचनम् । Substance, palm-leaf, 12×2 inches.
Folia, 143. Lines, 5 on a page. Extent, 2860 slokas. Character, Uriā.
Date ? Place of deposit, District Puri, pargana Rāhan, grāma
Jagannātha Vidyādhara-pura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance,
tolerable. Generally in prose. Correct.

Beginning.

प्रथममि परं देवीं शृङ्गाधारद्वन्द्वम् ।

यद्विवर्तमिमं कृतुं प्रपञ्चं परिचक्षते ॥

आसीत् कपिञ्जलकुललीराकूपारचन्द्रमाः ।

त्रिकलिङ्गाधिकधराधामधोसचिवः क्षती ॥

अशेषभाषारमणीभुजङ्गः साहित्यविद्यार्णवकर्णधारः ।

ध्वन्यध्वनिप्रौढधियां पुरोगः श्रीविश्वनाथः कविचक्रवर्ती ॥
 स्वल्पाक्षरः सुबोधार्थः प्रध्वस्त्राशेषदूषणः ।
 साहित्यदर्पणो नाम ग्रन्थस्तेन विनिर्मितः ॥
 पारं साहित्यविद्याभ्यर्गन्तुं वाञ्छन्ति ये क्षितौ ।
 कतिरेषा तरिक्षेषां विश्वनाथमहाकवेः ॥
 श्रयाभिनेयालङ्कारतत्त्वं सत्कविसम्मतं ।
 यदीक्षास्ति तदन्यच्च यन्नेक्षास्ति न तत् कश्चित् ॥
 अस्य सत्कविवाग्गुम्फजीवातोः कतिनां मुदे ॥
 मया विधीयते टीका दुर्व्याघार्थविबोधिनी ॥ इत्यादि ॥

End.

एतयोः कुलकादिबन्धवाङ्मयादीर्वैसमासरचना विरुध्यते ।
 इति साहित्यदर्पणलोचने नवमः परिच्छेदः ।
 द्वितीया चेदतिशयोक्तिरस्तु किमलङ्कारान्तरकल्पनया
 अतः परं खण्डितं ।

विषयः । साहित्यदर्पणस्य व्याख्यानं ।

No. 339. साहित्यदर्पणटीका (प्रभास्फूर्तिनाम्नी) By लोकनाथदीक्षितः ।
 Substance, palm-leaf, 15×1 inches. Folia, 88. Lines, 7 on a page.
 Extent, 1850 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit,
 Dāmodarapura Śāsan, Zilla Puri, Paṇḍita Sadāsiva Kāvyaakauṭha,
 Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

ब्रजजनवनितानां केलि कौतुहलं यो
 युगपदनुबुधुर्निर्मितानेककायः ।
 वितजनभवदुःखच्छेदनानन्ददायी
 स मम भवतु भूत्यै क्षीरपाशोषिणायी ॥
 श्रीगोपीनाथगुरभिर्निर्मितां दर्पणप्रभां ।
 आलोक्य लोकनाथेन प्रभास्फूर्तिर्विविच्यते ॥

ग्रन्थ इति । रचनाविशेषविशिष्टं वाक्यज. तं ग्रन्थः । आरम्भः प्रथम-
 प्रवृत्तिः ग्रन्थारम्भोपलक्षितः काल इत्यर्थः । इत्यादि ।

End. तत्त्वं जनारोपितं रूपं सुखं जनायासेन श्रीः लक्ष्मीः प्रथितः प्रख्यातः ।

शास्त्रार्थज्ञानिजपरकृतौ निर्विशेषा + + + ।

नला नला प्रतिदिनमयं याचते लोकनाथः

गोपीनाथप्रणिहितदिशा जायमाने मदीये

ग्रन्थे दोषोद्धरणरसिकं भानसं स्यात् शुभं वः ॥

Colophon. इति श्रीलोकनाथदीक्षितकृतौ साहित्यदर्पणप्रभासूक्तौ दशमः परिच्छेदः ।
समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । साहित्यदर्पणस्य व्याख्यानं ।

No. 340. साहित्यरत्नाकरटीका By कृष्णमिश्र । Substance, palm-leaf, 12×2 inches. Folia, 112. Lines, 9 on a page. Extent, 6048 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Puri, pargana Rāhan, grāma Jagannātha Vidyādhara-pura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

नानाशास्त्रविशारदो द्विजवरो यो रामनामा मज्जान्

यज्वा कौत्सकुलावलीहिमकरः प्रादुर्भवत्युत्कले ।

कृष्णस्तनयात्मजः कविमुषीः साहित्यरत्नाकर-

स्यालङ्कारसुधाकराख्यममलं व्याख्यानमाख्यात्म्यौ ॥

विघ्नध्वंसपूर्वकसमाप्तिभावच्छिन्नं प्रति विघ्नध्वंसमात्रं प्रति वा मङ्गलस्य

हेतुतायाः सिद्धत्वात् ग्रन्थादौ शिष्यशिक्षार्थं तदुपनिबध्नन्नाह + +

+ + + आलिङ्गेदित्यादि इत्यादि ।

End श्वसन्येऽपि शब्दालङ्कारा इति दिक् ।

Colophon. इति श्रीकौत्सकुललितकमहामहोपाध्यायकृष्णमिश्रकृतौ शालङ्कारसुधाकर
समाख्यायां साहित्यरत्नाकरटीकायां शब्दालङ्कारनिरूपणा षष्ठी कौसुदी

विषयः । साहित्यरत्नाकरस्य व्याख्यानं ।

No. 341. प्रौढमनोरमाटीका By हरिदीक्षित । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 540. Lines, 10 on a page. Extent, 16,200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Pātnā City, Sanskrit-saṁjivani, Paṇḍita Jayanārāyaṇa Bājpeyī. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

शेषविभूषणमीडे शेषाशेषार्थलाभाय ।

दातुं सकलमभीष्टं फलमीष्टे यत्कृपादष्टिः ॥ इत्यादि ।

End.

एतेन द्वन्द्वे चेत्यस्य समुदायसर्व्वनामसंज्ञानिषेधकत्वे प्रथमानिर्देशेनैव उपपत्तौ सप्तमीनिर्देशो + + + मन्दोक्तमपास्तं ॥

Colophon.

इति श्रीभट्टोजिदीक्षितपौत्रेण वीरेश्वरदीक्षितस्त्रुना हरिदीक्षितेन कृते शब्दरत्ने सुवन्तपादः समाप्तः ।

विषयः । भट्टोजिदीक्षितकृतपौढमनोरमायाः सिद्धान्तकौमुदीटीकाया व्याख्यानं ।

No. 342. सिद्धान्तरत्नावली (खण्डित) By अग्निचिद्वनभद्रमिश्र Substance, Teḍḍapatra, 14½ × 1½ inches. Folia, 53. Lines, 4 on a page Extent, 543 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit Puri, Sāṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

गणपतये नमः ।

ज्यौषीबुद्धिमतः प्रदक्षिणपथं कृत्वा स्वमातुर्मुखा

गौर्ध्यां मोदकभक्षणक परतदन्तावलो यो दधे । (?)

+ + + + +

+ + + + +

नन्दीनन्दनतां स्वपङ्कजपदे भट्टा च भट्टायते

बालो बालसभाजनेन विधिना प्रागान् महाकास्तनां ।

यस्यैते मदनद्विषः + + + + +

अथानीलसगलः फणीन्द्रवल्लयो देवो भट्टानीपतिः ॥

यो रामो हलमसके निश्चितवान् क्षेत्रं कुरुष्यां प्रभु-

र्थः कृष्णो गिरिराजमन्दरगिरिं वामेन + + + + + ।

+++ निधाय शिरसि प्रारब्धमीहेऽधुना

सन्देहाकुश + + मोक्षजननीं सिद्धान्तरत्नावलीं ॥

ननु प्रत्यक्चेतन्यमात्राविता विद्याविषयकताद्वया + + + + +
ऽकारणमिति ते मतं तत्र च नाविद्याजीवाश्रया + + + इति प्रतीतेः
इति चेदित्यादि ।

End.

तत्र श्रवणादीनां सङ्गदनुष्ठानमात्रेण किमर्थं फलं न सम्भवतीति न
वक्तव्यं यावता फलोत्पत्तिस्त्वावदनुष्ठानं कर्तव्यं यथात्रीचीनवचन्यादित्यत्र
दृष्टफलस्य तण्डुलनिष्पत्तेः सङ्गदनुष्ठानेनासम्भवात् पुनः पुनरावृत्तिं
क्रियते तद्वत् ।

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीमदनुभवानन्दपूज्यपादशिष्येणाग्नि-
चिद् बलभद्रमित्रेण विरचितायां सिद्धान्तरत्नावल्यां साधननिरूपणं नाम
तृतीयोऽध्यायः ।

विषयः ।

समन्वयनिरूपणं नाम प्रथमोऽध्यायः ।

अविरोधनिरूपणं नाम द्वितीयोऽध्यायः ।

साधननिरूपणं नाम तृतीयोऽध्यायः ।

No. 343. सुन्दरीरत्नावली or सौन्दर्यरत्नावली । Substance, country-
made paper, 8×3 inches. Folia, 64. Lines, 6 on a page. Extent,
750 slokas. Date ? Place of deposit, Sakrāl, vid Tangail,
Babu Bijaya Sinha Dāsagupta. Appearance, old. Verse. Generally
correct.

Beginning.

नमः परमदेवतायै ।

एकदा मन्त्रवर्षाश्च वटपत्रे विलिख्य च ।

त्यक्त्वा च आरुवीतीरे प्रयागे निजमन्दिरं ॥

ददर्श वटसूले च एकां रामां मनोज्वरां ।

का त्वं बाले तरोर्धूले मिलिता मम भाग्यतः

आलिङ्गनेन हृदयानन्दं जनय भाविनि ॥

देवुवाच । तिष्ठ तिष्ठेति चेत्सुखं स्मिरचिन्तं कुरुष्व ते ।

किमर्थं त्यक्तमन्त्रस्त्वं तददस्स मदधतः ॥

शिष्टवाच । सम्यगनुष्ठितो मन्त्रः शिवोक्तविधिना मया ।
 पुरस्कर्त्ताशतं कृत्वा न च किञ्चित्फलोदयः ॥
 शरीरश्च यतो नष्टं विरक्तो ह्यस्यसाधने ।
 अतोऽहं त्यक्तमन्त्रोऽपि का त्वं मे वद सुन्दरि ॥
 इति श्रुत्वा शिशोर्वाक्यं जननो सुदयावती ।
 मत्वं कृत्वा शिशौ प्राह ईषडास्ययुता मते ।
 दृष्टाहं तव सृष्टात्मा बडाहं तव कर्मणा ॥ इत्यादि ॥

End. अहं वेद्मि समयेण मानवोऽपि कश्चित् कश्चित् ।
 अस्त्यमंसर्गिणः पुण्यास्तरिष्यन्ति कलौ युगे ॥

Colophon. इति श्रीसुन्दरीरत्नावल्यां जगन्नाट्टद्रविडशिष्ट-संवादे शरत्कृत्यवर्णं
 नाम पञ्चमः पटलः ॥

विषयः । जगन्नाटा द्रविडशिष्टे साधनस्योपदेशप्रदानं, तत्र शरदि देवीपूजनेन
 सिद्धिर्भविष्यतीतिकथनं, शरत्कालीनदेवीपूजनस्य विधिकथनपूर्वकं अपमन्त्रक्रमादिनिरूपणं ।

No. 344. सुवेरप्रश्नः । Substance, country-made paper, 8½ x 1
 inches. Folia. 14. Lines, 9 on a page. Extent. 196 slokas. Character.
 Nāgara. Date, Sam. 1823. Place of deposit, Puri. Śaṅkara Maṭha. Ma-
 dhvasūdana Tirthasrāmī. Appearance, old. Verse and prose Generally
 correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अवयदेत्यादिके वर्णेष्वनुभिर्भाषितः पुरा ।

सरस्वत्या सुवेरप्रश्नोऽभीष्टज्ञापकः सदा ॥

अ व य द इत्यक्षरचतुष्टयं पाशिकः पार्श्वे लिखितं सरस्वत्या पूजनं
 देवतामन्त्रेण पाशकं मन्त्रमभिमन्त्रितं कार्यं चिन्तनीयं जपति मन्त्रं ।
 ॐ विपुरसि × × × × स्वाहा ।
 अ अ अ भोः पुच्छकं शृणु तव बलमेकजगदौघरस्य शत्रुवृद्धसत्त्वं
 जगदौघवल्लेन शत्रुक्षयो भविष्यति तव रत्नकार्यैरुपरं च सर्वं मिष्यति
 यापारादि सर्वं कार्यं हस्तो आगमिष्यति तत्र सन्देशो नास्ति । इत्यादि ॥

End.

द व अ भो ष्टकं ष्टणु । त्वया चिन्तितं कार्यं श्रुत्वेष्टितं कष्टसाध्यं
तव श्रवणः परोक्षेऽपवादं कथयन्ति मद्दनिष्टं जातं त्वं कुचापि गमनं
वाञ्छसि तत्र गते सति किञ्चिच्छुभं किञ्चिद्दुःखमधुना तव मद्भानुद्देशो
वर्त्तते इष्टदेवतायाः पूजां कुरु तेन शुभं कल्याणं भविष्यति ।

Colophon.

इति श्रीमहाप्रजापतिः (?) सरस्वत्या प्रोक्तः सुवेरप्रज्ञः समाप्तः ॥

मार्गे चतुर्दशदिने ऽसितपक्षयुक्ते

रामदिनागशिवत्सर इन्दुवारे ।

पुस्तकलेखि प्रथमात्रमधर्मापारी-

वाङ्मयाप्रसिद्धिगिरिधार्यचमद्भुतं वै ॥

विषयः । शुभाशुभजिज्ञासोरवयवेतिवर्णचतुष्टयस्थारुतिविशेषेण शुभाशुभविवेचन-
मित्यनुमीयते ॥

No. 345. सूर्यपूजापद्धतिः । Substance, country-made paper. 13x3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 80 slokāḥ. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Gaḍaverā. grāma Khunveḍā, Bābū Baikunṭhāthā Cakravartī. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः सूर्याय ।

अथ सूर्यव्रतम् ।

कृतनित्यक्रियो यजमानः प्राङ्मुख आचम्य विष्णुं स्मृत्वा आसनशुद्धा-
दिकं विधाय गन्धपुष्पादिना गुणं विष्णुं नत्वा ग्रहान् ब्राह्मणांश्च सम्पूज्य
स्वस्तिवाचनपूर्वकं संकल्पं कुर्यात् । यथा कुशतिलफलमहितजल-
पूर्णताद्यादिपात्रं गृहीत्वा तत्र गन्धपुष्पादिकं दत्त्वा ॐ सूर्यः सोम इति
पठित्वा ॐ गङ्गोत्थादिना तीर्थसावाञ्च ॐ तत्सदित्युच्चार्य अद्यात्मकाम्य
मुकपत्रे अमुकगोत्रः श्री अमुकदेवशर्मा ऐहिकारोग्यधनधान्यपारलौ-
किकोत्तमस्थानप्राप्तिकासः सूर्यव्रतमहं करिष्ये इति संकल्प्य । इत्यादि ।

End.

आदित्य भास्कर रवे भानो सूर्य दिवाकर ।

प्रभाकर नमस्तंस्तु सूर्यान् पापान् विमोचय ॥

इति मन्त्रेणादित्यं विष्णुरूपं विभाज्य पुष्पाङ्गलिं दत्त्वा प्रणमन् । ततो-
यथाशक्ति मन्त्रं जपत्वा अर्घ्योदकेन जपं समर्थं कथां श्रुत्वा दक्षिणां दत्त्वा

अच्छिद्रवाचनं कृत्वा स्वमस इत्यनेन विसर्जयेत् । निर्मास्यप्रहणं गिरमि
न कुर्यात् । मदर्चाकृतनिर्मास्यं शरीरे न तु धारयेदितिवचनात् ॥

Colophon. इति सूर्य्यपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । सूर्य्यस्य पूजाविधिकथनं ।

No. 346. सूर्य्यव्रतं । Substance, country-made paper, $13\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 11. Lines, 6 on a page. Extent, 176 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Gadvetā, grāma Khunveḍā, Babu Vaikunṭhanātha Cakravartī. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ सौतारामाभ्यां नमः । अथ सूर्य्यव्रतकथा ।

उदयगिरिसुपेतं भास्करं पद्मचक्षुः
निखिलभुवननेत्रं रत्नरत्नलोपमेयं ।
तिमिरकरिन्द्रेन्द्रं बोधकं पद्मिनीनां
सुरवरमभिवन्दे सुन्दरं विश्वदीपं ॥

कथय जगुः ।

कथितं भवता सर्व्वं सूत तत्तत्कार्य्यकोविद ।
धर्मास्य वडुषा प्रोक्ता व्रतानि वडुविस्तरं ॥
इदानीं श्रोतुमिच्छामः सूर्य्यव्रतकथां शुभां ।
क्षपया परयाविष्टो अथावद्वक्तुमर्हसि ॥ इत्यादि ।

श्रीसूत उवाच ।

End एतद्युष्माकमाख्यातमाख्यानं पुण्ड्रं शुभं ।

जन्ममृत्युजरायाधि यदभ्यासन्न जायते ॥
सर्व्वं पातकिनं दृष्ट्वा यत्पापं लभते नरः ।
आख्यानश्रवणेनैव भस्मीभूतं भविष्यति ॥

Colophon. इति श्रीसादित्यसंज्ञितायां ऋषिगणप्रपञ्चे श्रीअर्जुनसम्वादे सूर्य्यव्रतं
सम्पूर्णं ॥ ॐ सूर्य्याय नमः ।

या केलियुतकेशलेशविषमां शय्यां न सेजे पुरा
या यानान्तरसंगतार्ककिरणद्योतादपि स्नायति ।

स्यं निष्ठुरकाहसञ्चितचित्तां नृत्यत्करालाननां
स्येरास्या सञ्जसा प्रियस्य भजते स्नेहस्य किं दुष्करं ॥

विषयः । श्रीकृष्णात् अञ्जनस्य स्वर्यव्रतस्य फलादिश्रवणं ।

No. 347. स्तन्दगीता । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 35. Lines, 9 on a page. Extent, 630 slokas. Character, Nāgari. Date, Samvat 1905. Place of deposit, Benares City, late Babu Harisandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

नारद उवाच ।

कार्तिकेय महाबाहो शिवस्य गिरिजापतेः
पूजनस्य विधिं ब्रूहि यं न शम्भुः प्रसीदति । स्तन्द उवाच ।

End.

आश्रयात् त्वं गमिष्ये नरनारायणाग्रमं
आश्रुहि त्वं सदा तात सुखं विष्णुप्रसादतः ।

Colophon.

इति श्रीस्तन्दगीतास्तपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां स्तन्दनारदसंवादे दशमो
ध्यायः समाप्तः शुभमस्तु । सम्वत् १९०५ ।

विषयः । प्रथमतः लिङ्गपूजाफलकथनं ततः ब्रह्मविद्याकथनं ।

No. 348. स्तम्भनकपार्श्वनाथचरित्रम् By अभयदेव । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 70 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Vālacandra Sūri. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

जय तिऊयणवरकप्यरक्क जय जिनधम्मन्तौ,
जय तिऊयणकणाणकोस दुरियक्करिकेसरि ।
तिऊयणजनअविलङ्गियण भुवनत्तयसामिय,
कुणत्तुत्तुहार जिनस पास अम्भणय पुर दिट्ठिय ॥

End.

मुणिवरभिरि अभयदेव विस्सवइ अमिन्धिय ।

Colophon.

इति श्रीस्तम्भनकपार्श्वनाथचरित्रम् ।

विषयः । अभयदेवस्वरिविरचितपार्श्वनाथस्तोत्रं ।

No. 349. खानचन्द्रिका By खनन्तदेव । Substance, country-made paper. 12×5 inches. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1876. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

यस्मिन् प्रसंगे किलनिर्गुणेषु येषु विकासं लभतेऽचिरेण ।

तज्ज्ञानरूपं गिरिजाहृदेहं शिवं शिवायै च नमामि नित्यम् ।

End.

खनन्तविबुधार्थे श्रीमदुद्भवस्तुना ।

योऽत्र अमः कृतस्तेन प्रीयतां गिरिजापतिः ॥

इति श्रीमद्विदेदिउद्भवात्मज द्विवेदिखनन्तदेवविरचितायां खानचन्द्रिका-
पद्धतौ तृतीयकण्डिकापद्धतिः ।

Colophon.

इति श्रीपद्माक्षप्रमाणश्रीमद्विदेदि-उद्भवात्मजद्विवेदि-खनन्तदेवविर-
चिता खानचन्द्रिकापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । खानादिविचारः ।

No. 350. खानविधिः By श्रीदेव । Substance, country-made paper, 11×6 inches. Folia, 33. Lines, 14 on a page. Extent, 858 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1801. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Prose. Correct.

श्रीगणेशाय नमः ।

Beginning.

अथ नित्यखानस्येति कर्तव्यता लिख्यते । तत्रा + + + विभक्तस्य
दिवसस्य चतुर्थे भागे ऋद्धोमयकुशतिहासतदूर्वापामार्गपुष्पवस्तुयुग्म
+ + + पाचादीनि खानोपकरणान्यादाय मदीदेवखानतन्नामादुद्भ-
कात्रयं गत्वा खलेन तटं प्रक्षाल्य ऋद्धोमयादीनि पृथक् पृथक् स्थापयेत् ।

End.

तदंशतो तन्नामधेयं मन्त्रैर्नमस्कारान्ते पूजनं, अथवा वेदाद्यविषयदीक्षानु-
सारेण देवतार्चनं कुर्यात् । इति देवार्चनम् ।

Colophon.

अग्निचित्-सप्ताट्-स्वपति-महायाज्ञिक-श्रीदेवकृतः खानविधिः । संवत्
१८०१ ।

विषयः । वैदिकखानादिविधिः ।

No. 351. स्वयम्भूदेवचरित्रम् । Substance, country-made paper, 9×12 inches. Folia, 15. Lines, 23 on a page. Character, Nagāra. Date, Śaṃvat 1940. Place of deposit, Kailādeva Maṭha, Hātuā, District Chāprā. Appearance, new. Verse. Generally incorrect.

Beginning. श्रीमते मङ्गलसूक्तैरे नियमानन्दाय नमः ॥

प्रष्टोऽजः सनकादिभिर्मुनिवरैर्धौगस्य स्वप्नां गतिं
चेतसाविशते गुणेषु च गुणाभेदः + + + + +
भिन्नाभिन्नमतं विधाय च शुभं ज्ञानं स्वभक्तेरहो
धर्मं भागयतं मनु वस्तुश्रिसंख्याश्च श्रियाः कृताः
ज्ञानं नैष्टिकसम्प्रदायानुमतं स्वात्मिकनिष्ठाभिधं
तापानां शमनात् सत्त्वतरमनाजं ? सम्भजे श्रीपतिं ॥ [?]

End. श्रीधर्मदेवपादाब्जं खलूवंशान्धिसम्भवं
संसारतापशान्त्यर्थं बुद्धौ संधारयेऽनिशं ।
धर्मं मच्चान्तं युतिसारगम्यं सुतोपख्यं [?] पुत्रपोत्तमाख्यं
ददन्निजेभ्यः स्वदयावशेन श्रीधर्मदासो जयति स्म देवः ।
वन्दे द्वादशदेशनिर्मितयथायोग्योर्जपुष्टस्थितिं
वाङ्मोर्विभक्तमक्रमपरिदोद्भूतं प्रसन्नाननम् ।
वासः शुद्धतरं वसानमनिशं संसारतापापहं
वक्ष्येऽभिपरोक्षज्ञानतुलसीदामाभिरामं गुहं ॥

Colophon. इति श्रीस्वयम्भूदेवचरित्रे पञ्चदशमोऽवित्रामः ॥ संवत् १९४० ।

विषयः । चरित्रभक्तिमाहात्म्यकथनं । तुलसीमाहात्म्यकथनं । तुलसीधारणविध्यादिकथनं ।
स्वयम्भूतलक्षणसूक्तिकथनं । कृष्णेन स्वयम्भुवो गुरूपदेशादिकथनं । प्राप्रवैष्णवधर्मज्ञानस्वभुवो
दिग्विजयादिकथनं ॥

No. 352. स्वरूपविवरणम् By आनन्दज्ञान । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ विधूतविविधोपाधिव्याधिबोधैकसूर्य ।

प्रीतये परमानन्दवपुषे ब्रह्मणे नमः ॥

स्वरूपाख्यं स्वरूपविषयं प्रकरणं प्रतिचिकीर्षुरधिकारिणो ज्ञेयोपादेय-
विवेकार्थमनर्थहेतुं पुरुषार्थहेतुश्च प्रथमं गृह्णाति । अनात्मभूत इति ।
इत्यादि ।

End.

तदेवमनर्थतद्हेतुजिज्ञासता पुरुषार्थतद्हेतुजिघृक्षतानेन भवतीति प्रकरण-
मिदं श्रोतव्यमिति भावः ।

ज्ञेयादेयाभिधावादो यस्मिन्नर्थो न गाहते ।

तं प्रत्यक्षं परानन्दपुरुषोत्तममाश्रये ॥

Colophon

इति श्रीपरमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्य-श्रीभगवदा-
नन्दज्ञानविरचितं स्वरूपविवरणं समाप्तम् ॥

विषयः । अविद्याजनितसंसारस्य स्वरूपनिरूपकग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

No. 353. **हंसदूतटीका** By पुरुषोत्तममिश्र । Substance, palm-leaf,
12×2 inches. Folia, 121. Lines, 7 on a page. Extent, 3872 slokāś.
Character, Urd. Date ? Place of deposit, District Puri, pargana
Rāhan, grāma Jāgannātha Vidyādhara-pura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra.
Appearance, old. Prose. Generally correct.

श्रीकृष्णाय नमः ।

Beginning

कोऽपि पुरुषः मे मम हृदि मनसि स्फुरतु प्रकाशीभवतु इत्यन्वयः
कोपीत्यनिर्दष्टत्वेन विशिष्टाशक्त्यनिर्वचनता रूचिता किंविशिष्टः दुःखं
विधायः दधत् दुःखं किंविशिष्टं दक्षितं पिष्टं यद्वरितात् पौतवर्णवत्
गैरिकनिर्देशः तस्य या द्युतिः तां हरति अनुकरोति जयति तद्योक्तं
हरितात् धातुभेदे क्रीडुष्वीयोमरेकयोः इति मेदिनी ।
इत्यादि ।

End.

प्रलब्धो मदो चर्षः प्रसदः, मदो रेतसि कसूर्य्यां गर्व्ये चर्षभदानयोरिति
विश्वः ।

येषां दोषविदां विदूषणविधेर्नैसर्गिकोऽज्ञानिनां

ये वातीर्यपदार्थवैरतिष्ठते रज्जीकृतं दूषणं ।

ऋत्तोषां स सते + + निजगुह्याख्यानवैतस्मृतैः
 येन्येषां गुणविष्टपि परां प्रीतिं ययौ नौमि तान् ॥ (?)
 अङ्गे त्रीनरसिंहभूपतिलकस्याभोधिसंख्ये मया
 कालेनापि हता यथायथमिति टीका सतां प्रीतये (?) ।
 अस्यां यद्यदलेखि विधमवशाद् वा सम्भमाद् वा भ्रमात्
 शोधं तत्तदमेध्यमेव निपुणैर्याचे नतः साङ्गलिः ॥

Colophon. इति श्रीपुरुषोत्तममित्रविरचिता हंसदूतटीका समाप्ता ।

विषयः । हंसदूतव्याख्या ।

No. 354. हनूमत्कवचं । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 2. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipura, Post Gadvetā, grāma Khunvedā, Babu Vaikunṭhanātha Cakravartī. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ हनूमे नमः । ब्रह्मोवाच ।

अस्य श्रीहनूमत्कवचस्य ब्रह्महृदयिर्नुपुष्पेन्दो हनूमान्
 परमात्मा देवता मातृतात्मज इतिबीजं अक्षनाम्नुरिति शक्तिरात्मनः सक-
 लार्थसिद्धये विनियोगः ।

ध्यायेद्वाङ्मन्त्रादिकरदुतिनिभं देवारिदर्पापहं

देवेन्द्रप्रतिमं प्रशस्तयशसं देदीप्यमानं रचा ।

सुधीवादिसमस्तवानरयुतं सुव्यक्ततत्त्वप्रियं

संष्टमाक्षणीचनं पवनजं पीताम्बरालङ्कृतं ॥

ॐ हनूमान् पूर्वतः पातु दक्षिणे पवनात्मजः ।

पातु प्रतीच्यामक्षघ्नः पातु सामरपारगः । इत्यादि ।

End.

यो वारां निधिमल्पपङ्कजमिवोक्तं प्रतापान्वितो

वैदेहीघनशोकतापचरणो वैकुण्ठभक्तप्रियः ।

अक्षदूर्जितराक्षसेश्वरमहादर्पापहारी रणे

सौम्यं वागरपुङ्गवोऽवतु सदा चाख्यानं समीरात्मजः ॥

Colophon.

इति ब्रह्माण्डपुराणे हनूमत्कवचं समाप्तम् ॥

विषयः । हनूमतः कवचकथनं ।

No. 355. हस्तसङ्गीतवनी By मेघविजयगणक । Substance, country-made paper, 11 x 5 inches. Folia, 24. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1874. Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālgauja, Harapura, Jagadeo Paṇḍita. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः .

श्रीशङ्खचरपात्रप्रणमन् ध्यायं स्तमेव जिनदृषभं ।

हस्तप्रशस्तलक्षणयाचने, लक्षतां, वक्ष्ये ॥

श्रीनाभेयः प्रभुर्जियात् सर्वतो जगदीश्वरः ।

येन लाक्षण्या विद्या निर्दिष्टा भुवनत्रये ॥ इत्यादि ।

End.

अनुष्णुपभासपदाभ्यां ज्ञेया पञ्चशती भुवं

ग्रन्थे सतां प्रसादाच्च त्रेयः श्रीरस्तु शश्वती ।

Colophon.

इति श्रीहस्तसङ्गीतवने सिद्धिज्ञाने मन्त्रोपाध्याय-श्रीमेघविजयगणक विरचितं सम्पूर्णम् । सवत् १८७४ ।

विषयः । हस्तलक्षणादिनिरूपणम् ।

No. 356. ऊताग्रन्युपहाससूक्तभाष्यम् । Substance, country-made paper, 11 x 4 inches. Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning

संभोगाय प्रार्थितोभाव राजा स्वभार्या रोमशां अप्रीडां मत्वा
परिहसन् अनुष्टुभाच्च ॥

आगधिता परिगधिता या कशीकेय जह्वहे । ददाति मद्यं या दुरौ
या शूनां भोज्याशता ॥

भोज्या भोगयोग्या एषा, आगधिता आसमन्ताद्भूतीता स्त्रीलता इत्यादि ।

End.

किमर्थमहमेवं प्रपद्ये इत्युच्यते श्वेतं वर्षतः पक्षवदरसमं रोहितं तथा
अदत्तं दन्तरहितमपि अदत्तं भक्षयित्वा स्त्रीव्यञ्जनं तत्प्रेमिणां तेजोवत्-
वीर्यविज्ञानधर्माणामपचन्तु विनाशयित्वा इत्येतत् तदेवं लक्षणं श्वेतं
इति ।

Colophon. श्रीमद्भाषास्त्राय नमः ।

विषयः । कृताग्रन्यपचासस्त्याख्या । “अममूर्षांशम्” ।

No. 357. हेमलघुव्याकरणदुर्गिका By उदयश्रीलगणि । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 128. Lines, 19 on a page. Extent, 9960 slokas. Character, Nāgarā. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Vālacandra Sāri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीशरदां नमस्कृत्य + + + परस्मृति हेतवे
हेमव्याकरणस्येयं लिख्यते दुर्गिका यथा
अर्हो प्रणमेति ।

End. आकारान्तवर्जितेभ्यो विकल्पे केचिद्विच्छन्ति, तन्मते दुःशासः दुर्धाषः ।
दुर्दर्शः दुर्धर्षः दुर्मर्षः इत्याद्यापि + + + भवति ।

Colophon. श्रीखरतरंगच्छं श्रीजिनवर्द्धनस्वरिपटे श्रीजिनचन्द्रस्वरिपटोदयालङ्कार
+ + + श्रीजिनसागरस्वरिभिः उदयश्रीलगणिनामापक्षेण परोप-
कारार्थं शिष्यजनसुबोधार्थं च कृतायां श्रीहेमलघुव्याकरणदुर्गिकायां
पञ्चमस्याध्यायस्य तृतीयः पादः समाप्तः ।

विषयः । जैनव्याकरणम् ।

No. 358. होमपद्धतिः By लम्बोदर । Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 21. Lines, 12 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgarā. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, bad. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ होमपद्धतिः ।

सुखातः प्राङ्मुखो भूत्वा यजमानः कृताङ्गिकः ।

आङ्गय ब्राह्मणान् कुर्यात् प्रतिष्ठां विधिवत् तथा ॥

ईशान्यां मण्डलं कृत्वा ब्रह्मणां स्थापनं ततः ।

वर्णनं स्वस्तिपुष्पाश्चवाचनं कङ्कणं तथा ॥

अलनं स्थापनं कृत्वा समाप्य कुशकण्डिका ।
वेदमन्त्रैः प्रतिष्ठाञ्च कुम्भस्थावाचयेत् सुरान् ।
पुष्पमास्यादिभिः सर्वान् पूजयेत् भक्तिचयुतः ।
गुडौदनादिनैवेद्यां सर्वभ्योऽप्ये निवेदयेत् ॥ इत्यादि ।

End.

कृतस्यैतस्य × × × नातिरिक्तं यत् कृतं तत् सुकृतमस्तु यत्रकृतं तद्
विष्णोः प्रसादाद् ब्राह्मणवचनात् सर्वं × × परिपूर्णमस्तु । ततो
ब्राह्मणैः कुटुम्बजनैः परिहृतो भोजनं कुर्यात् ।
दिवि भुव्यन्मरीचेषु उन्मातेषु जातेषु उद्भवात् भूतादिषु च शान्तर्यं
कर्तव्यं ।
अनेन विधिना यस्तु षड्पूजां समाचरेत् ।
सर्वान् कामानवाप्नोति स्वर्गलोके महीयते ॥

Colophon.

इति श्रीलम्बोदरविरचिता होमपद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । षड्पाशां होमविधानकथनम् ।

No. 359. होरासुधानिधिः । By Nārāyaṇa. Substance, country-
made paper, 12 × 4 inches. Folia, 93. Lines, 11 on a page. Extent,
2790 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares
City, late Bābu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीशायैः सहितं गजेन्द्रवदनं श्रीशारदा + + + कृतं
पांचं मोदकपूर्णमाद्यकलशं साक्षात्कृतं भुजैः,
विधाणं शुचिनागसम्भवलसत्कायं सङ्खार्कभं
वन्दे सूषकवाहणं गणपतिं त्रैलोक्यचिन्तामणिम् ।

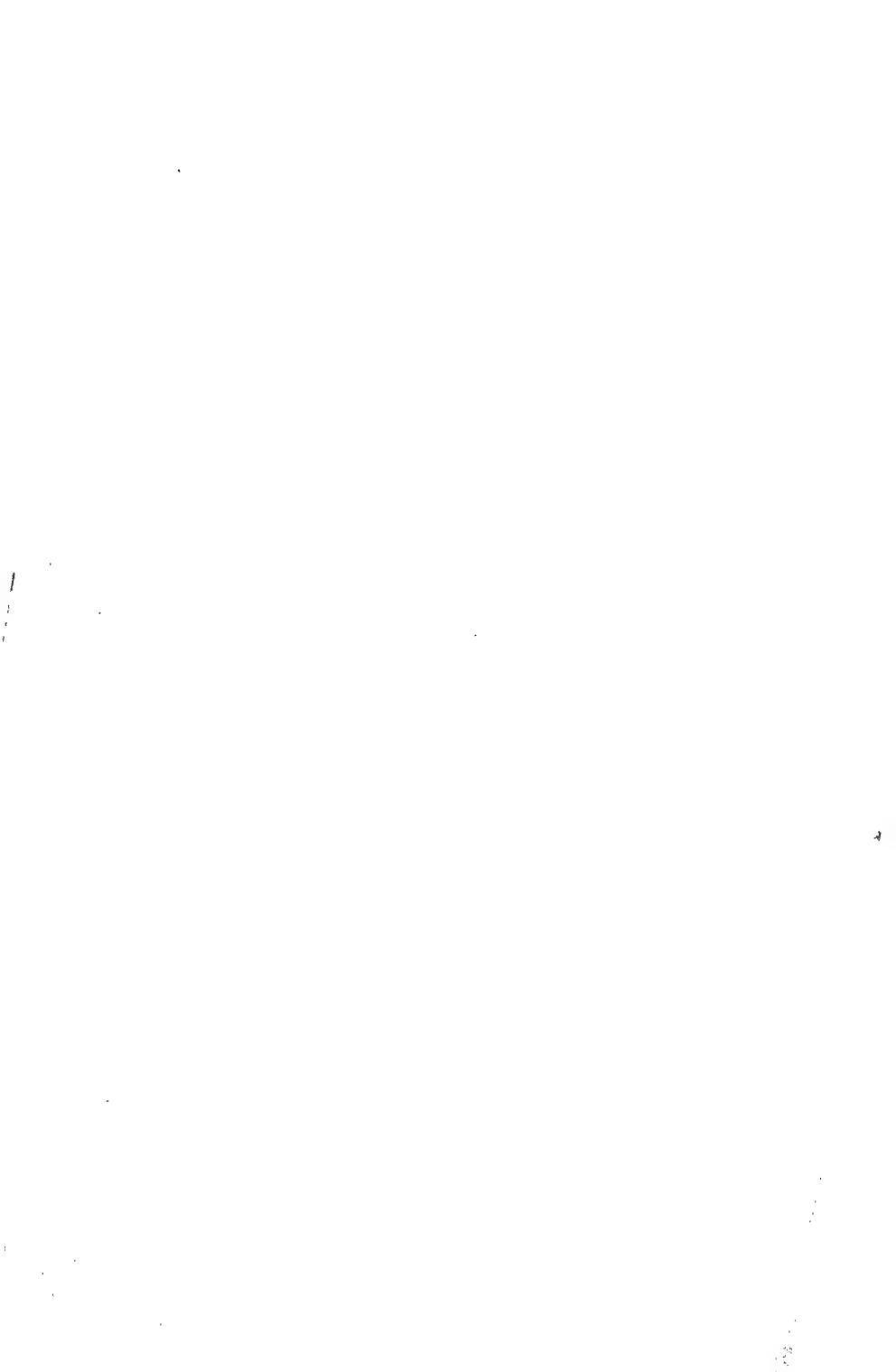
End.

यद्दशगृहगण्डः सकेन्द्रस्य शुभैर्युतः,
शय्यादानात्मकं कर्म दोषालोकाप्रदायकं ।

Colophon.

इति सामुद्रिकोपनामकमाधवात्मजनारायणविरचिते होरासारसुधानिधौ
राजयोगाध्यायः ।

विषयः । होराणां विवरणम् ।

INDEX OF HISTORICAL AND GEOGRAPHICAL
NAMES TO THE NOTICES OF SANSKRIT
MSS. VOL. IV.

अ			आ		
	पृ:	पं		पृ:	पं
अखण्डमुनि ...	१८८	१८	आउयापुर ...	१०२	२३
अखण्डानुभूति ...	१८८	१८	आकवरसाहिब्यलाल ...	१०	२२
अग्नीश्वर ...	१२८	१८	आगवर ...	१५२	१०
अच्युत ...	१५३	२४	आङ्गिरस ...	८१	१०
	१५४	४	आनन्दगिरि (सुहृन्नानन्द ग्रिथ्य) ...	२५	१०
अवि ...	४५	१३, १५		८८	८
अद्वैतानन्द ...	२०१	१०	आनन्दज्ञान ...	२६१	११
अनङ्ग ...	१६८	२०	आनन्दतौर्ध ...	२८	१८
अनन्त (रामदेवस्य पिता) ...	१६७	२, ५		६७	२१
अनन्तभट्ट ...	८२	२४		२०७	२५
अनन्तदेव (उल्लवभूतु) ...	२५८	८, १०, १२	आनन्दनाथ ...	१२२	११, २३
अनन्तदेव (श्रीमदापदेवात्मज) ...			आनन्दविमल ...	५६	१, ५
	२१	१६	आनन्दवेद ...	२३७	१०
अनन्तदेव ...	१३०	१६, २३	आपस्तम्ब ...	८१	१७
अनन्तनारायणयशवा ...	१२४	११	आर्तिहर (सर्वानन्द वन्द्यो- पाध्यायस्य पिता) ...	७७	६
अनुभवानन्द ...	२५४	१०	आर्या ...	१३२	२१
अप्ययदीक्षित (रङ्गराजाध्वरिसूनु) ...	१०२	१४			
	२१८	२			
अभयदेव ...	२५८	२७	ईश्वरीप्रसादनारायण ...	८०	२१
अमरसायिका ...	२१०	१५, २१			
अमरसिंह ...	१४	२५			
	१५	२			
	५३	१			
अर्द्धकालीचंश ...	१२२	२२	उत्कल ...	१४८	१०
अस्त्राङ्गनाथ ...	११२	२०	उत्तमप्रकाश ...	१२६	१०
अवधपुर ...	६३	१	उत्तमबोध ...	१२६	११
अहल्या ...	१८	४, ८	उत्तमश्लोकपति ...	१८६	१
			उदयकर ...	११४	१, ५, ७
			उदयङ्कर ...	११८	१६
				२१४	२४

उदयशीलराणि	...	२६४	१४
उद्धव	...	२५८	८, १०, १२
उपलिक	...	९१	१९
उशिक	...	१२४	१२

श

शकास	...	२२७	८, १६
------	-----	-----	-------

क

कपर्दिस्वामी	...	११९	२५
कपिल्ल	...	२४५	१८
	...	२५०	२६
कफिण	...	३९	१६
कमललोचन	...	१४७	२
कमलाक्षशर्मा	...	७४	१७
कल्याणभट्ट	...	१४६	९
कविचन्द्रराय	...	१५१	५
कविशेखर	...	४६	१७
	...	४७	५
काकोयलो	...	१९२	२४
काञ्ची	...	२७	२०
कात्यायन	...	१२	१६

१११, १

काशी	...	४४	६
------	-----	----	---

९०

९७

काशीराज	...	९०	१९
---------	-----	----	----

काश्मीरभट्टशिवस्वामी	...	३९	२३
----------------------	-----	----	----

काङ्ककवीश्वर	...	२४२	१४
--------------	-----	-----	----

कुत्स	...	२२७	९
-------	-----	-----	---

२४५

कुमारपाल	...	८	१६
----------	-----	---	----

कुलनाथ	...	६	२५
--------	-----	---	----

कुलानन्दनाथ	...	७९	१५
-------------	-----	----	----

कुपारमण	...	२	१३
---------	-----	---	----

कुपारास	...	३	७
---------	-----	---	---

कृष्ण	...	२२	५
-------	-----	----	---

कृष्ण	...	१६६	९
-------	-----	-----	---

कृष्णचन्द्र	...	१४७	१
-------------	-----	-----	---

कृष्णदैवज्ञ	...	६९	१७
-------------	-----	----	----

कृष्णनाथन्यायपञ्जानन	...	९८	१०, १५
----------------------	-----	----	--------

कृष्णारण्य	...	६२	६
------------	-----	----	---

कृष्णाराम	...	१७०	२४
-----------	-----	-----	----

	...	१७१	१
--	-----	-----	---

कृष्णानन्द	...	५	१४
------------	-----	---	----

कृष्णानन्दकवि	...	२४५	१८, २४
---------------	-----	-----	--------

केन्दुभरी	...	१४८	११
-----------	-----	-----	----

कोशव (काश्मीरी)	...	२४	१४
-----------------	-----	----	----

	...	१४०	२०
--	-----	-----	----

कोशव	...	१९१	१८
------	-----	-----	----

कोशवकवि	...	२४	३, ६
---------	-----	----	------

कोशवभट्ट	...	२४	१४
----------	-----	----	----

कोशवभट्ट (लक्ष्मीधरस्य पिता)	...	९७	१५, २०
------------------------------	-----	----	--------

कोशवाचार्य	...	८१	२६
------------	-----	----	----

कौवल्येन्द्र	...	१३०	७
--------------	-----	-----	---

कोल	...	१६२	१८
-----	-----	-----	----

कोलपुर	...	१६२	१८
--------	-----	-----	----

ख

खण्डेराव	...	१९	३, १२
----------	-----	----	-------

खरतरगच्छ	...	१७	२१
----------	-----	----	----

	...	२०३	१९
--	-----	-----	----

	...	२६४	१३
--	-----	-----	----

ग

गङ्गाधरकविराज	...	४५	१५
---------------	-----	----	----

	...	१४५	१
--	-----	-----	---

	...	१९५	१३
--	-----	-----	----

गजपति	...	१४८	३
-------	-----	-----	---

गजपतिनिःशङ्कभानु	...	९१	१०, २६
------------------	-----	----	--------

गणधर	...	४०	८
------	-----	----	---

गन्धाधिप	...	११	२२
----------	-----	----	----

गण्डकी ...	२१६	२०
गदाधररायगुरु ...	२२	१६
	२३	३
गदाधर (रामधरप्रपितामह) ...	११४	६
गदाधरभट्टाचार्य ...	११५	४
	११७	२५
गय ...	१६२	१६
गिरिधर (श्रीगोपालात्मज) ...	४	१६
	५	३
गिरिधर ...	४४	१४
गुणरत्नगणि ...	२१६	२४
गोतमा ...	१६	२
गोपाल (गिरिधरपिता) ...	४	१६
	५	३
गोपाल ...	१८६	७
गोपालदास ...	२४	५
गोपालनन्दयति ...	२०१	६
गोपालसरस्वती ...	२०१	१५
गोपालानन्द ...	१११	२,६
गोपीनाथ (जगन्नाथ- दीक्षितात्मज) ...	२६	२६
	२७	१
	१५५	१३
गोपीनाथ (हरिहरदास) ...	२१२	२५
गोपीनाथ ...	२५१	२५
	२५२	४
गोपीनारायण ...	११२	१०
गोभिल ...	१११	१
गोविन्द (कृष्णचन्द्रस्य पिता) ...	१४६	२७
गोविन्दकवीश्वर ...	२४२	१४
गोविन्दकविभूषण ...	२४०	२६
गोविन्दज्योतिर्वित् ...	२०३	४,७
गोविन्दज्योतिर्वित् (साधव- पिता) ...	२३६	२१,२३
गोविन्दन्यायदागौश ...	१५६	२०,२१
	१६०	५

गोविन्दराज ...	१८	१६
	१८२	२४
	१८३	१
गोविन्दाचार्य ...	२५०	१६
गोतम ...	८६	२४
	९१	१६
	१९५	२

घ

घनश्यामसल्ल ...	२१६	२३,२४
-----------------	-----	-------

च

चन्द्रचूड़ ...	३३	४
चन्द्रचूड़ ...	६२	१२
चन्द्रशेखर ...	१२७	२२
चन्द्रशेखररायगुरु (चयनी) ...	१५८	१२,१६
चिन्तामणि ...	२०३	५,७
चूडामणि ...	७२	२४

ज

जगदीशतर्कालङ्कार ...	९	११
	१६	१६
जगद्गुरुसिद्धान्तदागौश ...	२०४	२१
जगन्नाथ ...	२६	२५
	१५५	१२
जगन्नाथमिश्र ...	१७६	१३,२२
जगन्नाथानन्द ...	२०७	९,१२
जनार्दन ...	३५	२७
जनार्दन (अच्युतधौरस्य पिता) ...	१५४	३
जयकृष्णदीक्षित ...	१६२	२४
जयानन्दभट्ट ...	१६१	१८
जानकी ...	२२	१८
जानकी (शमोदरस्य माता) ...	१२८	२४
जिनचन्द्रसूरि ...	१७	२३
	२०३	१६
	२६४	१३

जिनमाणिक्यसूरि ...	१७	२१	दिव्यसिंह ...	९२	२७
जिनवर्द्धनसूरि ...	२६४	१३	दिव्यसिंहनृपति ...	१३२	१२
जिनसागरसूरि ...	२०३	२२		१५५	२१
	२६४	१४	दिव्यसिंहमहापात्र ...	२२९	७, १६, १७
जिनसेन (जैनसेन) ...	८९	२२, २५	दुर्गासहाय ...	१२	४
जैमिनि ...	७३	१६	देवकीनन्दन ...	१७८	४
	१८५	२५	देवप्रभमलधारी ...	१२१	३
ज्ञानेन्द्र ...	१३०	७	देवयाज्ञिक ...	७५	२६
ज्योतिःस्वरूप ...	१८८	१२	देवल ...	९१	१६
			देवसेन ...	११२	९
ड			देवाद्रि ...	९७	१०
डिलि ...	१५२	१७	देवीदत्त ...	१६७	२०
			दैत्यारि ...	१४	२७
त			द्रोणचिन्तामणिभट्ट ...	१३२	२५
तत्तकनगर ...	५५	१६	ध		
तारकब्रह्मसरस्वती ...	२०१	१६	धनञ्जय ...	२२५	६
तारकब्रह्मयति ...	२०१	१४	धनेश्वर ...	२१२	१३
तीर्थभुक्ति ...	११४	६	धन्यमाणिका ...	२१०	१४
तुलसीवंश ...	२२	५	धर्मचन्द्र ...	८०	८
त्रिकालिङ्ग ...	२५०	२७	धर्मदेव ...	२६०	१२
त्रिभुवनचन्द्र ...	४५	२५	धर्मभट्ट ...	१३९	२४
	४६	५	धारेश्वर ...	९७	१४
त्रोटकाचार्य ...	१०	९	धूर्तस्वामी ...	१३२	२२
				१३३	६
द				२७९	२६
दण्डपाणिपाठक ...	९७	१२		१८०	५
दण्डिन् ...	४५	२५	धृतिदास ...	९६	१९
	४६	५			
दयानन्द ...	९०	२०, २३	न		
दानव्यास ...	९१	१८	नरसिंहमिश्रवाजपेयी (वा		
दामोदर ...	५६	१५	नृसिंह) ...	६५	१३, १५
दामोदरदेवज्ञ ...	१२८	१९, २४	नरसिंहमिश्र ...	१४८	२०, २३
दामोदरसमाधि ...	२१८	१२	नरसिंहभूष ...	२६२	३
दासचयनवाजपेयी ...	२२६	७	नरहरि (महामहोपाध्याय)	१६९	१९
दिवाकर ...	६९	१७	नरहरि (राघवभूषण)	१९९	२७

नर्मदागिरि ...	७०	२१	पाणिनि ...	१२	१६
नाथमुनि ...	६	२५	पार्श्वपुर ...	११८	१०
	१८	१०	पार्श्वती ...	१८९	५
	८७	८	पौताम्बरकविचन्द्र	१०७	१२
नारद ...	१०६	२२		१०८	२४
नारायण (माधवात्मज)	२६५	२५		१०८	४, ६
नारायणाचार्य ...	११५	२१	पुण्डरीकाक्ष ...	८७	८
नारायणेन्द्रसरस्वती	१३०	८	पुण्डरीकपुर ...	५९	२०
निकषा ...	१२९	१९	पुण्डरीकाक्षी ...	११३	२६
नित्यनाथसिद्ध ...	१७७	१२	पुण्डरीकपुर ...	१३	२४
निधिमिश्रदेवज्ञ ...	६३	१, ५	पुण्डरीकपुर ...	२१	२७
निम्बादित्य ...	३५	१९, २५		४७	२२
	३६	९		१४७	२४
	३७	४	पुण्डरीकपुरवैयाकरणगजपञ्चानन १८७		१५
निर्भय ...	१९२	२०	पुण्डरीकपुर ...	२०५	२५
नीलकण्ठ ...	१६६	२८	पुण्डरीकपुरदेवगजपति	१४	१०
नीलशैल ...	१४७	२	पुण्डरीकपुरमिश्र (रामतीर्थ-		
नीलाम्बर ...	२२	९, १८	मुनिशिष्य) ...	२३८	१
	२३	१	पुण्डरीकपुरमिश्र ...	२६२	७
नृसिंह (वा नरसिंह)	६५, २, १३, १५		पुण्डरीकपुर ...	९७	१३
नृसिंहगणक ...	६९	१७	पुण्डरीकपुर ...	२५०	२७
नृसिंह (पौताम्बरस्य पिता)	१०८	४	प्रकटार्थकार ...	३२	३
नृसिंहचतुष ...	२२७	११		२५४	१
नृसिंहाश्रम ...	६	३		८६	२७
नेधुवकाशप ...	१९९	२६	प्रतापसेन ...	११२	५
प			प्रतिष्ठान ...	९७	११
			प्रद्युम्नविद्याभूषण ...	१५४	१६, २५
पञ्चानन ...	१४	२६	प्रभावचन्द्र ...	८०	८
परममुखोपाध्याय ...	१७४	२४	प्रयाग ...	४३	२८
	१७५	१		४४	५
परमानन्दशर्मा ...	१६	१	प्रशस्तपाद ...	१५५	२५
पराकृष्णदास ...	८७	६	प्रमनिधि ...	२२०	१४, १५
पराशर ...	९१	१७	फ		
पराशरभट्टाचार्य ...	१८	९			
पञ्चनदी ...	४४	३, ६	फणी ...	१३	१६

ब			पं	भास्करसूरि	...	पृ:	पं
बलभद्रदेव	...	१४८	१७	भास्कराचार्य	...	१६१	८
बलभद्रमिश्र	...	२५४	११			१३३	५
बलराम	...	१०९	१६			१५०	१०
बलवन्तसिंह	...	२०२	१९			१८९	११
बाल्यवेश	...	९०	१८	भुवनसुन्दरसूरि	...	१६४	१३
बालकृष्ण	...	१८८	७, १२	भैरव	...	१८६	१४
बोधायन	...	९१	१८	भोज	...	८२	२५
		१३१	५	भोलुया	...	२१०	९
		१३७	१५				
		१६८	१९				
बृहस्पति	...	९१	१६				
		१११	७				
बृहस्पति (महिन्तापनीय-							
कविचक्रवर्तीराज्यधराचार्य)	१७० १२, १४						
ब्रह्मभट्ट	...	९७	१०				

	शु	पं		शु	पं
सुरारि ...	१७२	९,११	रङ्गराजाध्वरी ...	१०२	१४
मृदुल्लयमिश्र ...	२४५	२८,३०	रमलाचार्य ...	१७४	२३
मेघविजयगणक ...	२६३	१२	रमाकान्त ...	७६	९
य			रमाचार्य (व्यासविन्दु)	११५	२२
			रमानाथ ...	१२२	२२
यज्ञदत्त ...	३१	१२	रमापतिसिद्धान्त ...	८३	२६
यज्ञपार्श्व ...	२२	२५	रम्यजामातृयोगी ...	८७	१६
यदुनाथ ...	४	१६	राघव ...	१९९	२६
	५	३	राजकर ...	११३	२१
यमुना ...	१३६	६		११४	१०
	२००	२२	राजकृष्ण ...	२३६	१०,१७
यमेश्वर ...	२३	१७	राजीवलोचनसेन ...	५३	११
यवनाचार्य ...	१६५	२३	राधामोहनब्रजवासी	३७	१४
याज्ञवल्क्य ...	९१	१६,१७	रामदेवज्ञ ...	१६६	२०,२९
यादवाचार्य ...	४९	८,१८		१६७	२,५
यामुनमुनि ...	६	२३	राम ...	६	२४
	८७	७,११		८७	७,१२
	२०८	१८	राम (अग्निचिद) ...	१८०	५
युगोत्तम ...	५६	१	रामकविदिङ्मि ...	२७	१८,२०
योगीश्वर ...	९१	२७	राम (कृष्णमिश्रश्च पितामहः)	२५२	१५
र			रामकृष्ण ...	२२७	१३
			रामचन्द्रकवि ...	११३	२४
रघुदेवशर्मा ...	१०३	२६		११४	५,१४
रघुनन्दन ...	६८	८,१८,	रामचन्द्रगजपति ...	९३	२४
		२२		९५	७,८
रघुनाथ (दामोदरदेवज्ञश्च			रामचन्द्रभट्टाचार्य ...	१७५	१२,१९
पिता) ...	१२८	२४	रामचन्द्रशर्मा ...	१६	३
रघुनाथ (अनन्तदेवीदय)	१३०	२३	रामचन्द्र (विश्वनाथात्मज)	१४६	२६
रघुनाथ ...	१३५	२१	रामचन्द्रमिश्र ...	२४५	२९
रघुनाथ (देवकीनन्दनश्च			रामतारण ...	१२९	३०
पिता) ...	१७८	१,४	रामघर ...	११४	७
रघुनाथभट्ट (सोमभट्टात्मज)	१५७	१२,१६	रामपाल ...	८९	२७
रघुनाथशर्मा ...	८४	२	रामब्रह्मचारी ...	१८७	२०
रघुवीर ...	९९	१	रामभट्ट ...	५०	२१
रङ्गराजाध्वरी ...	२१८	२	रामरत्न ...	८४	२१

रामरत्न (राजकरस्य पिता)	११३	२३
रामशर्मा ...	१२	१७
रामसेवक ...	१६७	१४,२०
रामानुज ...	६	२२
	८७	५
	१९९	१५
	२०८	२५
	२३०	३
रेवा ...	१९	५

ल

लक्ष्मण (रघुनन्दनस्य पिता)	६८	१९
लक्ष्मणयोगी ...	८७	११
लक्ष्मण ...	२१०	११
लक्ष्मणमाणिका ...	४८	११
लक्ष्मणाचार्य ...	६६	१५
लक्ष्मीधरमूर्ति ...	८२	१५
लक्ष्मीधर ...	९७	१६, १७, २०

लक्ष्मीधर ...	२२७	१४, १७
लम्बोदर ...	२६५	१२
लवन ...	१६२	१९
लिखित ...	९१	१६
लिखीलाकर ...	८९	२७
लीलावतीनगरी ...	३९	३
लोकनाथदीक्षित ...	२५१	२६
	२५३	६

व

वसिष्ठ ...	१३४	६
	२२९	१७
	२३०	५
वनमालीभट्ट ...	५७, १५, १९, २२, २६	
वरदराज ...	१३४	१३, १८

वरदाचार्य (श्रीनिवासा- चार्यस्य पिता)	४२	२०
	४३	८
वरदक्षि (श्रीनिवासस्य पुत्र)	४२	२०, २४
	४३	९
वर्द्धमान ...	४५	२४
	१०२	२५
	१७२	२, १२
वर्धवर्धन ...	८	१
वराहमिहिर ...	५०	७
	७०	६
	१२८	२०, २२

वल्लभाचार्य ...	४	७
	१०	२४
	११	१
	१३८	२
	१७७	२५
	१७८	३
	१९२	५
	१९३	१३, १४
वशिष्ठ ...	८२	२९
	९१	१६
वसन्तराज ...	१९३	२६
वसुदेवेन्द्र ...	२०६	६
वाचस्पति ...	४९	२९
	५०	१६
वात्स्यायन ...	९२	२७, ३
	१९५	४, ५, १२

वाकरायण ...	१८५	२५
वापुक्कीव ...	१५२	१७
वामदेवानन्द ...	२२२	२५
वामन ...	९०	२०
वामन (ब्रह्मभट्टमूर्ति)	९७	११
वामनाचार्य ...	१२४	११
वाराणसी ...	५७	२२

वासुसेयाङ्किकर ...	४:	५	वङ्कटाचार्य ...	४:	५
वासुदेवत्रिपाठी ...	१३१	२०		४२	१२
	१३२	३,५,११		१३४	६
वासुदेवयति ...	२०५	४२,२८		४३५	८
	२०६	६		४४८	१०
वासुदेव (श्रीपतिमूनु)	२४६	२०,२४	वैद्यनाथ ...	४४९	३,९
विक्रमादित्य ...	१५	१	वैद्यनाथ ...	४५	२६
विजयगणि (महोपाध्याय)	१९६	२१	वैद्यनाथपायगुण्ड ...	४६	१०
विजयविमलगणि	५६	२,५	वैद्येश्वर ...	४१६	३
विठ्ठल ...	४	७	वैराटनगर ...	१५०	२३
	१४३	२३	व्यास ...	१४१	४
	१७७	२६	व्यासकुल ...	९१	१८
	१७८	३	व्यासकुल ...	११५	२०
	१८७	१	व्यासतीर्थ ...	११६	१,८
	१९३	११			

श

विद्याकरपुरोहित	१०८	१,५	शङ्कर (देव्यारिकवेः पिता)	१४	२६
विद्याकरवाजपेयी	११०	१३	शङ्करदेशिक ...	२३३	१०
विद्यारण्य ...	१२४	२७	शङ्कराचार्य ...	१०	९
	२३३	१		२५	२२
विनायकमिश्र ...	१३२	१३		२९	१८
विन्दलोचनाचार्य	२७	१७		८१	१
विन्ध्य ...	३९	२		१९४	१४
विश्वनाथ (रामचन्द्रस्य पिता)	१४६	२५	शङ्करानन्द ...	५	१९
विश्वनाथ ...	२४९	२४		१२५	४
विश्वनाथकविचक्रवर्ती	२५१	१,५	शङ्करानन्दतीर्थ ...	२३३	१४
विश्वनाथ (विश्वेश्वर)	२२८	७,२०	शङ्कु ...	९१	१६
विश्ववेद ...	२४७	१०	शङ्कुधर ...	४१	२३
विश्वशम्भुमुनि ...	२००	११	शठाणि ...	६	२६
विश्वेश्वर ...	५९	१२		१८	८
विष्णु ...	९१	१६		८७	१६
विष्णुशर्मा ...	३१	१३		१८२	२२
विध्वक्सेन ...	८७	९	शम्भु ...	२२८	८
वीरखामी ...	८	१३	शम्भुकरमिश्र ...	६५	१६
वीरेश्वरदीक्षित ...	२५३	११	शाकटायन ...	३३	२७
वीरेश्वरदेवज्ञ ...	१८९	११	शाठकाप ...	८७	८

	पृ:	पं		पृ:	पं
शारदानन्द ...	७५	२६	श्रीपति ...	२४७	१
शिवनाचार्य ...	१३७	१	श्रीहर्ष ...	११४	१४
शिव ...	१	१२			
शिवदास ...	५७	१६, १९,	स		
		२५	मकलचन्द्रगणि ...	१७	२४
{ शिवनारायण ...	१४८	२३		२०३	२०
{ शिवनारायण (शिवपुरी- नारायण) ...	१४८	१२	सत्यनाथयति ...	२०८	४
शिवनारायणानन्तर्तीर्थ ...	२३३	१३	सत्यनिधितोर्थ ...	२०७	२७
शुकदेव ...	११७	७		२०८	४
शुकदेवपण्डित ...	२०२	१९	सदानन्दशर्मा ...	२८	१६
शुद्धानन्द ...	२४	२४	समयसुन्दरगणि ...	२०३	२१, २५
	२५	९		४०	१९, २४
	८९	८		१७	२४
	१८६	१	सर्वानन्दवन्द्योपाध्याय ...	७७	६, ९
	२६१	१०	सर्वेश्वर ...	५६	१४
शेलराज ...	४	७	साधुकौस्तुभपाध्यायमिश्र ...	२१४	१२
शोनक ...	८६	११	साधुसुन्दरगणि ...	२१४	१३
श्री ...	८७	९, १३	सायनाचार्य ...	३२	१६
श्रीकर ...	११४	१०		३८	३
श्रीकृष्णविद्यावागीश ...	२३२	४, १०		२४६	११
श्रीदेव ...	२५९	२६	सार्ङ्गसाधु ...	४६	१५
श्रीधर ...	७	१	सालिकनिग्राम ...	१६	१
{ श्रीधर ...	८७	९	साहसल्लु ...	२१९	२०
{ श्रीधर (इन्दिरासहचर- नारायण) ...	८७	१३	सिद्धलक्ष्मण ...	११२	१८
श्रीनाथ ...	१०५	१	सिद्धभूपति ...	४०	८
श्रीनिबोतन ...	२२३	२८	सुन्दरजाभावमुनि ...	६	१८
श्रीनिवास ...	८	२३	सुन्दर ...	४२	२२
	३७	८, १३		४३	११
	४२	२१		२२४	४
	४३	८	सुमेस ...	५९	२१
	१५५	२३	सूर्यदेवज्ञ ...	१४५	१८
	२२७	१	सूर्य ...	१५७	११
			सूर्यसेन ...	११२	१, १९
			सनेश ...	८७	१३
श्रीपति ...	२४६	२४	सोमभट्ट ...	१५७	१६

	पृ:	पं		पृ:	पं
सौम्यजामातृ ...	७	१०, १३	हरिभद्रसूरि ...	१८२	२७
संक्षेपकाचार्य ...	२०६	६	हरिद्रा ...	१७२	८
संक्षेपकृत ...	२३३	१	हरिव्यासदेव ...	२४	८
साम्भनकपार्श्वनाथ ...	२५८	२६	हरीशाचार्य ...	१६८	७
स्वर्णकुटाचल ...	२२७	१६	हरिहरदासभट्टाचार्य ...	२१३	२
स्वर्णधर ...	११३	२५	हरेकृष्ण ...	२२	७
	११४	७		२३	१
स्वयम्भुदेव ...	२६०	२०	हलधर ...	२२	८
स्वभूवश ...	२६०	१२	हारीत ...	८१	१८
			हेमचन्द्र ...	१७६	४
			हेमचन्द्र ...	८	१६
हरदत्तमिश्र ...	३४	१६	हेमविजयगणि ...	१२१	१५
हरिदासभट्टाचार्य ...	२१३	२४	हेमरावाड ...	१५२	१७
हरिदीक्षित ...	२५३	११	हंसराजोपाध्याय ...	८	२

78095

REPRODUCED.

Archaeological Library,
78005

Call No 91.4912mit/Sas

Author—~~Raja Rajenmerlala~~
Mitra/Sas Vol XV

Title—Notice of Sanskrit
Manuscripts. Vol. XV

Borrower No.	Date of Issue	Date of Return

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI

Please help us to keep this book
clean and moving.